

GENEALOGYSK JIERBOEK 1990

ûnder redaksje fan
Ype Brouwers, Reid van der Ley,
Douwe J. van der Meer,
Pieter Nieuwland en Hein Walsweer

Genealogysk Wurkferbân fan de Fryske Akademy
Ljouwert, 1990

3744 fr

bin

Wurkes.nl

Nr. 729

© Fryske Akademy - Ljouwert/Leeuwarden

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Genealogysk Jierboek 1990 / ûnder redaksje fan Ype Brouwers ... [et al.]. - Ljouwert [Leeuwarden]: Genealogysk Wurkferbân fan de Fryske Akademy. - Yll. -

(Fryske Akademy ; nr. 729)

ISBN 90-6171-729-9

SISO 902.5 UDC 929.5(492.71) NUGI 647

Trefw.: genealogie ; Friesland.

Printe by Grafysk Bedriuw 'Fedde Dykstra B.V.', Ljouwert.

Fan dit boek mei neat fermannichfâldige en/of iepenbier makke wurde troch printsjen, fotokopiearjen, it meitsjen fan mikrofilm of op hokker oare wize dan ek, sûnder dat de útjouwer yn 't foar syn tastimming jûn hat.

240227

Wumkes.nl

YNHALD

	side
Auke de Vries	Fierdere foarâlden fan Beppe Vroukje..... 7
ir. G.L. Meesters	De Petri en Pauliprebinde te Boalsert 36
Reid van der Ley	Eskes fan Kollum 63
H.A. Zeinstra	Homminga/Buwalda 77
Johanna B.J. Douma	Kwartierstaat Douma 81
K. Zandberg	Lijst van Leeuwarder oud-strijders uit de veldtochten van 1813-1815 anno 1865 101
Ype Brouwers	Mok..... 107
D.J. van der Meer	Lijst van dorpen en steden (1697-1700) 114
Reid van der Ley	Friezen in Groningen (1719-1739) 124
Fryske Rie foar Heraldyk	Wapenregistraasje 146

FIERDERE FOARALDEN FAN BEPPE VROUKJE

It hat nei myn miening wol wat te lang duorre foardat ik mei dit ferfolch op it artikel yn Jierboekje 1986 komme koe. Oare saken moasten ek de nedige oandacht ha. Bliid wie ik mei in grut oantal famyljepapieren fan de hear J.A. Kuperus; ik bin him dêr tige tankber foar. Der wiene net altyd boarnen yn oanjûn, dat ik moast der wol frij wat tiid yn sette. Net foar alle gearre koe ik de boarne op it argyf fine. Mar se slueten wol sa goed oan by de oare gegevens (stamrige M, 216/217 en fierder) dat ik se ek bûtendat skoan brûke koe.

Hjirnei folget earst it gebrûklike oersjoch. It begjint mei in tal echtpearen dy't ek yn it earste stik foarkomme. Dit fanwege oanfolings en ferbetterings dy't ik fan dizze en jinge krige. Ek dêrfoar myn tank.

Drachten

Auke de Vries

OERSJOCH

	Stamrige	
2/3.	Sjoerd Klazes van der Wal x Geeltje Tjeerds van Dijk	A
4/5.	Klaas Sjoerds van der Wal x Anskje Willems Hooghiemstra	A
6/7.	Tjeerd Feijes van Dijk x Vroukje Binnes Vriesema	B
16/17.	Klaas Sjoerds x Antje Gerrits	A
18/19.	Auke Jacobs x Grietje Feijes	E
20/21.	Oene Douwes x Ansck Kerstes	C
26/27.	Gosse Jelkes x Wytske Ales	G
34/35.	Gerryt Jouwerts x Antie Tjallings	I
42/43.	Kerst Yntes x Dirkjen Alles	J
46/47.	Jan Jacobs x Trijntje Jennes	K
50/51.	Gerben Bouwes x Tytje Melles	L
54/55.	Aale Jans x Froukjen Jans	M
58.	Binne Annes	N
62/63.	Rinze Lammerts x Giel Dirks	O
66/67.	Auke Jochems x Jetske Jelles	P
68/69.	Jouwert Harmens x Sibrig Bienses	I
70/71.	Tiallingh Joekes x Antie Tjipkes	Q
74/75.	Jan Jacobs x Lotske Oenes	R
80/81.	Oene Gerbens x Tytie Willems	C
84/85.	Ynte Karstes x Fettie Haanties	J
92/93.	Jacob Sybrens x Janke Jans	K
100/101.	Bouwe Symens x Boukje Ruurds	L
102/103.	Melle Bartels x Wypck Douwes	S
106/107.	Jentje Pyters x Wypck Gooitzes	T
108/109.	Jan Pyters x Gepke Alles	M
116/117.	Anne Binnes x Tettie Roelofs	N
126/127.	Dirk Jans x Joukje Gaeles	U
132/133.	Jochum Auckes x Syske Roelofs	P
136/137.	Harmen Gerrits x Aeltje Jouwerts	I

140/141.	Joecke Wytseys x Antie Romckes	Q
160/161.	Gerben Oenes x Wyts Wiemers	C
168/169.	Karst Sipckes x Ael Jans	J
204/205.	Bartel Bartels x Frouck Folckes Ytsma	S
216/217.	Pieter Jans x Vrouk Teijes	M
232.	Binne Annes	N
264/265.	Aucke Piers x Auck	P
272/273.	Gerrit Jacobs x Yd Harmensdr	I
280/281.	Wytse Juckes x Jansen Tiallingsdr	Q
336/337.	Sipcke Yntes x Rieme Carstens	J
384/385.	Jelle Nittes x Lysbeth Adzers	B
408/409.	Bartel Mackes x Aeltien Bartels	S
432/433.	Jan Pytters x Siouck Binnerts	M
464.	Anne	N

OANFOLLINGS/FERBETTERINGS op Genealogysk Jierboekje 1986

STAMRIGE A

16/17. *Klaas Sjoerds tr. Antje Gerrits*

Side 8, r. 26: Johannes Martens en Fopkjen Clases ha net lang trouw west. Hy ferstoar al op 17 febrewaris 1788¹. Hja waard op 23 april fan itselde jier, tagelyk mei har mem, begroeven te Feanwâlden.

4/5. *Klaas Sjoerds van der Wal tr. Anskje Willems Hooghiemstra*

Side 9, r. 22: De frou, Anskje Willems Hooghiemstra, ferstoar net op 19 febrewaris 1832 te Burgum -dat wie har mem- mar op 26 febrewaris 1876 te Feanwâlden. Yn de stjerakte stiet dat hja 85 jier âld wie, berne te Suwâld as dochter fan Willem Oenes Hooghiemstra en Antje Hendriks Woudstra, troude lju. De mem wurdt hjir ek mei de skaainamme neamd.

2/3. *Sjoerd Klazes van der Wal tr. Geeltje Tjeerds van Dijk*

Side 10, r. 5: Klaas leit begroeven op it tsjerkhôf fan Eastermar (Heechsân). Ta syn neiteam heart de damkampioen Jannes (Sjoerds) van der Wal.

STAMRIGE B

384/385. *Jelle Nittes tr. Lysbeth Adzers*

Side 11, r. 19: Harcke en Swetse Adzers, broers, binne bern fan Adzer Alberts, fan Kûkherne, earst trouw mei Rins Swetses (harren mem), en twads mei Siouck Tjallings. By de skieding op 4 jannewaris 1617 wurdt gjin Lysbeth naamd².

6/7. *Tjeerd Feijes van Dijk tr. Vroukje Binnes Vriesema*

Side 14, r. 16 fan ûnderen: Lês: Binne Popkes.

STAMRIGE C

160/161. *Gerben Oenes tr. Wyts Riemers*

Side 16, r. 5: Op 15 febrewaris 1661³ waard der ynventarisearre yn it stjerhûs fan Gerben Oenes; de widdo Wyts Riemers is dan op 'e nij trouw mei Willem Halbes. Der wurde seis bern neamd: Jan, mearderjierrich; Bets, 24 jier; Ibel, 22 jier; Oene, 20 jier; Douwe, 12 jier en Gerben, 6 jier.

Side 16, nr. 7: te lêzen: Lyts Tjallinga en Lyts Jetsma.

Deselde: Op it stimkohier stiet Reiner, mar it moat wêze Riemer.

80/81. *Oene Gerbens tr. Tytie Willems*

Side 17, r. 5: Nei: 'Soe de relaasje rinne kinne oer Gaatse Minnes, frou fan Jetse Jaspers?' Yndied sit it sa. Beitske Gerbens, fan Grou, troude 31 maaie 1663 te Hurdegaryp mei Minne Minnes dêre. Harren dochter Gaats, trouw mei Jetse Jaspers, hat in dochter Beyske, doopt te Aldtsjerk 30 septimber 1694. Gaats Minnes die belidenis te Aldtsjerk 27 maaie 1694. Op 8 juny 1676⁴ heare Oene, Jan, Douwe en Ibeltje Gerbens, de lêste trouw mei Pyter Pyters, mei Minne Minnes, as heit en foarstander fan syn bern by Bets Gerbens silger, ta de erfgenamten fan Jets Riemers, yn libben te Grou.

20/21. *Oene Douwes tr. Ansk Kerstes*

Side 17, r. 27: Hjir stiet: Yn 1749 is Douwe Oenes stoarn; dit stikje heart fansels ûnder 40/41, in rigel of seis sân earder.

Side 18, r. 2-4: Grietje Heeres Wijma waard doopt te Drachten op 20 desimber 1774, as dochter fan Heere Gerbens; de heit doopt te Drachten op 8 maaie 1746 as soan fan Gerben Gerbens en Minke (Mensjen) Heeres.

STAMRIGE E

18/19. *Auke Jacobs tr. Grietje Feijes*

Side 24, r. 21: Der wiene yndied mear bern. Op 11 maaie 1792⁵ wurde neamd: Hinke, frou fan Jochem Jelles, feanbaas te Hurdegaryp; Janke, frou fan Taede Ouwes, arbeider ûnder Burgum; Jacob, húsman te Kollumersweach; Feije, húsman te Gytsjerk; Meinke, de frou fan Sjoerd Klazes, húsman te Feanwâlden; Klaaske, dan frou fan Hidde Douwes, húsman te Oentsjerk; Ymkjen, Fintje en Cornelis, alle trije mearderjierrich te Gytsjerk. De widdo en bern ferkeapje dan in kamp stoppellân ûnder Feanwâlden.

STAMRIGE G

26/27. *Gosse Jelkes tr. Wytke Ales*

Nei side 29, r. 8: De hear Hylke Bonnes fan Koudum makke my der op attint dat Gosse en Wytke noch fjouwer dochters hiene, t.w. Gepke, Fetje, Trijntje en Rigkje.

Gepke troude 29 novimber 1789 te Eastermar mei Sije Roels, beide te Jistrum. Hja ferstoar 18 desimber 1815 te Noarderdrachten, 55 jier âld, berne te Aldegea Sm. Har man naam, wenjend te Suderdrachten, de skaainamme Meijer oan. Hy ferstoar 18 novimber 1820 te Noarderdrachten, âld 58 jier, soan fan Roel Sijes en Aafke Jochums, yn har libben te Jistrum. Dopen ha ik net fûn.

Fetje troude 7 septimber 1788 te Boarnburgum mei Durk Gatscs van Kalsbeek, beide te Aldeboarn; hy wie keapman te Aldeboarn, letter te Hearrenfean. Hy wie doopt 25 febrewaris 1753 te Aldeboarn as soan fan Gatse Calsbeek en Acke Dirks. Hy ferstoar te Hearrenfean (Sk.) 7 desimber 1837.

Trijntje troude 27 maaie 1792 te Aldeboarn mei Douwe Atses, beide dêre. Hy nimt te Aldeboarn de skaainamme Mayer oan. Hy ferstoar 16 april 1830 te Aldeboarn, arbeider, âld 75 jier, berne te Aldeboarn as soan fan Atze Harmens en Luitzen Rinses(dr).

Rigtje troude 15 april 1796 te Drachten mei Oene Jans, fan Noarderdrachten. Hja ferstoar 16 jannewaris 1826 te Noarderdrachten, âld 58 jier. Har man naam de skaainamme Held oan. Hy ferstoar 24 novimber 1818 te Noarderdrachten, âld 58 jier, soan fan Jan Rutgers en fan Hendrikje Oenes.

STAMRIGE I

272/273. *Gerrit Jacobs tr. Yd Harmensdr*

Op 23 juny 1618° ferkeapet Yd Harmensdr, widdo fan Gerrit Jacobssn te Feanwâlden, mem fan Jacob en Harmen Gerrytsoannen, 2/3 fan 1/4 fan in sate ûnder Westergeast (Andreae skriuwt: tsjin Kollumersweach oan), brûkt troch Folkert Wybes, neamd de Hoppe Hoppemasate. Yn 1628^r wurdt Claes Jacobs, dan ferstoarn, neamd as foar-momber oer Harmen en Yd Gerrits; Aeltien Jacobs is der by as suster fan Claes. Geert Harmens is der as omke fan de bern by.

136/137. *Harmen Gerrits tr. Aeltie Jouwerts*

Side 33, r. 5: Lês foar 'pake': 'omke'.

68/69. *Jouwert Harmens tr. Sibrig Bienses*

Side 33, r. 12 fan ûnderen: It wie net Martsen, mar Marten, in jonge; Sytske en Marten wiene bern fan Douwe Martens en Aeff Jouwerts te Feanwâlden; de bern wiene op 28 juny 1648 resp. 5 en 3 jier âld^s.

34/35. *Gerryt Jouwerts tr. Antie Tjallings*

Side 34, r. 25: De neiteam fan Gerryt Jouwerts en Antie Tjallings wurdt ek neamd op 22 febrewaris 1809°.

NOATEN

Alle argyfstikken binne yn it Ryksargyf. RA betsjut: Argyf Nedergerjocht. De nammen fan de nedergerjochten wurde mei trije haadletters oanjûn.

1 RA DAN P, 2 maart 1788. 2 RA TIE M2 134. 3 RA IDA J9. 4 Idem J 12 22. 5 RA DAN L 12 52. 6 RA KOL Q3 76. 7 RA DAN J1. 8 Id. 16 305. 9 RA TIE P9 33.

STAMRIGE J

336/337. *Sipcke Yntes tr. Rieme Carstes*

Sipcke Yntes fûnen wy yn 1640 as eigner-brûker fan stim nr. 7 te Haskerdiken. Yn 1698 is eigner-brûker in Auke Aukes. Fan dizze nije eigner witte wy allinne mar dat hy yn 1689 fjirdeheal pûnsmiet lân te Haskerdiken keapet fan Ede Douwes (skoansoan fan Sipcke Yntes) en Douwe Wybes (pakesizzer fan Sipcke Yntes en styfsoan fan Ede Douwes)¹.

Rieme Carstes wie de earste frou fan Sipcke Yntes. Soks blykt út in ynventarisasje fan 14 jannewaris 1647². Dan ferskine foar it gerjocht fan Haskerlân: **a)** Carste Pieters, timmerman op de Jouwer, en Carste Oenes, fan Terherne, beide 'susterling' en kurator fan Carste, 13 jier, en Cornelis, 10 jier, bern fan Sipcke Yntes syn earste bêd mei Rieme Carstedr, en **b)** Sibolt Michiels, pake fan Richt, âld 2 jier, bern fan Sipcke by Richt Syboltsdr, omreden dat Sipcke foar de tredde kear trout, no mei Jay Thonisdr. Der wurdt skieding en dieling opmakke. De ynboel wurdt wurdearre op 379 gg 17 st. Der is in sate lân mei huzinge en heaberch te Haskerdiken. Rieme hat ynbrocht 1800 gg, Sipcke 300 gg. De positive wearde bedraacht 5040 gg 25 st; dêrfoaroer is der in skuld fan 876 gg 14 st, sadat der netto 4164 gg 11 st is. Dêrfan komt de weesbern 1032 gg 5 st ta.

De nije frou, Jay Thonisdr, wurdt bystien troch har broer Roerdt Thonis en har sweager Hendrick Jelles te Akkrum. Sipcke Yntes tekent, Carste Pieters en Carste Oenes sette in hânmerk. Sipcke Yntes sil letter noch in fjirde kear trouwe, en wol op 16 augustus 1670 foar it gerjocht fan Utingeradiel mei Dirckien Alles, widdo fan Claes Dirx, fan Aldeboarn. Claes Dirx wie foar 12 maaie 1669 ferstoarn, want dan fine wy ynventarisasje fan him en Dirckien. Op 6 jannewaris 1670 wurdt der op weromkommen, mar beide stikken wiene slim of net te lêzen³. Op 17 juny 1670 is der sprake fan Dirckien Ales, widdo Claes Dirx, no trouw mei Sipcke Yntes te Haskerdiken⁴. Op 7 maaie 1669⁵ kamen wy Dirckien Ales, foar har sels, tsjin as erfgenamte foar in sânde part fan har mem Sas Jans; tagelyk blykt dat Ael Jans, de earste frou fan Carst Sipkes (in soan fan Sipcke Yntes) muoike tsjin har sizze moat.

Op 15 jannewaris 1649⁶ binne de troude lju Sipcke Yntes en Jay Thonisdr twaris keapers, de iene kear fan fjirdeheal pûnsmiet yn it Haskerfjild, de oare fan 5 psm en in fearn dêre. Dy fjirdeheal psm kinne deselde wêze dy't Auke Aukes yn 1689 keapet (sjoch boppe). Op 2 april fan itselde jier⁷ keapje hja nochris 5 psm en in fearn, dat mei de twadde keap op 15 jannewaris blykber ien gehiel foarmet, want der is sprake fan mandélichheid fan Sipcke Yntes. Op 3 desimber 1649 wurdt hy as neistlizzer op it Haskerfjild neamd⁸. Op 11 maart 1650 keapje hja 2 psm op it 'Haskerholt'⁹. Op 8 maart 1660¹⁰ is Sipcke Yntes te Haskerdiken mei in Tiette Jelles fan Aldeboarn kurator oer Sydze, de dan 15-jierrige soan fan Tiaerdt Jenties en dogge hja rekken oan de muoike Tryn Jentiesdr, widdo fan Jan Jansen. Op 10 septimber 1657 wie der earder rekkene, mar dit stik ha ik net fine kinnen. Tiette Jelles te Aldeboarn wie trouw mei in Bauck Gerbens. Hja wie lidmate fan de grifformearde tsjerke fan Aldeboarn, hy net. Mooglik wie hy menist. In houlik fan Tiaerd Jenties ha ik op De Jouwer net fine kinnen. Wol dat fan syn suster Tryn; hja troude 23 jannewaris 1642 op 'e Jouwer mei Jan Jansen. Dizze Jan Jansen kin deselde wêze as dy dêr't op 3 april 1621 en 7 jannewaris 1632 -hy is dan 21 jiersprake fan is¹¹. Dy is in soan fan in Jan Jans en Ancke Gossedr, en in pakesizzer oan heitekant fan Jan Jeips en Tyall Tyeerds, mei in omke Tjaerdt Jans; in oare (oantroude) omke is Tyebbe Sammes; Bauck Gossedr, mem fan Gosse Hiddes, is in muoike. Ek yn it jier 1660¹² wurdt Sipcke Yntes neamd as diaken fan de menisten te Akkrum. Op 16 desimber 1661¹³ keapje Sipcke Yntes en Jay Thonisdr, troude lju te Haskerdiken, goed 15 psm lân op trije plakken, 7 psm yn it Haskerfjild, 5 psm by de Leedtsdyk

en goed 3 psm earne oars. Omdat skoansoan Ede Douwes en pakesizzer Douwe Wybes yn 1689¹⁴ eigendommen, ôfkomstich fan Sipcke Yntes, ferkeapje, nim ik oan dat dy doe ferstoarn wie. Mar der wiene folle mear eigendommen, en de oergong dêrfan ha ik net fine kinnen.

Op 29 maart 1652¹⁵ liene Sipcke Ynthies en Jaycke Thonisdr jild oan in Jan Oenes; yn de marzje stiet in royemint fan 19 april 1658, tekene fan Sipcke Ynthies. Op 13 febrewaris 1654¹⁶ wurdt registrearre dat in Jan Lamberts en Bot Wythiedr te Haskerdiken oan Sipcke Inthies en Jay Thonisdochter dêre 200 gg skuldich binne.

Yn de omlizzende gritenijen socht ik op it stimkohier fan 1640 nei oanknopingspunten mei Sipcke Yntes. Ik fûn yn Skoatterlân op Nijeskoat 5 -net iens sa fier fan Haskerdiken- in Sipke en Jan Intjes. Mar dizze Sipcke blykt op 29 febrewaris 1630¹⁷ trouw oan in Aechen Bartels, en dan wurdt hy dúdlik in Yntsesoan neamd. Dat hy is wis net ús Sipke.

Oer de earste frou Rieme Carstes it folgjende: Op 14 jannewaris 1647 wurde Carste Pieters op De Jouwer en Carste Oenes fan Terherne 'susterlingen' fan har bern neamd¹⁸. Dat sil wol betsjutte dat de beide Carste's bern binne fan in broer of suster fan har, dan wol fan in omke of muoike. As ik de bertejierren skat, dan liket it lêste my mear oannimlik. Op 19 juny 1632¹⁹ komt Carste Pieters foar as widner fan Gerck Sithies, en heit fan in dochter Setze, dy't erfgenamt is fan har pake fan memmekant Sithie Ubles. Dit brocht my neat fierder. Op 18 maart 1647²⁰ docht Carste Pieters op De Jouwer mei in Johannes Sibrens te Nes rekken fan harren administraasje sûnt de lêste rekken fan 10 septimber 1640 -dy't net te finen wie- fan de fâdij oer Maess Carstes, dan yn syn 18e jier. Sipke Inthies, by wa't dizze Maess blykber yn 'e kost is, wurdt dy syn neiste sweager neamd. Maess en Rieme Carstes binne dus famylje. Yn it register fan it weesboek stiet -en net yn de akte- fan Carste Carsten. Dy Carste Carsten kin de heit fan Maess wêze. Omdat Maess yn de jierren 1629/30 berne is wol it my wol oan dat Rieme en Carste Carstes suster en broer wiene.

De fâd Johannes Sibrens te Nes, trouw mei in Aeff Dirxsdr, wie in broer fan Claes Sybrens te Tersoal. Har âlden wiene Sybren Thyssen en Jel Jansdr, ferstoarn foar 17 maart 1626 yn Raarderhim²¹. Ik ha socht of dizze Aeff Dirxsdr deselde is as Aeff Dirxsdr, de twadde frou fan Kerst Sipckes. Dit soe ferklearje kinne hoe't Johannes Sibrens yn dizze 'clan' telâne komt, mar it sykjen smiet neat op.

Op 13 febrewaris 1654²² keapet Maes Carstes -dan dus krekt foljierrich- in hûs op 'e Jouwer fan Carste Pieters, foar himsels, foar 700 gg. Ulck Tadedr, widdo fan Sirk Carstes, as mem en foarstanderske fan har bern, protestearre op 13 maart 1654 omdat hja hupteek op it hûs hat. Nei in healjier -op 20 septimber 1654- lûkt hja har protest yn. De film fan it earste hupteekboek fan Haskerlân hat my inkelde oeren koste, mar ik ha dizze safolste Carstesoan net wer fine kinnen.

Sipke Yntes hie de folgjende bern: út it earste houlik binne oerbleaun Karst en Cornelis; twa berntsjes binne nei de mem ferstoarn; út it twadde houlik is der in dochter Richt (Riegth), en út it tredde in soan Ynte. De soan *Karst* folget hjirnei ûnder nr. 168.

De soan *Cornelis*, berne 1636, is foar of yn 1665 ferstoarn, lykas blykt út in oantekening op de ynventaris fan 14 jannewaris 1647; hoe't it mei syn oanpart yn it erfskip fan de âlden gien is ha ik net opmeitsje kinnen. Karst wurdt 1/4 erfgenamt neamd.

De dochter *Richt* troude twaris; op 16 jannewaris 1664 krige te Aldeboarn har houlik mei Wybe Douwe fan dat plak syn earste proklamaasje; de man ferstoar foar 5 septimber 1669, want dan wurdt it soantsje Douwe te Aldeboarn doopt mei de mem as widdo. Op 21 jannewaris 1672 wie te Aldeboarn de earste proklamaasje fan har twadde houlik mei Ide (Ede) Douwes, ek fan Aldeboarn; mei dizze man sil hja op de pleats fan har

heit te Haskerdiken wenne ha. Oft Wybe en Ide famylje wiene hat my gjin bliken dien. Ide hie in suster Tette, troude mei in Otte Jans²³.

De soan *Ynte* syn houlik mei Gerbrich Hylkes, berne 1654, fan Aldeboarn, waard op 2 jannewaris 1676 foar it earst te Haskerdiken proklamearre. Hja wie in dochter fan Hylke Johannes en Syts Fookes²⁴. Dat dizze soan menist wie blykt út in ferklearring by 'handtastinge' op 26 febrewaris 1679²⁵.

168/169 Karst Sipckes tr. Ael Jans

Karst Sipckes, berne om 1633 hinne, wie boer ûnder de reek fan Aldeboarn. Hy hat twaris troude west, earst mei Ael Jans, en twads mei Aaf Dirx.

Yn 1660²⁶ ha de troude Iju Karst Sipkes en Aal Jans te Aldeboarn in foardering op Jan Ales, bakker dêre, en Rient Symens, fan 200 gg. Op 7 maaie 1669²⁷ komt Aal Jansdr, frou fan Karst Sipckes te Aldeboarn, foar as 1/7 erfgenamte fan Sas Jans, ferstoarn ûnder de klokslach fan Aldeboarn. Ek foar 1/7 binne erfgenamt: Jan Ales, mr. bakker te Aldeboarn; Dirckien Ales, foar har sels; Martien Ales, troude mei Dirck Sioerds ûnder Grou; Jantje Ales te Hearrenfean; Pytter Ales ûnder Wurdum en de bern fan Antje Ales, troude west mei Reirdt Feytes. Sas Jans wie harren mem en beppe. Omdat Aal Jansdr treds neamd wurdt, en ek in sândepart krijt, sil hja iennichst bern west ha fan in dochter fan Sas Jans, troude mei in Jan, beide ferstoarn. As hja in foardochter fan Sas Jans west hie, dan soe hja wol earst neamd wêze. Karst Sipckes wurdt hjir de sweager fan Sas Jans neamd. Dat lês ik hjir yn de romme betsjutting: man fan in froulik lid fan de neiteam, yn dit gefal fan in bepesizzer.

It twadde houlik waard befestige foar it gerjocht fan Utingeradiel tusken 10 novimber 1670 en 6 april 1671; Aeff Dircks kaam doe fan Aldeboarn. Hja blykt in dochter te wêzen fan Dirck Sioerds en Martsen Ales, en wie dus in folle nicht fan de earste frou²⁸.

Op 20 febrewaris 1663²⁹ presintearje Sybren Oenes en Karst Sipckes in boelguod fan 34 à 35 fette kobisten. (Wa't dizze Sybren Oenes krekt wie is my net dúdlik wurden; hy trout, wjend te Aldeboarn, yn jannewaris 1676 te Snits mei Heyltje Dircks fan Snits; bining mei Oene Wybes Teppema, waans âlden te Goaiïngea wennen, eigner yn 1640 fan Aldeboarn stim nr. 76, ha ik net fine kinnen.) Op 4 juni 1667³⁰ ha de troude Iju Karst Sipckes en Aal Jans in skuldfoardering. Op 7 maaie 1676³¹ is de man allinne skuld-easker.

Op 20 augustus 1678³² wurde Jan Ales, mr. bakker te Aldeboarn, en Ide Douwes te Haskerdiken, omkes fan de twa neilitten bern fan Karst Sipckes silger en Aal Jans ûnder de klokslach fan Aldeboarn, nei de begearte en lêste wil fan Karst Sipckes, kurators. Sa as earder beskreaun is wie Jan Ales in âldomke fan memmekant. Ide Douwes wie troude oan Richt, de suster fan de man, en dus in oantroude omke. Jan Ales set in hânmerk, Ide Douwes tekene. Dan folget de ynventaris op oanjefte fan de widdo, nei't 'zij God tot een getuige hadde genomen in plaats van eede'. Der wie in huzinge, skuorre, beamen en 'plantage', in wettermûne mei tabeharren, en de ûntromming fan de sate en lannen; fierders in fjirdepart fan de huzinge, skuorre, wettermûne mei tabeharren, troch Ide Douwes bewenne en brûkt. Fan de libbene have notearre ik 19 kij.

De soannen Jan en Inte wurde neamd as bern út it earste houlik. Dirck Sioerds is der as pake fan de trije bern fan Aeff Dirx. Jan en Inte krije earst 1500 gg út it goed fan memmekant; de trije bern út it twadde houlik krije dêrút elk in gouden dukaat.

Op 10 juny 1680 wurdt der neier ôfrekkene. Karst hie dus mar in fjirdepart fan de pleats te Haskerdiken, it fjirdepart fan syn broer Cornelis sil dus net foar in part op him oergien wêze nei dy syn ferstjerren. Wat wol mei dit oanpart bard is, is my net bekend wurden. Op 11 septimber 1690³³ is der nochris in ôfreakken.

Op 13 maart 1671³⁴ stiet foar it gerjocht fan Haskerlân in Jarig Hayes tsjinoer Carst Sipckes. Yn 1677³⁵ is Karst Sipckes mei in Auck(e) Jans (my fierders ûnbekend) kurator oer de weesbern fan Boote Ottens Stanja ûnder Aldeboarn. Op 5 desimber 1678 wurdt Karst Sipckes silger as sadanich ferfongen troch Jan Ales en Ide Douwes. Yn 1640 wie in Otte Bootes Stanja eigner/brûker fan de pleats te Aldeboarn stim nr. 26. Yn 1698 binne eigners twa dochters fan Boote, t.w. Aeffke, troud mei Dirk Eelkes, har bern, en Aeltie, troud mei Hoite Eelckes. Omdat Karst troch famyljeleden ferfongen wurdt sille der wol famyljebannen west ha, mar ik koe der gjin útslútsel oer krije.

Op 18 jannewaris 1687³⁶ wurdt der ôfrekkene mei de bern út it twadde houlik, no by namme neamd. Beppe Martsen Ales, widdo Dirck Sjoerds te Grou, bystien fan har soan Sioerd Dirks en har skoansoan Marten Wigles, leit de rekken oer. Sioerd Dirx troude 12 july 1685 te Grou mei Wyts Jelles, ek fan Grou. Marten Wigles wie fierder net te finen. Der wiene fiif bern, út it earste houlik Jan en Inte, út it twadde Sipke, Rieme en Ael (ek: Acke).

Jan wurdt 11 septimber 1690 neamd as 'major annis' en krijt dan 1700 carg; hy wie 8 maaie 1687 te Aldeboarn troud mei Minke Auckes. Hy is yn 1698 'nomine uxore' - dus fanwegen de frou- foar 2/18 part eigner fan de pleats Aldeboarn stim nr. 65. Doeke en Grietie Tjeerds binne foar 1/18 part eigners. Ut oantekenings fan Van der Veer ha ik opmeitsje kinnen dat Minke Aukes in dochter wie fan Aucke Doekes, en fan heitekant in pakesizzer fan Doeke Ydes, yn 1640 foar de helte eigner fan de neamde pleats, troud oan in Minke³⁷. Doeke en Grietie wiene bern fan Tieerd Doeckes en Acke Sybolts, en ek bernsbern fan Doeke Ydes.

Inte folget hjirnei ûnder nr. 84. *Sipke* rekkene ôf op 4 april 1693 en 8 maaie 1695. Hy wie 4 desimber 1692 te Grou troud mei in Ytie Sybrens, fierders ûnbekend. *Rieme* ferstoar foar of yn 1692, *Ael* of *Acke* foar of yn 1688.

84/85. *Ynte (Inte) Karstes tr. Fettie Haanties*

Ynte Karstes, ien fan de soannen fan it foargeande troude pear, waard om 1660 hinne berne te Aldeboarn. Hy troude dêre op 19 oktober 1690 mei Fettie Haanties, ek fan Aldeboarn, dochter fan Haantie Douwes en Geertje Ritskes.

Op 26 juny 1704³⁸ is der sprake fan Geertje Ritskes, widdo fan Haantie Douwes, as beppe fan de fiif bern fan Fettie Haanties, de ferstoarne frou fan Ynte Carstes; de heit trout op 'e nij mei Sybrig Harmens, ek fan Aldeboarn. Kurators binne Jan Carstes, omke fan de bern; Ritske Haanties, ek omke, en Marten Foookes, oantroude omke (x Sepck Haantiesdr). De fiif bern wiene Carst, Hette, Douwe, Acke en Jay. Ut it twadde houlik is der noch in famke, Fedtie, grif neamd nei de earste frou.

Ynte Carstes wenne doe ûnder Aldeboarn. Yn 1698 wie hy brûker fan stim nr. 33. Hy ferstoar foar 29 jannewaris 1706. Op 23 april 1706³⁹ wurde de kondysjes beskreaun foar it troch skoanmem Geertie Ritskes, widdo Haantie Douwes, te hâlden boelguod. Op 3 juny 1707⁴⁰ docht Geertie Ritskes foar Ritske Haanties har soan en Marten Foookes, har skoansoan, as beppe fan de fiif (letter fjouwer) weesbern fan Fettie Haanties by Ynte Karstes, ferstoarn ûnder Akkrum, rekken tsjinoer Sybrig Harmens, as mem fan har bern, en Jan Carstes, omke fan de bern. Ut it op 12 maaie 1706 hâlden boelguod is der 350 carg; yn totaal binne de ynkomsten 523 carg 5 st. De útjeften wiene 584 carg 19 st 2 p, sadat der mear útjûn wie 61 carg 13 st 14 p (sa as ik lêzen ha, al kloppet it neffens my net alhiel). Fierder waard der noch ûntfongen 1107 carg 11 st 4 p, en sa kaam men oan in saldo fan 1045 carg 18 st, wat it goed fan memmekant oangie. Fan heitekant hiene de fjouwer (dat is ien minder, dat Hette sil yntusken ferstoarn wêze) bern út it earste houlik fan de heit noch 79 carg 2 st tegoede, sadat it famke út it twadde houlik fan heitekant neat krijt. Op 6 juny 1713⁴¹ dogge beppe en har skoansoan rekken fan 3

juny 1707 ôf tsjinoer Bruin Gabes, de man fan Acke en kurator oer de trije oare bern. Op 15 juny 1717 is de lêste ôfrekkening.

Op 8 desimber 1713⁴² krije Karst Yntes, sa'n 23 jier, dy't troch in 'besoekinge aan sijn been', net yn persoan ferskine kin, en Jaeicke Yntes, yn eigen persoan, sa'n 16 jier âld, tsjinoer har omkes Jan Karstes te Aldeboarn en Sipcke Karstes te Grou, it rjocht om kurators te kiezen foar de skieding fan beppe Geertie Ritskes' goed; hja kieze de beide neamde omkes. Op 2 novimber 1719⁴³ wurdt kurator oer Jaeicke Yntes, âld 22 jier, yn stee fan har sweager Bruin Gabes, har folle omke fan heite kant Jan Carstes, húsman ûnder Aldeboarn; hy prestearret 'de mennonyte eed'. Op 23 novimber 1719⁴⁴ rekkent Bruin Gabes mei Jan Carstes; Jaeicke krijt 102 carg 15 st 2p, neist 490 carg oan 'Landschapsobligatiën'. Op 24 novimber 1719⁴⁵ docht Bruin Gabes rekkenskip oer de boedel fan Douwe, de broer fan syn frou, ferstoarn te Grou. De trije erven binne de beide susters en de broer, t.w. Acke, frou fan Bruin Gabes, Karst en Jaeicke, elts foar in tredde part. It netto-erfskip wie 198 carg 17 st en 9 p. Douwe wie begroeven op 3 april 1718.

Oer Sybrig Harmens, de twadde frou, it folgjende. Har houlik mei Ynte Kerstes, dat om 26 juny 1704 hinne plak fûn, is net te Aldeboarn sletten, al soe hja doe al te Aldeboarn wenje. Hja sil deselde wêze as de Sybrig Harmens dy't op 3 maart 1708 troude mei Ysse Benedix, fan Aldeboarn. Hy sil in foar 1661 -begjin doopboek- berne soan wêze fan Benedix Sybolts, wever, en Ybel Ysses, te Aldeboarn, fan wa't de frou yn 1683 noch op de lidmatelist fan de Griffomearde tsjerke foarkomt. Ysse en Sybrig wurde lidmaat fan dy tsjerke om 1707 hinne; in krekte datum is net oanjûn. Hja litte yn de jierren 1709-1716 te Aldeboarn fiif bern dope. Neffens it reëlkohier wenje hja yn de Buorren, op nr. 113; hja wurdt in kear 'meyerse' neamd. Op 4 febrewaris 1731 trouwe te Aldeboarn in Gerrit Paulus en in Sibrig Harmens. Oanwizings dat hja deselde is, of net is, ha ik net fûn, al wiene de bern fan Ysse en Sibrig doe noch net mearderjerrich. Mooglik wie der neat te registrearjen, want by it houlik mei Ynte Karstes is der gjin sprake fan ynbring fan Sibrigs kant.

Op 26 juny 1704 wurde der fiif bern út it earste houlik neamd: Carst, Hette, Douwe, Acke en Jay. Ut it twadde houlik is der in Fedtie. *Carst* folget hjirnei. *Hette* sil foar 3 juny 1707 ferstoarn wêze, want hy wurdt dan net mear as bern neamd. Syn foarnamme koe ik fierder net yn de famylje fine; it kin in ferskriuwing wêze, mar mooglik ek in flaanamme foar Haantje, de foarnamme fan pake fan memmekant. *Douwe*, neamd nei oer-pake of in broer fan de mem, berne yn 1693, ferstoar yn 1718 (sjoch boppe).

Acke wie op 3 juny 1707 al trouw mei Bruin Gabes; te Aldeboarn wie harren houlik net te finen. Bruin Gabes komt yn 1717⁴⁶ en yn 1728⁴⁷ foar as brûker fan Grou nr. 35, Si-onnema. Op 12 april 1730⁴⁸ is hy as húsman te Grou yn it stjerhûs fan syn broer Bauke Gabes te Wergea; neamd wurde ek in broer Tjete Gabes, húsman te Koarnjum, en Fij Gabes, dat is harren mem Feick Tietes, widdo Gabe Aukes; fierder Syts Gabes, dy't wol in suster wêze sil. Bruin ferstoar neffens it lidmateboek fan de Flaamsk-Meniste gemeente fan Grou op 28 jannewaris 1764.

Jaycke, berne yn 1697, komt yn in oantekening foar op in akte fan 23 novimber 1719⁴⁹ by in ôfrekken op har man en fâd Pyter Tjebbes. Hja hat dan rjocht op 689 carg 10 st. Hja wiene op 7 april 1720 te Grou trouw, beide fan Grou. Yn de marzje stiet, dat hja menisten binne. Hja troude op 8 augustus 1734 te Grou op 'e nij mei Dirk Oenes, dy't 19 maart 1724 te Aldeboarn trouw wie mei Gerbrig Wyttes fan Burstum. By de bern fan Oene Gerbens dy't yn 1716 erfden fan har omke Jan Gerbens te Grou komt gjin Dirk foar.

Oer *Fedtie*, út it twadde houlik, en grif neamd nei de earste frou, ha'k fierder neat fûn.

42/43. *Kerst Yntes tr. Dirkjen Alles*

Kerst Yntes, ien fan de trije soannen fan de foarige troude lju, sil om 1690 hinne te Aldeboarn berne wêze. Hy troude yn 1720 te Akkrum mei Dirkjen Alles fan Grou. Neffens it trouboek fan Grou waard dêr op 21 april 1720 de tredde proklamaasje dien, en wiene hja menist. Hja kin in dochter wêze fan Aale Hetmans en Sepk Lyuwes, dy't yn 1711 lidmaten binne fan de Flaamsk-Meniste gemeente fan Grou; mar ek wol in dochter fan Ale Boockes en Ansk Sickses fan Haskerdiken, de pake en beppe fan memmekant fan de lettere skoansoan Oene Douwes. De nammen fan de beide dochters Ansk en Sepkje jouwe oanlieding ta dit probleem.

Kerst Yntes ha ik net fûn op de stim- en floreenkohieren fan 1728, 1738, 1748 en 1758. Wol op de reêlkohieren fan Akkrum fan 1729 oant 1757. Yn 1758 is it de widdo, oant 1761 ta. Yn 1762 is hja der ek net mear. De man sil dus ferstoarn wêze om 1758 hinne en de frou om 1761 hinne. Carst Yntes kocht op 24 april 1721⁵⁰, wjend te Grou, in hûs te Aldeboarn. By gebrek oan tagonklik materiaal ha'k de ferkeap fan dit hûs net fine kinnen. Op it kwotisaasjekohier fan 1749 hat hy in húshâlding fan twa persoanen boppe de tolve jier, en twa derûnder. De soan Ale komt sels al op dit kohier foar. De dochter Ansk troude op 19 septimber 1749 en wenne doe te Goaiïngahuzen. De twa boppe de 12 jier sil de âldelju wêze; de twa ûnder de 12 jier kinne net rjocht te plak brocht wurde. De dochter Sepkje troude earst yn 1776, dat dy kin in neikommerke wêze en sa kin der noch ien west ha.

Waard te Grou by de houliksproklamaasje skreaun dat hja menist binne, yn de lidmateboeken fan de Meniste gemeenten fan Akkrum en Aldeboarn ha ik har net fûn. Wy nimme oan, dat Ale, Ansk en Sepkje Karstes harren bern binne. Neist de namme Ale is noch in oanwizing dat Ansk in soan Dirk hat, dy't as tredde soan hiel goed nei beppe Dirkje neamd wêze kin. Dat hja broer en susters binne blykt op 27 oktober 1800⁵¹ as Sepkje Karstes, frou fan Durk Wytstes te Akkrum, op 13 septimber tefoaren ferstoarn is. As erfgenamten wurde neamd de bern fan Oene Douwes en Ansk Kerstes, en Kerst Ales, minderjierrich frijfeint. Dizze lêste blykt in soan te wêzen fan Ale Kerstes en Trijntje Pieters. Kurator is Jacob Synes, as menist doopt te Akkrum op 30 jannewaris 1795, soan fan Syne Jacobs dy't te Akkrum de skaainamme Van der Goot oannimt. In famyljebân ha ik net fûn.

Oer de bern jit it folgjende: *Ale* wie slachter op it Kleef te Akkrum. Mei Trijntje Pieters wie hy trouw op 5 oktober 1783 te Terkaple/Eagmaryp. Har âlden ha ik net fine kinnen. Mooglik wie hja widdo fan Zipke Minholts, mei wa't in Trijntje Pieters troude te Eagmaryp op 8 septimber 1765; dit pear liet yn de jierren 1765-1774 seis bern dope. Hja sille foar 27 oktober 1800 ferstoarn wêze, omdat de soan dan fan syn muoike erft.

Ansk troude 19 septimber 1749 te Boarnburgum mei Oene Douwes, dêr't oer skreaun is ûnder stamrige C yn it Jierboekje 1986. *Sepkje* sil al net sa jong mear west ha doe't hja op 28 jannewaris 1776 te Akkrum troude mei de al neamde Dirk Wytstes, dy't fan Haskerdiken kaam. Hja waarden 8 maaie 1777 grifformearde lidmaat te Akkrum, dêr't Sepkje doe ek by doopt waard. Dirk Wytstes wie as soan fan Wytse Dirks doopt te Akkrum op 11 novimber 1745; de mem, dêr't de namme net fan neamd wurdt, wie tinklik in Jitske Abes. Yn de samling Van der Veer wurdt ek in soan Oene neamd. Dat moat in fersin wêze; de heit fan de Oene-bern, neamd as erfgenamten fan Sepkje, wie net in broer, mar in sweager.

NOATEN

1 RA HAS K5 2. 2 Id. H3 207. 3 RA UTI G1 216, 262. 4 Id. J2 372, 373. 5 Id. G1 149. 6 RA HAS K1 3, 3d. 7 Id. 23. 8 Id. 68. 9 Id. 104. 10 Id. H7. 11 Koll. Van der Veer. 12 RA UTI J2 13. 13 RA HAS K3 43. 14 Id. K5 2. 15 Id. O1. 16 Id. 17 RA SCO Q5 172. 18 RA HAS H3 207. 19 Id. H2. 20 Id. H3 228. 21 RA RAU A7; sjoch ek RA DAN J1 341 en 360, 29 maart en 30 april 1631. 22 RA HAS K1 275d. 23 Koll. Van der Veer. 24 RA UTI G5 61, 62 d.d. 31 aug. 1689. 25 Id. G2. 26 Id. J12 107. 27 Id. G1. 28 Id. G5 26. 29 Id. J2 163. 30 Id. 295. 31 Id. G2 317. 32 Id. G3 11. 33 Id. G6. 34 RA HAS D. 35 RA UTI J3 56. 36 Id. G5 26. 37 RA HAS G1 d.d. 23 jann. 1682. 38 RA UTI G7 53. 39 Id. J3 418. 40 Id. G8 nr. 9. 41 Id. nr. 52. 42 Id. nr. 58. 43 Id. G9 nr. 54. 44 Id. nr. 55. 45 Id. nr. 56. 46 Reëlkohier. 47 Stimkohier. 48 RA IDA J17 82. 49 RA UTI G9 nr. 55. 50 Id. H2. 51 Id. N3 15.

STAMRIGE K

184. *Sybren*

Op 22 septimber 1714¹ wurdt Roel Sybrens neamd as omke fan de minderjierrige bern fan Jacob Sybrens te Aldskoat. Roel Sybrens is yn 1716 noch brûker fan in hûs te Aldskoat; it jiers dêrop wurdt as brûker neamd Sybren Roels.

Op 5 jannewaris 1661 trouden te Langsweagen c.a. Sybren Jacobs fan Koartsweagen en Hantsen Dirks fan Terwispe. Op 13 septimber 1694 trouden dêre Sybren Jacobs fan Koartsweagen en Antie Pieters fan Lippenhuzen. Yn de jierren 1694-1699² is Antie Pieters mem en foarstanderske fan har bern by Sybren Jacobs. In Sybren Jacobs fan De Gordyk keapet yn 1684 en yn 1689³ -de twadde kear mei in Einte Jacobs- eigendommen yn Skoatterlân. Wat de jierren oangiet kinne wy hjir te meitsjen ha mei de heit fan Roel en Jacob Sybrens boppeneamd; mar it is my net slagge soks te bewizen of oan-nimlik te meitsjen.

92/93. *Jacob Sybrens tr. Janke Jans*

Op 17 febrewaris 1695⁴ liene Jacob Sybrens en Janke Jans, troude lju te Aldskoat, 100 carg tsjin 5% rinte fan Everen Sammes en Jelke Aukes, man en frou dêre; ûnderpân is it kochte hûs en hôf c.a. De oankeap fan dit hûs wie by gebrek oan beskikbere boarnen net nei te gean. Op 4 maart 1709⁵ blykt dat Jacob Sybrens in twadde houlik oangien is mei Hil Hances, widdo fan Albert Jans. Hja hat trije bern: Janke, Luitien en Hendrik Alberts, dêr't de folle omke fan heitekant Evert Jans, húsman te Ketlik, kurator oer is. In skuld oan Pytter Hanckes -dy't in broer fan de frou wêze sil- fan 80 carg bliuwt 'tot gemenen laste'. Yn de marzje stiet dat op 26 novimber 1712 Jacob Sybrens en Hil Hances oan Evert Jans en Pytter Hanckes, as kurator oer Luytien en Hendrik, de oan de (trije) wezen út de boedel takommende 350 carg útkeard hawwe. It âldste bern Janke wurdt dan net neamd. Op 16 novimber 1709⁶ is Jacob Sybrens, húsman te Rotstergaast, skuldich oan Pytter Hanckes, frijfeint, wjend by Jacob yn 'e hûs, 50 carg tsjin 4%; ûnderpân al syn goed en mear spesjaal syn hûs te Aldskoat. Op 22 septimber 1714⁷ ferklearret Jacob Sybrens, mr. timmerman te Aldskoat, dat hy op syn hûs en hôf dêre twa obliigaasjes hat, ien fan Everen Sammes fan 100 carg en in oare fan Pytter Hances fan 50 carg; hy kin dizze net oars ôflosse as dat hy syn hûs ferkeapet. De bern wolle dit net graach en ferklearje harren ree it hûs mei de skulden oer te nimmen. En dêrom draacht de heit it hûs c.a. oer oan syn trije bern, Sybren Jacobs, mearderjierrich,

Jan en Meinst Jacobs sterke mei harren omke en fâd Roel Sybrens, dy't yn de keap tastimt. De akte wurdt ûnderskreaun fan Jacob en Roel Sybrens, wylst Hil Hankes, de twadde frou fan Jacob, dy't sels net yn de akte neamd wurdt, in hânmerk stelt. Op 30 april 1718⁸ ferklearret Jacob Sybrens, heit en foarstander oer syn minderjierrige bern (dochter) Meinst, mei Sybren Jacobs, skoalmaster, en Jan Jacobs, bruorren te Aldskoat, dat hy oan Arent Jansen Meyer en Martien Roels, troude lju te Aldskoat, 50 carg skuldich is tsjin 4%; ûnderpân is wer it hûs te Aldskoat. Op 3 febrewaris 1723⁹ wurdt dit hûs, oernommen fan harren heit Jacob Sybrens, ferkocht troch Jacob Jans en Trijntje Jennes, troude pear te Aldskoat, foar in tredde part; troch Meynst Jacobs op De Gaast (Rotstergaast) foar in tredde part; Tiebbe Jans, foar himsels foar in seisde en foar syn bern by syn ferstoarne frou Frouk Haitzes ek foar in seisde part. De oergong fan it part fan de âldste soan Sybren Jacobs op Tiebbe Jans ha ik net fûn. Keapers wiene de troude lju Sybren Roelofs, mr. timmerman, en Antie Sybrens, te Aldskoat. Yn 1724 is dizze Sybren Roels eigner en brûker fan reëlkohier Aldskoat nr. 47, dat yn 1722 op namme stie fan Jan Jacobs c.s. Sa't al earder skreaun is sil hy in omkesizzer fan Jacob Sybrens west ha. Sybren Roels is raar oan syn ein kommen, want neffens it lidmateboek is hy op 28 desimber 1750 de gefallen fan it hûs fan 'Zijne Hoogheid'.

Yn 1721 is Jacob Sybrens brûker fan reëlkohier Aldskoat nr. 64. Yn 1722 net mear, mar yn 1724 fine wy him as brûker fan nr. 63, en dat is hy yn 1740 noch. Mar yn 1742 is hy net mear te finen. Oer de bern jît it folgjende: De âldste soan *Sybren* is yn 1721 noch brûker as mr. Sybren fan reëlkohier Aldskoat nr. 57. Hy is gjin hier ferskuldige; it brûken is 'onder zijn tractement begrepen'. Yn 1722 is mr. Sijbrens widdo -de namme wit ik net- brûkster; hjir stiet wat de hier oangiet 'onder 't school tractement' begrepen. Yn 1724 is brûker de nije skoalmaster Johannes Langius.

De soan *Jan* Jacobs folget hjirnei. De dochter *Meinst* sil op De Gaast gjin haadbewenster west ha, want ik fûn har net op it reëlkohier. Ek oars ha ik har net wer fûn.

46/47. *Jan Jacobs tr. Trijntje Jannes*

Hja sille yn de jierren 1720/21 troude wêze. De frou is in dochter fan Jenne of Jeen Symens en Suster Wyttes. Hja wennen yn Oranjewâld; hja kamen mei har beiden op de lidmatelisten fan de Grifformearde gemeente fan Aldskoat c.a. ûnder It Wâld foar yn 1746 en 1755.

Oan it reëlkohier fan Aldskoat is it folgjende ûntliend. Yn 1721 is Jan Jacobs brûker fan nr. 47, dêr't as eigner by neamd wurdt syn broer Sybren. Datselde jiers sit in oare Jan Jacobs op nr. 5. Yn 1722 binne Jan Jacobs c.s. eigners fan nr. 47, en is hysels brûker. Yn 1724 is nije eigner Sybren Roels, al earder neamd, dy't it pand ek brûkt. Jan Jacobs -no mei de by- of skaainamme Smick- is ferhuze nei nr. 45, in hûs en 'plaats' mei wat lân. Yn 1726 wurde hy noch neamd mei de namme Smick. Yn 1729 ferdwynt dy namme wer en sa bliuwt it oant en mei 1747. Yn 1748 is hy brûker fan in diel fan nr. 18; dit is in pleats sûnder stim, wêrfan syn fjirdepart 65 carg hier docht. Yn 1749 wurdt de hier 80 carg. Yn 1755 fûn ik Jan Jacobs foar it lêst ûnder Aldskoat.

Op it kwotisaasjekohier fan 1749 komt hy foar as boer; de hûshâlding bestiet dan út fiif persoanen boppe de 12 jier; de trije bern binne dan noch net ta de doar út. Syn oanslach is 33.5.0; it doarp Aldskoat hie 76 hûshâldings mei in totaal oan oanslaggen fan 2187.7, dat is trochinoar sa'n 29.0.0. Jan Jacobs lei dus eat boppe dat gemiddelde.

Us Jan Jacobs, berne om 1691 hinne, moat net ferwiksele wurde mei in oare Jan Jacobs, berne 1662/63, broer fan Rixt, dy't wenjend op It Wâld op 21 maaie 1721¹⁰ keapje, mandêlich mei de ferkeapers, fan Ded Jolles, widdo Jeip Inthies, op It Wâld, en Geert Gabes, doarpsrjochter fan Nijeskoat, meiïnoar erfgenamten fan Jan Jolles silger, yn syn libben doarpsrjochter te Aldskoat, dy't it rjocht fan erfskieding krigen. De heit fan de

keepers, Jacob Jans, wie in soan fan Jan Jeyps; Ded Jolles in dochter fan Jolle Jeyps en Geert Gabes in soan fan Gabe Seerps en pakesizzer fan Seerp Jeyps. Jan Jolles wie ek in soan fan Jolle Jeyps, allegear neiteam fan Jeyp Tiaerts (út it Heloma-skaai). Op it stimpkohier fan 1728 sil it dizze twadde Jan Jacobs wêze, dy't brûker is fan Aldskoat nr. 4, eigen oan 'Haar Hoogheit'.

Neffens it lidmateboek fan Aldskoat -it doopboek sels begjint yn 1740- binne dêr trije bern út dit houlik doopt: Janke, yn april 1722; Jeen yn maaie 1724 en Sybren yn maaie 1726.

Janke troude mei Hendrik Jelles, dy't ûnder nr. 22 yn stamrige F foarkomt.

Jeen troude 5 july 1750 te Aldskoat mei Antie Tjeerds, dochter fan Tjeerd Sweitses. Beide waarden op 19 maaie 1754 dêre lidmaat. Yn 1778 komt op it personiëlekohier te Oranjewâld foar: Jenne Jans, nomine liberum (út namme fan de bern) as brûker fan in eigendom fan Tjeerd Sweitses erven. Yn 1746 stiet Tjeerd Sweitses op de lidmatelist fan de Griffomearde gemeente mei de 'meit' Gertje Alberts. In doop fan Antie ha ik net fûn.

Sybren, neamd nei de doe al ferstoarne broer fan de heit, troude op 5 april 1750 yn de gemeente Aldskoat c.a. mei Lolkien Johannes fan De Knipe. Yn jannewaris 1761 moatte de sweagers Sybren Jans en Dirk Johannes foar de tsjerkerie fan De Knipe komme, om yn in skeel tusken har beiden te fermoedsoenjen. Dit bart ek, hja jouwe inoar de hân. Mei dit gegeven en it reëelkohier der neist, fûn ik de mem, de widdo Johannes Lykles -sels net by namme neamd- en in broer (sweager) Lykle Johannes.

NOATEN

1 RA SCO K9. 2 Klapper OPS Q17. 3 RA SCO Q14. 4 Id. T12 99, registr. 13 nov. 1702. 5 Id. K9 482. 6 Id. T13 207, registr. 8 juny 1711. 7 Id K9. 8 Id. T14 60, registr. 2 maaie 1718. 9 Id. Q18. 10 Id.

STAMRIGE L

100/101. *Bouwe Symens tr. Boukje Ruurds*

Wannear't en wêr't hja troude binne ha ik net fûn. Hy wie earder troude, op 20 septimber 1685 te Oentsjerk, mei in Antie Hanses, fan Oentsjerk; hy wie doe skuonmakersfeint te Tytsjerk.

Hy kin in soan west ha fan Simen Douwes en Neel Bouwes, troude lju, dy't op 17 april 1674 neffens de lidmatelist fan Tytsjerk en Suwâld yn dit lêste plak wennen. Simen Douwes troude dêr yn 1680 mei in Bauck Franses. Neffens de lidmatelist fan 1676 is Bauck, de húsfrou fan Simen Douwes, (letter) fuorttein. Fan Simen en Neel waard op 4 april 1675 te Suwâld in dochter Tyeets doopt; fan Simen en Bauck yn Suwâld en Tytsjerk op 25 jannewaris 1681 in soan Douwe en op 14 augustus 1681 in soan Frans.

Boukje, de frou fan Bouwe, wie in dochter fan Ruurt Sjoerts fan Suwâld. Op 17 july 1694 is der ynventarisasaasje yn it stjerhûs fan Bouwe Symens, omdat syn widdo, Boukje Ruurds, op 'e nij troude is mei Claes Everts. Reyn Jentses te Feanwâlden is kuraator oer de trije bern: Gerben, Cornelis en Buwe Buwes. It echtpear hie in hûs te Feanwâlden, dêr't de widdo yn wenne. De profytlike steat kaam op 648 gg 6 st 4 p, net meiteld de 'rijgh silveren knopen', de sulveren himdeknoop en it sulveren earizer; de skealike

steat kaam op 63 gg 18 st, sadat der netto wie 584 gg 26 st 4 p. Oan de widdo kaam de helte en oan de trije bern ek de helte, dat wie foar elts bern 97 gg 13 st 6 p.

Boukje har twadde man, Claes Everts, wie in soan fan Evert Minnes en Jeltje Ydes. Op 12 febrewaris 1694² wurde as kurators oer harren sân bern neamd Ale Jelles, omke fan memmekant, en Minne Minnes, omke fan heitekant. Dy sân bern wiene: Minne, berne 1671/72, Claes, 1673/74; Ymck, 1675/76, Gatz, Vrouk, Mincke, berne 1683/84 en Yde, 1688/89. Op 12 juny 1722³ is Claes Everts, mr. smid te Feanwâlden, kurator oer de bern fan Sybe Joosten en Frouckjen Everts te Feanwâlden. De kurator Reyn Jentses wie op 4 febrewaris 1695⁴ tsjerk- en earmfâd fan Feanwâlden. Hy wie op 29 juny 1670⁵ al mearderjierrich. In famyljeferbân ha ik net fûn.

Op 10 desimber 1722⁶ is Boukje Ruurds ek ferstoarn, en steane de neamde trije bern, en de beide bern út it twadde houlik, Jeltie, mei har man Jan Clases, en Ewert Claes 'cum patre' (dat is mei de heit) sterke, tsjinoer Claes Everts, om mei him skieding te meitsjen fan wat de frou en mem neilitten hat. Yn 'klinkende munt' moat Claes betelje oan Gerben 176 cg 11 st, oan Cornelis en Bouwe elts 218 cg 8 st, en oan Jeltie en Claes elts 176 cg 11 st. Op 6 maaie 1724 wurdt de ôfreaken befestige.

Klaas Everts komt foar op de lidmatelist fan Ikkerwâld c.a. fan 1721, wenjend ûnder Burgumerfean. Op 20 juny 1723⁷ wurdt it houlik proklamearre fan Klaas Everts, 'mr. grofsmid' te Feanwâlden, en Rinske Hylkes, te Ljouwert. Ut dit houlik in soan Hylke, doopt 11 oktober 1722 te Feanwâlden. Sa't al bliken die, wiene der trije bern út it earste houlik, en twa út it twadde houlik fan de frou. Nei wa't Gerben, Cornelis en Buwe neamd binne, ha ik net fine kinnen. Buwe soe in postúm bern wêze kinne, en dêrom nei de heit neamd.

Gerben Bouwes komt hjirnei ûnder nr. 50.

Cornelis Bouwes komt ek foar op de lidmatelist fan Ikkerwâld c.a. fan 1721, ek wenjend ûnder Burgumerfean. Hy troude te Ljouwert op 5 oktober 1721 yn de Grutte Tsjerke mei Uylkjen Hendriks, hy fan Feanwâlden, hja fan Langsweagen, doopt 13 novimber 1687 te Koartsweagen as dochter fan Hendrik Lenses; de heit wie op 14 novimber 1675 te Lang- en Koartsweagen troude mei Wyts Sierds.

Buwe Buwes ûndertroude 31 maart 1725 te Burgum, wenjend te Ljouwert, mei in Antje Herres, fan Burgum.

Jeltie Clases troude op 16 juny 1720 te Feanwâlden mei Jan Clases, fan Burgum.

Evert Clases troude 30 maaie 1723 te Ikkerwâld mei Elske Jacobs, fan it tolhûs healweis Feanwâlden; hja waard doopt 12 septimber 1706 as dochter fan Jacob Gerrys te Moarmwâld.

50/51. *Gerben Bouwes tr. Tyttje Melles*

Op 27 jannewaris 1726 wie te Feanwâlden de earste proklamaasje fan it houlik fan har beiden, hy fan Feanwâlden, hja fan Garyp. Hy wie widner; op 10 jannewaris 1717 wie hy te Feanwâlden troude mei Dieuke Ysbrands, fan Rinsumageast. Mei syn earste frou komt hy yn 1721 foar op de lidmatelist fan Ikkerwâld c.a., wenjend op it Burgumerfean. Op 18 jannewaris 1725⁸ testamintsje hja, wenjend ûnder Feanwâlden, op de langstlibbende. Bern ha ik net fûn.

Tyttje Mellis komt 31 oktober 1728 mei attestaasje fan Garyp te Feanwâlden (Ikkerwâld c.a.). Hja wie doopt 9 febrewaris 1696 te Garyp as dochter fan Melle Bartels en Wypck Douwes.

Op 10 jannewaris 1719⁹ lit Gerben Bouwes te Feanwâlden in keap proklamearre. Op it stimkohier fan 1728 komt hy foar as brûker fan Feanwâlden stim nr. 11. Op 16 maaie 1729¹⁰ proklamearre hy mei in Hotse Eyberts de keap fan 'leyen' of heidelân ûnder Kollumersweach-westerein. Op 25 augustus 1730¹¹ proklamearre hy de keap fan klyn-

lân ûnder Feanwâlden, op 12 maaie 1733¹² boulân. Op 23 febrewaris 1735¹³ ferkeapje hy en Hotse Eyberts, boeren te Feanwâlden, wer. Op 27 july 1744¹⁴ proklamearret hy op 'e nij. Op it kwotisaasjekohier fan 1749 komt Gerben Bouwes foar as in rike boer, mei 5 persoanen boppe de 12 jier. Op it personielkohier fan Dantumadiel fan 1774 ûnder Feanwâlden wurdt ûnder de erven Gerben Bouwes in kaptaal fan 900 carg ferdield, elts in fjirdepart; de erven binne Tjeerd Feyes n.u. (nomine uxore = fanwegen de frou) te Hurdegaryp. Melle Gerbens ûnder Burgum, Melle Wouters n.u. te Garyp en Oeds Rinses n.u. te Aldegea Sm. De fjouwer bern wiene Baukje, Melle, Wypkjen en Gryttje.

Baukje Gerbens, doopt 26 jannewaris 1728 te Feanwâlden, troude mei Tjeerd Feyes, dy't ûnder nr. 24 foarkomt by stamrige 8. Jierboekje 1986 side 13.

Melle Gerbens, doopt 21 maaie 1738 te Feanwâlden, troude op 21 july 1754 dêre mei Minke Eelkes.

Wypkjen Gerbens, doopt 4 jannewaris 1733 te Feanwâlden, troude 1) op 27 juny 1752 te Feanwâlden mei Hendrik Cornelis, fan Feanwâlden, mooglik in soan fan Cornelis Hendriks dy't yn 1744 lidmaat waard te Feanwâlden; en troude 2) op 22 desimber 1771 te Garyp mei Melle Wouters (Sipma), doopt 31 maaie 1744 te Garyp as soan fan Wouter Melles en Tryntje Douwes.

Gryttje Gerbens, doopt 11 april 1735 te Feanwâlden, troude dêr op 27 april 1755, mei attestaasje fan Hantum, mei in Sybe Claases, fan Hantum; hja troude twads 20 desimber 1767 te Damwâld mei Oeds Rinses, fan De Westerein. Hja wennen yn 1774 te Aldegea Sm.

NOATEN

1 DAN I15. 2 Id. G1. 3 Id. 4 Id. P3. 5 Id J4 53. 6 Id. I18 141. 7 Id. N11 113. 8 Id. N11 210. 9 Id. K8. 10 Id. K9. 11 Id. 12 Id. 13 Id. 14 K10 438.

STAMRIGE M

432/433. *Jan Pytters tr. Siouck Binnerts*

Op 12 novimber 1658¹ wurdt Jan Pytters neamd as 'geëligeerde en gecorene' earmfâd fan Boarnburgum en Koartehimmen. Op 12 desimber 1659² binne Saecke Meinses yn De Harkema en Jan Pytters te Smelle Ie as oantroude omkes fan heitekant foarmonden oer it iennige weesbern fan Aecht Diddes silger, yn har libben te Optwizel, by har earder ferstoarne man Gerryt Binnerts. Gerryt en Aecht wiene 7 maart 1651 te Bûtenpost troude. Saecke Minses wie 4 april 1656 te Droegeham troude mei Tyedts Binnerts. De frou fan Jan Pytters sil dus ek in Binnertsdochter wêze. Op de lidmatelist fan 1667 fan Boarnburgum komme foar Jan Pytters en Sziouck, man en frou. By de frou dus gjin patronym. Op 27 april 1669³ keapje Jelcke Haijes en mr. Jan Pyters mei de erven fan in Aete Jans fan de bysitter Lambert Erryts. En tagelyks keapet Jan Pytters te Smelle Ie allinne fan Eets Aetedr, widdo fan Tyallingh Aerens. Op 23 augustus 1670⁴ keapje Jelcke Haijes foar de iene helte en Pyter Harmens (x Saack Sytsedr), Sytse Saackes en Ymck Sytsedr foar de oare helte, fan Bocke (mei ek Boele wêze) Jans, Jan Pyters, Rinsck en Tryn Jans, sterke mei harren mannen, 4 mêd mieden en 1/16 part fan ien mêd bûten Boarnburgum, mandêlich mei ien mêd minus 1/16 part. Op 21 novimber 1671⁵ keapet Jan Pytters te Smelle Ie de helte fan 12 psm klynlân, mandêlich mei de ferkeaper Aisse Hem-

minga. Op 7 oktober 1684⁶ is der sprake fan de keap fan in huzinge, hovinge mei beammen en 'plantagie' op Smelle Ie; Siouck cum liberis (mei har bern, ien of mear) binne oan de westkant neistlizzers. Troch de niarnimming 'ratio vicinitas' (as neistlizzer) op de kant fan de akte, blykt dat hjir sprake is fan Siouckien Binnerts, widdo fan Jan Pyters. Lang om let it patronym fûn dêr't nei socht waard. Op 14 april 1685⁷ jout it gerjocht fan Smellingerlân útslútsel oer salarissen en kosten yn in skeel by in ferkeap tusken Sipke Jochems, keaper, proklamant, tsjinoer Siouck Binnerts, beide wjend te Smelle Ie.

Bern ha ik fan dit troude pear net mei namme fûn, al is der sprake fan 'cum liberis'. Dat ik dochs de no folgjende *Pieter Jans* as harren soan beskôgje, dêr ha ik inkelde oanwizings foar, t.w.: heit en soan wurde beide mei mr. oantsjut, de soan wie fêststeand ambachtsman -smid-, neist brûker fan in stimdragende pleats fan frouskant; de soan hat earst in frou hân yn Achtkarspelen en dêr wenne, en is letter, doe't de heit al wei wie, te Boarnburgum (Smelle Ie) weromkaam; de soan fan de soan, wer in Jan Pytters, is eigner fan in huzinge en skuorre op Smelle Ie, dêr't ik net fan fine koe hoe't hy der oankaem, en dat it dêrom oanurven wêze sil.

216/217. *Pieter Jans tr. Vrouk Teijes*

Hja gongen op 27 july 1673 te Boarnburgum yn ûndertrou, mei oantekening dat hja te Surhuzum trouden. Hy wie doe mr. smid fan Koartwâldemertille, hja sil fan Boarnburgum west ha, mar der stiet inkeld 'wed'. Dat lêste ha ik lêzen as widdo, fan wa stie dêr net by. Mar yn in stik fan 30 oktober 1673⁸ waard hja neamd as widdo fan Mennert Poppes, no troude mei Piter Jans.

De frou wie yn 1669 te Boarnburgum lidmaat wurden, wjend te Smelle Ie. Neffens it lidmateboek, de list fan 1685, is de man ferstoarn yn april 1719, en de frou yn 1704. Yn juny 1668⁹ keapje Pyter Jans en de frou by 'Coldwoldemertil' ûnder Surhuzum 2 'vallen' boulân, grut sa'n treddeheal 'loopenstal', fan it fuotpaad oant de Houtmar, belêstige mei in oard floreen. Op 29 juny 1668¹⁰ keapje Pyter Jans, mr. smid, en Trijn Andries, man en frou by 'Cortwoldemertil', 2 kampen finlân te Surhústerfean. Yn jannewaris 1676¹¹ keapje Pyter Jansen en Frouk Tijes, troude lju yn Smelle Ie, in finne gerislân fan sa'n 4 psm, belêstige mei in oard floreen. Ik ha net fine kinnen, dat dizze eigendommen wer fan de hân dien binne, en ik ha it ek net yn in ynventaris weromfûn. Op 19 novimber 1688¹² wurdt yn it stjerhûs fan Lutske Teijes, widdo fan Jan Saackes, ynventarisearre. Yn de akte stiet dat Pyter Jans te Smelle Ie, omke fan de bern, nei 'langdurige continuatie bij onverwacht uitwezen' pas op 22 maart 1689 kurator wurde koe. By it sulverwurk wurde twa sulveren kettings beskreaun, mandélich mei Pyter Jansen; der is in obligaasje ta lêst fan Hendrik Wybrens en Arent Jans, en ta profyt fan Teije Aernts, fan 150 carg dd. 8 oktober 1678. Teije Aernts moat wol de heit fan Lutske en Frouk wêze. Mooglik wie Hendrik Wybrens in skoansoan fan Lutske, en Arent Jans, har soan, en har man Jan Saackes in soan fan Saacke Aernts, broer fan Teije Aernts. De lêste waard yn 1652 kurator en 'momber' oer de trije weesbern fan Saacke Aernts¹³. Op 22 maaie 1689¹⁴ wurdt der op it rjochthûs te Aldegea útspraak dien oer in taksaasje fan in heal hûs en de westhelte fan in skuorre, steande te Smelle Ie yn it Kleaster, bewenne troch Aeth Jans en Pieter Jans, as kurator oer Frouk en Griet Jans, neilitten weesbern fan Jan Saackes en Lutske Teijes, en yn gebrûk by Pieter Jans. Op 14 juny 1692 krijt Pieter Jans yn syn kwaliteit fan kurator in kwitânsje foar betelle achterstallige hústaksaasje. Op 5 oktober 1692 krijt er wer sa'n kwitânsje, wêrút blykt dat Aeth in suster is fan Griet, en dat it oare bern Frouck, no neamd Sjouck, ferstoarn is. Yn 1698 is Pieter Jans brûker fan Boarnburgum stim nr. 27; dizze pleats wie yn 1640 eigendom fan de omke fan syn frou: Saacke Aernts. Op 5 febrewaris 1700 jout Poepe

Meinerts, húsman te Beets, te Beetstersweach oan Pytter Jans en Vrouckien Teije in kwînsje dêr't hy yn ferklearret dat er fan Vrouckien Teijes, syn mem, en Pytter Jans, syn styfheit, 800 carg ûntfongen hat en dêrmei ôfsjocht fan alle rjochten op de neilittenskip fan syn mem. Op 3 april 1703¹⁵ wurdt der útspraak dien yn in skeel tusken Pieter Jansen, húsman oan Smelle Ie, 'trionfant', tsjin Douwe Jaspers, ferlaatsman yn de Suderdrachten.

Op 26 augustus 1720 is der te Aldegea skieding tusken de dochter Grietje, no widdo fan Andries Jans op De Rottefalle, en de widdo fan de soan Jan Pieters, Gepke Alles te Smelle Ie, as mem-fâdesse oer har fiif minderjierrige bern, fan de neilittenskip fan Pieter Jansen, harren ferstoarne heit en skoanheit; de heale hústaksaasje sil troch Gepke yn terminen betelle wurde; fereffene wurde moatte dan noch inkelde obligaasjes dy't ûnder Grietje berêste, en de grûnpachten fan it hiemstee by Koartwâldemertille. De obligaasjes ha meinoar in wearde fan 2100 carg. Underoan it stik stiet in ferklearring fan 1725 dat alles fereffene is¹⁶.

Ut it doopboek fan Boarnburgum helle ik fjouwer bern: Jan, Griet, Aernt en Trijn. *Jan* waard doopt op 15 novimber 1674; hy folget hjirnei as nr. 108.

Griet, tink neamd nei de beppe fan memmekant dy't in Griete Tziebbes wêze kin, waard doopt op 7 jannewaris 1677; op 6 febrewaris 1695 wie te Boarnburgum de tredde proklaamasje fan har houlik mei Andries Jans, mûnder op De Rottefalle; Andries waard neamd op 1 febrewaris 1683¹⁷ as minderjierrige soan fan Oedtske Appelloons, widdo fan Jan Andries, mûnder op De Rottefalle.

Aernt waard doopt 27 april 1679.

Trijn, tink neamd nei de earste frou, op 9 july 1682. Fan beide ha ik fierder neat fûn; hja sille jong ferstoarn wêze, want op 26 augustus 1720 wurde hja net neamd.

108/109. Jan Pyters tr. Gepke Alles

Hja troude 13 augustus 1699 te Boarnburgum; hja kaam ek wer út Achtkarspelen en wol fan De Koaten, as dochter fan Alle Douwes. De man wie op 26 augustus 1720 al wei. Jan Pytters widdo is op it stimkohier fan 1728 brûkster fan Boarnburgum nr. 27, de pleats dy't ek troch har skoanheit brûkt waard. Yn 1698 -dus noch foar har houlik- is Gepke Alles foar in fjirdepart eignerske fan de stimpleatsen De Koaten 21 en Optwizel 53. Yn 1640 wie har pake Douwe Alles eigner. Yn 1728 is Gepke Alles, widdo Jan Pieters, foar de helte eignerske. It hoarnleger fan Optwizel 53 waard neamd 't Hooghiem'. Yn 1698 is Gepke Alles ek eignerske foar in achtstepart fan de stimpleats Jistrum nr. 14; de helte hearde oan it weesbern fan Fokke Jans. Yn 1640 wiene eigners Gepke N. en Meint Gercx; Gepke N. sil wêze Geb Hansisdr, widdo fan Jan Harmens, skoanmem fan Meint Gercx; de lêste is oerpake fan Gepke Alles. Yn 1745 komt Gepke Alles noch foar op de lidmatelist fan Boarnburgum, mei de oantekening dat hja ferstoar op 24 desimber fan dat jier.

Op 4 jannewaris 1708 is der te Burgum in skieding tusken Douwe Alles op De Koaten, Jan Pieters as man en fâd fan Gepke Alles te Smelle Ie, Jan Tjebles as man en fâd fan Antie Alles te Burgum, oan de iene kant, en Antie Fockes, foljierrige jongedochter te Jistrum oan de oare kant, as erfgenamten fan Meynt Jans yn Feanwâlden. Douwe Alles c.s. krije 3/4 part fan in pleats te Feanwâlden wêrfan it oare fjirde al fan harren is, mei noch 100 gg fan Antje Fokkes; de lêste krijt de heale pleats te Jistrum. Op 27 febrewaris 1710 hat te Twizel in skieding west tusken Gepke Alles, húsfrou fan Jan Pyters te Smelle Ie, har broer Douwe Alles en har sweager Jan Tjebles, beide op De Koaten, oan de iene kant, en in pear oaren fan in stik heidefjild ûnder de klokslach fan De Koaten, begjinnende by it Wyldpaed oan de Kûkherenster Kampen ta; elk krijt de helte, mar mei behâld fan frije reed en drift oer elkoars eigendom.

Op 7 septimber 1716¹⁸ keapje Jan Tiebles op De Koaten en Gepke Alles, widdo fan Jan Pieters te Smelle Ie, 1/4 fan 5 mêd mieden ûnder Optwizel. Op 10 juny 1720¹⁹ keapje Jan Tiebles en Antje Alles, man en frou op De Koaten en Gepke Alles, widdo fan Jan Pieters te Smelle Ie, fan Baukien Hidzers, sterke mei har man, in kamp greidlân ûnder Optwizel, de 'vier akkers' neamd, in stik greidlân, de 'Poelecamp' neamd, en trije en fjouwer mêd mieden. Op 27 jannewaris 1720 slút Gepke Alles, widdo fan Jan Pieters te Smelle Ie as hierster in kontrakt mei G. Th. baron van Coehoorn as ferhierder oangeande in sate en lannen, mei bou-, greid- en miedlannen te Smelle Ie, troch de hierster al lang brûkt, no foar trije jier -1720 oant 1723- foar 725 carg jiers. Op it stik in oantekeening fan de ferhierder dat de hier ferlinge is oant 1729, op de gewoane betingsten.

Op 19 juny 1720 wurdt te Aldegea in akte opmakke tusken Gepke Alles, widdo fan Jan Pieters te Smelle Ie ûnder de klokslach fan Boarnburgum, en -har mans suster- Grietie Pieters, widdo fan Andries Jans yn De Rottefalle ûnder it behear fan de Smellinger Pein, wêrby de lêste oan de foarste ôfstiet de heale huzinge, skuorre en lytshûs op de sate en lannen fan mefr. Van Coehoorn te Smelle Ie, yn it gehiel oanurven fan Pieter Jans, en taksearre op 2300 carg, sadat Gepke oan Grietje 1150 carg betelje moat. Kwitânsjes fan ien en oar binne der by.

Op 26 maaie 1729 is ôfjûn in 'reversaal' ta lêst fan Jan Tiebles en Antje Alles, troude lju foar de iene helte, en Gepke Alles, widdo Jan Pieters te Smelle Ie foar de oare helte, fanwegen de oankeap fan in rogge- en wynmûne mei huzinge en hûf en de bakkerij mei tabehearen, fan Willem Gerrits en Jeltje Roels, man en frou, mûnders op De Koaten, lizzende op De Koaten, Jan Tiebles c.s. oan de eastkant, en de Hearewei oan de westkant. Ien en oar is belêstige mei 3 carg grûnpacht, te beteljen oan de troch Jan Tiebles brûkte sate, mei it meallen foar it hiele jier foar de helte (fan it mealjild). Keapsom 2000 gg. Mei kwitânsje d.d. 18 maaie 1730.

Op 13 april 1731 is te Kollum skieding fan de fêstigheden tusken Gepke Alles, widdo Jan Pytters te Smelle Ie, en Antje Alles, húsfrou fan Jan Tjebles op De Koaten. Gepke hat de grutte pleats op De Koaten krigen mei de beide útgongen lân. Hja sil fuortoan neat mear pretendearje fan it meallen fan de mûne, noch fan de grûnpacht dêrfan. Jan Tjebles en Antje Alles krije de lytse pleats mei de mûne en beide huzingen c.a. en it hoarnleger, foar de boerehuzinge lizzende.

Op 8 july 1737 wurdt der te Surhústerfean in kontrakt sletten tusken Wybe Sytses, húzman dêre, en Jacob Symens, húzman op De Waerdt yn Grinzerlân, foar harren heit oan de iene kant, en Jan Tjebles op De Koaten (troud mei Antje Alles), Douwe Brugts (troud mei Antje Fockes) te Jistrum, en beide foar Gepke Alles, widdo fan Jan Pieters te Smelle Ie, wêrby de earstneamden oan Jan Tjebles c.s. ôfstean twa grûnpachten te Surhústerfean.

Op 17 oktober 1741 makket Gepke Alles, widdo Jan Pieters, har testamint. It linnen en wollen bêd fan syn mem sil Ale, de soan, net erve, mar syn bern; trout der ien foar it 25e jier, dan sil dy syn part dêrfan 'trekke' kinne. Mar Gepke -in net werfûn bernsbern-sil foarút ha: it boek, mei sulver beslein, en de heak en 'aes' fan har kape en de sitsen skoarteldoek, dy't rûnom mei kant bestikt is. Aarn -in oare soan- sil it sulverwurk foarút ha ta in geskink. It linnen, dat tusken Aern en Alle dield is, sil Alle net ha, mar syn bern.

Op 19 maaie 1742 is der in keapakte foar Gepke Alles, widdo Jan Pieters te Smelle Ie, fanwegen har oankeap fan in huzinge en skuorre mei it hûf derefter, lizzend te Smelle Ie, en troch Gepke brûkt. Oant maaie 1746 moat der hier betelle wurde, mar dy hier -15 carg- komt ta profyt fan de keapster. Der is in grûnpacht fan 1 goudg jiers oan mefr. Coehoorn har sate. De keapsom is 300 gg. Der is in kwitânsje fan 19 maaie 1742, dat alles is daliks betelle.

As bern ha ik yn it doopboek fan Boarnburgum fûn: Aalle, Pyter, Teije, Rinse, Frouck, Aarn en noch twaris in Pieter.

Aalle folget hjirnei mei nr. 54. *Pyter*, doopt 8 febrewaris 1702, sil jong ferstoarn wêze. *Teije* waard doopt 13 july 1704, *Rinse* op 11 july 1706 en *Frouck* op 5 febrewaris 1708; fan dizze trije, en fan Aarn, dy't folget, waard yn de klapper fan Smellingerlân gjin houlik fûn.

Aarn waard doopt 20 oktober 1709; yn 1749 is hy rintnier te Boarnburgum mei in hûshâlding fan 2 grutte minsken en in oanslach fan 29-10-0. Foar 1762 gie hy fan Boarnburgum mei atestaasje nei Twizel en De Koaten. Hy wie frijfeint.

Pyter, de twadde, waard doopt op 10 maaie 1711; de tredde waard doopt op 31 desimber 1713; dy troude 24 april 1734 te Surhuzum mei Sjieuwke Edses, dêr wei kommende.

54/55. *Aale Jans tr. Froukjen Jans*

Hy waard doopt 3 novimber 1700 te Boarnburgum. Hy troude dêre op 3 april 1729 mei Froukjen (Vrouk) Jans, fan Aldegea Sm. Hja wie doopt 15 febrewaris 1705 te Aldegea as dochter fan Jan Riemers en Wyske Lamberts. By it houlik wenne hy te Smelle Ie. Op 7 maart 1761 sil Aale al wei west ha, want dan komme trije bern fan him as hierder en ferhierder foar mei harren omke Aan Jans. Op 24 maart 1762 wurde dyselde trije bern neamd, mar de fiif bern út it twadde houlik ek. In wike letter, op 31 maart 1762 blykt dat dy twadde frou in Antie Wybes is, dan wenjend te Optwizel. It houlik bliket net sletten te wêzen te Boarnburgum; fan Optwizel en De Koaten is der dan noch gjin trouboek. Antie Wybes, hûsfrou fan Alle Jans, waard yn de gemeente fan Optwizel en De Koaten op belidenis doopt op 7 maart 1759.

Alle Jans en Frouckien Jans, man en frou op De Koaten, keapje op 28 febrewaris 1730²⁰ de 'westerse kamer' fan in huzinge, mei it lytshûs en de tún dêrefter, by it ferlaot op De Rottefalle ûnder De Smellinger Pein, troch harren bewenne. De keapsom wie 500 carg. By it keapbrief in 'reversaal' fan 20 jannewaris 1730, mei kwitânsje fan de lêste termyn dd. 27 desimber 1732.

Op 11 jannewaris 1734²¹ is der sprake fan Alle Jans yn De Drachten, oangeande in ruilkeap fan mieden ûnder De Koaten; hy betellet 360 carg ta. Op 3 maaie 1734²² op 'e nij Alle Jans as húsman yn De Noorderdrachten, want dan wurdt registrearre in keapbrief fan 24 april 1734, te Stiensgea opmakke, oangeande de keap fan in finne lân op De Koaten, frij fan floreen; de keapsom is 450 carg en 5 skellings. Underoan de akte in ferklearring fan Alle Jans, dat syn broer Aan Jans dizze keap foar de helte oangiet, omdat it lân kocht is foar jild, dat hja tegearre oan de ferkeaper liend hiene.

Op 27 maaie 1738 wurdt troch Eelco van Haersma, gritenijskriuwer fan Achtkarspelen, in boarchstelling jûn foar Alle Jans op De Koaten, fanwegen de kosten fan in proses, fierd troch Alle Jans oer 3/4 part fan in stimdragend hoarnleger ûnder Surhústerfean, ôfkomstich fan Wyske Annes, widdo Pytter Ubles.

Op 5 oktober 1742 (kwitânsje fan 7 desimber dêrnei) is der sprake fan de ferkeap fan de helte fan in finne lân op De Gaasten ûnder Aldegea troch Riemer Crijns, skipper te Aldegea, en Fedtie Crijns, jongedochter te Burgum, mandêlich mei en net skaat fan Alle Jans 'nomine uxore'; floreen 20 stoeren; keapsom 302 gg 7 st 8 p. Keaper is foar de helte Sytse Jacobs, húsman te Aldegea, man fan Fedtie Jans, suster fan Frouck, de frou fan Alle Jans.

By in obliigaasje, grut 300 carg, rinte 5%, ta lêst fan Gosse Jelkes, skipper oan de Smelle Ie ûnder Boarnburgum, en Wyske Alles, syn hûsfrou, datearre Drachten 26 april 1760, is allinnich in kwitânsje foar de rinte, betelle yn 1761 en 1762; har broers Jan en Rinse Alles betellen yn 1778 kaptaal en rinte.

Fan 1 maaie 1760 is der in list fan goed (húsrïe en sa mear), dat Gosse Jelkes en Wyske Alles ta harren geriif hiene fan har omke Aan Jans 'soo lange als het hem behaagt'; ûndermear twa bêden, twa bêdpeulen, twa bêdkessens, fiif stuollen, in hollânsk kastke, in spegel, in koperen panne, in koperen nappe, in klok, trije spiispotten, in tinnen beker, in tinnen trekpot, in tinnen healmingel mei lid, in kofjemûne, 9 tinnen leppels, 19 pannen, trije koppen op it kastke, in trijepoat, in kroade, in foarke, in bile, in lampe, in tobbe, twa reade glêsdoeken, in 'tynebank'.

Fan 7 maart 1761 is it hierkontrakt, yngeande 1 maaie 1761, tusken Rinse Alles en Jetske Sybes, oan de iene kant, en Aen Jans, Gosse Jelckes en Jan Alles, oan de oare kant, wêrby de earsten fan de lêsten hiere de hiele pleats mei hûs, hûf en lân, mei lêsten en meierslêsten, op De Koaten, foar 200 carg jiers. Betingst: tolve lopen rogge en in heal lopen rogge by it 'op- en afvaren' te besiedzjen.

Fan 24 maart 1762, opmakke te Aldegea, is in testamint fan Aan Jans, frijfeint op De Koaten (sjoch ek hjirûnder). Erfgenamten binne: Wyske Alles, dy't alle meubels en húsrïe krijt, dat hja mei har man Gosse Jelckes fan Aan yn gebrûk hat; Jan en Rinse krije de bijen, de iken kast, bêd en peul, kessens en oar bêdeguod, klaaiinge, goud en sulver, en 10 himden sûnder mear; Aaltje, Douwe, Vroukjen, Wybe en Romkjen Alles krije de pleats te Smelle Ie, of by ferkeap de opbringst, en elk 100 carg. Dizze fiif bern binne út it twadde houlik fan Alle Jans. De trije bern út it earste houlik, Wyske, Jan en Rinse, wurde fierder universeel erfgenamt.

Op 31 maart 1762²³ makket Antie Wybes, widdo fan Alle Jans, as 'requirante' en mem fan har fiif minderjierrige bern, boedelskieding mei de trije bern út it earste houlik fan har man. Aan Jans, de folle omke fan de bern, is der by.

Op 19 jannewaris 1771 wurdt te Kollum in obligaasje registrearre ta lêst fan Gosse Jelckes en Wyske Alles, boeren te Aldegea, grut 200 carg, rinte 3%, ta profyt fan Rinse Alles, húsman, en Eetske Sybes, yn De Koaten; yn 1771 moat der noch 50 carg ôfbetelle wurde.

Op 24 juny 1773 wurdt op De Koaten in nij testamint opmakke troch Aarnt Jans, mearderjierrich frijfeint dêre. De fiif bern út it twadde houlik fan syn ferstoarne broer Alle Jans: Aaltje, troud mei Egbert Thomas; Douwe, op De Koaten; Froukje, foljierrich frijster, ek op De Koaten; Wybe, foljierrich frijfeint te Eastermar; en Romkjen, net troud, 20 jier, hja fiven krije elk 50 carg. Der is by in kwitânsje fan harren en fan har mem Antje Wybes te Koatstertille. Wyske Alles, út it earste houlik fan broer Alle, krijt alle meubels en oar húsrïe, by har yn gebrûk fan Aan Jans. Universeel erfgenamt wurde no Rinse Alles, húsman op De Koaten, en Jan Alles, frijfeint te Aldegea.

Op 12 juny 1774 wurdt op De Koaten beskreaun in skieding tusken Rinse Alles, húsman op De Koaten, en Gosse Jelckes, man fan Wyske Alles, te Aldegea, wêrby de earste oan de twadde ôfstiet syn oanpart yn de fêstichheden te Aldegea, ôfkomstich fan syn mem Froukje Jans, yn ruil foar it oanpart fan Gosse Jelckes en Wyske Alles yn de pleats op De Koaten, troch Rinse Alles as meier en mei-eigner bewenne.

Op 27 maart 1785 wurdt op De Koaten beskreaun de útfiering fan it testamint fan Jan Alles, frijfeint te Optwizel; Alle en Antje Rinses -broersbern- krije 1/16 part fan de pleats op De Koaten, Jan fan syn heit oanurven, en twa obligaasjes, tegearre 500 gûne, en de helte fan in sulveren kop; Antje krijt allinne in tredde part fan in sulveren beugel; Wyske Alles, húsfrou fan Gosse Jelckes, krijt it fruchtgebrûk fan de fêstichheden te Aldegea, en nei har ferstjerren har bern Froukje, Gepke, Richtje en Jan Gosses. Dizze fjouwer bern krije ek noch de obligaasje fan 700 gûne ta lêst fan Wyske Alles c.s. Universeel erfgenamten wurde Froukje, Antje en Alle Rinses, elk foar in tredde part. Oan de ein noch efkes de bern op in rige set: út it earste houlik Wyske, Jan en Rinse; út it twadde houlik Aaltje, Douwe, Vroukjen, Wybe en Romkjen.

De dochter *Wyske* -al lang trouwd mei Gosse Jelkes- en de soan *Jan* komme foar op it earste persoanlikohier fan Smellingerlân, dat fan 1768, ûnder Aldegea, tegearre foar 770 gûne. Jan ferhuze yn 1774 nei De Koaten. De doop fan Wyske wie op 13 febrewaris 1730 yn Optwizel/De Koaten; dy fan Jan ha ik net fûn. Wyske en har man Gosse Jelkes binne neamd yn stamrige G yn it Jierboekje 1986, siden 28/29.

De soan Jan komt foar op de lidmatelist fan Aldegea c.a., wjend ûnder Nijegea. Der is in gat tusken 1743 en 1755 yn dy lidmatelist, sadat it tiidstip fan lidwurden net te efterheljen is. In houlik fan him ha ik net fûn.

De soan *Rinse*, dêr't ik de doop ek net fan fûn ha, troude 16 desimber 1759 op De Koaten mei Jetske (ek Eetske) Sybes, fan Wâlterswâld, doopt dêre 11 oktober 1739, dochter fan Sybe Rinnerts en Antie Jarichs. Hja binne foarâlden fan dr. J.A. Kuperus, sjoch Jierboekje 1972, s. 15, nrs. 112/113.

De dochter *Aaltje* waard doopt 20 juny 1740 yn Optwizel/De Koaten; as har man waard neamd in Egbert Thomas dy't ik net fierder fûn ha.

De soan *Douwe* waard doopt 25 april 1743, ek te Optwizel c.a.; fan him ha ik fierder ek neat fûn.

De dochter *Vroukjen* waard doopt op De Koaten 24 oktober 1745 en troude te Optwizel 12 july 1778 mei Oeds Folkerts, doopt te Optwizel c.a. op 18 augustus 1741 as soan fan Folkert Wobbes, dy't yn 1758 mei in frou Joukjen Oedses op de lidmatelist foarkomt. De soan *Wybe* waard doopt 18 augustus 1748 te Optwizel c.a. en troude 1 novimber 1778 op De Koaten mei Trijntje Tjeerds, doopt te Optwizel c.a. 20 novimber 1739 as dochter fan Tjeerd Johannes, dy't yn 1758 mei in frou Vroukjen Oebles op de lidmatelist foarkomt.

De dochter *Romkjen* waard op 5 novimber 1752 doopt te Optwizel c.a. en troude yn dy gemeente op 12 septimber 1784 mei Agge Fokkes, fan Burgum, fan wa't ik fierder ek neat fine koe.

NOATEN

1 RA SMA X3 57. 2 RA ACH L1 77. 3 RA SMA U3 293. 4 Id. 364. 5 Id. 436. 6 Id. U4 523. 7 Id. K. 8 Id. P3 49. 9 RA ACH R7 143. 10 Id. 158. 11 Id. 608. 12 RA SMA Q4 1. 13 Id. P1 275. 14 Id. K, efteryn. 15 Id. K. 16 Tink RA SMA P10 (is 'read', net te rieplachtsjen). 17 Id. Q3. 18 Id. R12 56. 19 Id. 508. 20 Id. U11 501. 21 RA ACH R15 285. 22 Id. R15. 23 Id. M14.

STAMRIGE N

464. *Anne*

Twa broers, Binne en Claes Annes, wurde op 12 maaie 1659¹ neamd. Claes, trouwd mei in Reynsck Sybrens, wennet te Jistrum.

232. *Binne Annes*

Of hy deselde is as de hjirboppe neamde is net bewezen. Hy kin trije kear trouwd west ha; earst mei in net by namme bekende frou, wêrby fjouwer fan syn fiif bern; dan op 8 juny 1673 te Eastermar mei in Jansen Ottés, wêrby hy fan Eastermar komt en hja fan Twizel; en yn 1692 komt hy mei in frou Gertie (ek Geertsen) Ottés mei attestasje fan

Optwizel nei Eastermar en Jistrum. Op 14 july 1689 hat Binne Annes te Eastermar in soan Klaas dope litten. De mem wurdt net neamd. Op de fraach of Jansen en Gertie mooglik deselden binne, of dat de lêste in jongere suster is fan de earste, kin ik oant no ta gjin andert jaan.

Op 10 desimber 1688² keapet Binne Annes fêst goed; de frou wurdt hjir ek net by namme neamd. Op it stimkohier fan 1698 komme Anne Binnes en Geertsen Ottens net ûnder Eastermar foar, mar wol syn bern. Op 2 oktober 1699³ keapet Geertsen Ottens, widdo fan Binne Annes, te Jistrum, in finne lân, grut 12 psm. Op deselde datum en yn deselde boarne komt hja as neistlizzer foar. Op 27 juny 1707 en 22 april 1719⁴ komt Geertsen Ottens, widdo Binne Annes, as keapster foar. Op 3 febrewaris 1710⁵ ferkeapet hja. Yn 1709 is hja noch lidmate te Jistrum. Yn 1718 is hja brûkster fan twaris 18 psm lân ûnder Jistrum; yn 1728 binne dat de erven (floreenkohier nrs. 29 en 40). Yn 1738 is Claes Binnes eigner fan nr. 29 en mei-eigener fan nr. 40. As bern ha ik notearre: Foeke, Hendrik, Anne, Maycke en Klaas.

Foeke troude te Eastermar trije kear; op 6 april 1690 mei Tyetske Hylkes, dy't doe ek doopt waard; op 28 april 1695 mei Antie Zytses en op 30 septimber 1703 mei in Ettie Pieters.

Hendrik troude te Eastermar op 3 maaie 1691 mei Antie Ruys. *Anne* folget hjirnei. *Maeycke* troude te Eastermar op 6 april 1690 mei Tierck Eyses, fan De Koaten. Fan *Klaas* boppe al neamd, fûn ik gjin houlik.

116/117. *Anne Binnes tr. Tettie Roelofs*

Hja trouden 1 maaie 1701 te Eastermar. De frou is my fierders ûnbekend. Neffens it stimkohier fan 1698 binne foar de helte eigners fan Eastermar, stim nr. 10: Foeke Binnes mei syn trije broers en syn suster; en foar de helte fan stim nr. 13: Foeke, Hendrik en Anne Binnes, en Tjerck Eises cum uxore. Omdat Klaas wol mei-eigener is fan nr. 10 mar net fan nr. 13 sil nr. 10 fan heitekant kommen wêze, en nr. 13 fan de earste-frouskant. Nr. 13 wie yn 1640 eigen oan Jan Meensis en Lieuwe Fokkes, tegearre. Yn 1728 binne fan stim nr. 13 foar de helte eigners Hendrik en Anne Binnes; de parten fan Foeke en Maycke sille op dizze broers oergien wêze, mar hoe wit ik net. Yn 1728, 1738 en 1748 komt de widdo fan Anne Binnes as eignerske foar fan floreenkohier De Koaten nr. 10; yn 1758 is dat de soan Binne. Neffens it reëelkohier fan 1746 is dan de widdo brûkster fan in 'zathe lands', nûmere 18 en 19.

Op 28 desimber 1708⁶ wurdt der ynventarisearre yn it stjerhûs fan Tjerck Eises te Eastermar -by de tsjerke-; de widdo is in Attje Alberts; kurators oer de soan Eise, âld sa'n 18 jier, soan fan de earste frou Mayke Binnes, binne Jan Edses en Wytse Meenses, beide te Eastermar. Dizze jonge hat noch al wat fêstichheden, û.o. de helte fan in kamp lân, it Wolfgers neamd, mandélich mei Anne Binnes, oan wa't de oare helte heart; de helte fan de lange ekers, dêr't ek de helte fan oan Anne Binnes heart, en dy't mei him net skieden binne; in treddepart fan de skuorre, hōf en hiem, en fan it binnenhûs, ensfh., brûkt en bewenne troch Hendrik en Foeke Binnes. De jonge hat ek in foardering op Hendrik Binnes, fanwegen lânhier, fan 7½ gg. Der wurdt ferwiisd nei in akte yn it weesboek fan 1693, dêr't by fêstlein is dat Eise Tjercks fan syn memme goed 120 gûne takomt.

Fan trije bern ha ik te Eastermar de doop fûn: Binne, Frouck en Roel. *Binne*, dy't folget, waard doopt op 19 febrewaris 1702; *Frouck* op 31 jannewaris 1706 en *Roel* op 31 maaie 1709. Oer Frouck en Roel ha ik fierder neat fûn.

58.   *Binne Annes*

Hy komt op it kwotisaasjekohier fan 1749 foar as in boer, ridlik by steat. Yn 1748 en 1758 is hy brûker fan De Koaten stim nr. 14, floreenkohier nr. 30, grut 70 psm, mei hûs en skuorre. Yn 1758 stiet hy te boek as eigner fan floreenkohier De Koaten nr. 10, dêr't earder syn mem eigner fan wie, en dêr't yn 1768 syn soan Anne as eigner fan neamd wurdt. Hy ferkeapet op 1 septimber 1755⁷ mei Grietie Foeke, frou fan Marten Jans op De Harkema (Foeke Binnes hie in dochter fan dy namme) harren oandielen yn de pleats Eastermar nr. 13.

Binne Annes komt net foar op de lidmatelist fan de Griffomearde tsjerke fan De Koaten en Twizel fan 1758, mar syn beide bern Froukje en Anne binne wol te Twizel doopt. *Froukje* waard doopt 5 july 1728; hja is earder al neamd as frou fan Popke Martens, nr. 28 yn stamrige D.

Anne waard doopt 5 oktober 1730; hy troude 17 july 1763 te Optwizel mei Catharina Elisabeth Franses; hja wie tink in dochter fan Frans Hendriks.

NOATEN

1 RA TIE S3 242. 2 RA ACH R8 381. 3 RA TIE P3. 4 Id. P5 155, 301. 5 Id. 381. 6 Id. M9 121. 7 Id. P13 163.

STAMRIGE O

124.   *Lammert N.*

Op syk nei âlden fan Rinze Lammerts, dy't folget, fûn ik dat yn 1678 lidmaten te Burgum wiene de echtpearen Lammert Douwes en Eelkjen Hayes, en Lammert Wybes en Tietje Bartles. Fan Lammert Douwes is bekend dat syn berop skûtefarder wie; in berop dat Rinze Lammerts letter ek hat. Fan dit echtpear ha ik gjin bern fûn yn Dantumadiel en Tytsjerksteradiel.

Ut de lidmatelist fan 1722 fan Burgum blykt dat Lammert Wybes ferstoarn is yn 1723 en syn widdo Titie Bartels yn 1727. Yn 1698 en 1708 is hy brûker fan de stimpleats Burgum 42; yn it floreenkohier is sprake fan in hoarnleger lân, troch Lammert Wybes brûkt, grut sa'n 5 psm.

Yn febrewaris 1682 is te Burgum fan harren in dochter Antie doopt. Op 29 novimber 1696 giet te Burgum yn ûndertrou in Bartel Lammers mei in Janke Sipkes. Dat sil in soan fan harren west ha, neamd nei de heit fan de frou. Mooglik hat der ek in soan Wybe west, neamd nei de heit fan de man. Dy sil dan tink frij jong ferstoarn wêze, want Rinze Lammerts -dêr't ik fan oannim dat dy ek in soan fan harren is- neamt syn âldste soan Dirk, de twadde Wybe, de tredde op 'e nij Dirk, en earst de fjirde Lammert. Dirk is de namme fan syn skoanheit, sadat Wybe nei syn eigen kant neamd wêze sil. Mar dat bliuwe oanwizings, en mear ek net, dat Lammert Douwes en Tietje Bartels de âlden fan Rinze Lammerts binne. Rinze Lammerts hie twa famkes, beide Joukjen neamd, nei syn skoanmem. Oan in Tietje is it sa't it skynt net takommen.

62/63.   *Rinze Lammerts tr. Giel Dirks*

Hja trouden 16 jannewaris 1718 te Burgum, beide fan Burgum. Hy sil berne wêze om 1676 hinne, want op 3 maart 1750 wurdt hy neamd as âld-skûtefarder op Burgumer-

daam, âld 74 jier¹. Fan beide ha ik de doop net fûn. Giel sil wol in dochter wêze fan Dirck Jans en Joukjen Gaeles, dy't yn 1690 lidmaat wiene te Burgum, mar yn 1693 net mear.

Yn oktober 1734 ferkeapje Giel Dirks, frou fan Rinze Lammerts te Burgum, en Geert Dirx te Koatstertille as erven fan Jan Dirx lân ûnder Suwâld, dêr't de oare helte fan heart oan Roel Jochums². It lân te Garyp -floreenkohier 1728 nr. 77- waard 2 novimber 1722 kocht troch Roel Jochums en Jan Dirx.

Op 14 novimber 1746 wurdt Rinze Lammerts neamd as grutskipper te Burgum oan de Burgumerdaam, âld yn it 71e jier³. Op 3 maart 1750 'gewezen schuifelaar' oan de Burgumerdaam, âld yn syn 74e jier. Hy hie yn 1743 talhouten kocht; oer it tal ferkochte en levere oantallen kaam der skeel.

Der binne seis bern bekend; Dirk, Wybe, Dirk, Lammert, Jaukjen en Jaukjen, allegearre doopt te Burgum. De earste *Dirk* op 26 juny 1718, hy sil jong ferstoarn wêze. *Wybe* waard doopt 17 augustus 1719; hy troude 9 jannewaris 1745 te Burgum mei Trijntje Yeuwes; hja waard 15 novimber 1769, yn har 50e jier, doopt op belidenis. De twadde *Dirk* waard doopt 21 maart 1722; fan him is gjin houlik fûn.

Lammert waard doopt 10 oktober 1723; hy troude 6 maaie 1751 te Burgum mei Aagtjen Aarns, doopt 11 jannewaris 1722 te Burgum as dochter fan Aarn Tiebles. De earste *Jaukjen* waard doopt 24 juny 1725; hja sil jong ferstoarn wêze. De twadde *Jaukjen* waard doopt 2 febrewaris 1727; hja troude 24 april 1751 te Burgum mei Hendrik Sytzes Brouwer, earder neamd yn stamrige H.

NOATEN

1 Hof fan Fryslân, byl. civ. 804-6. 2 RA TIE P10 452. 3 As 1; ek RA TIE C4 d.d. 3 maart 1750.

STAMRIGE P

264/265. *Aucke Piers tr. Auck*

Aucke Piers wie fan 1682 oant sa'n 1710 hierder fan de patroanspleats te Suwâld, stim nr. 10. Op 24 septimber 1711¹ binne Jochum Auckes op Gaastmabuorren ûnder Hurdegaryp en Bouwe Wierds (man fan Martje Auckes) te Suwâld kurators oer Bauck Bonnes, weesbern fan Bonne Haringhs en Bouck Auckes. Wy nimme oan dat Aucke Piers de heit is fan Jochum, Martje en Bouck.

Jochum komt hjirnei ûnder nr. 132. *Martje (Martzen)* wie troude mei Bouwe Wierts; dizze man waard doopt 8 febrewaris 1663 te Suwâld as soan fan Wierd Minnes en Eetske Sipkes, dy't 24 augustus 1651 te Suwâld trouden. It echtpear brûkte yn 1698 Tytsjerk stim 28 en yn 1728 Suwâld stim nrs. 12 en 13. Hja komme yn 1711 foar op de lidmatelist fan Suwâld. *Bouck(je)* wie de frou fan Bonne Haringhs; hja wennen yn 1698 as brûkers op Suwâld stim nr. 3.

132/133. *Jochum Auckes tr. Sytske Roelofs*

De frou wurdt 17 april 1663² neamd as weesbern fan Roelof Cornelis, ferstoarn te Burgum, en Ulck Piers dy't op 'e nij troude mei in Tyesse Pyters. As hja yn maaie 1677 mei har kurator ofrekkent is hja al troude mei Jochum Auckes. Yn 1679 komme hja foar

op de lidmatelist fan Burgum, wenjend ûnder Gaastmabuorren. Yn 1698 is hy brûker fan Hurdegaryp (Gaastmabuorren) stim nr. 8.

Op 16 febrewaris 1747³ wurde de soannen Auke en Roel neamd. Neist dizze beide jonges wie der in dochter Auck. Fan de soan *Auke* fûn ik gjin doop te Burgum; hy folget hjirnei ûnder nr. 66.

De soan *Roel(of)* waard doopt 4 april 1680 te Burgum. Fan him is gjin houlik fûn; wol waard der op 23 jannewaris 1715 te Burgum doopt Thrijntie, dochter fan Roelof Jochums. De dochter *Auck* waard doopt 28 juny 1683 te Burgum. Fan har is gjin houlik yn Tytsjerksteradiel fûn.

66/67. *Auke Jochums tr. Jetske Jelles*

Op 15 oktober 1706 gongen te Burgum yn ûndertrou Auke Jochums, fan Burgum, en Jetske Jelles, fan Aldtsjerk. Op 25 oktober waard te Burgum atestaasje ôfjûn om te Aldtsjerk te trouwen. Hy wie om 1681 hinne berne as soan fan Jochum Auckes en Sytske Roelofs. Hja wie in dochter fan Jelle Luitiens en Thrijntie Meinerts.

Op 16 febrewaris 1747 wurdt hy neamd as widner en húsman te Burgum; sjoch by syn skoansoan Sjoerd Klazes, stamrige A, nr. 32 (Jierboekje 1986, side 7). Yn 1718 is hy brûker fan Burgum stim nr. 34; yn 1728 is hy dat ek fan stim nr. 32. Yn 1748 is hy eigner fan floreenkohier Burgum nr. 4; de oankeap koe net neigien wurde. Yn 1758 is dêrfan eigner syn pakesizzer Klaas Sjoerds. Op 23 jannewaris 1750⁴ keapet hy in hûs oan de noardkant fan de Simmerdyk tichteby it 'Huys ter heyde' ûnder Burgum en yn maaie 1750⁵ goed trije ljippenstal ûnder Burgum oan de Simmerdyk. Op 2 juny 1752⁶ jirtis trije ljippenstal by it 'Huys ter heyde' ûnder Burgum.

Fiif bern ha ik fûn: Jochum, Fopkien, Johannes, Sjoerd en Thrijntie.

Jochum wie op 16 febrewaris 1747⁷ al wei, want dan is der sprake fan syn neilittenskip. *Fopkien* wie troud mei Sjoerd Klazes, stamrige A nr. 32. *Johannes* waard doopt te Burgum op 15 juny 1710. *Sjoerd* waard doopt dêre op 3 maaie 1711. Fan beide is yn Tytsjerksteradiel gjin houlik fûn. *Thrijntie* waard doopt te Burgum 14 juny 1716. Ek fan har waard gjin houlik fûn.

NOATEN

1 RA TIE M11 99. 2 Id. M4. 3 Id. M16. 4 Id. P12. 5 Id. 6 Id. 7 Id. M16.

STAMRIGE Q

280/281. *Wytse Juckes tr. Jansen Tiallingsdr*

Dit echtpear te Feanwâlden komt op 29 jannewaris 1659¹ as keaper foar. It ferkeapet op 18 maaie 1663² in fjirdepart fan in hûs te Feanwâlden oan Claes Joorts dêre. *Joecke* Wytstes, dy't folget, sil in soan fan harren wêze.

140/141. *Joecke Wytstes tr. Antie Romckes*

Op 26 april 1669³ keapet it echtpear, wenjend op de Wâl ûnder Feanwâlden. Op 5 oktober 1681⁴ wurdt der ynventarisearre by Joecke Wytstes te Feanwâlden, omdat hy as widner fan Antie Romckes op 'e nij troud is mei Goyck Jans. Der wiene twa soannen, Tiallingh en Romcke, dêr't in Hendrik Jacobs kurator 'ad actum divisionis' oer is. De

beide jonges wurdt tegearre 48 gg taparte. In huzinge en skuorre, 1½ ikker lân en 2 psm lân ûnder en te Feanwâlden bliuwe yn 'e mande.

De frou sil in dochter wêze fan Romcke Gertzen en Saeck Dioerts. De soan *Romcke* wie op 6 april 1731¹ al wei, want dan wurdt der skreaun oer mieden, troch Tjalling fan syn broer Romeke urven. De soan *Tjallingh* folget ûnder nr. 70.

70/71 *Tjallingh Joekes tr. Antie Tjipkes*

Hja sille om 1690 hinne trouw wêze, hy fan it Burgumer diel fan Feanwâldsterwâl, hja fan De Westerein. Hja wie in dochter fan Tjipke Pieters en Aeltie Ceimpes.

Hy wie húsman ûnder Burgum oan de kant fan Feanwâlden en ferstoar dêr tusken 1719 en 1723; de frou ferstoar foar 1719.

Op 9 novimber 1689⁶ kaam ik him, doe wenjend te Feanwâlden, al tsjin as keaper fan 3 mêd mieden ûnder Ryptsjerk. Op 24 febrewaris 1690 is hy wer keaper⁷, en op 1 septimber 1690 jitris⁸. Op 23 april 1694⁹ keapje Tjalling Juckes en Antie Tjepkes, trouw pear, fan in hûs en lân te Feanwâlden ûnder Burgum, dêr't hja sels al 1/8 en in Antie Clasen 1/4 fan ha, tegearre dus 3/8 part, it oare 5/8 part nammentlik fan Hendrik Hattums te Garyp 1/8, fan de bern fan Lammert Hattums 1/8, fan bern fan Lourens Keimpes 1/4 en fan Goitsen Foockes te Garyp 1/8. De oarsprong fan dit mienskiplike besit is my net dúdlik wurden. Op 22 april 1700¹⁰ komt Tjallingh Joekes twaris as keaper foar, wenjend oan de kant fan Feanwâlden ûnder Burgum, mei syn broer Romcke ûnder Feanwâlden, elk foar de helte, fan boulân ûnder Burgum, ferkocht troch Reitse Romkes ûnder Hurdegaryp, in fjirdepart fan sate en lannen, dêr't hy de oare 3/4 fan al yn besit hie. Op 9 maart 1705¹¹ keapet it echtpear, wenjend ûnder Burgum, lân ûnder Hurdegaryp.

Op 23 augustus 1723 wurdt de neilittenskip fan it echtpear beskreaun¹². Op 8 maaie 1724 proklamearret Thomas Clasen te Feanwâlden de ferkeap fan lân, mandêlich mei de erven Tjallingh Joeckes¹³; Antie Tjallinghs, widdo Gerryt Jouwerts, leit 'ratio sanguinis' it near der op.

Op 6 april 1731¹⁴ meitsje de erven skieding. It binne: Antie Tjallinghs, widdo Gerryt Jouwerts (dat hja al wer trouw wie mei Rinse Johannes stiet der net by); Tjepke Tjallinghs; Romke Tjallinghs; Joecke Tjallinghs; Aeltie Tjallinghs, op 25 oktober 1722 te Moarmwâld trouw mei Wybe Auckes; Jansen Tjallinghs, berne om 1708 hinne.

Antie en *Tjepke* krije de sate lân mei de huzinge ûnder Burgum oan de kant fan Feanwâlden; 2 mêd mieden op it súd fan de Houtwiel; 3½ mêd mieden en nochris 3½ mêd mieden; 3 mêd mieden by it Reidfjild en noch 1 mêd mieden. *Romke* krijt in huzinge mei wat der by heart, brûkt troch in Beene Hendriks, 1½ mêd mieden noardlik fan 'it Muise-ridt'; 1 mêd mieden fan Romke Joekes oanurven, en 2 mêd mieden lizzend by de Sijtsepol.

Joecke krijt in huzinge ensfh. ûnder Feanwâlden, mei 3 ikkers greide dy't dêrby lizze; in ikker brûkt troch Johannes Folkes; 3/8 part fan in finne, brûkt troch Balling Hayes; 1½ mêd mieden op it noard fan 'de Dwarsmeer'; 3 mêd mieden, tink ûnder Ryptsjerk.

Aeltie krijt in kamp lân, 4½ psm, ûnder Feanwâlden by de Froskepôle, en in finne lân, de Pompfinne neamd, op Kollumersweach-westerein; 2 mêd mieden by de Mear en by de Sanje; 2½ mêd mieden yn de 'Boomrieden' en 1 mêd mieden noardlik fan Tjeerd Hayes' mêd. *Jansen* krijt in kamp lân, Melle-kamp neamd, op de Heidestreek ûnder Burgum; in finne lân op it west fan Kollumersweach; 2 psm mieden op it east fan de Mear; 2½ mêd mieden yn de 'Boomrieden'; 1½ mêd mieden mandêlich mei Marten Sybes en in saneamde swannepôle.

Der bliuwt massaal 10½ skar en in 1/8 part fan in skar, lizzend yn it Feanwâldster miensker. Oan replik goed wie ferkocht foar 548 carg 14 st, en oan 'gereed' jild wie der 289 carg 5 st.

Oer de dochter Jansen wie kurator Gjalt Cornelis te Burgum; de widdo Dieuke Douwes rekkent ôf op 28 augustus 1732; Jansen waard hjirby sterke fan har man Sierk Reins, mearderjierrich, wenjende op it Fliet te Ljouwert. Ek foar Romke wurdt deselde deis ôf-rekkene; hy krijt as nije kurator syn sweager Wybe Aukes. Op 16 maaie 1735¹⁵ fer-keapje de erven. Foar Gerryt Jouwerts, de man fan Antie, sjoch stamrige I nr. 34, Jier-boekje 1986 side 33.

NOATEN

1 RA DAN K4 166. 2 Id. K5 20. 3 Id. 133. 4 Id. I14 282. 5 RA TIE N3 19. 6 Id. P2. 7 RA DAN K6. 8 RA TIE P2 9. 9 Id. P3. 10 Id. 11 Id. P4. 12 Id. N3 19 (6 april 1731). 13 RA DAN K9. 14 As noat 7. 15 RA DAN K9.

STAMRIGE R

74/75 *Jan Jacobs tr. Lotske Oenes*

Hja gongen op 16 oktober 1695 te Burgum yn ûndertrou, beide fan Burgum. In Jan Jacobs liet te Burgum dope: op 22 febrewaris 1680 in soan Pyter; op 22 febrewaris 1690 in dochter Tietske; yn july 1692 in soan Wytse en op 15 april 1694 in dochter Anna. As dit ús Jan Jacobs wie, dan liket it der op dat hy earder al twaris troud wie; de earste kear mei in dochter fan in Pyter, de twadde kear mei in dochter fan in Wytse. It is frjemd dat der gjin soan Jacob is. Omdat hy by Lotske ek in dochter Tziets hat koe dy wol ris ferneamd wêze nei syn mem.

Lotske wie op 20 april 1673 te Ald- en Readtsjerk, wenjend te Aldtsjerk, troud mei in Hendrik Wybes, fan Burgum. Ut dit houlik waard op 1 maaie 1681 te Burgum in dochterke Trijntje doopt. Op de lidmatelist fan Burgum fan 1679 en op dy fan 1690 komt Lotske mei har earste man foar; op dy fan 1693 allinne. Jan en Lotske hiene as bern Grietje, Jacob, Klaaske, noch in Jacob, en Tziets, allegearre doopt te Burgum.

Grietje waard doopt 12 jannewaris 1696. In *Grietje* Jans fan Burgum trout dêre op 6 augustus 1710 mei in Wyrd Sakes, ek fan Burgum. Ut dit houlik gjin Lotske. *Jacob* waard doopt 20 juny 1697; hy sil jong ferstoarn wêze. *Klaaske* waard doopt 24 july 1701; wy ha har moete yn stamrige E as de frou fan Jacob Aukes (nrs. 36/37).

De twadde *Jacob* waard doopt 14 maart 1704. In Jacob Jans fan Burgum troude dêre op 3 maaie 1732 mei in Aeelkjen Martens, ek fan Burgum. Ek hja hiene gjin Lotske. *Tziets* waard doopt 28 maart 1706. Fan har ha ik yn Tytsjerksteradiel gjin houlik fûn. In *Trijntje Hendriks* fan Burgum troude dêre op 3 febrewaris 1703 mei in Pyter Everts fan Sumar. Ek hja hiene gjin dochter Lotske.

Lotske Oenes gong op 19 febrewaris 1707 te Burgum wer yn ûndertrou, no mei in Sipke Gerrits.

STAMRIGE S

408/409. *Bartel Mackes tr. Aeltien Bartels*

Yn 1640 is hy mei in Tjalling Heerkes meier (hierder) fan Burgum stim nr. 17. Op 12 jannewaris 1642¹ is it troude pear, wenjend yn de Noardermar ûnder Burgum, jild skuldich. Op 1 desimber 1647² wurde fan Bartel Mackes te Burgum inkelde boelgoed-skulden registrearre. Op 1 maaie 1648³ hat soks ek plak. Op 15 maaie 1648⁴ binne man en frou ûnder Burgum, op 'e nij jild skuldich. As bern fan harren neam ik twa soannen; Macke en Bartel. Fan *Macke* kin ik neat mear fertelle. *Bartel* folget hjirnei.

204/205. *Bartel Bartels tr. Frouck Folckes Ytsma*

Hja trouden 9 juny 1650 te Droegeham, hy fan Burgum, hja fan De Harkema. Hja is in dochter fan Folcke Fockes Ytsma en Imck Wynthiens. Op 18 maaie 1658⁵ wurdt fan man en frou, wenjend yn Noardermar ûnder Burgum, in skuld registrearre, op 24 april 1662⁶ allyksa. De man ferstoar foar 1679 yn Noardermar. Op 7 july 1710⁷ wurde mei-inoar as bern neamd: *Melle* Bartels; *Ytie* Bartels, widdo fan Sjoerd Eelckes; *Aeltie* Bartels, troude mei Jan Geerts; en *Yemck* Bartels, troude mei Geert Jans. In soan Bartel wie op 26 maart 1696⁸ al ferstoarn. Der soe ek noch in soan *Folcke* west ha. *Melle* folget hjirnei.

102/103 *Melle Bartels tr. Wypck Douwes*

Hy troude earst, op 14 maart 1680, te Burgum mei in Tietje Hedzers. Twads op 29 april 1683 te Garyp mei Wypck Douwes fan Garyp, dochter fan Douwe Douwes en Tjitske Liebbes. Dizze twadde frou waard op 15 novimber 1683 op belidenis fan har leauwe te Garyp doopt; hja kaam út in meniste fermidden. Op 26 maart 1696⁹ wurdt Melle Bartels neamd as broer fan de ferstoarne Bartel Bartels. Op 22 april 1700¹⁰ wurdt hy húsman, wenjend te Garyp, neamd as keaper fan boulân. Op 13 maart 1731¹¹ wurdt Bartel Melles, ien fan de soannen, kurator oer de bern fan Douwe Melles, ferstoarn ûnder Kollum. Der wiene acht bern: *Vrouck*, Douwe, Bartle, Tjiesche, Tydtje, Folcke, Lybbe en Siouck, alle gearre doopt te Garyp. *Vrouck* waard doopt op 4 maaie 1684; hja troude 6 april 1709 te Garyp mei Willem Minnolts. *Douwe* waard doopt 1 jannewaris 1687; hy troude mei Myncke Eijts. *Bartle* waard doopt 24 novimber 1689. *Tjiesche* waard doopt 13 febrewaris 1693; hja troude 12 septimber 1717 te Garyp mei Elias Liuders. *Tijdtje* waard doopt 9 febrewaris 1696; hja troude yn febrewaris 1726 te Feanwâlden mei Gerben Douwes; sjoch foar harren stamrige L. *Folcke* waard doopt 11 desimber 1698, *Lybbe* op 25 septimber 1701 en *Siouck* op 4 maaie 1704.

NOATEN

1 RA TIE S6. 2 Id. S7 194. 3 Id. 205. 4 Id. 218d. 5 Id. S10 8d. 6 Id. 238. 7 Id. M10. 8 Id. M7 153. 9 Id. 10 Id. P3. 11 RA KOL B19.

STAMRIGE T

106/107. *Jentje Pyters tr. Wypck Gooitzes*

Hy wie, berne likernôch 1648, hierboer op Boarnburgum stim nrs. 17 en 18. Hja wie berne te Oerterp as dochter fan Gooitze Eeuwes. Man en frou waarden op belidenis doopt te Boarnburgum op 6 desimber 1682, tagelyks mei de soan Pyter en de dochter Aaltje. Hja ferstoar te Boarnburgum op 4 septimber 1720, hy efkes letter op 27 jannewaris 1721. Hy wie op 12 maaie 1686¹ kurator oer Aeltje Wytzes, dochter fan Wytse Tjebbes en de ferstoarne Antie Goytses. Nei alle gedachten wiene de âlden sweager en suster fan syn frou. Op 8 septimber 1711² keapje Jentje Pyters en de frou 6 mêd ûnlân ûnder Boarnburgum. As bern kin ik neame: Pyter, Aaltje en Antje.

Pyter troude te Boarnburgum op 26 febrewaris 1713 mei Trijntje Wytzes, doopt te Drachten 2 augustus 1686 as dochter fan Wytse Tjebbes en Jentjen Pyters, in healsuster fan Aaltje, boppeneamd. Pyter en Trijntje waarden lidmaat te Boarnburgum op 25 febrewaris 1714, hy wie yn 1719 diaken, en yn 1738 lid fan de tsjerkerie. Fan *Aaltje* is my fierder neat bekend. *Antje* waard doopt te Boarnburgum op 1 april 1688. Hja troude dêre 11 jannewaris 1710 mei Jelke Gosses; hja binne besprutsen yn Jierboekje 1986, side 27, ûnder stamrige G.

NOATEN

1 RA SMA Q3. 2 Id. U8.

STAMRIGE U

126/127. *Dirk Jans tr. Joukje Gaeles*

Dit troude pear komt foar op de lidmatelist fan Burgum fan 1690, mar net mear op dy fan 1693. Op grûn fan de namme Joukje beskôgje ik har as de âlden fan *Giel* Dirks, frou fan Rinze Lammerts, stamrige O, nrs. 62/63. De man hat in nammegeaoat te Eastermar, mar dy is foar 1690 al wei. De soan Jan hat ek in nammegeaoat te Burgum, mar dy is yn 1706 al wei, wylst ús *Jan* yn 1722 noch libbet.

DE PETRI EN PAULIPREBINDE TE BOALSERT

- it Hetteema-Heremalien -

In genealogyske publikaasje is hast nea folslein. Soks jildt ek foar dizze bydrage. Omreden fan sûnens kin ik gjin fierder ûndersyk mear dwaan; faaks binne der oaren, dy't soks nochris op harren nimme wolle.

By it sneupen nei Harnzer (meast meniste) kertieren fan myn bern rûn ik tsjin in Hillebrants oan en tsjin in fermelding út ein 17de ieu fan in lien te Boalsert. Mei't liengerjochtigen meastentiids besibbe binne, waard op dat spoar fierder gongen. Ut it wurk fan Abma oer de fjouwer Boalserter lienen¹ is op te meitsjen dat it nei alle gedachten om it Hetteema-Heremalien gean moat. Om't dêrfan de stiftingsoarkonde net bewarre bleaun is en oan de tradysje dêromtrint nochal wat broddelwurk fêst sit, is soks net in aardich foarútsjoch. Fan net earder as 1622² datearret in akte mei in stikmannich nammen fan liengerjochtigen. Sjoen de foarm en it neamen fan skaainammen, dy't de liengerjochtigen yn 1622 sels noch net brûkten, kin it hjir om in falsum gean. Ek jout in lettere geneaasje in hiel oare útlis oan de ynhâld fan dit stik. Tabbe Inthies Hetteema en Rinck Lieuwes Herema, op waans ôfstamming de twa ûnderskate stagen liengerjochtigen harren yn 1622 beroppe, binne yn it ferfolch man en frou en stifters fan it lien. Lykwols wurdt har 'neiteam' wer opsplitst yn dy fan Tabbe en dy fan Rinck. De ûnderskate neikommelingen sille om bar har rjochten op it lien jilde litte kinne.

It is dúdlik dat it troch harren makke ûnderskied mei dizze rekonstruksje grutte kolder is. De bern fan de heit binne ommers ek dy fan de mem. It is mooglik juridysk 'hinein zu interpretieren' dat mei dizze konstruksje de foar- en neibern fan Tabbe en Rinck bedoeld binne. Mar ek mei dat argumint kinne wy net út 'e fuotten. Yn 1899³ is al fêststeld dat Rinck nea mei Tabbe trouw west hat.

It is dizze akte dêr't De Haan Hetteema him yn it Adelsboek op basearre hat. Neffens him wie de prebinde stifte yn 1539. Dit jiertal moat op himsels al mis wêze want sa lang nei Luther syn Reformaasje waarden yn Fryslân gjin prebinden mear stifte, sa fersekere my drs. J.A. Mol. De hear Roemeling te Hurdegaryp wie sa freonlik en attendearje my op in prebendaris yn de jierren 1518/19.

Ek syn genealogy Hetteema⁴ is broddelwurk. Jiertallen ûntbrekke dêryn. Sette wy syn konstruksje út yn skema, dan rinne wy tsjin gronologyske ûnmooglikheden oan. Sa kin bygelyks Anna Claes Tymens, frou fan Jacob Adams Canter, nea Jel Tabbes en dy har man Saekle Sjoerds yn de kertiersteat hân ha. Foar in betroubere stamrige fan de Canters ferwiis ik nei it wurk fan R.S. Roarda⁵.

As stifter neamt De Haan Hetteema in obskuere doarpspastoar Johan Inthies. Dêrmei wie er, nei myn betinken, op it goede spoar, mar seach hy wol in Dr. Johan Inthies oer de holle. It is spitich dat De Haan Hetteema neilitten hat boarnen te fermelden en him net beheind hat ta itjinge wat hy ferantwurdzje koe.

Mei de fynst fan in stien yn de Martinitsjerke te Boalsert mei in opskrift ta oantinken oan Dr. Johannes Inthies Sextinus haw ik gelok hân. It die bliken dat hy in broer wie fan Tabbe Inthies. Ek koe de ôfstamming fan liengerjochtigen út de staach fan Rinck Lieuwes fêststeld wurde en is in ferklearring foar de namme Herema te jaan. Ek de namme Hetteema hat âlde papieren. De skaainamme wurdt al yn de 16de ieu brûkt.

De hear Engels, konservator fan de Provinsjale Bibliotheek fan Fryslân, en de hear Van Eck wol ik tank sizze foar de stipe by de transkripsje fan it Latynske testamint fan Sextinus. Sa ek de hear Mol, histoarikus op it mêd fan de Midsieuwen by de Fryske Akademy, sûnder waans oersetting en eksegeze fan it stik ik min út de fuotten koe. De hear

Van der Meer hat gear west oer de ôfstamming fan Rinck Lieuwes. De redaksje hat oan de hân fan myn dossiers en in ynspursen bantsje dit artikel foarm jûn. Ta beslút tank oan de sneupers, neamd en net neamd, dy't my yn de rin fan de jierren gegevens taskood ha.

Utert, febrewaris 1990

Ir. G.L. Meesters

Rinck Lieuwes (Herema) en De Blocq van Scheltinga

It sneupen is útein set mei trije susters: Geartsje, Djoeke en Ybeltsje Pieters. Hja wiene menist en yn sok fermidden wie men net wend om skaainammen te brûken; de âldste stikken yn it argyf fan de Harnzer menisten jouwe hjir tsjûgenis fan. It gebrûk fan patronimen troch nammegenooten koe betizing jaan. Ek mei de tafoeging fan it berop oan it patronym kaam men net folle fierder as bygelyks fan 'stiel' feroare waard. It Harnzer stedsbestjoer brûkt dêrom al ridlik gau skaainammen yn har administraasje (yn jildsaken kin men gjin ûndúdlikens brûke). Menisten út de Súdlike Nederlannen hiene fan hûs út skaainammen meikrigen. Mei't hja yn Harns ûnderdûkten, waarden dy dêr net brûkt. Yn elts gefal binne it de trije susters 'Hoogstra'. Dat hja wolsteld wiene, docht bliken út in list fan de heechst oansleine ynwenners fan 1697^e.

Dieuwke Pytters Hoogstra te Harns koe mei in fermogen fan 80.000 gûne wol in pear sinten misse. Ek fine wy sa'n bedrach op namme fan Reiner Claesz Fontein, de man fan Ybeltje Pieters. Mei't Geertje Pyters en har man Pieter Pieters Oldaens net mear libje, komme hja net op dizze list foar, mar harren Wydenbrugs neiteam hearde yn 1749 ta de ryksten fan Harns.

It wie net sa maklik harren heit en pake te finen. Pieter Walings, dy't te Harns yn it sâlt siet, ferstjert fjirtjin jier nei syn houlik mei Aukje Reiners. De trije neamde susters binne noch net op jierren as harren pake ferstjert. Om dy reden is Waling Tyerds' neilittenskip beskreaun. De ynventaris' jout in list fan 22 stikken, dêr't de âldste fan út 1589 datearret. Oan de hân fan dit 'famylje-argyf' wie it mooglik de neiste sibben fan Waling te achterheljen. Omtinken fregen foaral:

nr. 4 Acte van scheidyng tusschen d'erffgenamen van wijlen Aelck Dircks, weduwe van wijlen Hilbrant Juckes op der Schelling, d.d. 18.2.1632,

nr. 15 Accoort tusschen Waling Tiaerts en Hilbrant Pieters d.d. 16.7.1630,

nr. 16 Acte van scheidyng van landen tusschen Claes Folckerts ende Dirck Hilbrants wegen syn moeder Aelcke Dircks, d.d. 26.4.1589,

nr. 20 Copie testament fan Juke Hilbrants, d.d. 23.5.1629 en dan benammen nr. 16, want nei de Harnzer boargemaster Claes Folckerts hie ik altris earder socht, û.o. yn ferbân mei Gratama-kertieren. Ek roppe dizze nammen in assosjaasje op mei it artikel fan de hear Van der Meer oer de âldste generaasje (De Blocq) van Scheltinga. Dêryn komme ek in Claes Folckerts en Aelcke Dircks foar⁸.

It wie nedich sawol de ôfstamming fan Waling as dy fan syn frou Geertie Pittersdochter út te sykjen.

De saak wie ûtiten mei de fynst fan in rekken út 1605⁹ yn it argyf fan Harns. Wybe Jacobs, boargemaster fan Frjentsjer, en de Boalserter boarger Lambert Pyters, dogge as testamintêre fâden ferantwurdig fan harren behear fan it fermogen fan Hilbrant en Geertie, bern fan Pyter Oeges by Arian Hilbrants, oan de omke Dirck Hilbrants, Depu-

tearre yn de Fryske Steaten. Oan de ein fan de rekken wurdt oanjûn wêrom't men net, sa as it hearde, nei Boalsert tein wie om ferantwurding ôf te lizzen: 'En is dese reeckeninge niettegenstaende het sterffhuys binnen Bolswart is gevallen door expresse wille ende versoek van den toehoorders ende ontfangers vandien alhier geschiet'. Dirck wie in wichtich man; hja moasten mar nei him ta komme en net oarsom. Mei sa'n man kinne wy bliid wêze, want de rekken, dy't hjir oan foarôf gean moast, is net yn it Harnzer argyf te finen, wylst it âldste weesboek fan Boalsert fan 1603 datearret. Oan de hân fan dizze akte is in ferbining te lizzen mei de publikaasje oer de Scheltinga's fan Van der Meer. Arian Hilbrants, skoanmem fan Waling Tjaerds, wie in dochter fan Hilbrant Jukes op Skylge en Aelcke Dircks. Aelcke en Lieuwe (stamheit fan de Blocq van Scheltinga's) binne bern fan Rinck Lieuwes en Dirck Symons.

De kollaasjebrief út 1622

Sokke fynsten binne gaadlik, mar jouwe gjin útslútsel oer it ferbân mei it Hettema-Heremalien. Dat kaam foar it ljocht yn in samling oantekenings op it skaai Hillebrants. Sa foel myn each op de fermelding yn de beskriuwing fan de neilittenskip fan de Harnzer boargemaster Menelaus Hillebrants út 1689: 'een notule rakende het leen tot Bolswart met eenige andere stukken daartoe specterende'. Abma neamt yn syn wurk ferskate Hillebrantsen. Yn ien fan de troch him neamde boarnen sit in 19de-ieuws ôfskrift fan in akte fan 8 oktober 1622. De ynhâld lit ik hjirûnder yntegraal folge.

Collatie brief voor den 8 October 1622, voor den notaris publicus Suffride, verleden, luidende als volgt:

'Veritas ! - JOHANNES BERNARDI SIERXMA, binnen Leeuwarden voor mij zelven uit naam mijner mede- erfgenamen van wijlen TABE INTHE'S HETTEMA; HILBRANDT DURCKSZ: dr. JOHANNES SCHELTINGA en dr. JOHANNES HOPTILAS voor ons zelven en mede lasthebbende van alle onze mede-erfgenamen van wijlen RINCK LIEUWES dogter HEEREMA elk voor de zijne caveerende de rato en in deze qualiteit 't samentlijk als Collateurs van HEEREMA LEEN binnen Bolsward, zijnde jus patronatus, alzo 't selve beneficie door goedwillige resignatie bij Hilbrandt Durcksz voornoemd, wegens zijn zoon JACOBUS HILBRANDTSZ., vorige beneficent, alsnu vacceert; zoo is't dat wij na behoorlijke communicatie t'samentlijk bij malkander vergadert zijnde binnen Bolsward ten huize van Arjen Jarichs in de Smack, op nuin daartoe genomineert en 't voorschreven leen geconfereert hebben, nomineeren daertoe en confereeren uit krachte dezès heiselve aan TIJMEN SAECKLES, zoon van SAEKLE TIJMENS, spruitende uit de linie van Tabe Inthes Hettema, oud wordende omtrent lichtmis 11 jaren, alzo, dat hij het voorseide leen tot behulp zijner studien voortaan zal mogen genieten, ook alle profijten en emolumenten, die van 't zelve behooren of nog later zullen worden bevonden er aan te behooren, hebben en ontvangen zal; en dat wel gedurende zijne minderheid van jaren, mits hij in studie continueere volgens de ordonnantie. Desis bescheiden, dat na afgancks ofte resignatie van voorschreven Tijmen Saeckles het leen alsdan wederom geconfereerd zal worden aan een bekwaam persoon uit de linie van Rienck Lieuwes dochter Heerema, en daarna wederom vervallen en geconfereerd zal worden aan de linie van Tabe Inthes Hettema en zoo consequentlijk, per vices.

Aldus gedaan en en gecelebreerd bij ons collateurs voorschreven opheden dezès 8 October 1622.

Tot oirkonde van dien hebben wij dezen met onze hande 't samentlijk bevestigd en onderkend !

- folgen de handteekeningen, enz.

Voorschr. Collatiebrief, waarbij Tijmen Saeckles met de opkomsten van het leen is begiftigd, is geaprobeerd en geconsenteerd door de Gedeputeerde Staten van Vriesland, bij dezzelver besluit van 24 October 1622', volgens Copij, daarvan bij het Archief van Hettema-Heeremaleen berustende -

*Voor eensluidend Afschrift
De Secretaris van Bolsward
(get.) S.W. Fennema.*

Dat Hilbrand Dircks en Dr. Johannes Scheltinga yn Rinck Lieuwes in mienskiplike foar-emem hawwe, wie gjin nijs. Wol dat har skaainamme 'Herema' wêze soe en (neffens De Haan Hettema yn it Adelsboek) sij de frou fan Tabbe Inthies Hettema. Sa wie Rinck net oanjûn yn it al neamde artikel oer de Scheltinga's, mar ik twifele der eins net oan dat dizze Rinck Herema en Rienck Lieuwes út de argyfstikken ien en deselde binne. Hokker plak naam Dr. Johannes Hoptilla yn dit gehiel yn? Hearde hy ek by de neiteam fan Rinck Lieuwes?

Rinck Lieuwes en Dr. Johannes Hoptilla

It hat net lang sykjen west. Johannes waard al ridlik gau fûn yn it Adelsboek en yn it argyf fan Ljouwert. Hy boasket dêr yn 1615 Rinckien Thewisdr. It die bliken dat Rinck Lieuwes net ta syn foarâlden heart. Moast dan socht wurde ûnder dy fan syn frou? Rinckien wie ôfkomstich út in skaai, dêr't lettere generaasjes fan de namme Phaesma brûke. Sa'n detail koe De Haan Hettema minder skele. Hy jout ek har âlden Mathijs Pieters en Antje Tjaerds de namme Phaesma.

De hear Kutsch Lojenga wie sa freonlik en wiis my op Antjes heit Tjaert Adriaens, nef-fens him in Ljouwerter. Ek doe hie ik wer sa'n 'dêjà vu' gefoel. It artikel oer de Scheltinga's neamt Tyaerdt Adriaens soan fan Rinck Lieuwes.

Mei't de Ljouwerter net perfoarst deselde hoegde te wêzen as de Harnzer, stie tenei dizze Tjaerdt by it sneupen sintraal. Yn ferskate boarnen wie wat oer him te finen. Ut in pro-seduere foar it Hof, dat him yn 1605¹⁰ ôfspilet, makke ik op dat de bern fan Theus Pie-ters universele erfgenamten wiene fan harren pake fan memmekant Tyaerd Aeriaens. Yn in proces foar it gerjocht fan Harns út 1579¹¹ wurdt Tziaerdt Arianz in soan neamd fan Rinck Lyeuwedr, widdo fan Aerien Michiels. Lykwols duorre it my wat lang en fyn it bewiis. De hear Van der Meer wie sa freonlik my wat fynplakken oer Tiaert Adriaens te jaan. Dêrút docht bliken dat Tiaert hielendal gjin Ljouwerter wie.

Foar in dekretale ferkeaping yn 1588¹² wurdt tastimming frege troch 'Matheus Pietersz nu woenende binnen Harlingen inden name en als voorstander van Anna Tyaerdsdoch-ter zyn huysfrouwe' omreden 'dat wijlen Tyaerdt Adriaens in levene borger binnen Har-lingen de schoonvader van den supplianten in Godt verstervende den voorsz. Anna synen dochter merckelike vuytschulden nagelaten hadde'. Tyaerdt hie de wyn net mei hân, der wiene skulden.

Op syn deabed freget er Cornelis Coninx en notaris Haye Laasz de fâdij oer Anna op har te nimmen. Dizze Harnzers likwiderarren de neilittenskip en diene dêrfan ferantwur-ding oan Mr. Frans van Eijsinga, riedshear fan it Hof. Dit sil de reden west ha wêrom't de beskriuwing fan Tyaerds neilittenskip net yn it Harnzer weesboek opnommen is. De rekken waard yn de kânselarij te Ljouwert oerlange. It ferbân tusken Dr. Hoptilla en Rinck Lieuwes is hjirmei dúdlik. Hoptilla's frou hearde ta Rincks neiteam.

De ôfstamming fan Rinck Lieuwes

Yn in tige resinte boarnepublikaasje¹³ oer it grûnbesit te Harns en omkriten wurdt Rincks man Adriaan Michiels neamd as eigner fan 'verdolven land' dat earder (yn 1511) 'Lyuwe Tzierdtzoon toebehoirt heef'. Yn 1538¹⁴ hat Adriaan skeel mei 'Lieuwe Tiaerts wezen'. Ut in pear oare posten fan it register is op te meitsjen wa't dy weesbern binne. Sa wurde bygelyks as eigner neamd 'Aeriaen Michiels zoon van wegen zyn huysfrouwe ende zyn hysfrouwen broeder ende Folckert Simons zoon van wegen zyn zoen by syn eerste huysfrouwe salighe Aelcke Lieuwe dochter getoegen elckx voir een derdedeel' en deselden 'van wegen huere huysfrouwen ende Tyaert Lieuwe zoon te samen toecommende'. Op grûn fan dizze posten is oan te nimmen dat Renck, Aelcke en Tyaert bern west ha fan Lyuwe Tzierdtzoon.

Yn 1512¹⁵ ferkeapje Liue Tiaerdz en Gesel (yn dit stik ek 'Jeslick' neamd) harren 'tunen ofte efterland' te Boalsert neist 'dy landuar tefte Haegstreta' oan Nanne Reinz. Dizze tunen wiene 'wt kommen' (= ôfkomstich) fan Tiaerdz Wybez en Hera Feddrickz. It is spitich dat net oanjûn wurdt hoe't Lieuwe en Jeslick oan dit besit kommen wiene. Se koene it koft hawwe, mar ek erfd. We meie út ien en oar net konkludearje, dat Lieuwe en Jeslick ek te Boalsert wennen. Wannear't men ûnreplik goed fan de hân dwaan moat, docht men it ûngaadlikste it earste fuort.

It docht bliken, dat sy yn 1517 te Arum wennen. Yn 1515 nammentlik wie der in feroaring yn it regear kommen. De Saksyske hartoggen ferkoften doe Fryslân oan de Boergondiers. Guon Friezen namen dat net. Sy wiene oerhearrich en woene de jonge Karel V net as har hear erkenne. Ien fan harren wie 'Leeuwe Jaerts' fan Arum. De Boergondyske steedhâlder Floris van IJsselstein liet doe beslach lizze op it besit fan Lieuwe¹⁶. In neiklank hjirfan falt noch yn 1527¹⁷ te hearren. Doe ferkoft Lyuwe Tyardz lân yn of by Boalsert oan de niis al neamde Nanne Reynz. As reden foar dizze ferkeap jout er op dat hy 'jeslyck myn arste wyfs landen ende myn landen mey toe fryen' woe 'van gennij karpentyer dyer hem van her florys gonnen wyerren troch orlychs haluen'. Mei oare wurden: Lieuwe hie jild nedich om it konfiskearre besit werom te keapjen. Miskien hie de begeunstige (Karpentyer) stikken lân al wer oan treden ferkoft.

Yn de Rintmasterrekken fan Wûnseradiel¹⁸ wurdt Lyuwe Tyardz tusken 1526 en 1530 fjouwer kear neamd.

Foarst keapet er fan Sithie Hannez (lê: Nannez) 1½ pûnsmiet lân te Arum. Dêrnei keapet er 7½ pm lân fan Lieuwe Wilgryxs. Ferfolgens keapet 'Liewe Tiaertz to Arum' 1 pm lân fan Liewe Wilgryxs en op 't lêst noch 'een pond. lands in Tetingh guet toe Arum' fan Laess glasmaker.

Mei 'Tetingh guet' sil sûnder mis de sate Tietinga bedoeld wêze. Dizze pleats wurdt ek yn de Benefisjaalboeken neamd (Broer Tiettinga, Wilcke Tiettinga en Wpke Teetinge). It kin wêze, dat Lieuwe Tiaerdtz op dizze pleats wenne. Tusken 1530 en 1538 is er ferstoarn.

Yn 1538¹⁹ waard der in proses behannele tusken Folckert Simonss en Adriaen Michiels, beide foar harren froulju (Aelcke en Rinck Lieuwes) as easker oan de iene kant, en Mr. Lyueuwe te Arum, Lieuwe Beyema en Frerick Claess as fâden oer de weesbern fan Lieuwe Tiaertss en Griete Diricxdr oan de oare kant. Der wurdt net skreaun dat Lieuwe en Griete man en frou wiene. Fjouwer jier letter, yn 1542²⁰, stiene Adriaen en Rincke al wer yn it pleit. No mei Folckert Simons as tutor fan de bern fan Dirck Simons silger. Folckert wurdt feroardiele it fruchtgebrûk te leverjen 'van den derden paert van den guederen by een van des voirschreven Dirck Simonss weeskinderen deur zynder afflicvicheyt achtergelaeten'. Fierders moat er him hâlde oan de oerienkomst, dy't hy as omke en

Simon Henricx as pake fan dy weesbern sletten hat. Yn 1553²¹ wurdt der foar it Hof fan Fryslân in proses behannele tusken Folckert Simons as easker oan de iene kant en Adriaen Michiels en Rynts troude lju, Vulcke Tiepckes te Arum út namme fan Claes Lyeuwes, Frans Romckes foar syn bern by Jeslyck, syn ferstoarne frou, en Coenraedt kistemaicker, dy't troch it Harnzer stedsbestjoer oansteld wie as mombor oer Tacke Lyeuwes. It Hof wol hawwe dat der in behoarlike dieling makke wurdt 'van den onroerende goeden by wylen Lyeuwe Tiaerdtz achtergelaeten'.

Ek moat soks barre mei 'den onroerende goeden by wylen Lyeuwe Tyaertsz geerft op Tiaert zyn zoone ende tselve doende den impetranten te laeten volgen voer divijs een zeste part van de voirnoemde Lyeuwe onroerende goeden ende van de onroerende goeden by den voirnoemde Lyeuwe op Tiaert voirschreven geerft een helft'.

Tagelyk prosedearren de krektnearde partijen oer it ûnreplik goed fan Jeeselyck, de widdo fan Lyeuwe Tiaerts, en oer it goed, dat troch Jeeselyck fererfd wie op Tiaert Lyeuwes. Adriaen en Rincke moasten ek hjirfan resp. it tredde diel en de helte oan Folckert leverje. Utsein datjinge wat de partijen 'by singulier titule sullen bewysen behoerlycken vercregen te hebben'. Wol moasten de beide partijen it goed, dat sy op in oare manier ûntfongen hiene wer yn de boedel bringe. Fierders moast Adriaen in rekken opmeitsje en oerlangje fan syn administraasje oer Tiaert Lyeuwes, foar safier as soks duorre hie²².

It benijt jin, hjir te lêzen fan Jeeselyck as widdo fan Lieuwe Tiaerds, wylst yn 1527 Lieuwe Tiaerds lân fan syn 'arste wyfs landen' ferkoft.

Men soe der út ôfliede, dat Lieuwe doe wer troud wie. Mar it is fansels ek mooglik dat der 'aefte wyf' (echte wyf) lêzen wurde moat. Dit is net sa ien-twa-trije yn it Boalsertter weeshûs-argyf nei te slaan. Wol wurdt in Jeeslick Lyuwe weduwe yn 1546²³ neamd, dy't dan mei Epe Hommes (= Hetinga) in sate te Penjum ferhiert.

It lêste proses oer de neilittenskip fan Lieuwe Tiaerds wurdt yn 1554²⁴ behannele. Doe stiene Folckert Simons en Adriaen Michiels (foar harren sels en foar harren froulju) mei Vulcke Tiepckes en Mr. Coenraedt (as fâden oer Tacke Lyeuwes) as easkers tsjinoer de pastoar en de fikaris fan Arum. Wêr't sy skeel oer hiene, wurdt net neamd.

In nije man dy't yn dit fermidden neamd wurdt neist Mr. Coenraedt (Jans, skepen en) kistemakker te Harns is Vuylcke (ek: Wlcke) Tyepckes (Epema), dy't op Tietinga sate te Arum wenne. Dizze Wlcke wie earst troud mei Griet Tycrcx en letter mei Ynts Vulckes (ek: Wilckes). As widdo ferkoft Ynts yn 1554²⁵ lân yn Ryeuwerda sate en yn Hockstera sate beide te Arum en yn Aesgema sate te Dronryp. Doe wiene Folckert Symons en Tycrcx Syrcx fâden oer in bern út it earste houlik. Tsjin dizze ferkeaping hiene Claes, Nanne en Ydzaert Lieuwessoannen beswier. Hja wiene bern fan Lieuwe Nannes, sa't bliken docht út de ynventaris²⁶ fan Ints Wlckes (Epema), widdo fan Hoyte Tackes Hoytema, dy't ek op Tietinga sate te Arum wenne. Yn in regest wurdt neamd, dat Vlcke Tiepckes en Agge Gerbens as kuratoaren fan de weesbern fan Lieuwe Nannes yn 1542 in hûs te Boalsert koften. De ynventaris waard ûnderskreaun troch Michiel Ariaens Eslum.

Wannear't men in akte út 1631²⁷ dêr't yn stiet, dat Sioert Rienx Hoytema op Tietinga sate te Arum wennet, ferliket mei it Stimkohier fan 1640, dan docht bliken, dat Tietinga sate op nr. 7 fan Arum ferantwurde is mei oardel stim.

Aerian Michielszoon en Folckert Simonszoon brûke yn 1546/7²⁸ 10½ pûnsmiet lân ûnder Harns 'den Heerenwech nae Franeker ten suyden'. De brûkers binne mei Tyaert Lieuwezoon eigner. Neffens de opjefte yn it register waard it lân Heremafenne neamd. Faaks ha de neibesteanden op grûn fan dit besit miend dat Renck in Herema wie.

Tabbe Inthies en Johannes Bernardi Sierxma

Oer liengerjochtige Johannes Bernardi Sierxma is omraak fantasearre. It meast resint is soks bard yn de Nederlandsche Leeuw²⁹. Dêryn wurdt meidield dat er abbekaats en boargemaster fan Ljouwert wie, berne te Boalsert en yn 1601 troude mei Christina Swalwe. Skoanheit Otto Swalwe soe njonken siktaris ek skepen fan Ljouwert wêze. Soks is perfoarst net wier en is basearre op it hieltyd wer oerskriuwen fan oare boarnen. Johannes neamt him gjin Sierxma (oan in postúm neamen gean ik foarby), hy wie gjin abbekaats. Likemin as skoanheit skepen wie, hat Johannes nea boargemaster west. It binne syn bern, dy't har neffens de stikken Sierxma neame. It hat in dreech stik wurk west sibben fan Johannes te finen. De âldste akte, dêr't Johannes yn neamd wurdt, is fûn yn it Snitser argyf³⁰. Mei't er neffens dizze fermelding út 1582 noch net op jierren is, moat er nei 1557 berne wêze. Der binne oanwizings foar relaasjes mei in Rombertus Sierxma, mar it is my net slagge foar it ferbân in hurd bewiis te finen. Ek wurdt in Johannes Barnardi neamd as ien fan de sibben fan in Bauck Hessels. Neffens Van der Meer giet it hjir om de stiftster fan it Wybingalien te Boalsert. Jan Sytses, easker yn de prozeduere dy't him yn 1600³¹ ôfspilet, soe deselde wêze as de benefisjant fan it lien yn 1605³². Ik bin fan betinken dat út de kwalifikaasje fan Johannes Bernardi en Johannes Remmerts 'als (ûnlesber) van den geslachte van Bauck Hessels intervenierende voor Hepke Wobbes' ek folgje kin dat bedoeld is de (oantroude) sibben fan Bauck, dochter fan Mr. Hessel Werstra te Harns, frou fan Dr. Rombertus Siercks³³. Lykwols bliuwt it in iepen fraach.

Johannes syn âldste broer Tabbe Bernardi hat blykber gjin bern neilitten en harren suster Taedske Bernardi ek net. Wol kinne wy oan de hân fan harren houliken fêststelle dat hja fan goede komôf wiene. Hein Walsweer hâldt it, mei op grûn fan it ferrin fan in pachtrinte, der foar dat hja fan memmekant bernsbern fan Tabbe Inthies binne. Soks is net útsletten as wy betinke dat Rombertus Sierxma yn 1640 eigner is fan in pleats te Lollum, wylst dêr yn 1543 ûnreplik goed op namme fan Tabbe Ynthies stiet. Folslein bewezen is it nei myn betinken noch net. Yn it genealogysk oersjoch wurdt dêrom ûnder foarbehâld fan ôfstamming útgien.

Tabbe Inthies en Tjimen Saekles

De kar fan Tjimen as nije benefisjant fan it lien stiet sintraal yn de kollaasjebrief. Sa'n twa wike letter ferliene Deputearre Steaten tastimming foar dizze beneaming. Fan it stik dat dêrmei anneks is, is in ôfskrift³⁴ bewarre bleaun. It is gaadlik en jou de ynhâld wer:

Brieven van Placet voor Tijmen Saekles

De Gedeputeerde Staten van Friesland, Allen den geenen die desen sullen sien ofte hooren leezen Salut.

Alsoo Saekle Tjimens soon burger binnen Bolswardt als vader ende legitimus administrator van Tijmen Saekles sijnen soone nu omtrent 11 jaeren oudt; Ons onderdaniglijcken te kennen heeft gegeven, hoe dat hij ende sijn voorouders altoos in duechdelijcke possessies sijn geweest, gelijk hij met sijn meede collateurs als noch waren van zekere jus patronatus ofte vrije leen geleegeen binnen ende ontrent Bolswardt genaemt Hettama Leen, laast bij Dr. Jacobo Hillebrands gepossiedeert, ende door vrijwillege resignatie van dezelve bij de naeste vrunde ende bloedverwanten daar toe geciteert wesende geconfereert; ge-

transporteert ende overgedragen was op de voornoemde Tijmen Saeckles sijnen Soone, nae volgende den brieve van collatie, ende owerdrachte daar aff sijnde ende ons alhier ver- toont; ende hij Saecke Tijmens Soon voorszeid: uijtten naeme van voornoemde sijnen soone daer omme onser consent ende brieven van Placet in forma verzochten. So ist (dat) wij Gedeputeerden voorszeid: gezien ende gevisiteert hebbende den voorszeide brieve van Collatie en overdrachten dezelve als wettelijk hebben geaprobeert ende approberen mis desen, Consenterende dien volgens den voornoemde Saeckle Tijmens soon in sijne quali- teit de jaarlijkse opkomsten van 't selve benefitie ofte jus patronatus te mogen ontfangen, opbeuren ende die tot sijn soons studium ende onderhoud employeren, met belastinge aan de meijers lantsaten ende gebruikers van dien, hem dezelve zonder eenige oppositie te lae- ten volgen, des dat de gemelde Tijmen Saeckle soon sijn studie niet zal mogen verlaten, bij versteck van de profijten der voorszeide leens of jus patronatus. bevelende daeromme wel expresselijke allen ende eenen ijderen die dit hen vorder zoude mogen aenmatigen, sampt alle grietshujden, magistraten, officieren ende justicieren, hem Tijmen Saeckles soon in de possessie van 't voornoemde leen ofte jus patronatus geensins te turberen noch te verhinderen, maar veel meer 't effect van deesen onsen consent approbatie ende brieven van placet rustelijcken ende vredelijcken te laten genieten, daar aan onse goede meninghe geschieden zal.

Alles onvercort 't Landtschappe ende eenen ijder sijn recht.

Gegeven binnen Leeuwarden onder 't segel der Staten van Vrieslandt ende derzelve Secretaris handt, desen 24 8ber XVIc 22.

P. Wijckel vz.

Ter ordonnantie der Gedeputeerde Staten voorschreven,

A. Aijnsma

It benijt jin dat de prebinde hjir it Hettama lien neamd wurdt en yn de foarôfgeande kollaasjebrief Heerema lien. Faaks hinget dy nammewikseling gear mei de 'linie' dêr't de ôfgeande/nijbeneamde benefisjant ta hearde. De ôfstamming fan Tabbe Inthies wurdt gjin gewach fan makke. De ynformaasje bliuwt beheind ta de meidieling dat Saeckle 'ende sijn voorouders altoos in duechdelijcke possessie' west ha fan it kollaasjerjocht.

Oer dy ôfstamming is faker skreaun, it lêst yn 1977³⁵. Likemin as der doe in hurd be- wiis levere wurde koe foar de ôfstamming fan Jel Tabbes, frou fan Saekle Sjoerds, is soks my slagge.

It fermidden fan Tabbe Ynthies

Yn de Friesche Volksalmanak hat Bartstra alris gear west oer Tabbe Ynthies. Hy hie syn twifels oer de rekonstruksje fan De Haan Hettema en kaam ta in oare konklúzje. Om't Rinck Lieuwes yn deselde tiid libbet as Bauck Tabbes widdo kinne Tabbe en Rinck nea man en frou west hawwe³⁶. Mei hokker doel De Haan Hettema dit ferhaal de wrâld ynskopt hat, ûntgiet my. Faaks is soks gewoan, as immen him 'een vrije Fries' fielt en stommegraach 'baron wilde worden'³⁷. It neiteam fan Tabbe wie neffens de kollaasjebrief út 1622 gerjochtige ta it lien.

Soks kin opmakke wurde út it neamen fan Bernardus Tabbes yn 1543 as besitter fan de prebinde, mar ek út in diktum fan it Hof út 1560³⁸. De staach fan Tabbe hie Reyner Claess as benefisjant oanrikkemandearre, ja sels yn it besit fan de prebinde steld. Blyk- ber wie dizze net oan bar, want it Hof ûntnimt him it lien en jout brieven fan plaset op de beneaming fan ien út it laach fan Rinck Lieuwes.

Binne Rinck en Tabbe as sadanich net de stifters fan it lien, it sil dúdlik wêze dat dy socht wurde moat ûnder har sibben. Mei 't Rinck fan in jongere generaasje is as Tabbe, jildt foar har dat wy dêrfoar by har âlden, Lieuwe Tjaerds en Jeslick, wêze moatte. Wie Jeslick oan Tabbe besibbe? Wie sy syn suster of syn nicht? De twa oarkonden dy't wy fan Lieuwe en Jeslick kenne³⁹, wurde beide troch Tabbe Inthies segele, mar dy wittenskip jout net folle hâldfêst.

It tal argyfstikken dêr't in Tabbe yn neamd wurdt is net tige grut. De rige set útein mei in oarkonde út 1456⁴⁰, segele troch (skepen) Tabben Boldwiin. Nei alle gedachten is Soenman Tabbezin, neamd as skepen yn bygelyks 1481⁴¹ syn soan. Soenman wie in begoedige Boalsserter. Fjouwer hofsteden mei huzen op 't Sân, in hûs yn de Heechstrjitte en wat jild hat er yn 1475⁴² oer foar 10 pûnsmiet lân te Knossens. It hat eigenskip dat dit lân út de neilittenskip fan de mem fan Fridze Douwoz net lang eigendom west hat fan de neiteam fan Soenman en troch ferkeap by Rixt Martens bedarret. Nei alle gedachten wurdt it troch har erfgenamten yn twa parten ferkocht.

Hja ferkeapje yn 1503⁴³ fjouwer kowegongen (omstrings 6 pûnsmiet) ûnder Boalsert, 'dier wtommen sent fan tabba soenman zin', wylst fjouwer jier letter⁴⁴ it kleaster Thabor 4 pûnsmiet te Knossens yn Monthiama gued, ôfkomstich út de neilittenskip fan Ju Jonghama en Rixt Martens, fan de hân docht. Tabbe Soensmans zin hie ek belangen binnen de stêd. Neffens in keapakte út 1510⁴⁵ hat hy 'mey syn suster ende broren' rjocht op in jierlikse rinte út twa hûsstenen by it St. Anthony gasthûs. Jde, widdo fan Tabbe Soensmans, ferpachtet yn 1525⁴⁶ mei it bern dat noch net op jierren is 'een steed van voeren tot afteren met al syn toeyhoeren houtsteck ende met al den steen daer nu op die steed leit tusken ons huijs ende salighe sippe scoemakers huijs op de Marketstraet' foar 8 klinkerden yn it jier oan Tabbe Yntiez en Bauck. Ek krije hja it rjocht fan keap fan dizze pacht (dy't 1525 yngiet) ûnder betingst dat foar elke klinkerd 17 klinkerden betelle wurdt. De keap hat yn 1530⁴⁷ syn beslach krigen. Peter Tabbes en Tet syn frou litte Jacob van Haerlem ûnderskriuwe dat hja 68 'hoerns gulden' krigen hawwe foar de fjouwer 'hoerns gulden' pachtrinte. Miskien hat Tabbo Yntiez oan dizze minsken besibbe west, mar soks falt net mear nei te gean. Oare stikken meitsje gewach fan in famyljerelaasje, dêr't mear muzyk yn sit. Lit ús dêrom dêrmei fierder gean.

Yn 1537⁴⁸ easket Tabbe fan Kathryn Ryoert Hessels frou dat hja him net meibeljelje lit yn de kosten fan 'Jaertax reparatie van dicken, sluysen, wegen ende diergelicken' omreden fan syn jierlikse rinte fan 20 goudgûne út 'sekere zaete Nannynge goet genoempt gelegen T Oesterletens' eigendom fan Kathryn. It wiene ommers 'vrye renten de welcke wylen Doctor Johannes Intthyez waeraff hy Impetrant erffgenaem is' yn 1508 koft hie fan de ferstoarne heer Seerp, pastoar te Easterlittens. Njonken Kathryn moasten ek pastoar en tsjerkfâden fan Easterlittens belies jaan. Hja wurde feroardiele om Tabbe 'alle t gene des zy gedaighde ende Heer Zerp doctor Johannes voirss. te voeren ende den impetrant nae Jairlix te min hebben betaelt ter causen vanden voirss. Renten dan twintich gouden gulden' út 'Nanningengoet t Oesterletens' te foldwaan.

It testamint fan Dr. Johannes Inthies Sextinus

Mei sokke ynformaasje oer Tabbe, erfgenamt fan immen oer waans testamint út Ingelân korrespondearre wurdt, kin men út de fuotten.

It die bliken dat Johannes Sextinus yn Ingelân studearre hat. Wichtiger is de ferwizing yn de literatuer nei in úttreksel fan syn testamint⁴⁹. Lykwols docht dêrút bliken dat Friezen foar in Fries yn Ingelân gjin belangstelling ha, likemin as de ynwenners fan de oare noardlike en súdlike Nederlannen soks ha foar in Fries. Yn it printe testamint is nammentlik in grut part weilitten. Njonken de neamde fynsten is dy fan it orizjinele

testamint⁵⁰ ek wichtich. It is op it mêd fan de legaten folle wiidweidiger. Om't it testamint opnommen wurdt yn in útjefte fan de Fryske Akademy wol ik hjir allinnich in koarte gearfetting fan de ynhâld, sa as dy my taskikt is troch de hear Mol, jaan. De testateur set útein mei it oanwizen fan syn erfgenamten. De helte fan syn ûnreplik goed yn Fryslân is foar de earmen fan Boalsert en de oare helte foar Oegekleaster dêr't er syn iennichste ('unica') suster wenjen hat. De kleasterlingen moatte it brûke foar reparasjes en nijbou fan it kleaster op it alde sté.

In tredde part fan syn besittings yn Brabân giet nei it Karthuzer kleaster te Antwerpen, in tredde part nei it Sint Anthony Gasthús te Boalsert en it lêste tredde part is foar de Martinitsjerke fan Boalsert. Lykwols moatte de fâden fan dizze tsjerke der foar soargje dat fan it erfdiel twa jonges fiif jier lang nei skoalle kinne yn Dimter of Swol. Sibben gean foar, mar binne dy der net, dan meie it soannen fan Boalserter boargers wêze. In grut part fan de legaten is ornearre foar Ingelske ynstânsjes, bygelyks wurde fûnsen foarme foar studinten te Oxford en Cambridge. Legaten fan 50 en 100 mark binne foar de earmen fan Boalsert en de ynwenners fan it Oegekleaster. Njonken Mr. Cuthbertus Tunstall (doktor yn beide rjochten en fise-kânselier fan Ingelân: de saneamde 'Master of the Rolls') beneamt Johannes syn broer Albertus Sextinus ta útfierder fan it testamint. Hy krijt foar dit wurk 20 mark. Fierder wurdt oan Albertus legatearre foar de tiid fan syn libben, it fruchtgebrûk fan de helte fan Johannes syn Fryske besittings, en wol op sa'n wize dat hy fan de beide erfpoarsjes (de iene foar de earmen fan Boalsert en de oare foar Oegekleaster) elk de helte tawiisd krijt. Dêrmei is it lykwols noch net dien, want Albertus syn legaat wurdt útwreide mei it fruchtgebrûk fan in tredde part fan it Brabânske besit (alwer foar de tiid fan syn libben), mear yn it besûnder fan it tredde part dêr't it Sint Anthony Gasthús yn Boalsert erfgenamt fan is. By eintsjebeslút wurdt oan syn net neamde omkiszzer en soan fan Albertus 50 mark legatearre foar in stúdzje fan fiif jier.

Ut it testamint is neffens Mol op te meitsjen dat Johannes oer in grut fermogen beskikte. De legaten fan 50 en 100 mark wize der wol op: soksoarte bedraggen op de hân binne yn it Fryslân fan dy tiid allinne werom te finen by de rykste haadlingen. Blykber hat Johannes fortún makke en dêrby de nedige stipe fan 'kroaden' hân, want dy fan it Oegekleaster moatte yn har gebeden apart omtinken oan syn begunstigers jaan. Dy fan it Karthuzer kleaster moatte bidde foar it sieleheil fan syn âlden, syn ferstoarne bruorren, syn oare sibben en syn 'clients' (= de minsken, dy't hy op syn bar wer by har karriêre stipe en begunstige hat).

Ta oantinken oan dizze gelearde sibbe ha de neibesteanden op in stien⁵¹ yn de Martinitsjerke te Boalsert it opskrift opnimme litten:

Int jaer ons Here(n) MV^s XIX XXIII i(n) Merte sterf de hoege geleirde wysen doct(or) Johannes Intiez(oon) Sixtin(us) doct(or) i(n) beide rechten en(de) leet begr(aven) te Lon(d)e(n) i(n) Sinte Pauwelskerke i(n) Enghela(n)t

It opskrift befestiget dat de yn sentinsjes neamde Johannes Ynthiez en Johannes Sextinus ien en deselde persoan binne. It hoecht gjin útlis dat de ynskripsje fan dizze stien foar my de meast wichtige paadwizer west hat nei it Albion en de ynformaasje dy't oer dizze Boalserter te finen wie.

Yn in saak foar it gerjocht fan Boalsert⁵² wurdt (sûnder mis deselde) 'sa(lige) Doctor Johannes' neamd as silger Tabbe Ynthiez 'sijn broeder'.

Johannes syn testamint en de Petri- en Pauliprebinde

De skiednis fan de prebinde set útein mei in Hilbrandus Tabbonis. Fan him wurdt yn 1525⁵³ meidiel dat er al sân jier yn funksje is as prebindaris op dit alter. Nijsgjirrich is dat syn beneaming gronologysk (omstrings 1518/19) net fier ôfleit fan de jierren, dêr't Dr. Johannes Inthiez Sextinus yn testamintet en ferstjert. Lykwols wurdt yn it testamint it St. Petrus en St. Paulusalter net neamd. Ek wurdt dêryn gjin gewach makke fan in broer Tabbe, wylst dy letter wol yn de argivalia as Johannes syn erfgenamt foar it ljocht komt. Wy kinne ús dêrom ôffreegje wat der mei de neilittenskip bard is. Waard it testamint yn Fryslân wol as rjochtsjildich beskôge? Ha de sibben fan Johannes net op eigen manneboet of mei help fan rjochters oan it ien en oar in oare bestimming jûn?

De Ingelske bestimmings sille grif útfierd wêze. It testamint waard goedkard troch it Hof fan Canterbury. Ek yn Brabân sil it fermeitsjen fan de besittings yn de omkriten dêre oan trije ynstânsjes gjin siwerrigheden jûn ha.

Mar oft yn Fryslân alles krekt sa gongen is sa't de testateur it him foarsteld hie, is de fraach. Lit ús earst fêststelle dat fan Johannes syn broer en eksekuteur-testamintêr Albertus neat werom te finen wie, ... alteast net ûnder dy namme. Mol hâldt it der foar dat Albertus en Tabbe ien-en-deselde persoan west hawwe, fral om't Fryske nammen by in omsetting yn it Latyn meastentiids gâns ferfoarme wurde. It is in ferûnderstelling dy't eigenskip hat.

Neffens wat ik hjirfoar meidielde komt Tabbe in (pear) kear foar as erfgenamt en as broer fan Dr. Johannes Ynthies Sextinus. Witte wy dan noch dat Tabbes widdo yn 1555⁵⁴ it fruchtgebrûk hie fan de Brabânske besittings fan Tabbes bern, dan wurdt de saak aardich dúdlik(er). Dizze identifikaasje liket befestige te wurden troch it dûbele râneskript fan de al neamde stien yn de Boalserter Martinitsjerke. Njonken de meidieling oer Dr. Johannes lêze wy as grêfskrift:

A(nno) XVc XXV sterf h(ee)r Hilbra(n)t Tabbe(zoon) leijt hyr bjgraven e(nde) bjd v(oor) de siel

Moat út de kombinaasje fan de twa râneskripten op de grêfstien fan Hilbrant Tabbes net konkludearre wurde dat Hilbrant Tabbes deselde wie as de 'nepos' (= omkesizzer) ex fratre Alberto' dy't 50 mark stúdzjejild fan Dr. Johannes tawiisd krige? As wy safier geane, bliuwt noch wol de fraach iepen hoe't de prebinde finansierd wurden is. 50 Mark koe faaks folstean om in stúdzje fan fiif jier fan te beteljen, it wie net genôch om in fûns foar in ivige prebinde mei te fundearjen. In mooglikheid liket te wêzen dat Albertus/Tabbe as eksekuteur fan it testamint yn 'e mande mei de fâden fan de Martinitsjerke it legaat fan de ivige stúdzjebeurs foar twa 'scolares' yn Dimter of Swol, omset hat yn of ferienige hat mei in prebinde dêr't ien universitêre studint fan ûnderhâlden wurde koe. Want krekt as by it lettere lien, kamen de sibben foar dy stúdzjebeurs it earst yn oammerking neffens de winsk fan Dr. Johannes. Albertus koe sa moai foar syn soan in benefysje, en dus in fêste baan nei syn stúdzje, organisearje. Foar de tsjerkfâden hie sa'n prebinde it foardiel boppe in 'gewoane' stúdzjebeurs, dat der ek in pryster/altaris fan betelle wurde moast dy't as geastlike ekstra glâns oan de earetsjinst yn de Martinitsjerke ferliene koe. By gebrek oan oare gegevens bliuwt dit lykwols net mear as in hypotese dy't ik graach foar in betterenien ferruilje wol.

Taheakke⁵⁵

Foar fierdere stúdzje kinne de folgjende boarnen fan belang wêze. Botte Tabbez is yn 1554⁵⁶ 'possessoir' fan it 'Sincte Barbers' benefysje te Boalsert. Yn 1504⁵⁷ wurdt al melding makke fan it alter fan St. Petrus en St. Paulus dêr. Yn 1529⁵⁸ wurdt fonnis wiisd yn in kwestje tusken de erven fan Dr. Johannes en Tabbe Inthyes

GENEALOGYSK OERSJOCH FAN DE LIENGERJOCHTIGEN

Hetteema-staach

Dr. JOHANNES INTHIES SEXTINUS fan Boalsert, berne omstrings 1475, ferstoarn 24 maart 1519 te Londen. Studearret te Oxford, wurdt dêr yn 1497 neamd as ien fan de oanwêzigen by in miel op New College en wennet dêr in jier letter de besite fan Erasmus by. Neidat er te Oxford de graad fan 'Magister' hellet, wurdt er troch John Arundel, biskop fan Exeter, as dy syn 'Registrar' oansteld en yn 1502 bedield mei de prebinde fan St. Probus yn Cornwall. Fan it libben fan de yn 1504 ferstoarne biskop makket er in beskriuwing. Ferfolgens reizget er nei Italië, dêr't er kolleezjes yn it rjocht jout te Bologna. Faaks hat er ek yn Ferrera west. Sextinus komt sûnder graad foar yn de registers fan Oxford, de ûntheffing dy't dêrmei anneks is datearret fan 1508. Yn 1507 en 1508 is er ferbûn oan it Magdalen College te Oxford. Promovearret ta doktor yn beide rjochten te Siena en freget dêrnei yn 1510 te Oxford om 'erkenning' fan syn bul. Is fan 1510 oant 1518 aartspryster fan Haccombe (tichtby Newton Abbot, Devonshire) en nei 1515 rektor fan Eggescliffe yn Durham. Wurdt as ynwenner fan Londen neamd yn 1511, 1516 en 1517. Is útfanhûs yn syn berteplak yn 'e hjerst fan 1513. Testearret 24 maart 1518, ferstjert yn syn hûs yn de parochy fan St. Gregory by St. Pauls Cathedral en wurdt by dy tsjerke te hôf (it saneamde Pardontsjerkhôf) brocht. Ut briefwiksel docht bliken dat er mei Erasmus befreone wie⁵⁹.

segel fan Tabbe Ynthies

TABBE YNTHIES segelt yn 1507⁶⁰ as skepen fan Boalsert. Yn dizze funksje wurdt er bygelyks ek yn 1532⁶¹ fûn. Yn 1527⁶² lit er syn oankeapen út de Gelderske tiid troch de Boergondyske administraasje registrearje omreden fan ferskuldige konsintjild. Oankoft wiene 16 klinkerden rinte fan Ellert Hoyttjes foar 200 florenen, 16 pûnsmiet lân en 3 klinkerden rinte fan deselde (dan Allert neamd) foar 139 florenen, 8 pûnsmiet lân fan de tsjerkfâden fan Burchwert (foar 43 florenen, 'eer ende feer' fan de nisneamde Ellert

(no Albert neamd) foar 18 florenen, in floreen rinte troch niaar fan Poppe Jans foar 15 florenen en in floreen rinte fan Hille Feytties foar 15 florenen. Der sil, tink nei 1519 jild frijkommen wêze. Yn it tiidrek 1524-1526⁶³ moat er 2 pûn 10 stoeren konsintjild betelje foar de oankeap fan 5 goudgûne rinte te Lollum foar 100 goudgûne. Boasket foar 1525⁶⁴ BAUCK, nei alle gedachten syn twadde frou. As widdo bewennet hja yn septimber 1550⁶⁵ in hûs, dêr't de erfgenamten fan Mr. Henrick Paels silger en Mary de eigendom fan opeaskje. Bauck libbet noch yn 1555⁶⁶. Tabbes bern sille west hawwe: Hilbrandus (folget IIa), Frans (IIb), Intze (IIc), Wyts (IIId), Jel (IIe), Atta (IIIf), Bernardus (IIg), Botte (IIh) en nei alle gedachten ek Griet (IIi), Anna (IIj) en Teth (IIk).

BARBER/BARBARA YNTTYE^{dr} is yn 1512 en 1533⁶⁷ mater fan Oegekleaster ûnder Boalsert.

Herema-staach

GESEL/YESLICK N. en LIUE TIAERD zin wennen te Arum. Nei alle gedachten wie hy dêr boer op Tietinga-sate en is er foar 1538⁶⁸ ferstoarn. Ut dit houlik sil njonken Renck ek Tjaerd en Aelcke berne wêze. Miskien hawwe Claes, Jeslick, frou fan Frans Romckes, en Taecke Lyeuwes in oare mem hân. Yn dit oersjoch wurdt allinnich omtinken jûn oan Renck (folget II) en har neiteam.

Twadde generaasje

IIa HILBRANDUS TABBONIS, prebendaris op it alter fan St. Petrus en St. Paulus te Boalsert, ferstjert yn 1525⁶⁹ en wurdt yn de Martinitisjerke begroeven. Nei alle gedachten is hy deselde as 'D(omi)n(u)s Hilbrandus de Bolswardia, Trajecten dyc' (= bisdom Utert), dy't him op 3 oktober 1519⁷⁰ te Leuven ynskriuwe lit. Faaks hat er noch kolleezje rûn by syn omkes freon Erasmus. 'Magister Erasmus de Roterdammis, sacre Theologie professor' wurdt neffens in ynskriuwing yn 1517⁷¹ yn de universiteit fan Leuven opnommen.

IIb FRANS TABBES hat yn desimber 1550⁷² skeel mei Tyerck Syrsmat te Harns, oan wa't er noch tsiis leverje soe. It jier dêrop⁷³ docht eat bliken oer 'den Bremer reys waerto hy hem eertyts gehuyrt heeft' en ferkeapet er 4 pûnsmiet lân⁷⁴. Yn 1552 is Frans ynwenner fan it 'Merckstraet verndel' te Boalsert. Hy ferstjert foar febrewaris 1554⁷⁵. Om't Bauck Tabbe widdo dan oansprutsen wurdt op it beteljen fan in troch Frans neilitten skuld en hja seit 'hair gheen erfgename te zyn van Frans vs' kin hjirút folgje dat Tabbe Inthies faker as ien kear trouw west hat. De neilittenskip fan Frans giet yn seis parten oer op syn bruorren en susters. Bauck Tabbe widdo hie it fruchtgebrûk fan syn oanpart yn it goed yn Brabân⁷⁶.

IIc INTZE TABBES ferkeapet 1546/7⁷⁷ 16 pûnsmiet lân yn de pleats Caldehuysen te Wytmarsum foar 90 goudgûne. Yn 1552 wennet er yn it 'Dyckster verndel' te Boalsert. As fâd oer syn susterssoan Reyner fine wy him yn 1555 en 1556⁷⁸ neamd. Neffens Bartstra soe Intze trouw west ha mei Tijam Hilledr. Ik ha har allinne fûn yn ferbân mei lân te Boalsert. Sakele Syurdts en Jell, mei út namme fan de oare erfgenamten fan Tabbe Yntzezon, ha yn 1553⁷⁹ skeel mei Douwe Syrcxs en Tyets of Claes Claeszoon en Dyew, man en frou, oer 'een ganck ende achterlandts loepende tusschen Tyam Hilles lant ende den achterlant van den gedaagden heen totten olden haven to ende den wyete omtrent acht voeten'.

IId WYTS TABBES ferstjert (2 febrewaris) 1555. In lytse poppe is ûnderweis as har man CLAES REYNERS syn testamint makket. It makke gjin ferskil dat it noch net berne wie. It wurdt njonken Reyner (folget IIIa) erfgenamt-testamintêr fan de heit. Lykwols moat dat bern jong ferstoarn wêze. Wyts giet opnij yn de lange hier mei SIPCKE REYNERS. Ut dit boask wurdt in soan Claes berne. Hja ferstjert yn de kream. De omkes easkje foar Reyner fan dy syn healbroer CLAES SIPCKES it hûsrie en jildfoarderingen, dy't troch Claes Reyners oan Wyts fermakke wiene. Ynthie en Mr. Botte Tabbes wurde yn harren eask net ûntfanklik ferklearre⁸⁰. Beskriuwing fan it stjerhûs fan Wyts fynt op 22 febrewaris 1555⁸¹ plak. It docht bliken dat it hûs te Ljouwert 'opten hueck van de peperstraat' stie en dat ien goudgûne stêdepacht bard waard út it hûs fan Claes Jankes te Ljouwert. Wyts fererfde in tredde part fan in pleats te Lollum (brûker Claes Jacobs), in tredde part fan 20 goudgûne rinte út Nanninga-sate (lêe Nania) te Easterlittens, in achtste part fan 'alle landen ende guederen die d'erfgenamen fan salige Tabbe Ynthiez bij sine obtuer hebben in brabant' en dêr't Bauck Tabbe widdo 'tot haar lijfstand' it fruchtgebrûk fan hie, lykas dat it gefal wie by Wyts har seisde fan in achtste part, oanerfd fan Frans Tabbes, op har twa bern. Hja hie by testamint it hûsrie oan Sipcke tamakke.

Ile JEL TABBES/HETTEMA boasket foar 1550⁸² SAEKLE SJOERDS.

Yn 1554⁸³ binne Saekle en Mr. Botte foar har sels en 'mede van weggen den anderen zusteren van Mr. Botte en Jell vs.' partij yn it proses oer de net-levere tsiis troch de ferstoarne Frans. Op 9 july 1570⁸⁴ wurdt hy ynsward as grytman fan Gasterlân. Omreden fan 't goede rapport gedaen van den persoon van Saclé Syurdzoon ende van zyner geschicktheyt oock wedervarentheyt van der zee' wurdt hy 7 augustus 1573 beneamd ta 'Capiteyn over een der grootste geleije die althans totten oorloghe mit vortz drie andere geleyen, die gemaakt en uitgerust worden'. Yn de list fan ballingen, opsteld troch Hotzo Aexma, deken fan Boalsert en pastoar fan Wolsum, wurde ûnder Gasterlân neamd 'Saekle Syurts, Con. Mats. grietman van Geesterlant, cujus uxor Jel HETTEMA est in patria et ipse decessit et nemo scit ubi manserit'⁸⁵. Mei't it lêste betsjut dat nimmen wit wêr't Saekle bleaun is, is er faaks op see omkommen. Miskien hat ek Tymen (folget IIIb) nei 1580 omswalke en is dat de reden wêrom't fan him gjin spoar yn it argyf te finen is. Syn susters soene wêze: Eeb (folget IIIc) en Syurdtké (folget IIId). Noch yn 1586⁸⁶ wurdt Saecle grytman fan Gasterlân neamd en feroardiele om 118 gûne te beteljen. Neffens in dekretale ferkeaping út 1588⁸⁷ hiene Saekle Syerds en Jel Tabbedr skuld oan de Hottinga's te Wommels. Hja ferkeapje dêrom 5½ pm. yn 'bernsweder sate te Rugelollum' foar 8 gg it pûnsmiet oan Hero Hottinga.

IIf ATTA TABBEdochter ferkeapet yn 1562/3⁸⁸ 6/7 part fan 18 pûnsmiet oan Sipcke Syuerts foar 51 goudgûne 54 st. it pûnsmiet. Faaks is HARMEN HILLEBRANDS dan al ferstoarn. Wy fine him yn jannewaris 1555⁸⁹ as krediteur fan it stjerhûs fan Syuerdt Syrix te Boalsert. Hy hie hout ('sparren' en 'balken') oan Syuerdt ferkoft. Man en frou wennen te Boalsert en kochten dêr in rinte fan 8 goudgûne út in hûs op de Tsjerkestrjitte fan Sipcke Sioerds en Hylek God(s)frients, lyksa man en frou te Boalsert. Ath ferstoar sûnder bern en fererfde de rintebrief op har suster Antie. Om't Frans Laas erfgenamt ab intestato fan Antie Tabbedr 'sijn bestemoeder' nei syn sizzen al sûnt 19 jier gjin rinte mear krigen hie, foardert hy yn 1628 152 goudgûne fan Saekle Thimens, lykas Frans boarger te Boalsert, curator litis fan Stijntie Swalve en har bern by Joannem Bernardi silger. De saak wie earder troch 'den vorschreven Stijntie gesustineert'. It hûs waard no bewenne troch Willem Heijnes en frou. De tsjinpartij hat fansels in oar ferhaal. Hja ferklearje dat Johannes Bernardi te Ljouwert as erfgenamt fan Taets syn suster opkomt

foar de belangen fan Willem en dat Atke Tabbes, boargerske te Boalsert, 'sekere testamentaire ende codicillaire dispositie' neilitten hie.

Om't de dage persoan yn rekonvinsje (lês: Frans) wol belang by dit stik papier hie ('daer-aen hem reconvenient als interesseerde grotelijks is gelegen') hie dizze oan de tsjinpartij om in ôfskrift frege ('en so de reconvenient uyt vorscreven dispositie wel Copia van de reconvenieerde heeft versocht tot syn kosten'), mar soks waard wegere mei it argumint dat 'onder hen sodanige instrumente niet berustende' wie. Beide partijen wurde yn haren eask net ûntfanklik ferklearre⁹⁰. Sa'n heisa om in ôfskrift benijt jin. Ek oer it tal susters fan de erflitter koene partijen it net iens wurde.

Saeckle hat it oer trije susters njonken Ath, neffens Frans wiene der twa. Lykwols liket Saeckle aardich op de hichte fan de gong fan saken. It wie him neffens de prosesstikken⁹¹ wol bekend dat Harmen û.o. Taeckien D(oc)tor Sibrandus Siccama widdo as erfgenamt hie. No fererfde Taeckien op de bern fan har suster Hiske Lolckedr. Sadwaande wurdt yn 1653⁹² yn de beskriuwing fan it stjerhûs fan Taecke Taeckes (winkelman yn it Blauwe Haantsje op 'e Coudal), te Frjentsjer, skoansoan fan His, in ôfskrift fan it testamint fan **POUWELS SYMENS** en Atke Tabbe(dr) neamd.

Atkes twadde man Paulus wie in wolstelde persoan. Hy betellet yn 1578 te Boalsert seis gûne belesting yn 'e personele ymposysje. Sa'n oanslach is wol de heechste foar immen dy't net ta de adel hearde. Mei't Paulus earder trouw west hie mei Syts Holle Sjoerdsdr, widdo Peter Jacobs te Boalsert, krijt Atke tenei twa soarten bern oer de flier. In foarbern fan Paulus syn earste frou wie bygelyks Syeurdt Pieters te Boalsert⁹³. Paulus wie liengerjochtige fan it Houckemalien te Boalsert. Syn heit Symen Pauluszn, dy't as boargemaster foarkomt, wie boppedat fan memmekant ek besibbe oan Katrijn Epes, mei har man Hendrik Nannes stifter fan in Boalserter lien⁹⁴.

Ilg **BERNARDUS TABBONIS** (Phrisius) lit him 12 oktober 1541⁹⁵ as studint oan de universiteit fan Leuven ymmatrikulisearje. It Benefisjaalboek neamt him 'clericus' en besitter fan de St. Petrus en Paulusprebinde te Boalsert. Hy soe yn omstrings 1533 berne wêze en fan 1540 oant 1558 benefisjant fan it lien west ha⁹⁶. Foar it neamde tiidrek is gjin bewiis.

Neffens Bartstra⁹⁷ wurdt Bernardus nea mei de oare bern fan Tabbe neamd. Twifel oan dy sibskip kin weinommen wurde troch it ferskinen fan Bernardus mei Sipcke Reyners as fertsjinwurdiger fan Tabbes bernbern Reyner Claess yn febrewaris 1560⁹⁸.

Ilh Mr. **BOTTE TABBEZN.** hat yn 1553⁹⁹ mei 'zyn adherenten' skeel mei de bewenners fan de Tsjerkestrjitte 'van den Schoele aff tot onsser Liewen Vrouwen Capelle'. Mr. Botte easket restitúsje fan makke kosten oan 'een putte staende by't weeshuys'. Yn 1556¹⁰⁰ docht bliken dat it 'voor 20 jaar geleden' west hie 'dat die putte gerepareerd is geweest ten welken tyde sa(lige) Tabbe Ynthiez. vaeder vanden originale impetranten sekere ... heeft doen maken dat hy by sa(lige) Doctor Johannes sijn broeder belast was mitten reparatie van den putte'. Anna Thomas easket fan him yn 1554¹⁰¹ weromjefte fan 'twee gouden ringhen met twee steentjes'.

Botte Tabbez, tink deselde, is yn 1554¹⁰² 'possessoir van de beneficie op Sincte Barbers altair bennen' Boalsert. Mei Mr. Andries Phocazn, syndikus en folmacht fan hear Georgen, fikaris, hear Abbe Janszn, prebendaris (fan it Hendrik Nannes en Katrijn Epeslien te Boalsert) en hear Johannes Sipkez, 'sacrysta', wurdt de eigendom opeaske fan in rinte fan 12 st. út 4/7 part fan 10 pûnsmiet ûnder de stêd op 'Oldeclooster feer', neamd 'die Papelanden'. De weesbern fan Aene Jelles en Duede Sippedr leauwe wol dat hja sa no en dan 'een Hoernthies gulden renthe ofte twee van den possessoirs der vs.

landen hebben gebeurt', mar soks betsjut neffens har noch net dat 'zy dair to gerechtiget zyn geweest'.

Iii GRIET (TABBES?) en har man BERNARDUS AGGES, ferkoften neffens in oantekening efter op de al neamde pachtoerienkomst¹⁰³ in pacht fan fjouwer gûne út Ryske schrors hûs te Boalsert (oan Bernardus syn broer) foar 100 gûne. It hat eigenskip dat Bernardus in oantroude yn dit fermidden wie. Ommers Tabbe Inthies hie yn 1530 dizze rinte oankoft.

Soks kin ek folgje út syn fâdij oer Reyner Claess. Hy wurdt as dy syn momber neamd yn 1555¹⁰⁴. Bernardus (hy wie neffens meidieling fan Van der Meer goudsmid) ûnderskriuwt 8 juny 1561¹⁰⁵ in akte, tink as bestjoerder fan it weeshús. Hat de Snitser Rommert Agges Sierxma (siktaris en rintmaster, skepen en boargemaster, ferstoarn 1600) syn broer west? Rommert wurdt yn 1551 boarger fan Snits.

Bern binne Johannes (folget IIIe), Tabbe (folget IIIf) en Taetske (folget IIIg).

Iij ANNA TABBES en Mr. Botte Tabbes ferkeapje yn 1555/56¹⁰⁶ 'darthien enckel gemunte gouden guldens ende negen stuvers Jairlicxe euwyge vrye renten' oan Reyner Aggezoon foar 26 goudgûne.

Anna wennet yn 1579 yn it Merckstraetster quartier fan Boalsert en betellet 1 gûne yn de personiele ymposysje. Faaks is hja yn july 1581¹⁰⁷ prosespartij foar Ferck Roorda, ynwenner fan Snits.

Anna boasket FRANS HAIJES, dy't net lang foar oktober 1561 ferstoarn is. Sy freget yn 1561¹⁰⁸ om tastimming foar de ferkeap fan it troch har bewenne hûs op de hoek fan de Peperstrjitte te Ljouwert. Har man hie it by dekreet koft, mar it wie âld en stie op ynstoarten. Ek seit hja dat hja fjouwer lytse bern hat ûnder de seis jier. Keaper wurdt Pouwels van Duringhen foar 560 goudgûne. Ien fan dy bern sil de âlder (folget IIIh) fan Frans Laas wêze.

Iik TETH TABBEZOEN kin in soan wêze om't er yn 1550¹⁰⁹ noch de eigendom leverje moast fan twa huzen op de Merckstraete oan de bewenners Frans Tabbes en Saekle Sjoerds. Lykwols is der in Broerke Martens 'met zyne adherenten', dy't der 'questie op maken'.

Yn de monsterceduls fan 1552 wurdt Saekle nei Frans Tabbes neamd. Hja wiene buorlju. By it skeel yn itselde jier tusken Tymen Ffransz. en konsorten en Ffrans Tabbes en Sacele en Jel 'beroerende de helft van stien ende twee steden, die ny byden gedaegde(n) bewoent worden'¹¹⁰ sil it om deselde huzen gean. Ek is it net ûnmooglik dat ien fan dizze objekten it steed is dat Jde Tabbe Soensmans widdo yn 1525 ferpacht oan Tabbe Inthies (en dat er fiif jier letter keapet). Fan dat steed neamt Tabbe him ommers neistlizzer. It hat eigenskip dat it letter bewenne wurdt troch (Tabbes skoansoan) Bernardus Agges. Dizze wurdt yn de monsterceduls as ynwenner fan it 'Merckstraet verndel' nei Saekle neamd en moat dus njonken him wenne ha.

III RENCK LIEUWES (HEREMA), ferstoarn tusken Pinkster 1585 en Peaske 1586¹¹¹. Boasket 1. DIRCK SYMONS, neamd as har 'anderden man' yn in proses mei syn healbroer Mr. Pieter Symons yn 1557¹¹², soan fan Symon Hendricks, brouwer te Harns en Tied Jansdr Auckama¹¹³. Boasket 2. foar 1542¹¹⁴ ADRIAEN MICHIELS (EESLUM) te Harns, 1552 'substituijt' fan de gritenij by de 'wapenschouwinge', 1554¹¹⁵ 'dyckgrauwe' fan de 'gemeene buytendycxsters', boargemaster dêr yn de jierren 1559-1561¹¹⁶, yn 1561¹¹⁷ folmacht fan de 'Gemeene Vyfdeelen Buitendijcx, der stad Harlingen seven dorpen in Wonseradeel'. Yn 1543 neamd as hûseigner te Boalsert en Harns. Keapet yn

1548¹¹⁸ in hûs yn de St. Jacobsstrjitte te Ljouwert. Yn de jierren 1555, 1556¹¹⁹ hat er skeel mei in Martenadochter oer lân yn Eeslu(mer) pleats ûnder Achlum. Hy moat tusken 22 jannewaris en 2 desimber 1564¹²⁰ ferstoarn wêze.

Bern binne: Aelcke (folget IIIi), Lieuwe (folget IIIj), Michiel (folget IIIk) en Tiaert (folget IIIl).

Tredde generaesje

IIIa Dr. REGNERUS SIXTINUS, berne te Ljouwert omstrings 1543. Omkes fan Reyner binne neffens in opjefte út it argyf fan Frjentsjer¹²¹ Ariaen en Evert Reijners. Lykwols komme wy dy nea as syn fâden tsjin.

Faaks lit ús Reiner him yn juny 1562¹²² ûnder de namme 'Reinerus Vranicensis' te Leuven ynskriuwe. Wis kinne wy wêze fan syn stúdzjetiid yn Frankryk (Bourges en Orleans) en Switserlân, dêr't er him yn 1563/4 as studint te Bazel ymmatrikulisearje lit as 'Regnerus Sixtinus, Frysus Hetteman'. Promovearret yn 1565 ta doktor yn beide rjochten te Orleans. Is fan 1568 oant 1591 dosint yn de jurisprudinsje te Marburg yn Hessen en dêrnei yn tsjinst fan de oerheit fan Hessen. Hy ferstoar 11 maaie 1617. As âlden fan dizze 'namhafter hollandischer Rechtsgelehrter' wurde Nicolaus Regneri en Wyske Hettema opjûn¹²³. Ek hat Regnerus wurksom west oan it Rijkskamergerecht te Spiers¹²⁴, blykber tusken 1565 en 1568.

IIIb TYMEN SAEKLES, dy't net yn argivalia weromfûn is. Boasket N.N.

Bern: Bauck (folget IVa), Saeckle (folget IVb).

IIIc EEB SAEKLES, ferstoarn foar 1591, boasket MARTEN ABBES, dy't yn 1591¹²⁵ út syn hûs en panwurk te Boalsert in rinte ferkeapet. Harren soan wie Abbe (folget IVc).

IIId SYURDTKE SAECKLEDR ferstjert (3) febrewaris 1618 (te Kollum). Boasket EWE ALLEMA, soan fan Louw Allema en Elscke te Bûtenpost¹²⁶. Ewe is yn 1615 proviandmaster te Koevorden, wennet sûnder funksje yn 1617 en yn 1618 te Kollum. Dan docht bliken dat er fruchtgebrûker is fan it fermogen fan syn ferstoarne frou¹²⁷.

Hja hat gjin bern neilitten.

IIIe JOHANNES BERNARDI is 17 augustus 1582¹²⁸ noch net op jierren. It gerjocht beneamt syn broer Tabbe ta fâd. Lykwols wie Johannes te Boalsert berne. Soks docht bliken as er op 15 augustus 1601 te Ljouwert ûnder de geboadens stiet mei CHRISTINA SWALUE, dochter fan Dr. Otto, siktaris fan Ljouwert en Anna Timensdr Canter. Christina wie liengerjochtige fan it St. Christoforijlien te Ljouwert. Man en frou binne mei Swalues easkers yn in proseduere oer it Christoforijlien yn 1624¹²⁹ tsjin Jacob Canter van Oosten te Dokkum en Betke Meijnerts, widdo Mr. Johannes Franckena.

Johannes Bernardi ferkeapet yn 1617¹³⁰ in hûs op de Tsjerkestrjitte te Boalsert 'met een vrijen wtganck op het Hijnekste padt met de vrijen opslach', brûkt troch Johannes Feickes silger, boargemaster, belêste mei 24 st. ste(de)pacht oan Willem Heines en Auck Martens.

Wurdt yn 1605 keapman te Ljouwert neamd as er jild lient¹³¹. Keapet dêr yn 1607 in hûs yn de Baginestrjitte foar 400 goudgûne¹³². Hy is yn july 1624 'cranck' en moat foar febrewaris 1629 ferstoarn wêze. Mei't Christyn dan 'in haer verstant becerent is' wurdt de faandrich Otto Swalue op 9 febrewaris 1629¹³³ kurator.

Hja ferkeapet yn 1626¹³⁴ lân te Tibma en stiet yn july 1647 noch ûnder kuratele fan har soan Rombartus. Hja hiene alve bern: Bernardus (folget IVd), Anna, dpt. 1604, Anna,

dpt. 1606, ferstoarn foar 1643, Rombertus (folget IVe), Claerke (folget IVf), Taetske (folget IVg), Grietke (folget IVh), Otto (folget IVi), Atke, neamd 1643, Tobias, luitenant te Ljouwert yn 1642, Aelke en Jacob, berne yn 1609.

Faaks hat hy ek doarwarder fan Deputearre Steaten fan Fryslân¹³⁵ west. Ek komt Johannes Bernardi foar as eksekuteur¹³⁶. Hat it dizze funksjonaris west, dy't yn oktober 1602 út namme fan de erfgenamten fan Willem Walcourt, dy't yn Ljouwert wenne hie, stikken beskriuwe liet yn de neilittenskip fan Bocke Sytzesz, yn libben brouwer te Ljouwert? Nijsgjirrich is it neamen dêryn fan de ynventaris fan it goed fan Andries Willem Bornstra, dien te Emden yn jannewaris 1574.

Johannes Bernardi hie net allinne folmacht fan de erven, hy wie ek útfierder fan Walcourts testamint¹³⁷. Walcourt wurdt yn 1577 yn Grins neamd en hâldt yn 1581 te Wesel ta¹³⁸. Ut it proses tusken Johannes Bernardi te Ljouwert mei de fertsjinwurdigers fan Grins en Ommelanden yn 1619¹³⁹ docht bliken dat Johannes folmacht hat fan Michael de Bahaime en Joan Columbier as útfierders fan it testamint fan Walcourt en syn frou Francina Flocque, yn libben ynweners fan Frankfurt en fan de oare erfgenamten.

III f TABBE BERNARDI is foar 1557 berne. Neffens syn ynskriuwing as boarger fan Dokkum op 16 desimber 1587 wie er te Boalsert berne. Hy boasket foar novimber 1585¹⁴⁰ TRIJN JANS, mei wa't er dan lân ûnder Dokkum keapje wol. Hja wenje yn 1585¹⁴¹ te Boalsert. Hy ferstjert foar 21 febrewaris 1598¹⁴². Syn broer en suster prose-dearje dan tsjin Meije Franz (Algra), konvoaimaster te Warkum, man fan Lijsbet Jans, Jan Franses, 'lijndrayer' te Boalsert en Tyets Jans, frou fan Rincke Jelles en easkje de helte fan de ynbring fan Tabbe yn it houlik. Trijn ferstjert foar 10 maaie 1603 neffens it proses út 1612¹⁴³ dat har erfgenamten fiere tsjin Johannes en Taetske Bernardi. It skeel giet oer kosten, dy't Trijn makke hat nei Tabbes ferstjerren. Neist in hûs op de Dyk tichteby 'nae de Blauwe Poerte' wurdt neamd 'een panwerck met een pannebackers huis daer achterstaende, een lynbaan buiten de Blauwe Poerte, twee kalckovens met een kalckhuys ende de schade van het derde affgebroken kalckhuys pro quota', de helte fan it seisde part fan Fedde Jetses skip, de helte fan 90 goudgûne dy't Tabbe de earmen tamakke hie, 70 cg foar de begraffenis en syn legaat fan 35 cg oan Hid Taeckedr, dy't Tryn betelle hie.

III g TAETSKE BERNARDI boasket foar maaie 1590 LAMBERT BERENTS, hopman ûnder in Frysk rezjimint. Is yn 1586¹⁴⁴ mei Frederik Vervou ien fan de legeroanfierders te Oterdum, dy't oan de fijân fertsjinnen troch tsjin jild 'doorvoervergunningen' te jaan. Alting, syndikus fan Grins, neamt yn syn deiboek¹⁴⁵ ûnder 11 april 1591 'Beclacht over capitein Lamberts ende Pedro soldaten moetwille, schade ende geweld in de Marne ende elders'. Yn 1590¹⁴⁶ hat Lambert skeel mei Oege Feddes te Boalsert (sjoch IVm) en Roelof Geerts. Oege moat oan Lambert 350 gûne weromjaan. Op 14 juny 1606 stiet Taetske te Ljouwert ûnder de geoadens mei Dr. REMBERTUS ACKEMA fan Grins; hja boaskje dêre op 13 july 1606. Hy wie yn 1537 berne te Uthuzen, lit him 18 desimber 1566 as studint te Heidelberg ynskriuwe, wie doktor yn beide rjochten, riedshear te Grins 1579-1580, siktaris fan de Hege Gerjochtskeamer dêr yn 1580, flechtet nei East-Fryslân, dêr't er Ambtman en siktaris wurdt fan Graf Johan en drost fan Leerort.

Nei de reduksje fan Grins wer siktaris (1594-1604)¹⁴⁷. Op 16 maaie 1605 yn Drinte finzen nommen, moat hy him op in Lotting foar de Etstoel ferantwurdzje mei't er him sawol yn de stêd Grins as yn Drinte misledigjend útlitten hie. Ackema wie in korrespondinsjefreon fan Agge van Albada¹⁴⁸ en hat earder trouw west mei Elisabeth Cartzen. Taetske, dy't yn 1605 te Ljouwert neamd wurdt en dêr yn febrewaris 1606¹⁴⁹ in hûs mei

it boerd fan 'den gulden Swaen' by de Bolbrege kocht foar 1900 goudgûne, is foar 10 septimber 1630 ferstoarn. Hja hie gjin bern.

IIIh (LAAS) FRANCES of N.N. FRANCES hat in soan Frans (folget IVj) neilitten.

IIIi AELCKE DIRCKS boasket foar 1559¹⁵⁰ HILBRANT JUCKES. Nei 1552, hy is dan buorman fan syn skoanheit Adriaan, is er (mei frou en bern) ferhuze nei Skylge. Yn 1562¹⁵¹ ferkeapet Hilbrant mei syn skoanmem 'alsulcke edificie en timmeringe van holt, steen, calck en andersins, als nu staende is opt West van Co. Mats. tichelwurk genant 't Calckhuys'. Bern: Dirck (folget IVk), Jucke (folget IVl), en Arian (folget IVm).

IIIj LIEUWE DIRCKS fan Harns wurdt 12 jannewaris 1560 as 'Otto Baeuckes suager' ynskreaun yn it boargerboek fan Frjentsjer. Dêr is er yn 1571 boargemaster¹⁵². Hat yn 1575¹⁵³ skeel mei syn mem Rinck, widdo Adriaan Michiels, en Mr. Sirck Siersma en konsorten.

Dy konsorten binne bygelyks Tryn en Zuyrt Pieters (sjoch IIf).

Hja moatte ferantwurding dwaan fan de besittings, dy't Lieuwe fan syn heit en syn pake Symon Hendricks takomme. Soks jildt net foar it goed dat Folckert Symons, heit fan de dage persoanen (Zuyrt wie trouw mei Griet Folckerts), al earder neffens in akkoart oan Lieuwes mem en har man jûn hat. Dêrfan moatte Rinck en Adriaan ferantwurding dwaan, mar hja behâlde it genot fan rinten en oare opbringsten fan it goed oant de acht-tjinde jierdei fan Lieuwe en de fjirtjinde fan Aelcke.

Lieuwe is yn 1561¹⁵⁴ út namme fan syn frou ien fan de schuldeaskers fan de ferstoarne Boalsserter pastoar Mr. Andries Phocaz.

By GEERTKE OTTES hie hy in soan Dirck (folget IVn) en in dochter Aelcke (folget IVc).

IIIk MICHEL/MICHAEL ARIANZ/ESLUM (harlengsis) lit him op 3 oktober 1560¹⁵⁵ ymmatrikulisearje as studint te Leuven. Doe wie hy faaks al yn it besit steld fan de Boalsserter prebinde. Syn mem wurdt yn 1579¹⁵⁶ troch Marten Pijeters Mocker te Hoarn (Noard-Hollân) oansprutsen op in skuld fan sa'n 98 gûne neffens in obligaasje út 1577 'voor verteerde kosten en geleende penningen'. Rinck koe it moai opsizze: 'dat sy nyet wuste dat sy eenige goeden van wylen Michiel haeren soon besat, die d'selve by syn leven meer ontfangen hadde als syn goeden ende vaders erffnisse solden moegen bedraegen'. Boppedat hie Marten 'nae syn doot nu onlanx van de gedaagde' al mear as hûndert gûne krigen foar de obligaasje op Michiels namme en dy fan syn broer Tziaert Arianz.

IIII TIAERT ADRIAENS ESLUM ferstjert foar 22 oktober 1588¹⁵⁷ te Harns. Hy en syn suster Aelcke hiene yn 1575¹⁵⁸ skeel mei de bern fan Jaecques de Blocq silger. Yn 1582¹⁵⁹ binne Rinck Lyeuwedochter en Tyaerdt Adriaenz te Harns gerjochtige ta '2 koegangen versmolten in de Gracht ende Bolwerken der stadt Harlingen'. Yn 1579¹⁶⁰ hat er skulden by Lenert Engels glêsmakker. Boasket foar desimber 1574¹⁶¹ GRIET ERASMUSDR, ferstoarn foar 9 maart 1587¹⁶². Dochter fan Erasmus Melchiors te Ljouwert en Anna Hansdr. Tiaert wie boargemaster fan Harns yn 1578 en 1579¹⁶³, mar wurdt dêr lykwols net yn it register fan de personele ymposysje neamd. Ut dit houlik ien bern Anna (folget IVp).

Fjirde generaasje

IVa BAUCK TYMENS is yn 1620 widdo fan GOSSE JELLES te Ljouwert¹⁶⁴.

IVb SAECKLE TYMENS TOBIJNTIES wie huoddemakker te Boalsert. Boasket Grif. Boalsert 25 novimber 1615 TRIJN BROERS. Nei alle gedachten wie hja net syn earste frou. Saeckle wurdt 17 febrewaris 1629 kurator oer Styncke Swaelwe op fersyk fan Dr. Otto Swalue, dy't troch it Hof as kurator litis oer har oansteld wie¹⁶⁵.

Man en frou wurde neamd yn 1629, lykwols Saeckle ek as heit fan syn dochter Baucke en as heit fan Tymen (folget Va)¹⁶⁶. Yn 1643¹⁶⁷ wurdt hy net ûntfanklik ferklearre yn in proses mei de fâden fan Christine Swalue 'voorts mede de erffgenamten van Johannes Bernardi Siersma'. Nei alle gedachten giet it om deselde Saeckle Tymens, dy't yn 1646¹⁶⁸ mei syn frou IESCK HABBES te Boalsert wennet.

(Heal)broers fan Tymen binne: Jan (folget Vb) en Tietie (folget Vc).

IVc ABBE MARTENS ABBEMA is yn 1620 lykas Bauck en Saeckle erfgenamt en 'resp. legatorij' fan Syurdtkje Saeckledr, harren muoike¹⁶⁹. Hy wie doe soldaat ûnder hopman Taco Lieuwes.

IVd BERNARDUS SIERSMA, doopt te Ljouwert 27 septimber 1605. Hâldt him 25 april 1639 bûten Fryslân op, sa ek yn 1641¹⁷⁰, mar wurdt yn 1643¹⁷¹ net mear neamd.

IVe ROMBERTUS SIERXMA, doopt Ljouwert 11 septimber 1608. Krijt in oplieding ta 'borduurwerker' tusken 1621 en 1625. Makket yn 1657 diel út fan de Froedskip en is boargemaster fan Ljouwert fan 1660 oant 1664. Ferstjert Ljouwert 7 juny 1672. Boasket 1. (tredde prokl. Ljouwert 1 maart 1633) RINTIE POPMA (POPTA) fan Frjentsjer en 2. REYNERA DOTINGA.

Bern: Johannes, doopt Ljouwert 1634, Johannes (folget Vd).

IVf CLAERKE/CLAESIE SIERXMA, doopt Ljouwert 17 novimber 1609. Ferstoarn Reduzum 9 maaie 1669. Boasket foar 1643 PIETER/PIEBE SIMONS WIARDA, ferstoarn Reduzum 15 augustus 1650.

IVg TAETSKE SIERXMA, doopt Ljouwert 8 febrewaris 1611, begroeven Ljouwert yn de Aldehouster tsjerke 10 septimber 1656¹⁷². Hja wie widdo en wenne yn de Beginestrjitte. Hie lân yn de Collumer uitterdijk. Boasket Ljouwert 3 desimber 1637 JOHANNES DOMINICI, predikant te Reduzum, stoarn tusken 1647 en 1656. Hy hie kluchten en waard dêrom as dûmny ôfset. Yn 1656 wurdt Taetskes neilittenskip beskreaun¹⁷³ op fersyk fan Rombertus as fâd oer Attie Sierxma, 'innocent sijnde' en testamintêre erfgenamt fan Taets.

IVh GRIETKE SYRCXMA, stoarn foar 13 maart 1643. Boasket Ljouwert 1 maaie 1649 SIMEN FABER, apteker, neamd yn 1643.

IVi Dr. OTTO SYRCXMA, studint te Frjentsjer 2 novimber 1632 oan de universiteit fan Grins 3 maart 1635, 12 july 1639 oan dy fan Leiden. Promovearret dêr 19 augustus 1639 ta doktor yn beide rjochten, 19 augustus 1639 abbekaats Hof fan Fryslân. Boasket te Boalsert 22 desimber 1639 TZIETSKE FRYELSMA. Hy ferstjert foar 16 maaie 1643¹⁷⁴. Rombartus, Aelke, Taetske, Clara, Grietie en harren mem Stijnke Swalve easkje dan as syn neiste sibben syn neilittenskip op.

IVj FRANS LAAS boasket foar 1620 EBEL EVERTS (ECAMA) fan Drylts, dochter fan Evert Mircks, boargemaster fan Drylts en Rixct Syuerdts, dy't 12 febrewaris 1620 testamintsje. Op 17 maart 1620 wurdt hja oerienkomstich it testamint troch it gerjocht fan Drylts ûnder kuratele steld fan har broer Reijn Everts, boargemaster fan Drylts¹⁷⁵. Yn 1630 wurdt hja ien fan de erfenamten neamd fan har suster Siuerdtke Everts, dy't 2 oktober 1621 testaminte hie. Mei't Siuerdtkes bern Sicke Folckerts (berne 10 desimber 1609) op 13 novimber 1624 ferstoarn wie, moasten Ebel en har broers Reijn en Murck 1000 goudgûne oan Sickes sibben fan heitekant jaan¹⁷⁶. No hie Rein, dy't kwalifisearre wurdt as 'een rick mans son, oock selver rick'¹⁷⁷ wol in pear sinten, mar of soks ek foar Ebel en Frans jildt? Lêstneamde, 'prodigus synde', stiet yn 1643 ûnder tafersjoch fan Saecle Tymens yn in proses¹⁷⁸ mei de fâden fan Christina Swalue en de oare erfenamten fan Johannes Bernardi Siersma.

Soan Laurentius, prokureur-postulant te Boalsert, brûkt as skaainamme dy fan it laach fan syn mem.

IVk DIRCK HILBRANTS, boargemaster fan Harns, ferstjert yn 1615. Op 5 septimber 1615¹⁷⁹ wurde troch de fjouwer bern de omkes Jucke Hilbrants op Skylge en Lieuwe Mellema as fâd oanrikkemandearre. Hy is Deputearre yn de Steaten fan Fryslân fan 1599-1601, 1603-1606, 1614-1616¹⁸⁰. Boasket AELCKE MELLEMA, dochter fan Minne Lieuwes Mellema te Frjentsjer en Dokkum en Ydt Ottes. Bern binne yn 1625¹⁸¹ Hilbrant (folget Ve), Dr. Jacobus Theodori (folget Vf), Jetske Dirx, frou fan Syuerd Lubberts, en Fen Dirxdr.

IVl JUCKE HILBRANTS makke syn testamint 23 maaie 1629¹⁸². Syn omkesizzer prodearret yn 1618 út syn namme oer de neilittenskip fan Aalcke Dircks, Juckles mem¹⁸³.

IVm ARIAN HILBRANTS boasket 1. PYTER OEGES, soan fan Oege Feddes te Boalsert. Pyters suster Frouck boaske gerjocht Frjentsjer 24 desimber 1605 mei boargemaster Wybe Jacobs 'hoewel sij beijden all langhe Jaeren (doch sunder proclamatien over de kercke ofte gerechte) in den echten staet met malcanderen geleeft hebben'. Nei alle gedachten hawwe hja net opjûn dat hja yn'e menistetsjerke troud wiene. Pyter moat foar augustus 1602 ferstoarn wêze, tsjûge de rekken fan 5 novimber 1605¹⁸⁴. Hy hie fan syn heit 1400 goudgûne 'in patrimonium ontfangen', dy't by Teeuw Pieters te Ljouwert (sjoch IVp) op rinte set wiene. As twadde man fan Arian wurdt yn 1612 PIETER GERRYTZ¹⁸⁵ neamd.

Bern út it earste houlik: Hilbrant (folget Vg) en Geertie (folget Vh).

IVn Dr. DIRCK LYUWES SCHELTINGA, waans mem in suster wie fan dy fan Aelcke Mellema (sjoch IVk), wurdt yn 1586¹⁸⁶ neamd as erfenamt fan Rinck Aryans widdo silger. As sadanich hat er yn 1590¹⁸⁷ skeel mei Deputearre Steaten fan Fryslân en it Harnzer stedsbestjoer. Deputearren wurde feroardiele om it lân te beteljen dat 'in den gracht ende belykick der Stadt Harlingen vergraueu' wie. Dirck ferstjert yn 1628; hy wie Pensjonaris fan Frjentsjer en Procureur-Generaal fan Fryslân fan 1613 oant 1628. Syn earste frou wie TRYN JOHANNESDR TIARA, ferstoarn yn novimber 1594 en begroeven te Ljouwert, dochter fan Johannes, abbekaats Hof fan Fryslân en Ena Pieters Heyxan. Dirck boasket 2. DOEDT AIJSMA, dochter fan Dr. Hessel Aijmsa, presidint fan it Hof fan Fryslân.

Foar de bern ferwiis ik nei de genealogy Scheltinga¹⁸⁸.

IVo AELCKE LIEUWES, berne omstrings 1560, ferstoarn as frijster 8 juny 1617, begroeven te Frjentsjer 13 juny 1617¹⁸⁹.

IVp ANNA TYAARDT ADRIAENS dochter wennet yn 1585¹⁹⁰ te Frjentsjer en is mei 'D. Dirck Lieueez. haer neve ende tegenwoordelicken woenende tot Franeker' en Urben Hansz. prosespartij foar Cornelis Coninx te Harns. Hja waard nei 1563 berne. Boasket MATHEUS PIETERS, man en frou te Harns yn oktober 1588¹⁹¹. Hy wie keapman te Ljouwert en olderman fan it 'Zoete Naam Jhesus Gilde' dêr. Soan fan Pieter Theus, boade Hof fan Fryslân, skepen te Ljouwert en 'broeder van het Zoete Naam Jhesus Gilde' dêr, en Bely Jacobs. Ut namme fan syn bern by Anna Tyarts silger as universele erfgenamten fan Tyaerd Aeriaens silger harren pake prosedearret Theus yn 1605¹⁹² tsjin de bern fan Dr. Jan Loo en Syouck Abbes.

Bern binne yn 1617 Dirckien (folget Vi), Fokeltien (folget Vj), Tiaerd (folget Vk) en Rinckien (folget Vl).

Fifde generaasje

Va Mr. TYMEN SAKLES soe 11 jier wêze as er yn 1622 beneamd wurdt as benefisjant fan it lien. Dizze sjirurgyn te Boalsert boasket 1639 ENGEL LOUWSDR, dy't as widdo 12 oktober 1641 testamintet. Har earste man Baucke Doeckes is tusken jannewaris 1636 en maaie 1637 ferstoarn¹⁹³. It Hof fan Fryslân beneamt yn 1650¹⁹⁴ Mr. Tymen as fâd oer Doecke, âld 15 jier.

Ek dizze Duco Bavijs is yn 1656 sjirurgyn. Tymen en Engel ferkeapje yn 1646 in hûs op de Grutte Dijlakker te Boalsert¹⁹⁵. Engel hie besit (8 pm 4 eins) yn de pleats ûnder Boalsert, brûkt troch har broer Frans Lous¹⁹⁶.

Bern: Bints, Louw (folget VIa), Jan en Saekele (folget VIb).

Vb JAN SAEKLES TEBBINKES boasket Boalsert 29 desimber 1644 TRIJNKE WYERS fan Boalsert. Foar mear ynformaasje ferwiis ik nei de ûnderskate jierboekjes¹⁹⁷.

Vc TIETIE SAECKES TABINTIES te Boalsert stiet dêr op 9 maart 1648 ûnder de geboadens mei CLAESKE CLASES, in jongfaam út Stellingwerf. Hja wurde net neamd yn it Genealogysk Jierboekje 1977.

Vd Dr. JOHANNES SIERXMA, doopt Ljouwert 22 septimber 1647. Wurdt yn 1659¹⁹⁸ benefisjant fan it lien. Hy bliuwt neffens Abma yn it besit oant 1675 en wurdt dan opfolge troch Jacob Hillebrandts, seis jier âld en soan fan de Harnzer rintmaster Minne Hillebrandts. Lit him as lid fan it Genoatskip fan Ljouwerter studinten te Frjentsjer ynskriuwe op 7 juny 1664 mei it Latynske motto: 'Aan alle dingen is wisselvalligheid eigen'. Ynmatrikulisearre as studint te Leiden op 10 maaie 1667. Abbekaat Hof fan Fryslân sûnt 16 desimber 1673. Stiet 9 augustus 1674 te Ljouwert ûnder de geboadens mei BELITJE TORRENEUS. Boasket 2. YPKJEN HEMMINGA fan Beetstersweach, mei wa't er 24 april 1686 te Ljouwert ûnder de geboadens stiet. Yn 1686 wurdt syn fermogen beskreaun. Hja keapje 1687 in hûs op 'e Weerd te Ljouwert. Ut it earste houlik in dochter Gerrittje, dêr't de heit yn 1686 as fâd oer beneamd wurdt¹⁹⁹.

Ve HILBRANT DIRCX, yn 1641 siktaris fan it boelguod te Harns en âld boargemaster, prosedearret yn 1641 foar syn soan Dirck 'als nu beneficiant en possessor van HEERMA-LEEN' tsjin Jan van Marsum, âld boargemaster fan Boalsert en Saeckle

Tymens²⁰⁰. Troch 'marjorenniteit' fan Dirck moat yn 1659 wer in nije benefisjant be-neamd wurde.

Hilbrants bern fertsjinwurdigje de staach fan 'Rinck Lieuwes dogter Heerma'. It binne Jacobus, boargemaster te Harns, Grietje, frou fan Johan Beijma, Aeltie, frou fan Dr. Johannes Wyngaerd, dûmny te Aldeboarn, en Tettje, frou fan Cornelis Wyngaerd²⁰¹.

Vf dr. JACOBUS THEODORI, neamd yn 1625 sil deselde wêze as Dr. Jacobus Hillebrants, benefisjant fan it lien fan omstrings 1600 oant 1622²⁰². Hy is foar Harns fan 1640-1643 en fan 1651-1653 Deputearre yn de Steaten fan Fryslân²⁰³.

Vg HILBRANT PIETERS, yn 1605 noch net op jierren, is berne yn 1593.

Vh GEERTIE PYTERS OEGES boasket foar it gerjocht Harns 20 novimber 1613 WALING TYERDIS, berne omstrings 1590 te Harns. Hy wurdt yn 1615 ynwenner fan Boal-sert, is 1617-1621 boarger en 'zoutzieder' te Harns, yn 1640 eigner fan pleats 'de Hoogt' te Arum (stim 60). Sûnt 1634 diaken en boekhâlder fan de menistegemeente te Harns (Waterlandse) oant syn ferstjerren op 24 febrewaris 1654. Ek is hy dêr sûnt 1625 kassier. Soan fan Tyaerd Sybrens en Ebel Walynckdochter. Ebels twadde man wie Jan Jacobs du Bois, papiermaker te Alkmaar.

Bern: Pieter (folget Vic).

Vi DIRCKIEN MATHEUS PIETERS boasket Ljouwert 29 april 1618 RENICUS AISMA, dy't earder trouw west hie mei Rins Adius, dochter fan Adie Lamberts, boarge-master fan Ljouwert. Atsma is Ried yn de Admiraliteit te Dokkum yn 1604, boarge-master fan Ljouwert 1617-1620, 1622-1625, lid fan de 'gezworen gemeente' dêr 1621, Deputearre yn de Steaten fan Fryslân 1609-1614, 1620-1623, 1624-1626²⁰⁴. Neffens de ynskriuwing as boarger fan Ljouwert yn 1616 wie hy berne te Jorwert. De widdo ferkeapet yn 1630²⁰⁵ seisde parten fan it troch har bewenne hûs 'bij Duco Martena Piep' te Ljouwert.

Vj FOKELIEN THEUSDR is omstrings 1600 berne. Hja boasket 20 juny 1619 Dr. JOHANNES SCHELTINGA, 1618 boarger fan Ljouwert, prokureur-generaal fan Fryslân 1628-1637, riedshear yn it Hof fan Fryslân 1637-1654. Sjoch foar syn âlden ûnder IVn en foar neiteam de genealogy Scheltinga²⁰⁶.

Vk TIAERDI THEUSS is yn 1617 fyftjin jier âld (berne omstrings 1602). Wie boarger-hopman te Ljouwert. Legatearret yn 1631 de state Phaesmabosch te Kollum oan syn suster Fokeltien. Hy libbet noch yn 1640.

VI RINCKIEN THEWISDR boasket Ljouwert 20 augustus 1615 Dr. JOHANNES HOPTILLA, skepen fan Ljouwert 1625-1629, 'gemeensman' 1630-1632. Hy blykt yn 1622²⁰⁷ 36 jier te wêzen; wie berne te Ljouwert as soan fan Upcke Gerckes.

Studint te Frjentsjer 29 maart 1604. Abbekaats Hof fan Fryslân yn 1609. Man en frou (hja wurdt dan Phaesma neamd) keapje yn 1632 it hûs op de Iewâl te Ljouwert fan Dr. Feico Gabbema en Anne Gratema. Dêrfoar krije de ferkeapers har hûs op de Dijkstraat by de Wurdumerpoarte²⁰⁸.

In pear moanne letter keapje hja fan Rixtie Dirxdr, frou fan Gijsbert Lourens it hûs 'staende ten Oosten van de copers bewoonde huysinge aen de straate lopende van de Nieuwe Stadt na de Wirdumer poorte' foar 1050 goudgûne²⁰⁹.

Ut de Ljouwerter hypotheekboeken is op te meitsjen dat hja gauris jild liene.

Seisde generaasje

Via LOUW TYMENS TABINTIEMA, apteker te Boalsert, boasket foar 1668²¹⁰ JAJITSKE ATEs, in bernsbern fan Hans Hanes Bruinsma. Neffens it stimkohier fan Hartwert wie Louw 'papist'. Hy wurdt Tabintiema neamd by de dekretale ferkeaping²¹¹ fan de pleats mei grutte 'nieuwe huysinge te Eesquard' ûnder Boalsert; hjit 'Tabinthie' by de dekretale ferkeaping²¹² fan de pleats Loungje ûnder Boalsert. Neffens dekretale ferkeaping²¹³ wurdt Louw Tijmens thoe Binthiema te Boalsert keaper fan in pleats mei hûs en skuorre en 52 pûnsmiet lân te Oegekleaster. Bern wiene Thimotius Hettema te Amsterdam, Engeltje, frou fan Monse Hanes, keap- en winkelman, Aettie, frou fan Lolle Gerbens Bolta, keap- en winkelman, Ato Hettema, dy't veniam aetatis krijt, en Trijntje dy't troud west hat mei Claes Thomas, koperslagger te Ljouwert.

Vib SAEKELE TYMENS HETTEMA te Boalsert is mei de bern fan Louw, Wybe Hayes Tuinhout, boargemaster te Warkum, en Doeke Edema, sjirurgyn te Boalsert (de al neamde healbroer Duco Bavij) eigner fan 2½ pm yn in stik fan 20 pm ûnder Boalsert 'een weinig binnen de Oldeclooster vaert'. It sil fan Engel Louws ôfkomstich wêze.

Vic PIETER WALINGS boasket yn 1639 AUKJE REINERS. Hja wie anneks mei de faart op Grienlân en kocht as widdo in brouwerij mei mouterij te Harns. Har twadde man wurdt yn 1659 Pytter Minnes Loenen, smid te Harns. Bern: Geertje boasket 1662 Pieter Pieters Oldaans, Dieuke boasket 1666 Freerk Clasen Braam en Ybeltje boasket 1673 Reiner Claeszn Fontein. Grietie Pieters, dochter fan Pieter Oldans, boargemaster Harns en âld Ried yn 'e Admiraliteit fan Fryslân, Dieucke as widdo Braam en de bern fan Ybeltje silger wurde erfgenamten neamd fan Pieter Minnes Loenen, keapman en Auck Reijners²¹⁴.

Ta beslút

Nettsjinsteande de resultaten fan dit ûndersyk bliuwe der genôch fragen oer. Om't oaren miskien fierder sykje wolle, neam ik hjir in pear.

- Hat Johannes, njonken oan de neamde hegeskoallen, ek oan oare universiteiten studearre?
- Hokker konneksje hie hy mei de Karthuzers te Antwerpen? Syn besittings yn Brabân binne net spesifisearre. In ûndersyk yn Antwerpen, Mechelen of Leuven kin miskien ynformaasje opsmite.
- Hokker ynformaasje is út syn briefwiksel mei Erasmus te heljen? Likemin as Frysk siet Latyn yn it ûnderwiis dat ik folge ha.
- Soene de net printe resesboeken fan Snits dit folk ek neame?
- Hat de paus dispensaasje jûn oan in Karthuzer mûnts om wrâldsk geastlike te wurden? Soks is ek mei Erasmus bard.
- Hein Walsweer kaam mei ynformaasje oer de karriêre fan in bernsbern fan Tabbe Inthies. It wie nei myn betinken net in gewoane karriêre. In professoraat te Marburg en in oanstelling by it 'Reichskammergericht' te Spiers wie net foar elke jurist weilein. Faaks smiet bygelyks in 'Gelehrterlexicon' en de matrikels fan de universiteit fan Marburg mear (sibben) op.
- Deselde wiisde ek op in mooglike ôfstamming fan Rencks heit út in Boalserter skaai, dêr't de âldste generaasje fan it patronym Heraz fiert. De sibskip koe op dit stuit net yngeand ûndersocht wurde. Ik wiis yn dit ferbân op in pear troch him neamde nijsgjir-

rige saken út it yn 1504 opmakke testamint fan Hera Jelbits²¹⁵, ien fan de ûnderstelde sibben. Foarst it legaat fan in sulveren leppel oan it alter fan St. Petrus en St. Paulus. Twad in jildbedrach oan 'her johannes edonis den cartuser'. Wat dizze geastlike oangiet, miende Hallema 'Hier zal wel Karmelieten moeten gelezen worden'²¹⁶. Om't doe de Karthuseriaanse konneksje fan in oare Boalserter (Sextinus) noch net boppe wetter helle wie, tink ik dat Hallema him fersint.

Noch dit: Hera beneamt ta fâd oer syn dochter Hid (hja stifte mei har man Nanne Reins in weeshûs op de Tsjerkestrjitte te Boalsert) Tjard Wybazin. Ek wurdt oan him in sulveren leppel legearre. Soe dizze Tjard Rencks pake fan heitekant west hawwe?

Ta beslút freegje ik my ôf hoe grut yn Fryslân de ynfloed fan Sextinus as freon fan Erasmus west hat. Hat dizze humanistyske rjochting ek tusken Flie en Lauwers syn nei-folgers hân?

De sfear, dy't út it gehiel bliken docht, stiet nei myn betinken yn flagrante striid mei de geast, dy't wy priuwe kinne yn it boekje oer de Boalserter strjittenammen. Blykber hat yn it Boalserter deistich libben, dêr't meastentiids deilisskippen, skelen en deaslaan sintraal yn stiene, ek noch in kloft minsken mei oare (sêftmoediger) middels 'acte de présence' jûn.

Noaten

As it net oars oanjûn wurdt, berêste de argyfstikken op it Ryksargyf fan Fryslân. Brûkte ôfkoartings binne: **HvF** argyf fan it Hof fan Fryslân; **RA** rjochterlik argyf; **RR** rint-masterrekens; **GA** gemeentlik argyf; **GJ** Genealogysk Jierboekje. Fierders stean **OFO** en jiertallen as **1511**, **1543**, **1552**, **1578** en **1640** foar ferwizings nei de bekende printe boarnen.

1 G. Abma, De vier Bolswarder lenen, Boalsert 1979, side 227 e.f. **2** NPA GS 2108, it ferjaan 16 sept. 1857. **3** D. Bartstra, Op eenige vragen antwoorden gezocht, Friesche Volksalmanak 1899, side 189 e.f. **4** M. de Haan Hetteema en A. van Halmael, Stamboek van den Frieschen Adel, Ljouwert 1846, op Hetteema. Sjoch ek Nederlands Adelsboek 1942, side 499. **5** GJ 1963, side 67 e.f. **6** J.A. Faber, Drie eeuwen Friesland, Economische en sociale ontwikkelingen van 1500 tot 1800, Ljouwert 1973, side 701. **7** RA HAR R13, 133v. **8** GJ 1960, side 36. **9** RA HAR P5, 1042. **10** HvF YY21, dictum 6 maart 1605. **11** RA HAR J2, 166. **12** HvF III9, 15. **13** Pleatslike Skiednis II, siden 86, 95, 100. **14** HvF WW2, 924. **15** OFO IV 208. **16** Charterboek II, side 347. **17** OFO IV 253. **18** RR 42. **19** As noat 14. **20** HvF YY3, 209. **21** HvF YY4, 330. **22** As noat 21. **23** Register van den Aanbrengh III, side 454. **24** HvF YY5, 48. **25** HvF III1, 751. **26** RA WON S2, 42v. **27** RA WON Y1, proklamaasje 18 juny 1631. **28** As noat 13, 104. **29** Nederlandsche Leeuw 1978, kolom 409. **30** RA SNE D1, 80-85. **31** HvF YY19, 48. **32** As noat 1, side 85. **33** RA HAR P5, 1006. **34** Steateargyf G16. **35** GJ 1977, side 38-40. **36** As noat 3. **37** It Beaken 1983, side 196. **38** HvF YY6, dictum 8 febrewaris 1560. **39** As noat 15 en 17. **40** GA WOR B7. **41** OFO IV 56, 58. **42** GA BOL nr. 745. **43** OFO IV 135. **44** Hân-skriftekolleksje Prov. Biblioteek fan Fryslân 375 nr. 17. **45** OFO IV 196. **46** Famylje-argyf Sminia nr. 651. **47** As noat 46. **48** HvF WW2, 72 juncto 113. **49** Nicolas Harris Nicolas, Testamenta Vetusta, London 1826, side 511. **50** Public Record Office London B11/19. **51** Kolleksje ms-grêfskriften Boalsert. **52** RA BOL II, 228. **53** HvF CC, 11. **54** RA BOL II, 479. **55** Freonlike meidieling fan Hein Walsweer. **56** OFO IV, 139. **57** RA BOL II, 150. **58** HvF WW1, 444, sintinsje nr. 488. **59** A Biographical Register of the University of Oxford to A.D. 1500 by A.B. Emden, Vol. III, Oxford at the Clarendon Press

1959, side 1675. **60** As noat 44, nr. 19. **61** Kleaster Oegekleaster R 11. **62** RR 57, 128. **63** RR 42, 27. **64** As noat 46. **65** RA BOL E1, 23. **66** As noat 54. **67** As noat 61, R 9, 12 en 13. **68** As noat 14. **69** As noat 53. **70** A. Schillings, Matricule de l'université de Louvain, tome III, Bruxelles 1961, side 617. **71** Idem, side 566. **72** RA BOL E1, 55. **73** Idem, 108. **74** Idem, 18 novimber 1551. **75** RA BOL II, 125. **76** As noat 54. **77** RR 14, 17r. **78** RA BOL II, 197, 230. **79** Idem, 72. **80** Idem, 197. **81** As noat 54. **82** RA BOL E1, 40. **83** RA BOL II, 148, 154. **84** HvF C. **85** Conscriptio Exulum Frisiae, útjûn troch A.J.J. Hoogland yn A.A.U. diel 16, side 363. **86** HvF YY16, 15. **87** HvF III8, 223. **88** RR 24, 21. **89** RA BOL II, 475. **90** RA BOL E2, 15 juny 1629, idem I2, 10 septimber 1630, idem H4, 1629. **91** RA BOL H4. **92** RA FRA BB11. **93** RA BOL E1, 303, Q1, 133. **94** OFO IV 229, 240. **95** As noat 70, tome IV, side 237 nr. 32. **96** As noat 1, side 230. **97** As noat 3, side 198. **98** HvF YY6. **99** RA BOL II, 119. **100** As noat 52. **101** Idem, 149. **102** Idem, 150. **103** As noat 46. **104** As noat 54. **105** RA BOL II, 578. **106** RR18, 17v. **107** RA SNE D10, 28 juny 1581. **108** HvF III3, 140. **109** RA BOL II, 40. **110** As noat 109. **111** HvF YY15, 141, YY16, 66. **112** HvF YY5, 129. **113** GJ 1960, side 30. **114** HvF YY3, dictum 19 maart 1542. **115** HvF YY5, dictum 31 april 1554. **116** HvF YY6, dictum 4 desimber 1559, 18 septimber 1560, 4 maart 1561. **117** P. Th. Zwart, Protocol Cleuting, Ljouwert 1970, nr. 186. **118** HvF III1, 401. **119** RA FRL EEE3, 7 maart 1555, 30 jannewaris 1556. **120** HvF YY6, dictum 2 desimber 1564. **121** RA FRA BB1, 449. **122** As noat 70, tome IV, side 636. **123** Die Matrikel der Universität Basel, Hans Georg Wackernagel ua. II. Band 1532/33-1600/01. Basel 1956, side 141. **124** Aggaeus van Albada, proefskrift fan W. Bergsma, Grins 1983, side 10. **125** RA BOL V1, 35v. **126** GJ 1970, 73. **127** Argyf Kriichsgerjocht A3, sintinsje 4 desimber 1615, 22 septimber 1617, 2 july 1618. **128** As noat 30. **129** HvF WW15, 200. **130** RA BOL V3, 69. **131** GA LWN hypotheekboek 19, 281. **132** GA LWN ee5, 141. **133** GA LWN Certificatieboek II, 316. **134** RA ODL M2, 45. **135** HvF YY15, dictum 1 septimber 1585. **136** HvF YY18, dictum 17 desimber 1590. **137** GA LWN Y14, 74. **138** Egbert Alting, Diarium, 1533-1594, útjûn troch W.J. Formsma en R. van Roijen, Den Haag 1964, siden 392, 516. **139** HvF WW4, 944. **140** RA DOK 71. **141** HvF YY15, 124. **142** HvF WW3, 188. **143** HvF WW4, 270. **144** Abel Eppens tho Equart, der Vresen Cronicon, diel II, Amsterdam 1911, side 373. **145** As noat 138, side 823. **146** HvF YY18, 96. **147** Freonlike meidieling fan K.P. Ackema te Santpoort-Noord. **148** E. Friedlaender, Briefe des Aggaeus de Albada an Rembertus Ackema und andere aus den Jahren 1579-1584, Ljouwert 1874. **149** GA LWN ee5. **150** HvF YY6, dictum 13 oktober 1559. **151** RA FRL EE3, 52v. **152** HvF YY8, dictum 24 juny 1571. **153** HvF YY10. **154** RA BOL II, 561. **155** As noat 70, tome IV, side 610 nr. 31. **156** RA HAR J2, 166. **157** HvF III8, 239. **158** RA HAR J1, 50. **159** HvF YY13, 196. **160** RA HAR P1, 771, 779. **161** HvF III4, 370. **162** HvF YY16, 200. **163** RA HAR P1. **164** HvF WW11, sintinsje 4 april 1620 nr. 22. **165** RA BOL E2. **166** RA BOL I2, sintinsje 30 oktober 1629. **167** RA BOL I3, sintinsje 26 april 1643. **168** RA BOL CC8. **169** As noat 164. **170** HvF WW31, def. sintinsje 8 juny 1641 nr. 15. **171** HvF WW 33, sintinsje 16 maaie 1643 nr. 21, side 825. **172** GJ 1966, side 88. **173** GA LWN 1656-II, 243. **174** As noat 171. **175** RA BOL H2, proses Ede Reinalda kontra Ebel Everts, 1625. **176** HvF WW20, def. sintinsje 11 maaie 1630 nr. 9. **177** Argyf fan de steedhâlder nr. 266. **178** RA BOL J3, sintinsje 26 april 1643. **179** RA HAR J6. **180** M.H.H. Engels, Naamlijst van Gedeputeerde Staten van Friesland, 1577-1795, Ljouwert 1979, side 93. **181** HvF WW16, sintinsje 24 mei 1625. **182** RA HAR R13, 133v. **183** RA HAR J6, 90. **184** RA HAR P5, 1042. **185** RA HAR P7, 63. **186** HvF YY16, 141. **187** HvF YY18, 82. **188** W. Wynaendts van Resandt, Geschiedenis en genealogie van het geslacht Van Scheltinga, 1939. **189** As noat 188, side 21. **190** HvF YY15, 91. **191** HvF III9, 15. **192** HvF YY21, dictum 6 maart 1605. **193** RA BOL V4, u.o. 135. **194** HvF HHH2, 106.

195 RA BOL V5. **196** RA BOL Q11, 4. **197** GJ 1977, siden 39-40, idem 1975, siden 72-98. **198** Famylje-argyf HtS nr. 442. **199** J. Visser, Album studiosorum ex Gymnasio leovardiensi (1626-1668), Frjentsjer 1985, side 201. **200** RA BOL J3, sintinsje 22 desimber 1641. **201** As noat 198. **202** As noat 1, side 230. **203** As noat 180. **204** As noat 180, side 79. **205** GA LWN ee12, 38. **206** As noat 188. **207** GA LWN Certificatieboek II, 67. **208** GA LWN ee12, 133v. **209** Idem, 241. **210** RA WON Y10, 71. **211** HvF III20, 161. **212** HvF III22, 261. **213** HvF III25, 93v. **214** HvF III25, 22. **215** OFO IV 139. **216** A. Hallema, Vier eeuwen Weeshuisgeschiedenis Bolsward 1553-1953, Boalsert 1953, side 38 noat 2.

ESKES FAN KOLLUM

yn 't foarop

Yn de famyljepapieren Andreae op it Ryksargyf te Ljouwert berêst in yn 1727 gearstalde genealogy fan de Kollumer famylje Eskes. De neikommeling Mr. A.J. Andreae skriuwt al 'dat Hylke Fokkes de schrijver van dit boekje is'. Dit kin ek net oars, as men yn it hânskrift lêst oer Fokke Jans 'mijn vader'.

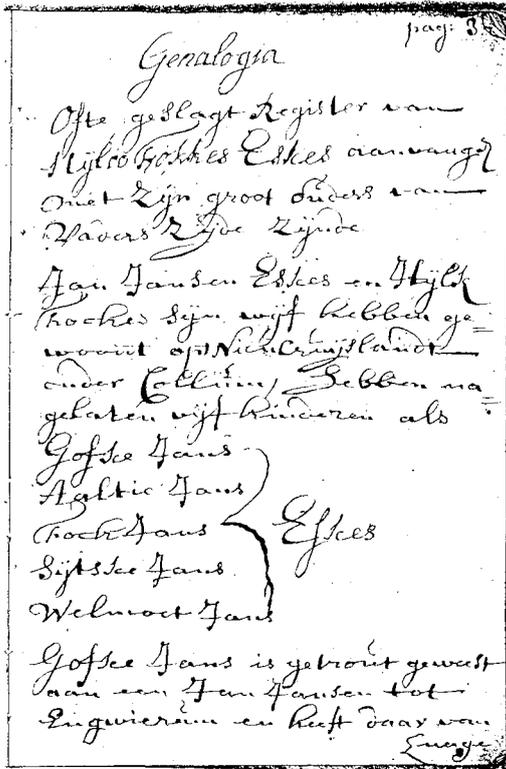
Hylke Fokkes beskriuwt de famylje oan heite- en memmekant. Dizze mem, Barber Clasen, kaam fan Eibersbuorren ûnder Lytsegast. Yn dit ramt (Lytsegast is ommers net Frysk) wurdt de famylje fan memmekant weilitten.

It mei sein wurde dat Hylke Fokkes Eskes by it gearstallen fan dizze genealogy gjin flatters makke. Oan de hân fan argyfstikken is de genealogy ferifearre en fierder gearstald oant de dei dat de lêste nammedrager Eskes ferstoar yn 1954. Yn de famyljepapieren binne noch hiel wat oare oantekeningen oanwêzich oer dizze famylje. Dêrtroch koene oanfullingen opnaam wurde mei gâns details.

By it gearstallen fan de genealogy waard tankber gebrûk makke fan it argyf fan de famylje Mook-Andreae te Velp.

Tolbert, maart 1990

Reid van der Ley

Earste side fan de troch Hylke Fokkes Eskes gearstalde genealogy

transkripsje

Genealogia / Ofte geslagt Register van / Hylco Fokkes Eskes aanvangende / met zijn groot ouders van / Vaders Zijde zijnde / Jan Jansen Eskes en Hijlck / Fockes sijn wijf hebben ge / woont opt NieuCruijlslandt / onder Collum, hebben na / gelaten vijf kinderen als

Gofke Jans [Eskes]

Aaltie Jans [Eskes]

Fock Jans [Eskes]

Sijtske Jans [Eskes]

Welmoet Jans [Eskes]

Gofke Jans is getrouwt geweest / aan een Jan Jansen tot / Engwierum en heeft daar van / nagelaten twee kinderen als / Uijlk Jans en Hijlk Jans / na dato weder getrouwt tot eng / wierum aan Ale Douwes / en daar van nagelaten een / dochter als Eelk Aals dus / 3 kinderen als

Uijlk Jans

Hijlk Jans

en Eelk Ales

Uijlk Jans is getrouwt geweest / aan Jan Pouwels en heeft na / gelaten een dogter genaamt / Gofke Jans /

Gofke is getrouwt geweest aan / een Thuunis de toenaam mij / onbekent en heeft nagelaten / twee zoonen

als Jan Thuenis

en de tweede sijn naam mij on / bekent

Hijlk Jans is ongetrouwt gestorven

Eelk Ales is getrouwt geweest / aan Willem tammes schoolmr / tot Raard in west dongerdeel / en heeft nagelaten 2 sonen als

Tamme Willems

Focke Willems Raarda

Tamme Willems is getrouwt ge / weest aan Gertie Sijtses tot / grijskerk en heeft daar bij / geprocuereert een dogter genaamt / Epke Tammes

Focke Willems is getrouwt geweest aan [...] van / Vullen heeft daarbij geprocuereert / een Dogter genaamt / Maria Fockes Raarda

dus verre het geslagte van Gofke Jans

volgt nu Aaltie Jans

Aaltie Jans is getrouwt / geweest aan Gerrit Dirks groene / op Munnekezijl en is sonder / kint of kinderen overleeden

Fokke Jans mijn vader is ge / trout geweest aan Barber / Clasen van de Eijbersbuieren / ontrent Lutkegast hebben / nagelaten drie soonen als

Jan Fockes [Eskes]

Claas Fockes [Eskes]

Hylke Fockes [Eskes]

Jan Fockes is ongetrout / overleeden

Claas Fockes is getrout ge / weest aan Antie Gerbens / zijnde haar tweede man / en heeft nagelaten drie / kinderen als Gerben, / Focke en Nieske Clasen eskes

Gerben Clasen is getrout aan / Gebke Luccas ontrent Zuijt / horm dog geen kinderen gewonnen /

Focke Clasen is ongetrout / overleeden

Nieske Clasen is getrout aan / Sijmon Wassenaar Stadsboode / tot Doccum en heeft geproc / cureert een dogter Gertie / Sijmens Wassenaar

Hijlke Fockes is getrout aan / Aaltie Folkerts van Phaatsma / tille ontren Collum hebben / nog van veel kinderen behouden / drie soonen als

Focke Hijlkes Eskes

Folkert Hijlkes Eskes

Jan Hijlkes Eskes

Focke Hijlkes is getrout / aan Martien Botes dochter / van Boote Rinses tot Collum / doch noch geen kinderen gewonnen

Folkert Hijlkes nog ongetrout

Jan Hijlkes nog ongetrout

Dus verre het geslagte van Focke Jansen Eskes

volgt nu Sijske Jansen

Sijske Jans is getrout ge / weest aan Bartel Jansen / kuijper tot Collum hebben / verscheidene kinderen gepro / cureert doch sijn vader en / moeder met alle kinderen / in twee dagen tijt in't Jaar / 1666 in de pest tot Collum / overleeden dus het geslagte / van Sijske Jans te niete gegaan

volgt nu Welmoet Jans

en is ongetrout overleeden

Zijnde dit voorgeschreven het geslagt / van Hijlke Fockes groot / ouders van Vaders Zijde

genealogy

De Eskes-famylje hat yn Kollum in foaroansteand plak ynnommen yn de ieuwen dy't west hawwe. Hja wiene tige begoedige, hearden by de hegerein fan Kollum, en eins ek fan Fryslân, as men sjocht dat Bote Eskes yn 1811 by de heechst fermogenden fan Fryslân hearde. Allinne yn Kollumerlân hiene de trije bern fan Bote Eskes yn 1850 sa'n

1500 pûnsmiet lân. Yn de genealogy is moai nei te gean wêr't de grutste poarsje wei komt: by Martje Botes, de frou fan Hylke Fokkes.

Sûnt it begjin fan de achttjinde ieu brûkt de famylje de skaainamme Eskes. Mei it finen fan de stamheit Jan Eskes wiene de fraachtekens oer de namme Eskes oplost: Jan Eskes is de soan fan in (noch) net fûne Eske.

earste generaasje

JAN ESKES, troude mei WELMOET JANS. Hoewol't Jan Eskes yn Easternijtsjerk wenne, sil der bining mei Kollumerlân west hawwe. Oan Jacob Jeltens (dy't yn Kollumerlân wenne) lient Jan Eskes op 13 jannewaris 1601 wat jild¹. Yn 1622 en 1623 komme Jan en Welmoet foar as debiteuren². Op 7 maart 1622 is Jan boarch foar syn soan Jan Jans (twadde generaasje)³.

Der is mar ien bern bekend:

twadde generaasje

JAN JANS, troude mei HYLCK FOCKEDR, hja wennen op it Westernijkruislân.

Jan is berne om 1585 hinne en ferstjerret op 10 oktober 1653, 68 jier âld. Hylck wie in jier jonger as Jan, hja ferstjerret op 29 jannewaris 1648, 62 jier âld.

Op 3 jannewaris 1620⁴ ferkochten hja foar 1000 karoligûne oan Pieter Jurriens en His Saecckedr op it Utlân ûnder Bûtenpost: 'sekere mijn huisinge en schuijre, bomen, plantagien, hecken, stecken, dammen, dampalen, ruich en ruichscherne, item de hele winterbou, een drie iarich hincxt, een enter hocklingh en een winterswijn, een halve raspe en een halve rolle, alles Romcke Buwes voor de andere helft toebehorende, met een ledder in de schuire, daartoe ontruiminge van 30 pondemaat land onder de huisinge ressorterende, toebehorende Poppe Hettes en Doue Douwes vanwege hun respectieve huisvrouwen, mitsgader 16 pondemaat land, nog drie pondemaat land toebehorende de weeskinderen van wijlen Hindrick Dircx⁵.

Hylck Fockes har mem lient op 5 maart 1622 200 goudgûne oan Jan en Hylck. 'Sydts Remmerens, mijn huisvrouwe moeder'⁶.

Bern:

1. Gofke Jans, allinne in letter houlik koe mei help fan de trouboeken fûn wurde. Hja troude te Eanjum 22 maaie 1698 mei Theunis Jakobs, beide komme fan Eanjum.

a Eelkjen Ales, stoarn Raard 10 septimber 1690⁶, tr. dêr 25 maart 1688 Mr. Willem Tammes (beide fan Raard). Willem troude wer Foudgum-Raard 27 novimber 1692 Sytske Reyners, fan Foudgum, en is stoarn te Raard 18 oktober 1730.

Bern:

- Tamme Willems, doopt Foudgum-Raard 20 jannewaris 1684, by houlik fan de Ruigewaard (ûnder Grypskerk), tr. Grypskerk 13 maaie 1709 Geertjen Zytses, fan de Ruigewaard. Hja lieten fjouwer bern dope te Grypskerk: Willem 11 maart 1712, Eelkjen 26 febrewaris 1717, Sytse 18 desimber 1718, Eelkjen 16 maart 1723. Epke, yn de famyljeoantekeningen neamd, waard net fûn, mooglik wie Epke in flainamme foar Eelkjen.

- Focke Willems, doopt Foudgum-Raard 27 novimber 1687, wenne te Grins as 'Monsieur Focco Raarda', hy troude (houliksbetingsten Grins 16 novimber 1723⁷) mei Henrica van Vullen, doopt Wynskoat 4 july 1697, dochter fan Adrianus van Wullen, abbekaats, en Anna Maria Westenberch. Ut dit houlik wurde berne: Elina Barbara Raarda, doopt Grins 12 septimber 1726 (de âlders wenje dan

yn de Poelestraat), en Maria Elizabeth Raarda, dy't as iennichst bern noch libbet yn 1729⁸ as ynventaris opmakke wurdt fan it goed fan Focko Raarda syn frou silger. Dizze Maria Elizabeth libbet noch yn 1745 en wennet dan te Grins yn de Nieuwekerkstraat. Focke trout wer (houliksbetingsten Grins 6 jannewaris 1729⁹) Dorothea Thornee, doopt Grins A-kerk 19 augustus 1683, dochter fan Jan Thornee en Helena Sluyter. Mei syn twadde frou keapet Focco op 27 novimber 1733 in 'behuisinge in de Nieuwe Botteringestraat op vrij eigen grond en een hofje daarachter, met een mande put', foar 1475 karoligûne¹⁰.

2. Aaltie Jans, 'is getrouwt geweest aan Gerrit Dirks groene op Munnekezijl en is sonder kint of kinderen overleeden'.
3. Focke Jans (trede generaasje).
4. Sytske Jans, 'is getrouwt geweest aan Bartel Jansen kuijper tot Collum, hebben verscheidene kinderen geprocureert doch zijn vader en moeder met alle kinderen in twee dagen tijd in 't Jaar 1666 in de pest tot Collum overleeden, dus het geslagte van Sijske Jans te niete gegaan'.
5. Welmoet Jans, 'is ongetrouwt overleeden'.

trede generaasje

FOCKE JANS ESKES, berne om 1624 hinne, stoarn 20 juny 1668, 44 jier, tr. 23 juny 1654 (dizze datum blykt út de famyljeoantekeningen) BARBER CLASEN, berne te Lytsegast om 1629 hinne, stoarn 1700, âld yn har 72e jier, begroeven te Lytsegast. Barber wie in dochter fan Claas Janties, boer op Eibersburen ûnder Lytsegast, tsjerkfâd, en Antje Garbrands.

Nei Focke syn ferstjerren keapet Barber yn 1671 mei har broer Freerk Clasen, dy't frijfeint wie, Walta Sathe op it Westernijkrûslân (adres: Wester Nieuw Kruisland 8) fan de erfgenamten fan Sybren van Walta te Feintsum. De sate wie 44 pûnsmiet grut en foar elk pûnsmiet moast 72 goudgûne betelle wurde, totaal 3168 goudgûne. Walta Sate bleau oant fier yn de 19de ieu yn besit fan de famylje Eskes. Yn it Monumentenboek fan Kollumerlân¹¹ wurdt oanjûn: 'De kadastrale minute geeft een omgracht terrein dat deels nog aanwezig is. De getekende bouwmassa komt ongeveer overeen met het nog aanwezige van de stelpboerderij, die de ingang in het midden heeft en zaadzoldervensters in de voorgevel'.

Bern:

1. Jan Fockes Eskes, berne 16 april 1665, 'is ongetrouwt overleeden' op 5 septimber 1693.
2. Claas Fockes Eskes (IV-1).
3. Hylke Fockes Eskes (IV-2).

fjirde generaasje

IV-1 CLAAS FOCKES ESKES, berne 17 april 1657, komt yn 1692 mei attestaasje fan Kollum nei Lytsegast. Hy keapet yn 1692 de pleats Noorderloma ûnder Doezum fan Antje Gerbens har foarbern¹². Is dêr yn 1704 tsjerkfâd, wennet dan op it Dorp, in lytse buorskip tusken Lytsegast en Strobos. Claas is ferstoarn te Lytsegast 5 desimber 1720. Om 1692 hinne is hy trouw mei ANTJE GERBENTS, 'zijnde haar tweede man', hja wie widdo fan Albert Geerts, en is stoarn Lytsegast 10 juny 1700. Nei Antje har ferstjerren is Klaas wer trouw te Lytsegast op 7 maart 1704 mei GRIETJE KLASSENS, stoarn dêr 10 septimber 1736.

De bern binne allegearre út it earste houlik, doopt te Lytsegast:

1. Focke, doopt 19 maart 1693, jong stoarn.

2. Gerben Klaasen, doopt 4 augustus 1695, tr. (Gerben komt dan fan Lytsegast) oanjefte Súdhorn 21 maaie 1722 Gebke Luikes, doopt Súdhorn 13 oktober 1700, dochter fan Luitje Tymens en Siertje Luurts, 'dog geen kinderen gewonnen'.

Gerben keapet op 17 juny 1738 34 grazen lân yn de pleats Wattema by Froma ûnder Lytsegast fan de bern fan Wobbe Derks. Op in net bekende datum makket Gerben syn widdo Gepke Lucas skieding mei Geertje Wassenaar, de frou fan Coenraadt Haze.

3. Fokke Klaasen doopt 3 septimber 1697, 'is ongetrout overleeden'.
4. Nieske Klaasen Eskes, doopt 21 maaie 1699, tr. (hja komt dan fan it Doesumer Dorp ûnder Lytsegast) Dokkum 11 juny 1724 (de lêste proklamaasje wie op deselde dei te Lytsegast) Symon Wassenaar, doopt te Ljouwert 23 septimber 1694, soan fan Coerdts Doedes. Symon wie gerjochtsboade te Dokkum, widner fan Leentje Kantes. Bern:
  - a. Gertie Simons Wassenaar, doopt Dokkum 23 maaie 1725. Gertie wie berne op 21 maaie (1725 den 21 mei den tweden pingsterdag ben ick avens bij de Boode was-senar sijn vrouw niske Een dochter gehalt de Heere sij gedanckt)¹³.
  - b. Antie Simons Wassenaar, doopt Dokkum 5 maart 1727. Hja wie berne op 3 maart (1727 den 3 mert bij simon wasenar statz Boode sijn wijf niske har tweede kint har van Een dochter verlost)¹⁴.

Yn de famyljeoantekeningen stiet dat Gertie as iennichste yn libben bleaun is, hja troude Dokkum 11 febrewaris 1748 Coenraad Haase. Hja geane nei Lytsegast ta te wenjen, en litte dêr twa bern dope (ien net doopt bern wurdt op 31 oktober 1751 begroeven te Lytsegast): Nieske, doopt 1 april 1753, Court doopt 26 septimber 1756. Coert de Haas wennet te Lytsegast, trout (3e prokl. Mearum-Noardwyk 28 april) 1805 mei Jantjen Jans Staal, fan Mearum.

IV-2 HYLKE FOCKES ESKES, berne 6 jannewaris 1667 ('oude stijl'), stoarn Kollum 21 july 1741, begroeven dêr oan de westkant fan de toer, tr. dêr 4 febrewaris 1694 AALTIE FOLKERTS, berne Phaesmabosk ûnder Kollum 11 juny 1674, stoarn Kollum 22 april 1766. Hja wie in dochter fan Folkert Rinses en Tryntje Johannes, bernsbern fan Rinse Johannes en Jantje Minnes (dy't stoarn is op 9 oktober 1652, 73 jier âld, begroeven te Lytsewâld), en fan Johannes Feddes en Aeltie Claesdr. dy't wennen op Stienharst. By syn houlik skriuwt Hylke sels: '1694 den 20 Januari hebben Hylko Fockes Eskes en Aaltie Folkerts haar door onderlinge troubeloften op een saterdag avondt aan malcanderen verbonden, en den 4 februari daaraanvolgende in de kerke tot Collum getrout door eenen Wesselius a Schotzyn Predicant tot Blija alsoo Collum dies tijts vacant was, ik Hylco Fockes out in't acht en twintigste en Aaltie Folkerts out in haar twintichste Jaar'. Hylke wie bysitter fan Kollumerlân, brûker fan stim 31 op it Nijkrûslân (Walta Sathe), wenne letter te Kollum yn de Tsjerkebuorren. Yn de personele kohieren komt Hylke yn 1705 foar mei in besit fan 8.000 karoligûne, yn 1710 ferhege ta 10.000 karoligûne fanwege de erfenis fan syn mem. Fan 1715 ôf stiet er op 6.000 karoligûne, sûnt 1725 is it besit net mear as 2.000 karoligûne.

De famyljeoantekeningen fernije noch 'hebben nog van veel kinderen behouden drie soonen'.

Bern, wierskynlik berne te Kollum (de nammen en data blike út de famyljeoantekeningen).

1. Focke Hylkes berne 7 maart 1695, stoarn 8 juny 1695.
2. Focke Hylkes Eskes (fiifde generaasje).
3. Folkert Hylkes Eskes, berne 1 juny 1698, tr. Kollum 13 novimber 1768 Tryntje Alkes, fan Kollum. Folkert is stoarn te Kollum op 19 septimber 1778 en liet 12625 karoligûne nei, Folkert en Antje hiene gjin neiteam.
4. Tryntje Hylkes berne 24 maart 1700, stoarn 24 april 1700.

5. Jan Hylkes Eskes, berne 20 novimber 1701, stoarn Kollum 3 septimber 1772. Hy lit 7750 karoligûne nei oan syn broers Focke en Folkert.
6. Tryntie Hylkes, berne 19 desimber 1703, stoarn 12 febrewaris 1704.
7. Minne Hylkes, berne 4 septimber 1706, stoarn 7 augustus 1713.
8. Claas Hylkes, berne 19 jannewaris 1709, stoarn 16 july 1712.
9. Claas Hylkes, berne 14 jannewaris 1713, stoarn 5 febrewaris 1727.
10. Tryntie Hylkes, berne 15 jannewaris 1715, stoarn 25 oktober 1715.

fiifde generaasje

V FOKKE HYLKES ESKES, berne (Kollum) 25 juny 1696, stoarn krekt nei 1780, troude Kollum 25 maaie 1738 MARTJE BOTES, doopt dêr 15 septimber 1715, stoarn 17 juny 1796, dochter fan Bote Rinses en Eelkje Harmannus Idema. Oan Martje hat de famylje Eskes har goeddwaan te tankjen. In ûnbidich besit oan huzen en lân kaam troch dit houlik yn harren besit.

Bote wie dykskriuwer en letter bysitter fan Kollumerlân yn alle gefallen fan 1745 oant 1780. Hy wenne oan de Tsjerkebuorren en wie yn 1749 'wel begoedigd'. It besit is tige grut, yn 1740 stiet hy op it personele kohier út namme fan syn frou mei 27333 karoligûne. Yn 1750 is der 6000 karoligûne bykaam wegens de erfenis fan Martje har broer Rinse Botes, it totale bedrach is dan 34000 karoligûne. Letter wurdt noch erfd fan Jan en Folkert Hylkes Eskes, yn 1780 is it totaalbedrach 51500 karoligûne.

Yn 1766 joech Focke, mei Cornelis van Scheltinga en Eysa de Wendt, opdracht om in oaljemûne te bouwen. Letter wie de hiele mûne eigendom fan de famylje Eskes (earst Bote Eskes, doe Hendrikus Eskes en letter Daniel Hermannus Andreae). Yn 1878 waard de mûne fan in stoommasine foarsjoen.

De yn 1766 boude oaljemûne

Ut de famyljepapieren blykt dat Fokke en Martje fan 1739 ôf in fiks oantal oankeapen fan ûnreplik goed dogge, bygelyks 8 pûnsmiet nije greide te Kollum (1739), 5 pûnsmiet greide en 5 pûnsmiet stoppellân te Kollum (1742), in hoarnleger te Westergeast (1743), in hûs oan de Brêgestrijtte te Kollum (1744), 6 pûnsmiet greidlân ûnder Westergeast (1744), 6 pûnsmiet boulân yn Torpmakluft ûnder Kollum (1749), in heale sate fan 84 pûnsmiet te Boerum (1750), in heale sate fan 83 pûnsmiet te Kollum en Lytsewâld (1758), in hûs oan de Easterdijpswâl te Kollum (1760), 11 pûnsmiet lân yn Lúnsterkluft ûnder Kollum (1762), 4 pûnsmiet greide yn de Goudberg ûnder Bûtenpost (1773), in treddepart fan in sate fan 60 pûnsmiet te Westergeast (1783).

Ut in oantekening yn in almenak fan 1729 seit Fokke Hylkes: 'Op den 2 Juli 1729 is het Doccumer-diep bij de Nieuwe Zijlen tusschen Collumerland en Oost-Dongeradeel in mijn presentie gesloten en daar verscheidene keren over gegaan'.

Yn de famylje is noch in pinning oanwêzich mei: 'F. Hylkes' en it jiertal 1777. Hy is dan karmaster by in hurddraverij te Ljouwert fanwege de komst fan Willem V.

Bern:

1. Bote Fokkes Eskes, berne 26 desimber 1747, doopt Kollum 7 jannewaris 1748, jong stoarn.
2. Bote Fokkes Eskes (seisde generaasje).

seisde generaasje

VI BOTE ESKES, berne Kollum 2 juny 1755, dêr stoarn 14 septimber 1844, tr. Kollum 28 july 1805 GESINA GERTRUDA GROENMAN, berne Droegham 23 jannewaris 1782, stoarn Kollum 5 augustus 1859, dochter fan Hendrikus Groenman, dûmny, en Pieterella Medendorp. De famylje Groenman kaam út de stêd Grins, dêrfoar út Súdbroek, Medendorp út Meeden yn it Oldambt.

It houlik fan Bote en Gesina Geertruida wie in plechtich barren. Neffens oantekeningen út de famylje Groenman: 'Zij werden door een aantal rijtuigen van Droegham naar Kollum ingehaald, waarna er vele bruiloftsfeesten plaats hadden. Zij werden op den trouwdag door den predikant van Kollum, Ds. J.P.B. Riedel in de kerk getrouwd, terwijl zij zich nederzetterden onder een gehemelte door 4 Jonge lieden gedragen, met groen versierd, terwijl in het midden een fraaije kroon was aangebragt, waarin geschenken van zilver hingen. Daarna werden zij naar hun huis geleid, waar voor de deur eene poort was aangebragt met groen en vlaggen versierd, waarin een chassignet was gehangen, voorstellende twee harten, die door koorden, vastgehouden door twee duiven, werden zaamgetrokken. Een schoon bruiloft besloot deze feesten'.

Bote wie assessor, maire fan Kollum yn de frânske tiid, letter lid fan de gemeenterie fan Kollumerlân, grûnbesitter. Yn 1811 heart Bote Eskes ta de meast fermogende lju yn Fryslân, hy hie in opbringst fan 5000 frs. út syn fermogen¹⁵.

In teepot fan harren is skonken troch de hear en mefrou Van der Veen-Hesse (in bernsbarn fan Bote) te Arnhim oan it Frysk Museum te Ljouwert. De teepot hat in ear fan swartlakt hout. Under op de boaiem is stippele yn hânskriфт: B.E., dêrûnder G.G.G.¹⁶.

Bern:

1. Martjen Eskes, berne Kollum 18 juny 1807, dêr stoarn 23 july 1873, tr. Kollumerlân 5 juny 1828 Hermannus Klugkist Hesse, berne Emden (Eastfryslân) 23 septimber 1805, stoarn Kollum op Oostenstein 28 novimber 1892. Hy wie in soan fan Hinderk Hans Hesse, dûmny te Boerum, Emden en letter te Aurich, en Geeske Klugkist, Hermannus wie lâneigner te Kollum, yn 1860 lid fan Provinsjale Steaten fan Fryslân. Martje en Klugkist Hesse wennen op it troch harren yn 1829 stifte lân hûs Oostenstein te Kollum.

Bern, berne te Kollum:

- a. Bote Eskes Hesse, berne 30 july 1829, doopt Kollum 13 septimber 1829 troch syn pake ds. H.H. Hesse, stoarn op reis by famylje yn de pastorije te Midlum yn Reiderlân (Eastfryslân) 9 juny 1831. 'Het lijkje werd gekist en per as naar Kollum gevoerd, waar het in den grafkelder van de familie Hesse werd begraven'.
  - b. Geeske Klugkist Hesse, berne 22 maart 1832, doopt Kollum 13 maaie 1832 troch har pake ds. H. Hesse, tr. Kollumerlân 9 juny 1853 Hermannus Lambertus Vinke, berne Alkmaar, dûmny te Ljouwert, letter te Rotterdam, soan fan Henricus Egbertus Vinke, heechlearaar yn de teology oan de universiteit te Utert, en Petronella Sandorp.
  - c. Geesina Geertruida Hesse, berne 11 juny 1834, doopt Kollum 10 septimber 1834 troch pake H. Hesse, tr. Kollumerlân 12 septimber 1861 Jouwert Witteveen, berne De Lemmer 23 maart 1833, siktaris fan Kollumerlân, letter boargemaster dêr, stoarn Kollum 18 maart 1906, soan fan Folkert Johannes Witteveen, dokter, wethâlder fan Lemsterlân, en Titia Catharina Gerlsma.
  - d. Hindrietta Elisabeth Hesse, berne 26 juny 1837, tr. Kollumerlân 14 septimber 1865 Jacob van der Veen, berne Ljouwert 18 juny 1838, kontroleur by it kadaster te Arnhem, letter te Utert, soan fan Mr. Ciprianus Johannes van der Veen, lid fan de Twadde Keamer, en Bregtje Hesselink.
  - e. Bote Eskes Hesse, berne 29 maaie 1840, doopt Kollum 19 july 1840, lâneigner te Kollum, stoarn dêr 8 april 1911, tr. Anna Mathilde Bleeker, berne Grossmidlum (Eastfryslân) 31 jannewaris 1852, stoarn Kollum 28 febrewaris 1929, dochter fan Peter Lebertus Bleeker en Martha Koopman. Bote wenne te Kollum op it hûs 'De Santbolten'.
2. Hendrikus Eskes (sânde generaasje).
  3. Petronella Maria Eskes, berne Kollum 20 july 1820, stoarn dêr 28 jannewaris 1885, tr. Kollumerlân 5 april 1844 Daniel Hermannus Andreae, berne De Lemmer 13 oktober 1815, notaris te Kollum, stoarn Kollum 8 juny 1902, soan fan Mr. Arnoldus Johannes Andreae, direkteur fan de registraasje en domeinen yn Fryslân, en Maria Jouwerts Witteveen.

*Petronella Maria Eskes
(1820-1885), foto fan 1860*

Bern, berne te Kollum:

- a. Arnoldus Johannes Andreae, berne 30 jannewaris 1845, waard nei de dea fan syn heit notaris te Kollum (1881). Wijde him oan de Fryske skiednis, wie lid en bestjoerslid fan it Friesch Genootschap, skreau oer de skiednis fan Kollumerlân, stoarn Kollum 27 febrewaris 1899, tr. Ljouwert 25 septimber 1877 Ulrica Maria Huber, berne Ljouwert 29 novimber 1852, stoarn Oosterbeek 3 maaie 1927, dochter fan Hendrik Wibo Huber, kontroleur by de Waarborg te Ljouwert, en Cornelia Sara Noodt.
- b. Bote Andreae, berne 9 jannewaris 1847, stoarn Kollum 4 maaie 1848.
- c. Maria Johanna Andreae, berne 11 febrewaris 1850, stoarn Kollum 9 april 1851.
- d. Bote Andreae, berne 1853, stoarn Kollum 15 maart 1853.

sânde generaasje

VII HENDRIKUS ESKES, berne Kollum 30 july 1813, stoarn dêr 23 desimber 1894, tr. Kollumerlân 8 novimber 1838 ROELOFKE TJEPKEMA, berne Eastermar 23 augustus 1817, stoarn Kollum 5 febrewaris 1884, dochter fan Willem Pieters Tjepkema, lânbouwer en lid fan de gritenijrie fan Tytsjerksteradiel, en Roelofke Willems Swart. Hendrikus wie lâneigner te Kollum, ordinaris dykgraaf, lid fan de gritenijrie, wethâlder, wenne yn it hûs dat no gemeentehûs is.

Roelofke Tjepkema (1817-1884)

Hendrikus Eskes (1813-1894)

Bern, berne te Kollum:

1. Bote Eskes, berne 3 oktober 1839, kandidaat notaris te Akkrum (1868), letter siktaris fan Kollumerlân, net troud, stoarn Kollum 5 april 1879.

Bote Eskes (1839-1879)

2. Willem Eskes, berne 30 july 1841, studearre yn 1868 rjochten te Grins, wie letter oaljeslagger te Kollum, stoarn Kollum 27 augustus 1897, tr. It Bilt 3 oktober 1878 Maartje Arjens Hommema, berne Sint Anne 10 jannewaris 1852, giet yn 1897, nei it ferstjerren fan har man nei Ljouwert, wennet dêr earst oan de Nijstêd en letter oan de Spoarstrjitte. Yn 1933 nei de stifting Sonnenborgh (Mr. P.J. Troelstrawei 71), dêr't hja ferstjert op 12 oktober 1939. Nei it ferstjerren fan har man bliuwt Maartje fennoate fan de oaljeslaggerij. Ut dit houlik gjin bern. Maartje wie in dochter fan Arjen Roelofs Hommema en Agnetha Maria Nicolai.
3. Pieter Eskes, berne 1 maart 1844, stoarn Kollum 5 maaie 1844.
4. Pieter Eskes, berne 12 maart 1845, lâneigner te Kollum, wenne yn 1870 op Phaesmasate te Phaesmatille ûnder Kollum, giet yn 1888 nei Haarlemmermeer, komt dêr op 20 july 1888 oan, en wennet yn by de widdo G. Claij. Op 9 april 1890 giet Pieter nei Est en Opijnen, stjert te Est op 7 septimber 1895. Hy wie net troud.
5. Gesina Gertruda Eskes, berne 27 july 1847, is yn 1860 húslearling te Kollum, stoarn Wormerveer 16 jannewaris 1913, tr. Kollumerlân 20 augustus 1868 Lolke Britzel, berne Makkum 10 april 1842, stoarn Amsterdam 12 jannewaris 1916, soan fan Lucas Britzel, boargemaster fan Wûnseradiel en Maria Lolkes Visser. Gesina en Lolke wennen earst te Makkum, hy wie dêr panfabrikant en ûntfanger generaal fan de fiif dielen Bûtendyks, fan 1903 oant 1907 wennen hja te Berltsum, op 26 april 1907 giene hja nei Amsterdam, Hemonylaan 12, ferhuzen 30 april 1908 nei de Bilderdijkstraat 69. By de folkstelling 1909/1910 waard konstatearre dat Gesina te Wormerveer wenne.

Lolke Britzel ferhuze op 2 desimber 1910 nei Marnixstraat 232, op hokker adres hy ek stoarn is.

Harren soan Lucas Franciscus Britzel, berne Makkum 22 oktober 1869, fan 1910 oant 1934 kantonrjochter te Dokkum, wie in foaroansteand gehielûnthâlder en makke stúdzje fan de hynstesport.

6. Roelof Eskes (achtste generaasje.

1868.

N^o. $\frac{632}{1264}$.

OPRECHTE KOLLUMER COURANT.

UITGEGEVEN BIJ ALLE JOLIGE PARTIJEN.

DONDERDAG, 20 AUGUSTUS 1868.

Dit blad verschijnt iederen DONDERDAG waarop het gedrukt wordt.

Prijs der ADVERTENTIEN: Voor een Heer gratis. Eene Dame betaalt een kus.

Besluit.

Wij Amor en Hymen, koning en koningin van alle het huwelijk genezene harten, steunende op de liefde, enz. enz. enz.

Allen die deze zullen zien of te hooren lezen, Salutt doen te weten:

Alzoo wij in overweging genomen hebben dat het huwelijk een noodzakelijk kwaad in de wereld is.

Zoo is het dat Wij, de Raad der Getrouwheid, Liefde en Teydredelheid geloofd en met gemeen overleg der wederzijdsche betrekkingen hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goetvinden en verstaan bij deze, dat:

LOLKE BRITSEL LZ. te Makkum en
GESINA GEERTRUIDA ESKES te Kollum,
van stonden aan door ons als echtelieden-zullen worden erkend.

Laaten en hevelen dat alle vrienden en bekenden en verder wie het ook zij er de hand aan zullen houden.

Gegeven te Huwelijksmin
den 20 van Bruijloftmaand.

AMOR.
HYMEN.

Publicatie.

De BURGEMEESTER en WETHOUDERS van de Gemeente KOLLUMERLAND en NIEUW-KRUSLAND, maken bij deren bekeud, dat in haare heugst interessante Raadsvergadering, gehouden den 1 Augustus van het jaar zóvenel, besloten is, om de oersame burgerij van Kollumerland en Nieuw-Krusland mit te noodigen tot het uitsteken van vlaggen, zakdoeken, hemden, broeken, enz. (staats-gemeente alleen te gebruiken bij ghelek aan vlaggen-ak.) Verder om de huizen te versieren met proen, als, prijslandes, enz. enz. te illumineeren met nachtpiljes, kaarsjes, gasvlammen, lampions, alles ter gelegenheid van de heugtelijste gebeurtenis, die oot in de jaarboeken der geschiedenis vermeld staat, welke gebeurte-

nis zal herdacht worden met eene partij, op Donderdag 20 Augustus.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
S. WIERSMA a. i. Burg.
Mr. J. WITTEVEEN Secr.

NOORD-AMERIKA.

De oroncipjatie van de vrouwen neemt hier snel toe. Niet alleen werken de jonge schoonen op de kantoreen, maar beginoen zij zich ook als machinisten en conducteurs op de spoorreinen te verluoren. Het gevolg hiervan is, dat het reizen, vooral onder de jongetui sterk is toegenomen, te meer daar de directie slechts die meisjes aanpeemt, die een knap gezicht hebben en goed kunnen babbelen. (Dit laatste is echter geen hoofdvereischte, daar moelder natuur haar meestal een goede dosis van dit artikel heeft gegeven.)

HAMBURG.

Uit een bijzonder schrijven van onzen particulieren correspondent, vernemen wij dat, wegens de ontzettende droogte die gedurende de laatste dagen heeft geheerscht de dokken zoo zijn uitgedroogd, dat de schepen niet aan wal kunnen komen. Te meer spijt het ons, daar eene groote lading dakpannen alhier, uit Makkum (Friesland), is aangekomen en men zo slechts met groote moeite en met opoffering van groote kosten, kon ontschepen.

Wij hoopen dat het weder spoedig gunstiger zal worden daar er eene groote behoefte aan dit artikel is.

KOLLUM.

Den Heer L. Britzel LZ. (Bruidgom) is nan het hótel Oostenstein afgestapt. ZEd. bevindt zich in eene goede gezondheid.

MAKKUM.

Men verzoekt ons het volgende te plaatsen:
Een treunig voorval heeft hier plaats gevonden. Een onzer justitie, joligste en pleitjerigste vrienden, gaal ons spoedig verlaten en wil zich bepaaldelijk onderwer-

Feestútjefte fan de Kollumer Krante

by it houlik fan Gesina Geertruida Eskes en Lolke Britzel yn 1868.

achtste generaasje

VIII ROELOF ESKES, berne Kollum 5 septimber 1858, lâneigner te Kollum, stoarn dêr 10 jannewaris 1927, (ferdronken yn de grêft by 'Westenstein', dêr't hy doe wenne), tr. Dantumadiel 26 augustus 1890 SJOERDTJE RUITINGA, berne Makkum 10 febrewaris 1860, stoarn Kollum 7 juny 1925, dochter fan Watze Ruitinga, ryks-ûntfanger en Lieuwkje Sytsma.

Bern:

Roelofke Eskes, berne Kollum 11 oktober 1891, stoarn Grins 1 augustus 1954, tr. Kollumerlân 10 oktober 1918 Roelof Roelofs, berne Kollum 25 febrewaris 1887, dokter te Feanwâlden, sûnt 1923 ferbûn oan it bernesikehûs oan de Verlengde Hereweg 140 te Grins, stoarn Grins 11 juny 1927, soan fan Arend Jan Roelofs, kastelein te Kollum, en Fetje Velkers.

NOATEN

Brûkte ôfkoartings by de noaten:

GAG - Gemeenteargyf te Grins

RAF - Ryksargyf yn de provinsje Fryslân

RAG - Ryksargyf yn de provinsje Grins

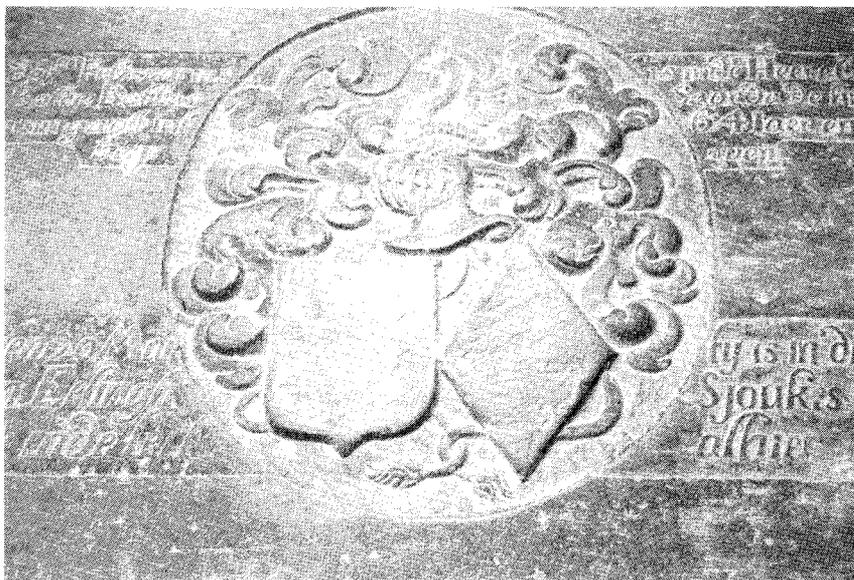
RA - Rjochterlik Argyf

1. RA KOL V1.
2. RA OOD Q2 1106, 5 maaie 1622, hja liene dan 100 goudgûne fan Dirk Fokes en Welmoed Jans te Ingwierrum; RA OOD Q3 137, 13 maaie 1623, hja liene dan 100 goudgûne fan Andries Johannes en Leuck Piebedr.; RA OOD Q3 193, 20 desimber 1623 Jan Eskes wennet ûnder Nijsjerk en is dan 650 goudgûne skuldich oan Pier Symons en Lysbet Jansdr.
3. RA KOL V4 255, 7 maart 1622.
4. RA KOL V4 230v.
5. RA KOL V4.
6. Lidmatelist Foudgum-Raard.
7. GAG RA IIIy 16 novimber 1723; houliksbetingsten tusken Focco Willems Raarda en Henrica van Vullen. Syn tsjûge is Staats Christiaans, in goede bekende. Oan Henrica har kant binne de tsjûgen: Elysabeth van Wullen, widdo fan ds. Pot, as âldmuoike, dr. Henricus van Vullen, neef en Surrigien Cornelis van Vullen, neef.
8. GAG Argyf Weeskamer 1729/3 13 jannewaris 1729. As kurator oer Maria Elizabeth Raarda wurdt dan beneamd de medicinae doctor Henricus Zirenberg a Wullen.
9. GAG RA IIIy 6 jannewaris 1729; houliksbetingsten tusken Focco Raard en Dorenthe Thornee. De tsjûgen fan Focco binne: de siktaris Theodorus van Brunsvelt as folmacht fan de heit, Gerben Clases as neef, Elisabeth van Wullen, widdo Pot, as muoike fan Focco Raarda syn ferstoarne frou, Henricus Zirenberg van Wullen, medysk doktor, neef fan de ferstoarne frou fan de brêgeman. Foar Dorothea Thornee tsjûge Harmannus Harmanny en Catharina Thornee, oantroude broer en suster.
10. GAG RA IIIx111 82 27 novimber 1733.
11. Herma M. van den Berg. De Nederlandse Monumenten van Geschiedenis en Kunst, dl. IV De Gemeente Kollumerland en Nieuw Kruisland, side 115, SDU Uitgeverij, 's-Gravenhage 1989.
12. RAG Huisarchief Bredenburg, ynv. nr. 232.

13. Memorijboek van de Vrouwen, 1693-1745, side 280. Door de vroedvrouw Catharina Geertruid Schrader.
14. Idem 9, side 304.
15. RAF Archief prefect nrs. 1396 en 1554; Lijsten van personen die zich door kunde, braafheid en vermogen het meest onderscheiden, 1811.
16. Catalogus Fries Museum Leeuwarden, Fries Zilver, 2e herziene en uitgebreide druk, Gysber en Van Loon, Arnhem 1985.

HOMMINGA/BUWALDA

Ien fan de stiennen dy't by de restauraasje fan de Herf. tsjerke fan Tsjerkwert yn maart ferline jier ûnder de houten flier wei foar it ljocht kamen, wie in stien fan de famylje Homminga. Alhiel foar oan by it koar, op itselde plak as foar de restauraasje, leit er no wer. Neffens it grêfskrift yn de râne is Sjoertje van Buwalda, frou fan Aucke van Homminga, hjir yn 1634 as earste beïerdige en har man dy't neffens dat grêfskrift yn 1651 ferstoarn wie, sil dus wol by har yn kommen wêze. Dizze Aucke wie de jongste soan fan Syoucke Wijtzes Homminga en Doedt Oeges Algera. Syn heit wie al foar 1570 wei, mar syn mem wie oant har ferstjerren yn 1603 boerinne op Hommingasate te Iemswâlde. Dy pleats hat Aucke letter alhiel fan de famylje oernommen. Frjemd is wol dat Aucke it grêf yn 1634 noch net sines neame koe. Earst likernôch fjirdel jier foar syn eigen ferstjerren hie er it ta syn beskikking krigen, sa't bliken docht út in rekkenboek fan de tsjerkfâdij. By akte fan 17 oktober ferklearje de tsjerkfâden Fedde Joostes en Johan Sijmens yn bywêzen fan harren dûmny Abrahamus Walsweer nammentlik dat sy oan Sake Ulbes Buwalda, 'eygenerffde' te Tsjerkwert, ferkocht hawwe 'sekere legerstede in de kercke tot begraefenisse der doden fan sijn swager Aucke Siukes, daerin dat de eerwaerdige, welgeleerde heer Reijner Ockes, gewesene priester ofte pastoor in Tiercqwart, is begraven geweest, daerop dat welgemelte Buwalda wegens bloetverwantschap die sijn swager met den voorgemelten pastoor hadde, actie van eygendom pretendeerde, ende also verkocht ende gegeven voor de somma van vijffentwintich Caroliguldens'. Yn in twadde akte d.d. 16 jannewaris 1648 befêstiget Johan Sijmens dat Sake Buwalda him de keapsom fan 25 Cg. betelle hat en wurdt him (Sake) 'nomine quo de eygendom fan het legersteed toegestaan', lykwols ûnder betingst 'dat so de andere niet voor het openen der graven quamen te betalen, dat gemelte Buwalda in qualiteit alsvoren daarmede ook niet beswaert soude worden'.

Sake Buwalda hat it dus opnommen foar syn sweager Aucke Siuckes en dat die er yn syn kwaliteit fan eigenierde boer, d.w.s. as grûneigner. Mei it argumint dat Aucke famylje wie fan de âld-pastoar Reijner Ockes, dy't dêr earder begroeven west hie, is it him slagge dat grêf foar syn sweager op syn namme te krijen. Hoefolle fragen der by dizze wat frjemde transaksje ek opkomme meie, safolle is wol dúdlik, dat Aucke Siuckes as besibbe al rjochten jilde litte koe foardat de keap sletten waard, wylst syn sweager, mei't er as eigenierde boer hannele, dat dûbelsterk ek koe. It sil dus wol sa west hawwe, dat it Aucke wol tastien wie fan dat grêf gebrûk te meitsjen, foardat de keap fêstlein wie, mar oft der doe ek al in stien op kommen is ...?

Binnen de râne falt alderearst in alliânsjewapen mei in grut helmteken op. Dêrboppe en -njonken steane grêfteksten, dy't op Ulbe Homminga, ferstoarn 1689, en syn frou Bottie Bottes Saarda, ferstoarn 1692, slaan, dat dy alliânsje sil de alliânsje Homminga-Saarda wêze. De boppehelte fan de (trochsnieni?) lofterhelte fan it wapen sitte noch resten fan twa klavers yn, yn sa'n opstelling dat der trije klavers yn de opstelling 1-2 yn sitten hawwe sille. De alliânsje wurdt dutsen troch in helm mei wrong en in helmteken dat bestiet út de sierlik bewurke kop en lange hals fan in fûgel tusken in flecht fansiden sjoen. Dat helmteken is fan earder wol bekend fan de grêfstien fan Ulbe Tjaards Buwalda, de heit fan Sake, en fan it alliânsjewapen yn 'e gevel fan harren pleats te Jonkershuzen, mar net fan Homminga. Nei alle gedachten hat Ulbe Homminga dat teken dus fan syn famylje fan memmekant oernommen. Soks is net sa frjemd as it liket mei de wittenskip dat Ulbe Buwaldastate fan syn omke yn gebrûk hie en dat lêstneamde syn state en hast syn hiele fierdere neilittenskip yn 1664 oan de fiif bern fan syn sweager Aucke Siuckes of dy har erfgenamten by testamint taparte hie. Dêrtroch wie Ulbe sels ek foar in fiifde part eigner wurden. Boppedat wie er al eigner fan it hûs, de skuorre en de wettermole, mar dy hie er op ôfkeap, dat dy moasten him, sa't syn omke woe, by dy syn ferstjerren werombetelle wurde. Letter (1698) sil bliken dwaan dat Buwaldastate foar fjouwer fiifde part oan de twa dochters fan Ulbe, mei namme Sjouckie en Sjoerdie, tadield wie, en noch letter (1728) wie Sjouckie allinne eigneresse alhiel yn oerienstimming mei de bepaling yn it testamint dat der gjin lannen of stikken fan Buwaldastate ôfskuord wurde mochten, salang as der in bern fan Aucke Siuckes yn libben wie.

De bân Buwalda-Homminga hat dus troch de tiid hinne wol in hiele hechtenien west. Wannear't de hear U.W. Bakker, in âld-ynwenner fan Tsjerkwert, yn it artikel 'Tjerkwert in het verleden' yn it Bolswards Nieuwsblad fan 19 augustus 1949 dan ek skriuwt oer it 'Buwalda Slot' en syn bewenners te Jonkershuzen, dan sil syn ferhaal weromgean op de skiednis fan de niisneamde Buwaldastate. Dat artikel waard yn 1957 yn ferkoarte foarm oernommen troch A. Algra yn 'De historie gaat door het eigen dorp', dl. VI, s. 156, en is noch fierder ferkoarte ek nochris telâne kommen yn Geakunde Wûnseradiel s. 467. Mei de skiedkundige werklikheid hat dy foarstelling fan saken lykwols net in soad te krijen. Sa hâldt de skriuwer it 'Buwalda Slot' foar de letter Hoytema neamde state, wylst wol út te finen wie, dat dat 'slot' dochs wat oars wie as de state fan Sake Buwalda dy't er op it each hie. Ek hat de skriuwer net foar it ferstân hân hoe't de relaasje Buwalda-Homminga yn 'e werklikheid west hat. It ferhaal fan in skieding yn 'e famylje trochdat ien fan de twa soannen fan ien fan de bewenners mei de herfoarming katolyk bleau en de oare mei de herfoarming meigie kin yn haadsaak wier wêze. Ien fan dy bewenners wie nammentlik de al neamde Ulbe Tjaards Buwalda, dy't bern hie út twa houliken. Dêrfan wiene de bern fan syn soan Tjaard út it earste houlik herfoarme, wylst fan de ek al neamde frijfeint bleaune soan Sake út it twadde houlik fêst stiet dat er katolyk wie. Mar mei de nammen en de tiid strykt it wer net. It soe te fier gean hjir mei noch mear krityk te kommen. Lit my dêrom folstean mei op te merken dat de skriuwer troch

ûnkrektens mei it ûndersyk slim holpen hat in leginde oer Buwaldastate te foarmjen of yn stân te hâlden.

Behalven Ulbe en syn frou binne hjir yn 1667 noch Doetie, in âldere suster, en yn 1678 Sieucke, in jongere broer fan Ulbe, yn it grêf kommen. Doetie hie troude west mei Hessel Obbes Intema fan Babuorren, mar is net by him begroeven. Hessel krige syn eigen no ek yn 'e tsjerke oanwêzige stien. Sieucke wie troude mei Lolck Wopckes Buma, (âldste) dochter fan de fearskipper, yn 't lêst winkelman, Wopcke Ates en Rinck Hommes út de Dykstrjitte, letter fan it Fliet te Frjentsjer. Har heit kaam oarspronklik út Tsjerkwert, mar hie him yn Frjentsjer nei wenjen set en wie yn 1645 boarger wurden fan dy stêd. Har broer Ate, de heit fan de lettere notaris Wopcke Ates Bouma of Buma, wenne dêr ek, yn de Schoolsteeg. Lolck kaam út in herfoarme húshâlding en nei Sieucke's ferstjerren troude sy wer mei it lid fan de herfoarme tsjerkerie Douwe Douwes Hoijtinga. De Homminga's wiene lykwols roomsk en sa koe it barre dat de twa bern út har earste houlik roomsk bleaun binne en de soan Douwe út har twadde houlik herfoarme wurden is. Doe't Lolck yn 1687 sels ferstoar, krige sy har eigen, no net mear oanwêzige haadstien mei in opskrift fan 260 letters, dêr't de stienhouwer Arent Clasen te Snits 9 Cg. foar ynbarde. Har twadde man is yn 1710 yn it famyljegrêf fan de Hoitinga's te Skettens begroeven. Meidat Ulbe sels allinne twa dochters hie, wie dy syn staach, yn 'e manlike line alteast, útstoarn. As lêste is hjir de jong ferstoarne Eelingh Sjoukes Homminga, in omkesizzer, dy't syn heit Sieucke Auckes as eigner/brûker fan Hommingasate te Iemswâlde opfolge wie, yn 1706 noch begroeven. De ûnderste helte fan de stien is dêrnei net wer brûkt. De wapenskylden op 'e fjouwer hoeken binne de kertierwapens t.w. Homminga, Algera, Buwalda en Stapert (sj. it famyljeskema).

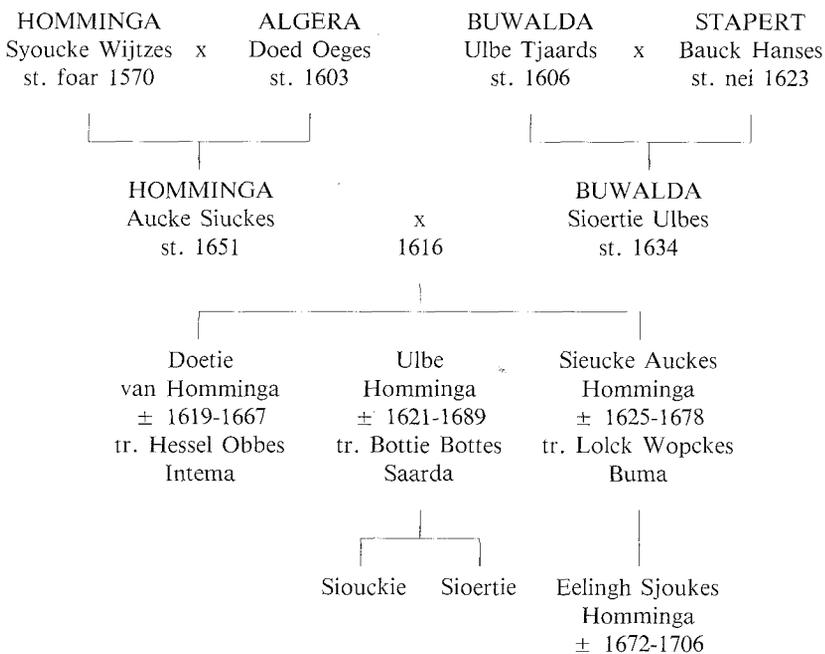
It hear nochris oereagjend kin sein wurde dat Aucke Siuckes Homminga de haadfiguer is by de oankeap fan it grêf, en syn soan Ulbe by de foarmjouwing fan de stien. No hat it jier 1664 foar de famylje Homminga hiel wichtich west, sa't wy al sjoen hawwe. Yn dat jier krigen sy nammers mei û.o. de rjochten op Buwaldastate ek rjocht op it grêf, dat it is wol oan te nimmen dat de stien alteast it diel binnen de râne doe ek de earste kontoeren fan syn no bekende foarm krigen hat. Hie Ulbe's broer yn datselde jier ek net it jiertal 1664 op de wapenstien yn de gevel fan syn pleats op Iemswâlde sette litten? As allinne de ôfmjittings fan grêfstienen beskiedend wêze koene foar de status fan har eigners dan moatte de Homminga's wol in wichtige famylje west hawwe. Mei syn 2,46 x 1,60 x 0,47 m is har stien de grutste yn Tsjerkwert. Oan 'e dikte fan likernôch in heale meter te sjen kin er sels unyk yn Fryslân neamd wurde, want oant no ta wiene der gjin dikkere fûn as fan 28 sm (meidieling fan de hear D.J. van der Meer). Mar nee, it bysûndere fan dit grêf leit net alderearst oan de stien dy't der op leit, mar oan it grêf sels. It plak yn 'e tsjerke foar oan yn it middenpaad tsjin it prysterkoar oan wiist der al op. En it twatal akten oer de ferkeap yn 1647 tsjûgje mei dêrfan, meidat sy yntegraal yn it tsjerkfâdijboek opnommen binne, sa as yn net ien oare ferkeap fan in grêf earder of letter it gefal wie. It gie dan ek om it grêf fan ien fan de foargongers fan dûmny Abrahamus Walsweer, de âld-pastoar Reijner Ockes. Syn namme is noch bekend fan in list mei belestingplichtige ynwenners fan Tsjerkwert út 1578. Boppeoan steane dêr de geastliken en as earste fan de trije haadprysters dy't Tsjerkwert doe noch hie wurdt er neamd: hear Reijner Ockezoen vi L (oanslein foar 6 g.). De fraach hoe't Aucke Siuckes oan him besibbe wie freget noch om in antwoord. Underwilens hawwe wy mei dizze skiednis as eftergrûn by it ferhaal fan pastoar Andreas Tiara fan Easterein ('annotations') oer de beneaming fan in nije pastoar yn de staasje Sinsmar (Blauhûs) yn 1689 al wat in better sicht krigen op syn tiidgenoat Ulbe Auckes Homminga. Mei syn ferset tsjin dy beneaming stie

Ulbe yn de lange tradysje fan it kollaasjerjocht. Dat hie er dus mienskiplik mei de herfoarme tsjerke, dêr't fan datoangeande net folle feroare wie.

Hurdegaryp, jannewaris 1990

H.A. Zeinstra

Famyljeskema:

KWARTIERSTAAT DOUMA

De publikatie van deze kwartierstaat Douma is een werkstuk van 10 jaar. De aanleiding dat ik aan dit familieonderzoek begon betrof een erfelijkheidsonderzoek voor mijn zoon Gerard Douwe de Vries, geb. Haarlem 24 maart 1964, wonende sinds 26 november 1969 te 'Eemeroord', Baarn. Nadat de eerste gegevens die van belang waren voor het onderzoek uitgezocht waren, werd mijn belangstelling gewekt voor verder onderzoek naar mijn voorgeslacht.

Gerard Douwe de Vries, geb. Haarlem 24 maart 1964, zoon van Johanna B.J. Douma

Deze kwartierstaat kwam tot stand met hulp van meerdere personen.

Bijzonder veel dank gaat uit naar:

mevrouw A.I.J. Weinberg te Amersfoort; André van der Veer, Leeuwarden; Klaas J. Bekkema, Drachten; hun kwartierstaat sluit aan op deze kwartierstaat Douma.

Alkmaar, juli 1990

Johanna B.J. Douma

I

1. Johanna Beitske Jantje Douma, geb. Velsen 3 febr. 1942, verpleegkundige thans wonende te Almere, tr. Haarlem 27 sept. 1962 Geert de Vries, geb. Buitenpost 8 mei 1937, ptt-employee, zoon van Douwe de Vries en Wijke van der Meer.
Huwelijk ontbonden door echtscheiding op 30 juli 1985 te Haarlem.

II

2. Jochum Douma, geb. Bergum 18 okt. 1909, rijksambtenaar te Haarlem, daar overl. 28 sept. 1979, tr. Alkmaar 26 april 1934
3. Lijsbert Wielenga, geb. Birdaard 2 jan. 1909, thans wonende te Haarlem.

Jochum Douma en Lijsbert Wielenga 1934

III

4. Anne Jochums Douma, geb. Bergum 16 mei 1881, veehandelaar, later in Alkmaar werkzaam bij het Westerlicht (tehuis voor bejaarden), overl. Alkmaar 16 april 1961, tr. Tietjerksteradeel 1 febr. 1908
5. Johanna Jelmers Haanstra, geb. Bergum 15 nov. 1883, overl. Alkmaar 17 juli 1951.
6. Anne Gosses Wielenga, geb. Birdaard 7 april 1881, kaasmaker, overl. Alkmaar 2 jan. 1961, tr. Dantumadeel 24 nov. 1906
7. Johanna Pieters Struiksma, geb. Lichtaard 31 maart 1887, overl. Alkmaar 2 aug. 1977.

IV

8. Jochum Hedzers Douma, geb. Hardegarijp 13 febr. 1842, veehandelaar, overl. Bergum 14 febr. 1915, tr. Tietjerksteradeel 19 mei 1866
9. Rinske Tjeerds Wielinga, geb. Nijega 24 maart 1842, overl. Leeuwarden 25 maart 1920.

Johanna Jelmers Haanstra

Rinske Tjeerds Wielinga

10. Jelmer Jans Haanstra, geb. Bergum 21 maart 1849, arbeider, daar overl. 24 sept. 1934, tr. Tietjerksteradeel 29 mei 1880
11. Beitske Hendriks Huizinga, geb. Eestrum 19 jan. 1855, overl. Bergum 9 febr. 1948.

Jelmer Jans Haanstra en Beitske Hendriks Huizinga, 50 jaar gehuwd, met hun kinderen. Staand v.l.n.r.: Hiltje Boonstra en Doede Haanstra, Ytje Runia en Jan Haanstra, Grietje Mast en Bienze Haanstra, Mina Dokter en Haye Haanstra, Kornelis Storm (man van Joukje). Zittend v.l.n.r.: Johanna Haanstra, het gouden bruidspaar, Joukje Haanstra.

12. Gosse Klazes Wielinga, geb. Roodkerk 30 dec. 1842, arbeider, overl. Birdaard 18 april 1931, tr. 2) Dantumadeel 9 okt. 1919 Lutske Wagenaar, weduwe van Steven Boersma, geb. Ferwerd 30 juli 1845, daar overl. 15 juli 1925, dochter van Reinder Mients Wagenaar en Antje Johannes Zuidema; tr. 1) Smallingerland 8 juni 1867
13. Fokje Wijtzes van der Leij, geb. Drachten 18 febr. 1845, overl. Birdaard 30 nov. 1917.
14. Pieter Willems Struiksmā, geb. Birdaard 8 febr. 1859, arbeider, overl. Tzummarum 8 jan. 1943, tr. Het Bildt 5 aug. 1882
15. Lijsbert Jans Dijkstra, geb. Blija 12 mei 1860, overl. St. Jacobiparochie 18 april 1936.

V

16. Hedzer Sijbrens Douma, geb. Bergum 1 dec. 1810, veehandelaar, daar overl. 21 april 1882, tr. Tietjerksteradeel 12 mei 1838
17. Sijtske Jochums Broers, geb. Oudega (Sm) 30 aug. 1805, overl. Bergum 27 sept. 1883.
18. Tjeerd Sipkes Wielinga, geb. Bergum 4 aug. 1817, arbeider, overl. Nijega 27 juli 1848, tr. Smallingerland 8 febr. 1839
19. Jeltje Wiegers Tiekstra, geb. maart 1810, overl. Leeuwarden 1 juni 1890.
20. Jan Haykes Haanstra, geb. Bergum 19 aug. 1817, kleine boer, later arbeider, daar overl. 16 maart 1896, tr. Tietjerksteradeel 4 juni 1842
21. Joukje Durks de Vries, geb. Noorderdrachten 20 juni 1820, overl. Bergum 28 maart 1882.
22. Hendriks Jilderts Huizinga, geb. Oosternijkerk 15 juli 1820, arbeider, overl. Veenhuizen 11 nov. 1888, tr. Achtkarspelen 22 juni 1850
23. Doetje Hendriks Jager, geb. Bergum 10 maart 1816, overl. Eestrum 27 maart 1888.
24. Klaas Jans Wielinga, geb. Oenkerk 24 jan. 1800, arbeider, overl. Roodkerk 18 april 1885, tr. Ferwerderadeel 12 mei 1825
25. Lutske Klazes Akkermans, geb. Rinsumageest 15 april 1804, overl. Roodkerk 24 maart 1848.
26. Wietze Wilts van der Leij, geb. Zuiderdrachten 20 juni 1814, landbouwer, overl. Drachten 26 juni 1862, tr. Smallingerland 14 mei 1842
27. Jantje Gerrits de Vries, geb. Drachten 1 maart 1815, daar overl. 19 jan. 1857.
28. Willem Jans Struiksmā, geb. Harkema-Opeinde 26 jan. 1834, arbeider, overl. Rinsumageest 12 mei 1916, tr. 2) Ferwerderadeel 11 juni 1881 Folkje Jelles Boonstra, geb. Wouterswoude 29 nov. 1840, dochter van Jelle Ruurds Boonstra en Klaaske Wiegers Delfstra; tr. 1) Dantumadeel 15 mei 1856
29. Johanna Pieters de Roos, geb. Eenrum (Gr.) 25 maart 1835, overl. Lichtaard 7 jan. 1877.
30. Jan Reitses Dijkstra, geb. Holwerd 22 maart 1829, arbeider, overl. Blija 9 febr. 1872, tr. Westdongeradeel 14 febr. 1852
31. Antje Jans Meinema, geb. Holwerd 26 jan. 1826, overl. Blija 20 dec. 1900.

VI

32. Sijbren Hedzers Douma, geb. Hardegarijp 22 okt. 1776, veehandelaar, daar overl. 3 sept. 1843, tr. Gaastmaburen 3 mei 1807
33. Antje Jelles Hooijinga, geb. Oostermeer 2 mei 1783, overl. Hardegarijp 29 okt. 1860.
34. Jochum Broors Broers, geb. Nijega 4 april 1777, arbeider, overl. Oudega (Sm.) 2 maart 1860, tr. aldaar 13 mei 1804
35. Gezine Jans, geb. Oudega (Sm.) 28 juli 1782, overl. Eestrum 18 febr. 1861.
36. Sipke Lammerts Wielinga, geb. Bergum 12 aug. 1788, schoenmaker, daar overl. 13 sept. 1849, tr. Tietjerksteradeel 24 aug. 1811
37. Rinske Johannes van der Meer, geb. Rijperkerk 17 aug. 1794, overl. Bergum 27 jan. 1847.
38. Wieger Fokes Tiekstra, geb. Oudega omstr. 1767, arbeider, overl. Nijega 17 febr. 1818, tr. Oudega 17 sept. 1797
39. Klaaske Aukes Pijl, geb. Nijega 31 dec. 1771, daar overl. 16 nov. 1826.
40. Haayke Jelmers Haanstra, geb. Bergum omstr. 11 nov. 1782, landbouwer, daar overl. 8 aug. 1835, tr. Bergum 18 mei 1811
41. Kunske Jans, geb. Bergum 26 aug. 1789, daar overl. 23 april 1831.
42. Durk Popkes de Vries, geb. Drachten omstreeks 1779, arbeider, overl. Nijega 21 febr. 1846, tr. Drachten 15 mei 1803
43. Ybeltje Alles van der Terp, geb. Drachten 24 mei 1799, daar overl. 16 mei 1853.
44. Jildert Theunis Huizinga, geb. Oosternijkerk 13 april 1783, gardenier, daar overl. 22 maart 1844, tr. Oostdongeradeel 7 mei 1812
45. Johanna Oenes Bottema, geb. Oudkerk 15 nov. 1791, overl. Oosternijkerk 13 juli 1853.
46. Hendrik Hendriks Jager, geb. Eestrum 13 dec. 1783, arbeider, daar overl. 8 april 1866, tr. Bergum 17 mei 1810
47. Elske Jans Kats, geb. Suameer 5 okt. 1787, overl. Eestrum 11 sept. 1879.
48. Jan Pieters, schipper, overl. Oenkerk omstreeks 1807, tr. aldaar 3 okt. 1784
49. Dieuwke Gosses, overl. Oenkerk omstreeks 1803.
50. Klaas Sijmons Akkermans, geb. 't Klooster onder Rinsumageest 20 april 1772, Mr. timmerman, overl. Genum 7 jan. 1856, tr. Rinsumageest 29 mei 1796
51. Maaïke Jacobs Viersen, geb. Eewal onder Rinsumageest 10 sept. 1774, overl. Genum 26 okt. 1840.
52. Wilt Wietzes van der Lei, geb. Wijnjeterp 3 maart 1787, boerenarbeider, overl. Noorderdrachten 19 mei 1853, tr. Smallingerland 19 mei 1814
53. Fokje Kornelis Visser, geb. Noorderdrachten 25 jan. 1791, overl. Drachten 23 sept. 1848.
54. Gerrit Jans de Vries, geb. Noorderdrachten 5 dec. 1777, huisman/koemelker, daar overl. 18 juni 1854, tr.
55. Trijntje Pieters Petrusma, geb. Noorderdrachten 28 okt. 1777, daar overl. 5 maart 1861.
56. Jan Andries Struiksmā, geb. Buitenpost 10 dec. 1800, arbeider, overl. Drogēham 27 juli 1836, tr. Achtkarspelen 16 april 1825
57. Baukje Sjoerds Westerhof, geb. Oostermeer omstreeks 1801.
58. Pieter Oedses Roos, geb. Rinsumageest omstreeks maart 1792, arbeider, overl. Eenrum 15 sept. 1837, tr. Oldehove (Gr.) 3 febr. 1831

- 59. Geeske Wits, geb. Oldehove (Gr.) 3 jan. 1796, overl. Janum 15 jan. 1866.
- 60. Reitse Sjoerds Dijkstra, geb. Holwerd 25 jan. 1806, gardenier, daar overl. 30 okt. 1867, tr. Westdongeradeel 29 mei 1830
- 61. Jisseltje Jans Palma, geb. Hogebeintum 21 mei 1800, overl. Holwerd 12 mei 1870.
- 62. Jan Joukes Meinema, geb. Brantgum 1 maart 1801, slager, daar overl. 1 nov. 1883, tr. Westdongeradeel 13 mei 1825
- 63. Freerkje Lubberts Cats, ged. Holwerd 26 nov. 1798, daar overl. 2 aug. 1880.

VII

- 64. Hedzer Binnerts Douma, geb. Gaastmaburen onder Hardegarijp 4 jan. 1733, boer, overl. Hardegarijp 9 okt. 1810, tr. Bergum 16 maart 1766
- 65. Baukje Rinses Douma, geb. Bergum 25 febr. 1742, overl. Gaastmaburen onder Hardegarijp 21 mei 1837.
- 66. Jelle Rinses Hooijinga, geb. Kollumerzwaag 19 mei 1738, ged. op belijdenis Oostermeer 29 okt. 1797, boerenknecht, daar overl. 22 juli 1818, tr. 1) Oostermeer 4 nov. 1759 Hiltje Gjolts, daar ged. 10 mei 1739, dochter van Gjolt Sjoerds en Gepke Hendriks, tr. 2) Oostermeer 15 aug. 1779
- 67. Tjitske Hedzers, geb. Wartena 19 juni 1757, overl. Oostermeer 15 jan. 1830.
- 68. Broor Roels, geb. Oudega (Sm.) 8 aug. 1739, boer, overl. Nijega 10 mei 1811, tr. Oudega (Sm.) 15 mei 1772
- 69. Sijtske Jochums, geb. Opeinde 27 febr. 1753, overl. Nijega 13 mei 1802.
- 70. Jan Thomas, koopman, overl. Oudega (Sm.) voor 19 april 1803, tr. Suameer 16 mei 1773
- 71. Willemke Boeles, ged. Oudwoude 1 juli 1736, overl. Oudega (Sm.) voor 19 april 1803.
- 72. Lammert Oebeles Wielinga, ged. Twijzel 27 febr. 1761, arbeider, overl. Bergum 3 juni 1836, tr. aldaar 9 sept. 1787
- 73. Hendrikje Sipkes, geb. Bergum 21 dec. 1766.
- 74. Johannes Jans van der Meer, geb. Tietjerk 1761, ged. op belijdenis Hardegarijp 25 mei 1795, Mr. timmerman, overl. Rijperkerk 16 mei 1840, tr. aldaar 27 mei 1792
- 75. Sijtske Bouwes, geb. Tietjerk 13 aug. 1743, overl. Rijperkerk 31 mei 1829.
- 76. Foke Oebeles, tr. 1e procl. (Oudega (Sm.) 24 okt.) 1765
- 77. Mekke Wiegers Tiekstra, geb. Nijega omstr. 1735, daar overl. 12 dec. 1815.
- 78. Auke Sijtses Pijl, ged. Nijega 10 jan. 1734, eerst kleine boer, later arbeider, overl. Nijega 29 jan. 1829, tr. 1) aldaar 10 dec. 1757, Wyske Geerts, weduwe van Gerben Sjoerds, tr. 2) Nijega 4 aug. 1771
- 79. Jeltje Jans, geb. Nijega 16 juli 1752, daar overl. 16 febr. 1841.
- 80. Jelmer Jacobs, geb. Bergum omstreeks 1740, landbouwer, overl. Giekerk 31 aug. 1806, tr. 2) Bergum 9 nov. 1792 Emke Harmens, geb. omstreeks 1764, overl. Giekerk 18 juli 1806, tr. 1) Bergum 3 aug. 1777
- 81. Sjoukje Andries, weduwe van Jan Ybeles, overl. Bergum ongeveer 6 weken na mei 1789.
- 82. Jan Cornelis ged. Hardegarijp 26 april 1744, landbouwer, overl. Bergum voor 1798/99, tr. aldaar 3 mei 1789
- 83. Antje Ritskes, ged. Bakkeveen 21 dec. 1760, overl. Bergum 29 juli 1839, tr. 2) aldaar 6 juli 1811 Albert Jans Dijkstra, geb. Oudwoude 2 juli 1755, huisman, overl. Bergum 7 okt. 1817, z.v. Jan Wijtzes en Eelkje Nijkelas.

84. Popke Durks, ged. Drachten 2 okt. 1746, daar overl. voor 1798, tr. Drachten 24 febr. 1771
85. Jantje Lieuwes van der Leek, ged. Tolbert (Gr.) 2 jan. 1746 (de ouders wonen dan aan de Diepswal), overl. Drachten 4 juli 1831.
86. Alle Durks van der Terp, geb. Ureterp 14 jan. 1746, ged. op belijdenis Rottevalle 19 mei 1811, schoenmaker, overl. Noorderdrachten 26 juli 1826, tr. Drachten 26 mei 1771
87. Aukje Eebes, ged. Bergum 1 mei 1746, overl. Drachten 2 juni 1806.
88. Theunis Jilderts, gardenier, overl. Oosternijkerk 8 febr. 1791, tr. Nijkerk 26 febr. 1782
89. Dirkje Lolkes, ged. Nijkerk 22 sept. 1754, daar overl. 11 nov. 1797.
90. Oene Willems Bottema, geb. Roodkerk 30 april 1770, gardenier, overl. Metslawier 24 okt. 1824, tr. Oudkerk 22 mei 1791
91. Hinke Gerbens van Dijk, geb. Oudkerk 3 sept. 1761, overl. Oudwoude 23 jan. 1826.
92. Hendrik Sytses, vertrekt in 1790 van Eestrum naar Kooten, tr. Eestrum 29 maart 1779
93. Doetje Jans, van Rottevalle.
94. Jan Jans Kats, geb. Duurswoude, winkelier, overl. Kooten 14 juni 1826, tr. Bergum 4 sept. 1784
95. Beitske Klases, ged. Bergum 10 sept. 1762, overl. Kooten 30 mei 1824.
96. Pieter Jans, overl. Bergum 1808, tr.
97. Hilkje Sjoerds, overl. Bergum 1771.
98. Gosse Klases, overl. Oenkerk 1803, tr.
99. Janke Wijtzes, overl. Oenkerk 1793.
100. Symon Martens, geb. circa 1738, in 1778 boer te Sybrandahuis, tr. omstr. 1766
101. Lutske Klases Akkermans, ged. Rinsumageest 30 juni 1743.
102. Jacob Feddes, ged. Lichtaard 9 nov. 1738, huisman te Rinsumageest, overl. in 1789, tr. Lichtaard 31 mei 1761
103. Aukje Jans Viersen, ged. Rinsumageest 1740, overl. Birdaard 19 aug. 1826, tr. 2) Rinsumageest 17 nov. 1793 Pier Pieters Prins.
104. Wietze Tjipkes van der Lei, geb. Lippenhuizen 24 febr. 1760, overl. Haulerwijk 20 aug. 1815, tr. Wijnjeterp 18 mei 1783
105. Antje Wilts, ged. Wijnjeterp 5 okt. 1754, overl. voor 27 mei 1792.
106. Kornelis Gauwes Visser, ged. Drachten 16 okt. 1753, visser, daar overl. 25 okt. 1834, tr. Drachten 11 aug. 1782
107. Trijntje Hendriks Lap, geb. Beetsterzwaag omstr. 1757, overl. Drachten 26 maart 1827.
108. Jan Johannes Modderman, bij het huwelijk Johann Hudorff, geb. omstr. 1723, overl. Noorderdrachten 14 maart 1807, tr. Drachten 13 sept. 1750
109. Sijke Sjoerds, geb. Noorderdrachten omstr. 1733, daar overl. 27 nov. 1809.
110. Pieter Errits Tijssens, geb. Drachten omstr. 1735, overl. Noorderdrachten 1803/1804, tr. Drachten 7 febr. 1766
111. Minke Hessels Petrusma, ged. Rottevalle 17 dec. 1746, overl. Noorderdrachten 19 juni 1833.
112. Andries Gatzes Struiksma, geb. Wommels 19 nov. 1776, landbouwer, later arbeider te Buitenpost, daar overl. 16 jan. 1859, tr. Buitenpost 8 dec. 1799
113. Ybeltje Jans van der Laan, geb. Buitenpost 16 mei 1776, daar overl. 13 mei 1853.

114. Sjoerd Jans Westerhof, geb. Oostermeer omstr. 1772, arbeider, daar overl. 16 febr. 1848, tr. Oostermeer 24 mei 1795
115. Neeltje Gerrits Voest, geb. omstr. 1772, overl. Oostermeer 27 jan. 1814.
116. Oeds Pieters Roos, arbeider, overl. Rinsumageest 20 dec. 1811, tr. aldaar 22 mei 1785
117. Bintje Leenderts, overl. Rinsumageest april 1793.
118. N.N.
119. Klaaske Arends, geb. Oldehove (Gr.) 14 okt. 1773, overl. Oosterzee (Fr.) 25 sept. 1832, tr. 1) aldaar 19 maart 1800 Pieter Lourens, van Lemmer, tr. 2) Oosterzee (Fr.) 4 nov. 1810 Harmen Alberts Feenstra, daar overl. 22 jan. 1820.
120. Sjoerd Reitses Dijkstra, gardenier, overl. Holwerd 9 febr. 1819, tr. Ferwerd 12 mei 1793
121. Antje Gosses Dijkstra, geb. Holwerd 24 febr. 1772, daar overl. 15 juni 1842.
122. Jan Sybes Palma, geb. Ternaard 6 maart 1773, gardenier, overl. Ferwerd 8 jan. 1840, tr. 2) Doetje Willems Beintema, geb. Blija 6 febr. 1776, overl. Ferwerd 18 nov. 1834, dochter van Willem Klazes Beintema en Gerrijtje Gerlofs, tr. 3) Ferwerderadeel 21 april 1836 Jetske Hettes Miersma, weduwe van Hein Willems Hijma, geb. Vrouwenparochie 17 mei 1788, overl. Marrum 11 mei 1856, dochter van Hette Joostens Miersma en Grietje Theunis, tr. 1) Hoogebeintum 16 mei 1796
123. Ymke Gerrits, bij het huwelijk afkomstig van Hallum, overl. Ferwerd 4 maart 1803. Wanneer hun zoon huwt verklaart hij dat zijn moeder Ymke Gerrits de naam 'van der Velde' gedragen zou hebben.
124. Jouke Jans Meinema, geb. Brantgum 17 maart 1748, daar overl. 2 jan. 1825, tr. Waaxens 18 mei 1800
125. Aukje Johannes Dijkstra, bij huwelijk van Waaxens.
126. Lubbert Kornelis Cats, geb. Kollum 8 dec. 1773, Mr. timmerman, overl. Holwerd 17 dec. 1823, tr. 2) Westdongeradeel 28 dec. 1822 Aafke Takes Waslander, weduwe van Jan Mathias Hoekstra, geb. Holwerd 1778, dochter van Taeke Heerts in leven voerman en Janke Hendriks, tr. 1) Holwerd 24 dec. 1797
127. Antje Dirks Hofman, geb. Holwerd 23 febr. 1779, daar overl. 13 okt. 1821.

VIII

128. Binnert Douwes Douma, geb. omstr. 1690, eigenerfde landbouwer te Gaastmaburen (1758 eigenaar en gebruiker van Hardegarijp stem 1), in 1749 'een seer welgesteld boer', mederechter van Tietjerksteradeel, overl. Gaastmaburen 1743, tr. Bergum 19 febr. 1724
129. Antje Heerkes Rinsonides, ged. Bergum 4 febr. 1703, overl. Gaastmaburen 1743.
130. Rinse Douwes Douma, geb. Gaastmaburen 3 mei 1693, in 1749 Bergum welgesteld boer, later te Suawoude ouderling en huisman, daar begraven (Herv. kerk), overl. Suawoude 13 febr. 1773, tr. Bergum 21 febr. 1739
131. Aaltje Taekes, ged. Bergum 28 okt. 1716, begraven Suawoude 1 mei 1798.
132. Rinse Jelles, geb. Opeinde omstr. 1711, tr. (1e procl. aldaar 4 okt.) 1734
133. Tsjamke Sybolts, geb. Opeinde/Drachten.
134. Hedzer Rinnerts, ged. Suawoude 22 aug. 1726, overl. Wartena voor 1790, tr. Tietjerk 6 mei 1753

Den 13 Februarij 1773 is in het 80ste jaar zijnes ouderdoms overleden de eezame Rinse Douwes Douma in leeven oud Ouderling en Huisman te Zuidwoude en legt alhier begraven

*Der Christenkerk een steun en raad
 Der armen steun en toeverlaat
 Een man die't nedrig akkerleven
 Om scepter nog om kroon zou geven
 Door ouderdom gebukt wanneer
 De zeis des doods hem velde neer
 Vermoeid door arbeid zorg en slaaven
 Was Rinse Douma hier begraven
 's Mans deugd (Zuidwoude zijt getroost)
 Herleeft in 't nagelaten kroost.*

Deze steen, die erg versleten is ligt nu voor het baarhuisje op het kerkhof van Suawoude. Het Douma Wapen is afgeleid van het paard welke op de steen afgebeeld staat (zie Gen. Jierb. 1987).

De tekst is overgenomen uit 'Suawoude' van P. Datema.

- 135. Antje Roukes, ged. R.K. Leeuwarden Breedstraat 21 aug. 1729, overl. War-
tena 1800-1801.
- 136. Roel Broers, ged. Drachten op belijdenis 11 febr. 1731, huisman, overl. Ou-
dega 24 jan. 1780, tr. (1e procl. 12 sept.) 1732
- 137. Sjouckjen Gerks, ged. op belijdenis Drachten 28 jan. 1752, overl. Oudega
(Sm.) 24 dec. 1775.
- 138. Jogchum Linses, ged. Garijp 12 febr. 1717, overl. Opeinde 1782/1783, tr.
Drachten 22 juni 1749
- 139. Grietje Jacobs, geb. Zuiderdrachten, overl. Opeinde na 1784.
- 142. Boele Ytes, geb. Westergeest, tr. Akkerwoude 21 maart 1724
- 143. Gesina Willems Kuins, geb. van Schouwerzijl.

144. Oebele Lammerts Wielinga, ged. Doezum 29 febr. 1732, arbeider, voerman, overl. Drogeham 23 sept. 1812, tr. Buitenpost 16 dec. 1759
145. Antje Sybes de Zwart, ged. Twijzel 4 dec. 1738, overl. Harkema 31 aug. 1826.
146. Sipke Tjeerds, Mr. spinbaas, ged. Rijperkerk 12 april 1733, overl. Bergum 26 aug. 1786, tr. aldaar 12 mei 1759
147. Trijntje Hendrix, ged. Bergum 10 juni 1731.
148. Jan Harmens, Mr. timmerman, ged. Tietjerk 2 juli 1713, bij huwelijk van Lytsegeast, tr. 1) Rijperkerk 18 mei 1749 Grietje Sytzes; tr. 2) Tietjerk 15 mei 1757
149. Rinske Harmens, ged. Duurswoude 11 april 1734, overl. Tietjerk 4 maart 1819.
150. Bouwe Wierds, geb. Tietjerk 10 maart 1719, in 1749 'gemeen boer, goed reeuw en beslag', tr. aldaar 10 dec. 1741
151. Bregtje Pytters, ged. Tietjerk 14 april 1721.
154. Wieger Aarns, van De Tike, in 1749 arbeider Nijega (Sm.), tr. (1e procl. Oudega (Sm.) 3 april) 1733
155. Ymk Aebes, ged. Hardegarijp 1 jan. 1712.
156. Sytse Geerts, ged. Boornbergum 6 aug. 1699, boer te Oudega en Nijega (Sm.), overl. Nijega (Sm.) voor 1744, tr. (1e procl. Oudega (Sm.) 28 mei) 1726
157. Janke Douwes, zij was in 1744 'insolvent'.
158. Jan Oenes, tr.
159. Maaïke N.; deze namen worden later overgelegd in huwelijksbijlagen. In 1749 woonde in Drachten een Jan Oenes, hij was arbeider aldaar. In Nijega woonde eveneens een Jan Oenes, hij heeft een dochter Jeltje, maar het valt niet te bewijzen dat zij de Jeltje is die onder nr. 79 genoemd wordt.
160. Jacob Egberts, ged. Rijperkerk 7 juli 1708, tr. Bergum 7 maart 1733³²
161. Anderske of Andrieske Folkerts, ged. Buitenpost 13 sept. 1712.
164. Kornelis Jans, in 1749 gemeen boer, wint de kost, bij huwelijk van Hardegarijp, overl. Bergum 1754/55, tr. Hardegarijp 19 mei 1743
165. Kunske Feyes, ged. op belijdenis Bergum 28 aug. 1772, 'oud 61 jaar en weduwe van Cornelis Jans', overl. Bergum 1784/1785.
166. Ritske Migchiels Veenstra, geb. Drogeham, in 1749 boer te Duurswoude, overl. Nijega (Sm.) 16 okt. 1813, tr. Bakkeveen 1762
167. Janke Egberts, bij huwelijk van Bakkeveen.
168. Durk Hemkes, in 1749 weversknecht te Noorderdrachten, tr. Drachten 23 mei 1746
169. Aaltje Joekes.
170. Luye Tjeerts, bij het huwelijk van Tolbert (att. van Midwolde 9 jan. 1740), tr. Tolbert 10 jan. 1740
171. Aeltje Tonny's, ged. Leek 29 jan. 1719.
172. Durk Alles, ged. Wijnjeterp 12 juli 1716, overl. Ureterp 1747/48, tr. aldaar (huwelijksprocl. Wijnjeterp 30 dec. 1736)
173. Fintje Martens, ged. Drachten 6 febr. 1716, tr. 2) Bartelt Menses.
174. Eebe Jans, geb. Oudega (Sm.) 24 nov. 1709, arbeider, overl. Drachten na 1783, tr. Kortehebben 30 nov. 1738
175. Ybeltje Jaspers, ged. Boornbergum 15 jan. 1713, overl. Drachten na 1783.
178. Lolke Hendriks, in 1749 een arm vrijgesel, tr. Nijkerk 13 mei 1753
179. Trijntje Gelts, bij huwelijk van Oosternijkerk

180. Willem Jacobs Bottema, ged. Oudkerk 16 jan. 1735 overl. Oenkerk 2 juli 1815, tr. Roodkerk 16 maart 1760
181. Willemke Oenes, ged. Oudkerk 8 dec. 1737.
182. Gerben Eetses van Dijk, ged. Oudkerk 24 aug. 1724, landbouwer op plaats 19 aldaar, overl. Oudkerk tussen 25 dec. 1781 en 17 aug. 1982, tr. aldaar omstr. 1750 (tr.boek ontbreekt)
183. Johanna Johannes, ged. Giekerk 9 sept. 1729 (3 jaar oud) overl. Oudkerk 1789.
188. Jan Geerts, Mr. wever in de Buren, tr. 2) Duurswoude 26 jan. 1749
189. Antje Kornelis, van Ureterp.
190. Klaas Klazes, ged. Bergum 13 dec. 1718, tr. (1e procl. Bergum 13 mei) 1752
191. Elske Ybeles, bij huwelijk afkomstig van Bergum.
192. Wytze Rinnerts, bij huwelijk van Hardegarijp, tr. Suawoude c.a. 19 febr. 1719
193. Sytske Alberts, ged. Suawoude 4 april 1697.
198. Wijtze Rinnerts, bij huwelijk afkomstig van Hardegarijp, in 1749 'gemeen boer, wint zijn cost', overl. Oenkerk voor 16 mei 1755, volgens het diaconieboek van Oenkerk werd hij 2 mei 1755 aldaar begraven, tr. 2) Trijntie Gerbens; tr. Suawoude c.a. 19 febr. 1719
199. Sijtske Alberts, ged. Suawoude 4 april 1697.
200. Marten Tjeerds, overl. voor 18 jan. 1749, tr.
201. Symen Symens.
202. Klaas Reinders, in 1749 te Rinsumageest, is dan een boer met weinig vermogen, tr.
203. Hinck Bouwes.
204. Fedde Jacobs, geb. Lichtaard, wonende Wijk op het Smidshuis, in 1749 schipper, bestaat redelijk te Rinsumageest, tr. Lichtaard 5 aug. 1736
205. Doedtje Bockes, van Jislum, in 1753 is ze 38 jaar, getuige in crim. sent. RA Ferw. B2.
206. Jan Ypes Viersen, ged. Wouterswoude 27 febr. 1707, in 1749 welgesteld boer op plaats 21, curator RA Ferw. M1 over het kind van wijlen Jacob Ypes en Geeske Martens, tr. Reitsum 15 mei 1738
207. Jelske Heerkes, ged. Hogebeintum 29 dec. 1714, in 1798 als weduwe eigenares floreenr. 21.
208. Tjipke Jitses, tr. 1) Lippenhuizen 23 mei 1756
209. Grietje Eeuwkes, ged. Langezwaag 3 juni 1736.
210. Wilt Foppes, ged. Wijnjeterp 20 mei 1714, in 1749 arbeider te Duurswoude, tr. Wijnjeterp 13 nov. 1743
211. Aaltje Meines, ged. Oosterwolde 15 febr. 1711.
212. Gauwe Kornelis, overl. Noorderdrachten 1802/1803, tr. 2) Beetsterzwaag 17 sept. 1786 Aaltje Hendriks Lap, tr. 1) omstr. 1750
213. Renske Foppes, overl. Noorderdrachten 1785/1786.
214. Hendrik Jacobus Lap, geb. Beetsterzwaag, tr. aldaar 13 juli 1749
215. Engeltje Ruurds, ged. Beetsterzwaag 5 april 1717.
218. Sjoerd Douwes, boer Drachtstercompagnie, overl. Drachten 1749/1752, tr. omstr. 1730
219. Dingeltje Gerrits, ged. Rijperkerk 21 aug. 1698, overl. Noorderdrachten mei 1772, tr. 2) 1752 Alle Wijbes.
220. Errit Thijssens, ged. Drogeham 25 aug. 1700, 'klein boer' Noorderdrachten, daar overl. 1778/1779, tr. Boornbergum 20 febr. 1729

221. Jancke Pijters, ged. Drachten 11 juli 1706, daar overl. 1782/1783.
222. Hessel Hendriks, ged. Opeinde 13 jan. 1703, veenbaas, overl. Drachten na 1768, tr. Rottevalle 15 maart 1733
223. Rinske Everts, overl. Drachten voor 1767.
224. Gatzte Tiedes, schipper, op belijdenis gedoopt Wommels 19 febr. 1746, tr. 1) aldaar 23 jan. 1746, Marijke Ates, jonge dochter, zij komt met attestatie naar Wommels 25 aug. 1743 van Oosterbierum, overl. voor 1765, tr. 2) Wommels 27 okt. 1765
225. Willemke Andries.
226. Jan Hendriks, tr. Buitenpost 24 mei 1772
227. Jancke Weits, ged. Buitenpost 13 febr. 1746, daar overl. 20 febr. 1812.
228. Jan Tjallings, bij huwelijk van Oostermeer, overl. voor 1799, tr. Oostermeer 30 nov. 1767
229. Baukje Sjoerds, bij huwelijk van Oostermeer, overl. na 1805.
230. Gerrit Feikes, tr.
231. Jetske Hendriks.
234. Leendert Leenderts, overl. Damwoude 1786, tr.
235. Gerbentje Dirks, overl. Wouterswoude 6 dec. 1815, 77 jaar.
238. N.N.
239. Geeske Writsers, ged. Oldehove (Gr.) 23 sept. 1753, tr. aldaar 29 juni 1782 Harm Freriks, weduwnaar van Dieuwerke Jans.
240. Reitse, tr.
241. Lijsbert Sjoerds.
242. Gosse Fokes, tr. 2) Atje Joukes, tr. 1) Holwerd 16 juni 1771
243. Pietje Sjoerds, overl. Holwerd voor 1778.
244. Sybe Jans Palma, ged. Ternaard 27 jan. 1745, gardenier, daar overl. 28 nov. 1827, tr. 2) Hallum 12 april 1784 Antje Sijes, dan beiden onder Hallum, tr. 3) Hogebeintum 1 juni 1789 Aukje Jetses, tr. 1) Ternaard 24 mei 1772
245. Jisseltje Ynzes, ged. Hantumhuizen 2 sept. 1747, overl. voor 1784.
248. Jan Broers, ged. Brantgum 25 dec. 1713, in 1749 boer, overl. Brantgum na 1772, tr. aldaar 12 mei 1743
249. Stijntje Gerrits, overl. Brantgum na 1772.
252. Kornelis Melcherts, wieldraayer te Kollum, tr. aldaar 29 april 1764
253. Freerkje Wopkes.
254. Dirk Tjerks Hofman, arbeider, overl. Holwerd 2 maart 1821, tr. aldaar 5 april 1778
255. Rinske Johannes, ged. Holwerd 10 mei 1744.

IX

256. Douwe Douwes, geb. Bergum 1653, boer te Veenklooster (1693), later Bergum, tevens kerkvoogd aldaar, overl. Bergum 1729/1730, tr. (ondertr. Heerenveen 14 mei) 1676
257. Bauckje Hedzers, van Suameer, overl. Bergum.
258. Heerke (Harke) Rinses Rinsonides, geb. omstr. 1661, eigenerfde te Bergum (1698-1728 boer op stem 36) en te Hardegarijp (1728 eig. stem 7), bewoonde de Grovestins te Gaastmaburen (tussen Bergum en Hardegarijp stem 1), ge-committeerd commissaris en mederechter Tietjerksteradeel, tevens kerkvoogd van Hardegarijp (1699), tr. 1) Bergum 2 maart 1683 Aaltje Tietes; tr. 2) (ondertrouw Bergum 25 nov.) 1694

259. Lutske Sybrens Wyarda (van Winsum), doet belijdenis Bergum 25 aug. 1695.
260. = 256.
261. = 257.
262. Taecke Ridzerts, ged. Boornbergum 22 nov. 1675, boer achtereenvolgens te Opeinde, Suawoude, Bergum en weer Suawoude, tevens ouderling en kerkvoogd, overl. Suawoude 11 aug. 1728, tr. aldaar 8 mei 1707
263. Aafke Oenes, ged. Marssum 12 aug. 1683, overl. Suawoude 20 dec. 1765, tr. 2) aldaar 20 nov. 1729 Fooke Hayes van der Meer, bijzitter van Tietjerksteradeel.
264. Jelle Rinses, geb. Opeinde, tr. (1e procl. aldaar 27 febr.) 1703
265. Japke Luitsens, geb. Opeinde.
266. Sybolt Alberts, in 1749 koopman te Zuiderdrachten, tr. Drachten 19 aug. 1714
267. Fokje Douwes, bij huwelijk van Drachten.
268. Rinnert Gerrits, geb. Suawoude omstr. 1700, in 1728 boer op stem 3, in 1749 'welgesteld boer' te Suawoude, tr. aldaar 7 okt. 1725
269. Grietje Hedzers, ged. Garijp 10 dec. 1704, leefde nog te Suawoude in 1781.
270. Rouke Minses, in 1728 gebruiker van stem 12 op 'Lytse Geast' onder Tietjerk, in 1749 'sobere boer' aldaar, overl. Tietjerk omstr. 1777, tr. voor 1724
271. Dieuke Jacobs, zij leefde nog in 1766 op 'Lytse Geast'.
272. Broer Wytzes, geb. Langezwaag, boer, overl. Drachten 1 mei 1727, tr. Langezwaag 30 nov. 1690
273. Taabke Fockes, geb. Boornbergum, overl. Drachten 19 okt. 1722.
274. Gerck Gosses, ged. Boornbergum 13 dec. 1678, daar overl. 1714, tr. Boornbergum 19 febr. 1702
275. Jeltsje Feddes, ged. Boornbergum 1 april 1681.
276. Linse Ybeles, ged. Garijp 23 sept. 1673, in 1749 'wed Linse Ybeles wint ternauwernood cost', overl. Garijp 1723, tr. aldaar 15 maart 1711
277. Trijntje Jogchums, overl. Garijp juli 1764.
288. Lammert Ubels, ged. Doezum 9 jan. 1698, daar overl. 1738/39, tr. Doezum 29 april 1731
289. Fenne Beenes, ged. Doezum 14 aug. 1707.
290. Sijbe Teunis de Zwart, in 1749 'gemeen boer' te Twijzel, tr.
291. Janke Lammerts Nieuwland.
292. Tjeerd Sytses, Mr. linnenwever, tr. Rijperkerk 3 okt. 1723
293. Elske Jans, ged. Rijperkerk 5 aug. 1701.
294. Hendrik Jans, Mr. smid te Bergum, tr. aldaar 23 april 1716
295. Aaltje Aukes, beiden bij huwelijk van Bergum.
296. Harmen Jans, boer te Suawoude, overl. voor 1722, boedelscheiding 2 juli 1722, tr. voor 1708
297. Aukje Ales.
298. Harmen Jans, tr. Wijnjeterp 26 nov. 1719
299. Lamke Luitiens.
300. Wierd Bouwes, ged. Suawoude 19 juli 1685, in 1749 'gemeen boer', daar overl. 1762, tr. Tietjerk 16 nov. 1708
301. Wytske Harrits, geb. omstr. 1680, overl. Suawoude 1751-1759.
302. Pytter Alberts, overl. Tietjerk tussen 25 sept. en 20 okt. 1743, tr. Suawoude 7 nov. 1714

303. Sytske Wouters, ged. 1 sept. 1695 Suawoude/Tietjerk, overl. Tietjerk voor 25 sept. 1743.
308. Arent Arents, van De Tike, tr. Oudega mei 1707
309. Antje Liebes, ged. Oudega (Sm.) 16 okt. 1672.
310. Ebe Binnes, overl. Hardegarijp omstr. 1714, tr. aldaar 6 okt. 1695
311. Rinske Wybes, van Suameer.
312. Geert Sytses, ged. Nijega (Sm.) 24 juni 1655, tr. 3) (3e procl. Oudega 21 febr.) 1697
313. Jeltje Jans, beiden van Nijega (Sm.), zij kwam in 1703 met attestatie naar Oudega c.a. blijkbaar van Boornbergum.
320. Egbert Sipkes, geb. Bergum, tr. Hardegarijp 12 mei 1695
321. Grietje Jacobs, van Hardegarijp, ged. Hardegarijp/Rijperkerk 4 maart 1672.
322. Folkert Sipkes, schipper te Buitenpost, tr. 2) 10 sept. 1719 Aaltje Jurks, tr. 1) Hoornsterzwaag (1e procl. Buitenpost 11 aug.) 1709
323. Rinske Dirks, 'tot Hoornsterswaagh'.
330. Feije Minnes, huisman in De Valom, tr. 1) Antie Foockes, tr. 2) omstr. 1707
331. Jancke Tjeerds, overl. beiden voor 22 maart 1731.
332. Migchiel Ritskes, van Drogeham, in 1749 'boer te Duurswoude', tr. Drogeham 9 febr. 1727
333. Antje Rienks, ged. Drogeham 12 maart 1699.
336. Hempke Popkes, in 1749 'linnewever te Drachten'.
338. Joecke Feytzes, van Oudega, in 1749 'boer te Oudega', tr. aldaar 23 mei 1723
339. Jancke Tjeerds, van Oudega.
342. Tonnis Harms, bij het huwelijk van Zevenhuizen, 1746 ouderling te Tolbert, tr. Midwolde/Leek 19 april 1696
343. Grietien Koenes, van Roden.
344. Alle Dircks, ged. Oostermeer 1 april 1681, Mr. smid, overl. Wijnjeterp maart 1732, tr. Oostermeer 16 maart 1710
345. Maaicke Pieters, ged. Oostermeer 13 juli 1690, tr. 2) Aize Eebeles.
346. Marten Jans, ged. Drachten 3 aug. 1690, in 1749 'arbeider te Ureterp', daar overl. 1772-1773, tr. Drachten 7 juli 1715
347. Aaltje Jans, ged. Drachten 21 febr. 1692.
348. Jan Eebes, ged. Oudega (Sm.) 11 juli 1679, tr. (1e procl. aldaar 18 april) 1706
349. Sijke Douwes, ged. Warga 14 maart 1686, overl. Boornbergum na 1 maart 1722.
350. Jasper Feddes, geb. Boornbergum 1670, in 1708 gebruiker van stem 4, 5 en 6 aldaar, tevens eigenaar van stem 17, ouderling van 1695-1728 te Boornbergum, daarna van 1728-1749 te Kortehemmen, daar overl. 10 april 1749, tr. Boornbergum 22 maart 1696
351. Jansen Teyes, ged. Boornbergum 17 jan. 1677, overl. Kortehemmen 15 febr. 1738.
356. Hendrik Lolkes, overl. Anjum voor 1749, tr.
357. N.N., in 1749 wonende te Anjum 'als arme weduwe'.
360. Jacob Willems, ged. Oudkerk 18 okt. 1685, in 1749 'wever sober in staat te Oudkerk', daar overl. 14 okt. 1753, tr. 1) Oudkerk 8 maart 1716 Tjepk Jetses, tr. 2) omstr. 1732

361. Marijke Rinses Donjema, ged. Roodkerk 19 sept. 1697, overl. Oudkerk voor 14 okt. 1753.
362. Oene Willems, ged. Oudkerk 13 jan. 1699, in 1749 'vrij welgestelde boer te Roodkerk', overl. Oudkerk voor 1764, tr. omstr. 1730
363. Blijke Wiltjes, ged. Oudkerk 16 mei 1706, daar overl. na 1764.
364. Eetse Dids, ged. Hardegarijp 12 febr. 1685, tr. Oudkerk 2 aug. 1711
365. Gerlske Jelckis.
366. Johannes Meinerts, overl. Giekerk voor 9 sept. 1729, tr.
367. Janke Gerrits, ged. Hardegarijp 16 jan. 1696, tr. 2) Giekerk 15 jan. 1730
Klaas Pijters, in 1749 boer en dorprechter, 'wed te Oenkerk besit niets meer als het personeel', overl. Oenkerk voor 1749.
380. Klaas Klases, ged. Bergum 7 mei 1682, tr.
381. Beitske Luitzens.
382. IJbele Geerts, ged. Garijp 13 dec. 1699, in 1749 'praamschuiver te Veenwou-
den', daar overl. omstr. 1772, tr. Hardegarijp 1 maart 1722
383. Jetske Jitzes.
386. Albert Martens, te Suawoude, tr. voor 1687
387. Acke Wopckes.
412. Ype Dirks, in 1698 boer op stem 5 en 8 te Wouterswoude, in 1728 Akker-
woude Saeckmastate, tr. 1) Buitenpost 22 juli 1682 Antie Wobbes, van Wou-
terswoude, tr. 2) Aafke Uwes, tr. 3)
413. Auck Dirks.
414. Heerke Heerkes, geb. Hogebeintum 16 aug. 1675, in 1698 boer te Hogebein-
tum en van 1718 tot 1749 te Reitsum, tr. Hogebeintum 16 jan. 1701
415. Grietje Jacobs, ged. Hogebeintum 4 juni 1675, overl. Reitsum 1750.
416. Yetse Cornelis, Mr. smidt, winkelier, tr.
417. Trijntje Hanses, beiden overl. na 1756.
418. Eeuwke Wijtzes, ged. Langezwaag 29 sept. 1709, tr. aldaar 20 nov.
419. Klaaske Jelles, bij huwelijk van Langezwaag.
420. Foppe Lolckes, geb. Wijnjeterp, tr. (1e procl. Wijnjeterp maart) 1710
421. Antje Wilts, van Siegerswoude.
422. Meine Arends, in 1711 jeneverstoker te Oosterwolde, in 1714 koopman te
Boelencamp, tr.
423. Sijke Alles.
424. Kornelis Gouwes, ged. Boornbergum 7 juli 1689, tr. aldaar 17 juni 1714
425. Fopkjen Kornelis, ged. Drachten 7 juni 1695.
430. Ruurd Ruurds, tr. Kortezwaag 31 mei 1711
431. Antje Jacobs.
438. Gerrit Jans, ged. Oenkerk op belijdenis 24 maart 1678, boer op stem 13 te
Tietjerk en tevens ouderling (1718-1720), gebruiker van stem 26 en ouderling
te Tietjerk (1722-1724), in 1732 vertrokken naar Drachten, daar overl.
1736/1737, tr. 2) 1731 Taetske Tjeerds, tr. 1)
439. Geiske Fokes, van Oenkerk, overl. Tietjerk voor 16 dec. 1731.
440. Thijs Jans, tr. Drogeham 16 juni 1691
441. Tietje Erryts, overl. Drachten (voor) 1758.
442. Pyter Errits, ged. Oudega (Sm.) 10 maart 1672, tr. Drachten 1 maart 1691
443. Antje Pyers.
444. Hendrik Sierds, tr. Nijega (Sm.) 13 jan. 1687
445. Taetske Hessels, ged. Oudega (Sm.) 10 maart 1672, overl. Rottevalle na
1761.

446. Evert Hayes, geb. Drachten 1684, veenbaas te Noorderdrachten, doopsgezind, daar overl. 23 sept. 1768, tr. Drachten 7 maart 1706
447. Minke Rinnerts, overl. Noorderdrachten 18 okt. 1744.
454. Weit Hedses, arbeider, ged. Twijzel/Kooten 21 maart 1706, tr. Buitenpost 4 febr. 1735
455. IJbeltje Douwes, bij huwelijk van Buitenpost, ged. Twijzel/Kooten 21 maart 1706.
460. Feike Gerrits, in 1749 'zeer sobere arbeider te Harkema-Opeinde', overl. 2 dec. 1767, oud ruim 83 jaar en 6 maanden, tr.
461. Lamke Benedictus, komt 1745 met attestatie van Augustinusga en Surhuzum naar Harkema, zij is dan huisvrouw van Feike Gerrits, waarschijnlijk was hij dus geen lidmaat. Zij is overl. Drogeham 3 dec. 1753, 'was Ledemaat deser Gemeente en geneegen voor 't Goede, oud by de 60 jaren, laat een Dogter na en haar Man: ja wy hopen van haar, dat zij den Here in opregtheid gevreesd hebbe, en zo zalig is gestorven: en begraven in Drogenham den 11 dito in een Witte kist op haar begeerte'.
468. Leendert Leenderts van Murmerwoude, tr. Veenwouden 6 aug. 1750
469. Trijntje Tjallings, van Surhuisterveen.
470. Dirk, tr.
471. Jukje.
478. Fritter Harms, tr.
479. Aaltie Cornelis.
488. Jan Jansen, in 1749 'arbeider te Ternaard', tr. Holwerd 11 mei 1738
489. Knierke Sybes.
490. IJnze Sakes, in 1749 'arm, werdt onderhouden te Ternaard', tr. Hantumhuizen 7 mei 1730
491. Sijke Gaeles, ged. Hantumhuizen 24 febr. 1704.
496. Broer Jans, tr.
497. Jantje Cornelis.
504. Melchert Jans, van Kollum, was op 5 maart 1720 nog minderjarig, tr. 2) Kollum 20 nov. 1731 Leentje Ritskes, tr. 1) aldaar 25 aug. 1720
505. Hiltje Baukes, van Kollum.
506. Wopke Freerks, van Kollum, in 1749 'schoenlapper en schostienveger, sober te Kollum', tr. aldaar 15 juni 1732
507. Trijntje Gabes, van Kollum.
508. Tjerk Dirx, in 1749 'schoenlapper, nu dood' te Holwerd, overl. 1749, tr. Holwerd 12 mei 1736
509. Antje Sijbrens, van Holwerd.
510. Johannes Pyters, ged. Holwerd 27 sept. 1716, in 1749 'slegt in staet te Holwerd', tr.
511. Tjietske Johannes.

X

512. Douwe Binnerts, in 1647 wonende aan de Bergumerdam, overl. omstr. 1653, tr.
513. Foockel Wopkes, tr. 2) voor 1657 Reitse Ronés (Bloembergen), woonde met hem te Katlijk, na zijn overlijden kwam zij terug naar Bergum, overl. Bergum 1690-1693.

514. Hedzer Rinses, geb. Suameer omstr. 1623, landbouwer te Suameer, daar overl. 1675, tr.
515. Fooock Rinses, ged. Oostermeer 20 febr. 1642, 'zij was toen al ruim 10 jaar oud', tr. 2) Jan Jiskes, overl. 1680.
516. Rinse Ebes, geb. omstr. 1633, woont bij overl. Gaastmaburen, is dan oud in 't 88ste jaar en heeft wel 60 jaar te Garijp gewoond, koopt land Garijp in 1676, landbouwer aldaar, in 1698 gebruiker van stem 34, overl. na 19 nov. 1721, tr.
517. Aaltje Eelses.
518. Sybren Jorrits Wyarda, woonde te Roordahuizum, later te Oosterwierum, met zijn eerste vrouw, lidmaat te Winsum (met att. van Oosterwierum) 19 mei 1673, overl. Winsum 1693, tr. 2) aldaar 31 okt. 1680 Aaltje Durks, tr. 1) Marssum 14 febr. 1658
519. Jetske Wopkes, ged. op belijdenis Marssum 24 april 1650, overl. 1673-1680.
524. Ridsert Wytsses, boer te Boornbergum, in 1683 te Opeinde, daar overl. voor 1694, tr. Opeinde 19 jan. 1668
525. Aeltje Harckes, bij huwelijk van Smalle Ee, ged. Garijp 7 mei 1648, overl. Opeinde 1694.
526. Oene Jans, ged. Jellum omstr. 1647, smid te Ritsumazijl onder Marssum, overl. Ritsumazijl 1 jan. 1694, tr. 1) Pytje Jans van Boksum, tr. 2) 1681
527. Jeltje Dirks, geb. Weidum 1662, overl. Deinum 1740-1741, tr. 2) Marssum 3 nov. 1695 Wybe Douwes, hij heeft de smederij voortgezet.
532. Albert Sybolts, van Zuiderdrachten, in 1749 'begoed rentenier', tr. 12 sept. 1773
533. Corneliske Harmens, van Dokkum.
536. Gerrit Rinnerts, ged. Suawoude 8 mei 1664, boer op de stemmen 1 en 4 te Suawoude, daar overl. voor 1725, tr.
537. Agnietje Jaspers, ged. Oudega (Sm.) 6 nov. 1664, in 1729 lidmaat te Bergum, tr. 2) na 1725 Hendrik Egberts.
538. Hedzer Nuttes, ged. Garijp 20 dec. 1659, in 1698, boer op stem 33 te Garijp, daar overl. 1705-1708, tr. Garijp 22 mei 1687
539. Tjietske Hedmans, ged. Garijp 3 sept. 1664, daar begr. 8 dec. 1752, tr. 2) Garijp c.a. 9 dec. 1708, Rienk Melles.
542. Jacob Teunis, in 1698 gebruiker van stem 12 te Tietjerk, overl. Schilkampen (onder Leeuwarden) in 1724, tr. 1) 12 april 1668 Antje Ambrosius, tr. 2) (aangifte Leeuwarden 19 dec. 1679)
543. Tjamke Jans, bij het huwelijk van het Vliet onder Leeuwarden, overl. na 1724.
544. Wijtze Lolkes, van Langezwaag, boer aldaar, overl. Langezwaag voor 1665, tr. aldaar 8 dec. 1653
545. Grietje Roels, van Lippenhuizen.
546. Fooock Hedzers, in 1698 gebruiker van stem 19 en 20 te Oudega, tr. 1) 1654, Taabke Gerbens, tr. 2)
547. Rigtje Roels.
548. Gosse Meints, boer en vervener te Boornbergum, daar overl. 23 nov. 1708, tr. 2) Boornbergum 24 april 1698 Bontje Sydses (weduwe van Abel Meints), overl. sept. 1725, tr. 1) Boornbergum 18 aug. 1677
549. Wijts Jelckes, overl. Boornbergum 17 april 1796.
550. Fedde Jochums, geb. Smalle Ee bij Boornbergum, tr. Boornbergum 18 april 1680

551. Siouck Jans, geb. Smalle Ee.
552. Ybele Linses, ged. Garijp 21 juni 1640, boer te Garijp, Suawoude en Bergum, overl. Bergum 1694/1695, tr. aldaar 29 sept. 1662
553. Lotje Sierts, geb. Garijp 1641-1647, daar overl. 1708-1709, tr. 2) Sjoerd Johannes.
576. Ubel Lamberts, ged. Grootegast 21 nov. 1669, eigenerfde te Grootegast, Landdagcomparant (1715-1739), tr. Doezum 13 april 1696
577. Aaltien Sytses, overl. tussen 1700 en 1704.
578. Beene Melles, ged. Marum 1 april 1659, eigenerfde te Doezum, Landdagcomparant (1719, 1721), tr. Marum 14 mei 1682
579. Haukien Tjeerds, van Surhuizum.
580. Teunis Folckes, bij huwelijk van Buitenpost, woonde te Twijzel, overl. voor 1709, tr. Buitenpost 13 maart 1681
581. Wytse Symens de Zwart, overl. na 1727.
582. Lammert Ritsers, ged. Buitenpost 29 juni 1694, boer aldaar, tr. Buitenpost 17 maart 1715
583. Antje Willems Nieuwland.
586. Jan Hendriks, bij huwelijk van Twijzel, Mr. linnenwever te Rijperkerk, tr. (ondertr. Rijperkerk c.a. 1696)
587. Jeltje Warners, ged. Rijperkerk 19 aug. 1686.
600. Bouwe Wierds, ged. Suawoude 8 febr. 1663, in 1728 boer op stem 9, 12 en 13, tevens diaken (1689-1693) en ouderling (1716-1718), overl. 1729-1732, tr. 1684
601. Martjen Auckes, zij leeft nog in 1732, van haar zijn een broer Jochum en een zuster Bauckje bekend.
602. Harryt Cornelis, kleine boer te Suawoude, tijdelijk schoolmeester en diaken (1670), overl. 1694/1695, tr. Suawoude 29 mei 1664
603. Jets Keimpes, geb. Giekerk, overl. Suawoude 1723/1724.
606. Wouter Jans, van Oostermeer, tr. Eestrum 19 okt. 1690
607. Luutske Sieuwes, ged. Hardegarijp 27 febr. 1670.
616. Aern Arents van Beetsterzwaag, tr. Oudega (Sm.) 22 aug. 1669
617. Metske Claeses, van De Tike.
618. Liebe Liebbes, van Oudega, tr. aldaar 12 juni 1672
619. Auck Kempes, ged. Garijp 7 okt. 1649.
620. Binne Oedses, te Hardegarijp, tr.
621. Jetse Intses.
622. Wybe Wybes, te Suameer, tr. aldaar 14 jan. 1661
623. Romck Diemers, van Opende (Gr.).
624. Sytse Douwes, ged. op belijdenis Oudega (Sm.) 18 sept. 1657, tr. Nijega (Sm.) 10 dec. 1653
625. Trijn Tyebbes, van Oostermeer.
642. Jacob Jacobs, schooldienaar en dorprechter te Rijperkerk, tr. aldaar 23 nov. 1666
643. Antie Wijtses, beiden worden ook op de huwelijksdatum gedoopt.
660. Feye Minnes, boer en veenbaas aan de Veenwoudsterwal onder Bergum, overl. Bergum maart 1731, tr. 1) voor 1696 Antje Foockes, tr. 2) omstr. 1705
661. Jancke Tjeerds, overl. voor 1731.
666. Rienk Wytse te Drogeham, komt voor op de lidmatenlijst van 1717. De naam van zijn vrouw is door schade aan het boek onleesbaar.

688. Dirck Hanses Munnick, Mr. smid, overl. Oostermeer voor 1709, tr. Drachten voor 1663
689. Tjitske Taekes, overl. Oostermeer na 1 sept. 1709.
690. Pieter Juws, schipper bij de Wal te Oostermeer, daar overl. voor 9 mei 1709, tr. 1) Frouk Edses, tr. 2) Sepck Jans, tr. 3) Oostermeer 9 febr. 1679
691. Pietrik Oenes, tr. 2) Linse Klazes.
692. Jan Jannes, tr. 1) Aaltje Louwerenses, tr. 2) Drachten 11 maart 1682
693. Antje Hendriks.
694. Jan Berents, Mr. wever, tr. 1) Pietje Pieters, tr. 2) Drachten 20 jan. 1684
695. Martie Jacobs, weduwe van Wobbe Rutgers.
696. Ebe Wijbes, ged. Oudega (Sm.) 18 febr. 1655, daar overl. voor 1698, tr. Oudega (Sm.) 27 maart 1678
697. Jetske Johannes, ged. op belijdenis Oudega (Sm.) 24 mei 1702, gebruik(st)er van stem 5 en 61 aldaar.
698. Douwe Binnes, ged. Oudega (Sm.) 1 juni 1645, daar overl. voor 6 april 1694, tr. 2) Fed Wijbes, een zuster van nr. 696, tr. 1) Oudega (Sm.) 14 nov. 1675
699. Trijntje Wiarts, ged. op belijdenis Oudega (Sm.) 18 juni 1675, daar overl. voor okt. 1691, in 1698 eigenaresse/gebruikster 1/24 deel van stem 2 te Oudega (Sm.), in 1698 eigenaresse/gebruikster 1/11 deel van stem 3 aldaar, in 1640 was haar grootmoeder Sijke Hylckes eigenaresse en gebruikster van die stemmen, van 1681 t/m 1687 hebben Douwe Binnes en Trijntje Wiarts te Wartena gewoond.
700. Fedde Jaspers, geb. Boornbergum, ouderling van de Hervormde Gemeente aldaar, in 1689 boer op stem 4 en 5 te Boornbergum, aldaar overl. 9 okt. 1702, tr. Boornbergum 3 jan. 1669
701. Trijntje Andries, van Oudega (Sm.), overl. Boornbergum 24 febr. 1711.
702. Teye Oeges, in 1640 eigenaar en gebruiker van stem 8 te Boornbergum, daar overl. voor 17 juli 1684, tr. Boornbergum 4 juni 1676
703. Iebeltje Sjoerds overl. Boornbergum voor 2 nov. 1697.
712. Hendrik Lolkes, overl. voor 1749, tr.
713. N.N., als weduwe woonde zij in 1749 te Anjum.
720. Willem Jansen Hemckes, van 't Borg Steinfurt (Dld.), Mr. wever, tr. Oudkerk 12 dec. 1765
721. Geeske Jacobs.
722. Rinse Freerks Donjema, tr. Oudkerk/Giekerk mei 1675
723. Dominica Georges Eelsma Voskuijl, tr. 2) Roodkerk 19 mei 1700 Giolt Geerts, van Roodkerk.
724. Willem Bottes, ged. Stiens 25 okt. 1668, tr. Oudkerk 20 febr. 1698
725. Auckjen Jetzes, ged. Oudkerk 18 jan. 1680.
726. Wilt Aales, tr. Miedum 12 dec. 1692
727. Foekjen Jetzes.
728. Did Eetzes, van Hardegarijp, tr. 2) Rijperkerk 27 febr. 1687 Gepke Wijbrens, van Veenwouden, tr. 1) Rijperkerk 23 april 1682
729. Lupcke Jacobs, van Akkerwoude.
732. Meindert Jans, van Tietjerk, doet belijdenis Hardegarijp nov. 1673, moleenaar aldaar, tr. Hardegarijp 26 juni 1659
733. Fopk Sjoerds, van Hardegarijp.
734. Gerrit Martens, van Rijperkerk, ged. Hardegarijp 30 sept. 1666, in 1727 lidmaat boek Oenkerk en Giekerk, in 1698 boer te Giekerk, overl. na 1727, tr. Rijperkerk 1693

735. Antie Giolts, van Rijperkerk.
760. Klaas Jacobs, tr.
761. Wytse Jans, lidmaten te Bergum (1679, 1683).
762. Luitjen Sytses, tr.
763. Feicke Uwes, overl. Bergum 1750.
764. Geert Harmens, tr. Garijp 10 nov. 1694
765. Elske Ybeles, ged. Garijp 5 nov. 1663, daar overl. 10 nov. 1734.
828. Heerke Tjeerds, ged. op belijdenis Hogebeintum 26 juli 1667, overl. Hogebeintum/Blija omstr. 17 nov. 1674, tr. Hogebeintum 28 nov. 1669
829. Jelske Martens, bij huwelijk afkomstig van Morra.
830. Jacob Sytses, in 1698 boer op stem 12 te Hogebeintum, tr. aldaar 26 febr. 1671
831. Jilliske Andries, bij huwelijk van Hogebeintum.
836. Wijtse Jolkjes, ged. Langezwaag 8 febr. 1680, tr. aldaar 17 juni 1703
837. Griet Hessels, bij huwelijk van Drachten.
840. Lolcke Foppes, huisman te Wijnjeterp, in 1698 gebruiker van stem 23 en mede-eigenaar van stem 20 aldaar, tr. omstr. 1680
841. Ydts (Jitske) Cornelis, overl. Wijnjeterp na 1692.
848. Gauwe Kornelis, tr. 2) Auck Bruins, tr. 1) Boornbergum 30 jan. 1681
849. Jantien Jans, overl. Boornbergum 19 febr. 1700.
850. Cornelis Alberts, veenarbeider, tr. Oudega (Sm.) 19 mei 1689
851. Antje Feddes.
876. Jan Jacobs, in 1660 koopman te Oenkerk, daar overl. 1674, tr.
877. Berber Gerrits, tr. 2) Jan Sapes, Mr. kleermaker.
878. Foecke Rinnerts, Stiens, tr. Oenkerk 12 mei 1661
879. Mijntje Stephanus, van Britsum 1 jan. 1640.
882. Erryt Pieters, tr. Oudega (Sm.) 1 febr. 1668
883. Wimke Jans.
884. = 882.
885. = 883.
886. Pyr Wytzes, tr.
887. Jansen Jans.
908. Heetse Wijds, in 1706 te Twijzel, woont vanaf 1713 te Buitenpost, tr.
909. Popkje Jacobs.
982. Gaele Dircks, tr. Hantumhuizen 7 okt. 1694
983. Jesseltje Jelles.

LIJST VAN LEEUWARDER OUD-STRIJDERS UIT DE VELDTOCHTEN VAN 1813-1815 ANNO 1865

Onlangs werd in een stapel niet-gerubriceerde stukken, behorende tot het archief van het gemeentebestuur van Leeuwarden 1811-1941, een tweetal lijsten aangetroffen met gegevens over uit Leeuwarden afkomstige personen die in de jaren 1813-1815 tegen de legers van Napoleon hadden gevochten en in 1865 nog in leven waren. De lijsten zijn op zich niet zo spectaculair, maar aangezien gebleken is dat genealogen vaak extra belangstelling tonen voor het reilen en zeilen van hun voorouders in de Franse tijd en deze lijsten tot de weinige bronnen behoren met gegevens over Leeuwarders die aan de veldtocht tegen Napoleon hebben deelgenomen, leek publikatie van deze lijsten zinvol. Een van de lijsten is waarschijnlijk een concept en vermeldt gegevens die niet in de 'nette' lijst voorkomen. Het concept is dan ook gebruikt om de andere lijst mee aan te vullen.

De lijst bevat achtereenvolgens namen, geboortedatum of -jaar, beroep (in 1865), evt. bewijzen van deelname aan militaire verrichtingen, of men aan het feest t.g.v. de 50-jarige herdenking van de slag bij Waterloo te Leiden wilde deelnemen, of men in staat was de reiskosten te betalen, of men in het invalidenhuis te Leiden wilde worden gehuisvest en opmerkingen over de militaire verrichtingen (m.n. of men aan de slag bij Waterloo heeft deelgenomen). Een tachtigtal oud-strijders bleek in 1865 nog in Leeuwarden te wonen. Van de in de lijst genoemde personen kunnen m.n. M.S. de Wal (o.a. gemeentesecretaris 1832-1864) en J.S. Spoelstra (o.a. directeur begrafenisfonds 'Memento Mori') bekende Leeuwarders worden genoemd. De oud-strijders zijn allen tussen 1783 en 1800 geboren en waren dus gemiddeld begin twintig tijdens de oorlog van 1815. Waarschijnlijk staan de ingeschrevenen opgesomd in de volgorde waarin ze gereageerd hebben op de oproep van het gemeentebestuur. Een twintigtal woonde in 1865 in een gast- of armhuis. Slechts 7 personen verklaarden zeker naar het feest te Leiden te willen gaan, de benodigde reiskosten te kunnen betalen en niet van het invalidenhuis te Leiden gebruik te hoeven maken. In de lijst staat achter 9 personen vermeld 'bij de slag'; het aantal Waterloo-veteranen dat in 1865 nog in Leeuwarden woonde was waarschijnlijk groter.

Hoewel twee jaar eerder de herdenking ter gelegenheid van de bevrijding van de Fransen in 1813 al uitbundig was gevierd, werd ook de herdenking van de slag bij Waterloo overal in den lande zeer groots opgezet. Vanaf eind mei 1865 stonden in de Leeuwarder Courant vele advertenties geplaatst, waarin m.n. cocardes, oranjelinten, oranjepoeder, medaillons, gedenkpenningen, vlaggen, illuminatieballons, lantaarns en vuurwerk te koop werden aangeboden. Een Leeuwarder banketbakker liet zelfs speciale 'Waterloompoppen' bakken. Op 7 juni liet het gemeentebestuur de volgende publikatie verschijnen: 'B. & W. van Leeuwarden, in verband met eene voorgenomen feestelijke herdenking van de voor Nederland zoo gewichtige gebeurtenis, welke op den 18 juni 1815 heeft plaats gehad, alle in die gemeente thans woonachtige personen wenschende te kennen, welke in de gelederen van de verbonden mogendheden aan de krijgsverrigtingen van die dagen hebben deelgenomen, noodigen bij deze alle de zoodanigen uit om, voor zoo verre zulks nog niet mogt zijn geschied, zich daartoe onder overlegging van de noodige bewijsstukken, in persoon aan te melden ter secretarie dier gemeente voor of op dinsdag den 13 juni 1865, des voormiddags van 9 tot 2 uur'.

Oud-strijders waren ook aanwezig tijdens het hoogtepunt van de festiviteiten te Leeuwarden op zondag de 18e juni. Enkele fragmenten uit het verslag in de Leeuwarder Courant van 20 juni 1865: 'Ten 8 ure nam het feest een aanvang, dat door den gemeenteraad aan de oude strijders van 1813-1815 was aangeboden. Daaronder bevonden zich insgelijks Fenne Ergers en nog eene andere 71-jarige oud-marketenster, genaamd Geertruida

Smit, weduwe van Tamme Sipkes de Ruiter, die als zoodanig in 1815 bij de 3de compagnie van het 3e bataillon landmilitie was ingedeeld geweest. De groote trouwzaal, waarin het feest werd gehouden, was op prachtige wijze daartoe ingericht...'. 'Tot laat in den nacht bleef een groot deel der bevolking ook op andere plaatsen bijeen onder gepaste vrolijkheid, zonder dat ergens de orde werd gestoord. Ook om deze reden zal het jubelfeest van Waterloo eene aangename herinnering achterlaten.'

Het grote landelijke feest werd op 27 juni te Leiden gehouden. Op het plein voor het invalidenhuis kwamen 's ochtends de ca. 600 oud-strijders bijeen om door de president van de feestcommissie te worden toegesproken. Onder toezicht van de koning en leden van de koninklijke familie vond een tocht door de stad met defilé op het Binnenhof plaats. Het verslag in de Leeuwarder Courant van 4 juli besluit met de volgende woorden: 'Na afloop van het middagmaal werden de verschillende door het gemeentebestuur georganiseerde festiviteiten door de oud-strijders bezocht en bijgewoond. De stad was feestelijk verlicht, de illuminatie kon bij uitstek prachtig heeten'. De volgende dag werden de oud-strijders door enkele legeronderdelen en het muziekkorps van de schutterij uitgeleide gedaan naar het station. Helaas kon niet worden nagegaan welke Leeuwarder oud-strijders daadwerkelijk naar Leiden zijn gereisd.

In het gemeentearchief zijn slechts enkele andere bronnen aanwezig over Leeuwarder militairen tijdens de jaren 1813-1815. Het register van ingeschrevenen voor de nationale militie 1814 bevat slechts een klein deel van de ingeschrevenen. De ingekomen en minuten van uitgaande stukken van het gemeentebestuur bevatten eveneens enige gegevens. W. Eekhoff behandelt in zijn werk *Friesland in 1815* niet alleen de voorbereiding tot de veldtocht en de veldtocht zelf zeer uitvoerig, maar vermeldt ook bijzonderheden over een groot aantal deelnemers. De volgende Leeuwarder oud-strijders, die niet in de lijst van 1865 voorkomen, worden in dit boek genoemd (met asterix: gesneuveld in 1815): A. van Bergen, J.J.L. Bloemendaal, C.M. Breda*, S. Brouwer, G. Buma, R.H.S.G. Juckema van Burmania baron Rengers (op het feest te Leiden), G.J. Deinema, J.W. Hacquebard*, H.J. Hoebert*, C.U.J. Huber (in 1865 med. dr. te Groningen), J.W. Jonquière*, L.H.J. Jonquière, C.M. Lechleitner* (luit.-kol.), J. Plet*, B.G. Rinia van Nauta, M.M. Simon, P. van Slooten, L. Sperling, P.J. Talma, C.J. van der Veen, H. Wendel, H. Westra*, F. Ypeij.

Volgens Eekhoff (*Friesland in 1815* enz., blz. 110) leverde Leeuwarden in 1815 112 manschappen. Het aantal Friese militairen moet ongeveer 1400 zijn geweest, waarvan enkele honderden zijn gesneuveld.

In de jaren 1865-1866 werden over de gebeurtenissen van 1815 de volgende publikaties uitgegeven te Leeuwarden: W. Eekhoff, *Friesland in 1815; historische bijzonderheden omtrent hetgeen in Friesland en in bijzonderheid te Leeuwarden is voorgevallen tijdens en na de algemeene volkswapening en de deelneming der Friezen aan de krijgsbedrijven van 1815*. W. Eekhoff, *Friesche volksvreugde; waarom vieren wij feest op den 18 junij 1865*. J.F. Jansen, *De val van de geweldige; leesboek voor de jeugd*. G. Postma, *18de junij 1815-1865; feestklanken*. (Robert baron van Breugel Douglas), *Herinneringen uit 1815 door eenen Frieschen vrijwilligen jager*. M. Koldijk Gzn., *Feestganger voor 18 juni 1865*. Dr. S.K. Thoden van Velzen, *De Waterloodag, gedenkrede op het halve eeuwfeest*.

In het gemeentearchief van Leiden wordt een overzicht bewaard van rond 1865 verschenen publikaties over Waterloo en daarmee samenhangende zaken. Dit overzicht geeft honderden titels.

'Staat van personen welke zich bij den Burgemeester der gemeente Leeuwarden hebben aangemeld tot bijwoning van het feest het welk aan de oude krijgers van 1813-1815 zal worden gegeven te Leijden'.

De onderstaande lijst bevat, na naam en volgnummer, de volgende gegevens:

a leeftijd, c.q. datum of jaar van geboorte;

b beroep;

c woonplaats (of adres);

d datum van indiensttreding;

e vertoon bewijzen dat zij aan de krijgsverrichtingen van 1813-1815 hebben deelgenomen;

f of zij al of niet in staat zijn de reiskosten te betalen;

g of zij al of niet aan het feest wenslen deel te nemen; zo neen, om welke redenen;

h of zij al of niet wenslen gehuisvest te worden in het invalidenhuis;

i opmerkingen.

Beem, Nicolaas (48), *a* 3 apr. 1796, *b* metselaar, *c* Bollemanssteeg F27b, *d* 3 mrt. 1814, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Berends, Harm (70), *a* 24 jan. 1795, *b* zonder, *c* kamers van Reynders (Reindersbuurt) O17c, *d* 18 mei 1815, *e* paspoort d.d. 15 mrt. 1820.

Berg, Gerrit van den (58), *a* 20 jan. 1795, *b* zonder; *c* L26c, *d* 1814, *e* extract stamboek, *f* ja, *g* ja.

Bloemhof, Bote J. (39), *a* juni 1792, *b* tuinman, *c* Nieuwe gasthuis, *d* 3 mrt. 1814, *e* bewijs afgegeven 26 mei 1839 door Kapt. Alings (?), *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Bontekoe, Gerrit (13), *a* 11 jan. 1792. *b* zonder, *c* A189, *d* 1813, *e* bewijs honorabel ontslag, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Boom, Abraham van der (41), *a* 10 jan. 1793, *b* kastmaker, *c* Schilkampen (Panwerk), *d* 6 mrt. 1814, *e* zakboekje, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Brinkman, Romke (67), *a* 18 apr. 1794, *b* timmerman, *c* Weerklank, *d* 28 febr., *e* geen.

Brugman, Johannes (77), *a* 80 jaar, *b* zonder, *c* C157, *e* geen.

Buning, Hendrik (79), *a* 10 dec. 1792, *b* zonder, *c* A116, *d* 27 dec. 1812, *e* paspoort d.d. 6 apr. ?

Calfsbeek, Willem H. van (26), *a* 27 sept. 1797, *b* koopman, *c* Weaze, *d* 7 apr. 1814, *e* paspoort d.d. 1 mei 1819, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Champenoy, Pieter (7), *a* 26 nov. 1783, *b* zonder, *c* verpleegde in het diaconiehuis, *d* 1802, *e* paspoort d.d. 1 nov. 1817, *f* neen *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Cohen, Benjamin (50), *a* 3 jan. 1793, *b* zonder, *c* Klooster, *d* 1813, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Dam, Bauke P. van (29), *a* 26 mrt. 1785, *b* turfmeter, *c* K132, *d* mrt. 1802, *e* geen bewijzen, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja, *i* bij de slag.

Dijck, Adriaan D. van (20), *a* 29 nov. 1789, *b* bode v.e. begrafenisfonds, *c* Tulpenburg L54, *d* okt. 1808, *e* zakboekje 1e bataljon, 22 dec. 1813 cap. Band (?), *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Doesum, Jan van (35), *a* 13 okt. 1795, *b* zonder, *c* Zuidvliet, *d* mrt. 1814, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja, *i* bij de slag.

Drost, Dirk (54), *a* juni 1793, *b* zonder, *c* Stadsarmhuis, *d* mrt. 1814, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja, *i* bij de slag in het vuur geweest.

Dumoré, Joseph (25), *a* 6 sept. 1796, *b* turfdrager, *c* E54, *d* 3 mrt. 1815, *e* paspoort d.d. 31 mei 1817, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Dunné, L.J. van, ridder van de militaire Willemsorde (5), *a* 17 febr. 1796, *b* rijksontvanger, *c* Leeuwarden, *d* 14 apr. 1814, *e* blijkens staat van dienst, *f* ja, *g* vermoedelijk ja, *h* neen, *i* op verzoek in april 1827 in civiele betrekking overgegaan.

Einde, Berend van het (68), *a* 18 febr. 1795, *b* zonder, *d* jan. 1814, *e* staat van dienst.

Ergers, Fenne, wed. Kloosterman (78), *c* Wijde Gasthuissteeg.

Feit, Gerrit (46), *a* 17 mei 1794, *b* zonder, *c* Nieuwe gasthuis, *d* 18 apr. 1814, *e* paspoort d.d. 20 apr. 1819, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Fonkes, Hendrik J. (65), *a* 17 juli 1788, *b* zonder, *c* Kazerne, *d* juli 1819, *e* staat van dienst.

Geebel, Willem (17), *a* 28 aug. *b* zonder, *c* E95, *d* dec. 1805, *e* papieren, berustende bij muziekfeest Amsterdam, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Goeddemoed, Hylke (Eelke) H, (19), *a* 28 febr. 1794, *b* zonder, *c* Noordvliet, *d* 2 mrt. 1814, *e* papieren, berustende bij de minister van financiën, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja, *i* bij de slag.

Hogema, Douwe A. (45), *a* 17 mrt. 1796, *b* zonder, *c* R.C. armhuis, *d* 20 mei 1815, *e* paspoort d.d. 15 mrt. 1820, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Hoogerbeets, Jacobus (63), *a* 15 febr. 1796, *b* zonder, *c* diaconiehuis, *d* 5 dec. 1814, *e* paspoort d.d. 4 nov. 1820, *i* in de vesting van Mons.

Jansen, Jan S. (34), *a* 3 febr. 1796, *b* zonder, *c* R.C. armhuis, *d* 3 mrt. 1814, *e* paspoort d.d. 31 mei 1817, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Kellerman, Ignatius (15), *a* 6 jan. 1796, *b* zonder, *c* Kaai A188, *d* 3 mrt. 1814, *e* paspoort d.d. 4 mrt. 1825, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Klaasen, Gerrit (51), *a* 25 sept. 1796, *b* kleermaker, *c* Nieuwe gasthuis, *d* 26 sept. 1814, *e* extract uit het stamboek, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja, *i* bij de slag zelf niet maar voor Condé en...

Kleisma, Bernardus (56), *a* dec. 1788, *b* zonder, *c* armhuis, *d* mrt. 1814, *e* paspoort d.d. 10 mrt. 1826, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Klokgieter, Joseph J. (60), *a* 6 dec. 1795, *b* zonder, *c* stadsarmhuis, *d* 6 mrt. 1814, *e* paspoort, *i* niet bij de slag tegenwoordig geweest maar in eene vesting geplaatst.

Kruyt, Jan (10), *a* 5 mrt. 1789, *b* gepens. majoor, *c* Leeuwarden, *d* 1807, *e* bewijs van aanstelling als 2e luitenant te velde, *f* ja, *g* ja, *h* neen.

Kuypers, Lense C. (64), *a* 13 mei 1787, *b* zonder, *c* diaconiehuis, *d* 9 sept. 1812, *e* paspoort d.d. 15 mrt. 1820, *i* op transport.

Ladenius, H.J. (73), *c* G108.

Lambermond, Johannes du (40), *a* 6 jan. 1793, *b* zonder, *c* N88, *d* 2 mrt. 1814, *e* paspoort d.d. 10 mrt. 1826, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Landsheer, Gerrit (32), *a* 13 dec. 1790, *b* zonder, *c* diaconiehuis, *d* 7 sept. 1809, *e* paspoort d.d. 10 juli 1820, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Lassen, Leendert (11), *a* 10 aug. 1792, *b* zonder, *c* Schavernek E112, *d* mrt. 1814, *e* paspoort d.d. 9 mei 1812, *f* neen, *g* ja, doch is niet in staat de reiskosten te betalen, *h* ja.

Lubach, Hermanus (27), *a* 21 mrt. 1795, *b* zonder, *c* C131, *d* 3 mrt. 1814, *e* paspoort d.d. 1 mei 1819, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja, *i* thans nog korporaal tamboer bij de dienstdoende schutterij.

Mensing, Rudolf (59), *a* 1 apr. 1800, *b* zonder, *c* L244, *d* 15 mei, *e* paspoort d.d. 27 juli 1823, *f* neen, *g* ja, *i* niet bij de slag.

Meulen, Johannes H. van der (53), *a* 1787, *b* zonder, *c* A54, *d* 1813, *e*, Pruisch., Russch. paspoorten, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* neen.

Munsterman, Adam (31), *a* 21 dec. 1796, *b* schrijnwerker, *c* Weerklank M252, *d* 3 mrt. 1814, *e* extract uit het stamboek, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Nagtheim, Pieter (66), *a* 9 sept. 1792, *b* kopersmid, *c* F395, *d* 7 mrt. 1814, *e* geen.

Nijdam, Douwe (2), *a* 7 nov. 1792, *b* arbeider, *c* Weerklank M266, *d* dec. 1813, *e* paspoort 1 nov. 1817 (kolonel Speelman), *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja, *i* vaste bedeelde bij de diaconie; bij de slag.

Oberink, Wybe (61), *a* 8 aug. 1796, *b* kamerbewaarder, *c* stadhuis, *d* 3 mrt. 1814, *i* niet mee in de slag geweest; voor de vestingen.

Onnes, Albert (71), *a* 8 jan. 1800, *b* zonder, *c* B99, *d* 8 dec. 1814, *e* paspoort d.d. 5 febr. 1827.

Plantenga, Jacob (12), *a* 12 sept. 1795, *b* arbeider, *c* op 't Vliet M43, *d* mrt. 1814, *e* paspoort d.d. 31 mei 1817, *f* neen, *g* ja, doch is niet in staat de reiskosten te betalen, *h* ja.

Posthumus, Steven M. (4), *a* 1793, *b* arbeider, *c* Olde Galilei 48a, *d* 20 febr. 1814, *e* paspoort d.d. 31 mei 1817, *f* hoogst moeyelijk, *g* ja, *h* ja, *i* bij de slag bij Waterloo.

Rapper, Johannes (37), *a* 6 dec. 1795, *b* scheepstimmerman, *c* Wirdumerpoort (schip), *d* 1813, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Reinders, Pieter (3), *a* 20 nov. 1795, *b* arbeider, *c* op 't Vliet L140, *d* 1814, *e* paspoort d.d. 10 mrt. 1826, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja, *i* wenschen gaarne het feest bij te wonen.

Rins, Johannes R. (69), *a* 8 juni 1791, *b* zonder, *c* Camstraburen, *d* 3 mrt. 1814, *e* paspoort d.d. mei 1819.

Scheering, Christiaan (38), *a* 27 mei 1796, *b* opperman, *c* Torenstraat (midden), *d* 3 mrt. 1814, *e* zakboekje, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Schewalt, Albert (47), *a* 19 okt. 1790, *b* zonder, *c* Schavernek E301, *d* mei 1815, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Simon, G.D. (75), *c* C63.

Smeding, Duco, *a* 7 mrt. 1798, *b* zonder, *c* Oldegalilei, *d* 9 mrt. 1814, *e* certificaat van trouwe dienst, *f* neen, *g* neen, wegens zwakte, *i* bij de slag.

Smeding, Taeke (42), *a* 18 jan. 1797, *b* zonder, *d* 3 mrt. 1814, *e* paspoort d.,d. 13 mrt. 1818, *f* neen, *g* neen, wegens ziekte.

Smit, Geertruida, wed. Tammo S. de Ruiters (80), *c* E141.

Somers, Johannes (33), *a* 2 juni 1792, *b* zonder, *c* diaconiehuis, *d* 1813, *e* paspoort d.d. 22 dec. 1817, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Spandau, Bernardus (49), *a* 7 mrt. 1788, *b* arbeider, *c* Opgang K302, *d* 1812, *e* paspoort, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Spoelstra, Douwe (14), *a* febr. 1794, *b* zonder, *c* A36, *d* okt. 1814, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Spoelstra, J. Schaap (1), *a* 22 febr. 1792, *b* stedelijk ambtenaar, *c* Leeuwarden, *d* dec. 1813, *f* ja, *g* ja, *h* neen.

Steege, Christiaan van der (30), *a* 25 jan. 1796, *b* wieldraaier, *c* Zuidvliet (Dorama), *d* 3 mrt. 1814, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Steen, Eelke van der (9), *a* 8 sept. 1796, *b* zonder, *c* St. Anthonij gasthuis, *d* 3 mrt. 1814, *e* paspoort d.d. 1 mei 1819, *f* ja, *g* ja, *h* neen.

Steenstra, Albertus (23), *a* 1 sept. 1794, *b* zonder, *c* Nieuwe gasthuis, *d* 28 okt. 1814, *e* paspoort d.d. 4 nov. 1820, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Stienstra, Wietse (21), *a* 3 mrt. 1793, *b* zonder, *c* diaconiehuis, *d* nov. 1813, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Stocker, J.D.C. (74), *c* F76.

Susseling, Jan J. (6), *a* 27 okt. 1797, *b* zonder, gepens. militair, *c* Kromme Elleboogsteeg A237, *d* 24 sept. 1814, *e* zakboekje, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen.

Terpstra, Albert K. (43), *a* 14 sept. 1791, *b* zonder, *c* Breedeplaats, *d* mrt. 1814, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Tuining, Siebrand (52), *a* 8 juli 1793, *b* lijkbezorger, *c* Nieuweburen K225, *d* 27 mei 1815, *e* extract uit het stamboek, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Veen, Eetze K. van der (36), *a* 29 mrt. 1794, *b* zonder, *c* Achter de Kazerne M247, *d* 9 mei 1814, *e* paspoort d.d. 25 juli 1820, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Veen, Klaas O. van der (72), *c* D117.

Vliedstra, Eelke G. (55), *a* 2 nov. 1793, *b* metselaar, *c* E253, *d* 26 dec. 1813, *e* paspoort, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Wal, M.S. de (76).

Werf, Freerk, J. van der (16), *a* 21 sept. 1787, *b* boekdrukkersknecht, *c* Nieuwe gasthuis nr. 11, *d* 2 mrt. 1814, *e* paspoort d.d. 17 apr. 1819, *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja, *i* bij de slag; 3e bataljon nat. militie Overste Van Paps.

Wijnands, Christiaan (62), *a* 5 dec. 1796, *b* zonder, *c* diaconiehuis, *d* 20 dec. 1813, *e* paspoort d.d. 15 mrt. 1820, *i* voor de vestingen.

Wiltjes, Jan (44), *a* 12 juli ..., *b* zonder, *c* Nieuweburen (Pottebakkersplaats), *d* 1 juli 1810, *e* paspoort d.d. 15 apr. 18..., *f* neen, *g* neen, wegens ziekte.

Wink, Petrus (23), *a* 8 mrt. 1797, *b* turfmeter, *c* Pieterburen L157, *d* dec. 1813, *e* paspoort d.d. 14 mei 1820 (waaruit blijkt dat hij in 1815 als tamboer...), *f* neen, *g* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja.

Winkler, Louwrens (28), *a* 28 dec. 1796, *b* zonder, *c* Nieuwestad, *d* 1815, *f* ja, *g* ja, *h* neen.

With, Corn. de (18), *a* 31 dec. 1789, *b* gepens. rijksambtenaar, *c* Romkeslaan, *d* 2 mrt. 1814, *e* papieren, berustende bij de minister van financiën, *f* neen, *g* ja, doch is niet in staat de reiskosten te betalen, *h* ja, *i* bij de slag.

Zeilder, Sierk (57), *a* 1786, *b* zonder, *c* Vliet M117, *d* 28 okt. 1800, *e* extract stamboek *f* neen, *g* neen, slecht gezicht.

Zwaag, Rempt van der (22), *a* 15 sept. 1794, *b* zonder, *c* diaconiehuis, *d* mrt. 1815, *e* paspoort d.d. 15 okt. 1837, *f* neen, omdat hij niet in staat is de reiskosten te betalen, *h* ja, *i* niet bij Waterloo tegenwoordig geweest, 2 dagen later aldaar aangekomen.

MOK

Ynlieding

De namme Mok komt, by myn witten, twaris foar yn de boeken fan de boargerlike stân. Christina Mok, dochter fan Johannes Mok en Froukje Jans silger fan Aldehoarne, rekket yn 1824 wei te Ljouwert, 16 jier âld. Maaïke, dochter fan Trijntje Baukes Mok, wurdt yn 1815 op It Feen berne, dêr't har mem dan finzen sit. Dêrneist wurdt de namme suver allinnich weromfûn yn de kriminele sintinsjeboeken fan it Hof en yn de byhearrende bylagen. Der binne wol Mok-neikommelingen bekend, mar dy neame harren Zondervan. Sa kin in namme yn it ferjitboek reitsje.

Wannear't it folgjende artikel him lêze lit as detektive-roman dan is dat moai meinommen. It is lykwols oars net as it ferslach fan in ûndersyk nei it komôf fan de Mokken fan de Skoatterlânske Kompenije.

Tank oan kollega R.S. Roorda silger dy't sa'n soad boarnemateriaal tagonklik makke hat. Tank ek oan Mrs. Tonia Muir, South Ogden; sûnder har oanhâldende ynteresse wie hjir neat fan op 'e hispel kaam.

Ljouwert, febrewaris 1990

Ype Brouwers

Bauke Baukes

Sintrale figuer by it ûndersyk efter dit ferhaal is Bauke Baukes, de iennichste man dy't foar 1811 (inkeldris) mei de namme Mok oantroffen waard. Bauke troude te Skuorregea 17 maaie 1789 Maaïke Jitses; hy rekke wei yn de Kompenije fan Jobbegea Skuorregea 7 maart 1809, 40 jier âld, en liet trije bern nei út ien houlik.

Yn 1790 begjint Bauke Baukes as bidler yn in eigen hutte oan de noardkant fan de Kompenije, speesjennûmer 14. Yn 1794 giet it nei nûmer 11, yn 1797 nei nûmer 22 fan de súdkant en it jiers dêrop nei nûmer 35¼. Yn 1802/3 blykt Bauke ferfearn te wêzen nei 's lands tuchthuis'; it jiers dêrop is hutte 35¼ ôfbrutsen.

En dat is fuort ek alles wat de reguliere boarnen ús meidiele kinne oer Bauke en de frou. It is hast noch mear as oer harren bern want dy trouden net en binne, sa't it skynt, likemin ferstoarn. Fierderop wurdt op dy bern efkes neier yngien.

Bauke (Baukes of Meiles?) Mok

In ûndersyk yn de kriminele boarnen lei ûnderwilens al foar de hân. Yndie ûntstiet hjir mei in wat dúdliker byld fan de man, al ferskynt hy fuort de earste kear net yn byld. Op 7 jannewaris 1802' krijt Bauke Baukes Mok in stel plysjes op it dak stjoerd. Dy kinne by weromkomst lykwols allinnich fertelle dat sy Bauke net thús fûn hiene, miskien wie hy al útnaaid. Sy hiene harren taak wòl sa hoeden oanpakt dat it by Baukes frou net opkomme soe dat it harren om har man te rêden wie. By de folgjende konfrontaasje fan Bauke mei justysje wurde wy gewaar dat hy yn it lêst fan 1801 efkes fêst sitten hat te Ljouwert op fertinking van stellerij fan in skiep. Hy wie rillegau wer frijlitten, mar wie dêrop, neffens syn sizzen, oan 'e swalk rekke om't hy benaud wie wêr oppakt te wurden. Dêr wie dus dúdlik alle reden ta.

Dy oare konfrontaasje spile him begjin 1803' ôf. Bauke Baukes, alias Mok, goed tritich jier, berne yn de Skoatterlânske Kompenije, wenne op dat stuit mei syn frou Maaïke Jitses, 31 jier âld, en harren fjouwer lytse bern yn by Willemke Djoerds, widdo Fokke Jans yn De Westerein. Willemke ferklearret dat sy 'doodarm en genoegsaam naakt' wiene en dat sy 'in 't begin van de laatste koude' by har kaam wiene. Net foar de earste kear. Bauke en Maaïke hiene dêr wolris faker ûnderdak fûn.

Yn itselde hûs wurde allerhanne stellene saken fûn, ûnder oaren in koperen tsjetteltsje, in skelk en in stik skieppefleis. Bauke bekend dat hy op in nacht mei Klaas Jillings op ekspedysje west hie. Nei in pear oeren rinnen hie Klaas him efkes allinne litten, wêrnei't hy werom kaam wie mei in skiep. Yn syn ûnskuld frege Bauke: 'Wat is dat?', wêrop Klaas andere: 'Dat is mijn schaap, dat wil ik slagtsje'. Dêr wie Klaas doe fuort ta oergien. Bauke hie oars neat dien as holpen om it deade bist nei De Westerein te tûgjen en hie as beleanning in stikje fan it fleis krigen. Mei inkelde oare fiten (wêrûnder it skiep fan 1801) wie dit goed foar 'strenges geseling', in brânmerk en fiif jier wurkje yn it tichthûs.

Underfregger Lieuwe Johannes, drost fan Dantumadiel, is de earste dy't twivelet oft Bauke wol syn echte namme opjûn hat. De tsjûgeferklearrings rinne op dat pas net lyk. Ek giet it sizzen yn syn distrikt, neffens Lieuwe, dat Bauke in sweager wêze soe fan 'die persoan welke laatstleeden zaterdag met de dood is gestraft geworden'. Soks pleitet fansels ek net foar in fertochte.

Inkelde moannen letter³ is it de bedoeling dat Bauke, dan yn it tichthûs, in ferklearring ôfleit tsjin Klaas Jillings, ek út De Kompenije, yn in oare saak. Bauke wit noch skoan hoe't Klaas en hy in kear opreizge wiene oan Koatstertille ta. Dêr wiene hja útinkoar gien; Klaas nei syn suster Janke Jillings te Peazens, Bauke nei frou en bern yn De Westerein. Klaas hie wol in sek op 'e rêch hân, mar mear wist Bauke net te fertellen. Klaas wurdt foar fiif jier bûten Fryslân ferballe foar it helen en ferkeapjen fan stellen goed. Bauke hie syn reputaasje net mei. Yn it lêst fan 1808⁴ wennet 'Bauke Baukes of Meiles, bijgenaamd Mok', 38 jier âld, yn by Alle Harmens' widdo op De Kompenije. Yn die hutte wurdt dan in sekfol klean fûn, dy't stellen wiene te Ie. De deis fan de ynbraak wie Bauke te Dokkum sjoen, dêr't hy, yn selskip fan in Ate Jans, wat kofje en jenever ta him nommen hie. It lei dus wol wat foar de hân dat Bauke hjir mear fan wist.

Hy hâldt lykwols steande dat soks net it gefal wie. Der oernachte sa faak frjemd folk by de widdo (sa kaam hja noch oan wat ynkomsten) en eltsenien koe dy sek dêr wol yn-tôge hawwe. Bewizen binne der fierder net en Bauke wurdt frijsprutsen. By de measte tsjûgen stiet Bauke ûnderwilens bekend as Bauke Meiles. Us winst, dat wy no wat mear witte fan syn hâlden en dragen, wurdt ryklik kompensearre mei't wy no de rjochte namme fan ús man net mear witte.

Binnen it healjier nei dit lêste fonnis is Bauke yn De Kompenije ferstoarn. Goed mooglik dat hy doe noch (of wer) by de widdo ynwenne. Ut de oantekening 'gehuwd geweest' by syn dea kin, sjoen de kontekst, opmakke wurde dat syn frou Maaïke al earder wei wie.

de bern

Yn 1803 wiene der fjouwer lytse bern. Doe't Bauke weirekke wiene der noch trije. Twa fan harren komme wy letter wer tsjin.

Op 3 july 1810⁵ komt Trijntje Baukes, yn har 16e jier, berne yn de Skoatterlânske Kompenije foar it rjocht. Mei har bruorke Lammert Baukes en mei Pieter Pieters, fan Boalsert, 16 jier âld, hie sy de lêste tiid omswalke; al sân jier lang wie sy mei biddeljien oan 'e kost kaam. Boer Rinze Theyes te Wurdum hie op in jûn dizze 'manspersoon, een vrouwspersoon en een jonge met een klein hondtje' ûnderdak wegere. Dêrop hiene sy him mar fan wat bûter bestellen. It komt Trijntje en Pieter beide op fiif jier tichthûs te stean.

Der is net folle fantasy foar nedich om yn dit fanke Trijntje Baukes Mok te herkennen dy't yn 1815, finzen op It Feen, in dochter Maaïke krige. Mear is fan har net bekend wurden.

Ek Lammert Baukes ferneamt syn mem. Hy wie swalkjend stúolwynder en potskipper en berne yn De Knipe om 1800 hinne, sa't blykt wannear't hy bern oanjout. Lammert wie net troude mei Itske Wiebes Veenstra, berne Terherne om 1798 hinne, dochter fan Wybe Ydes en Durkje Joukes fan Tersoal. By de oanjefte fan de earste twa bern, Bauke (berne Warkum 1821, stoarn Ljouwert 1847) en Maaïke (berne Boalsert 1822, stoarn Aldegea, Wymbrits, 1902) hjit de heit noch Lammert Baukes. Dêrnei kin it net langer sûnder skaainamme en hjit hy Zondervan. Fierdere bern, berne te Boalsert: Meile (1826), Meile (1829), Wiebe (1831), Dirk (1835) en Yde (1837). Dan wie der noch in soan Meile Veenstra, berne 1838 en stoarn Feanhuzen 1846, blikens it stjerregister fan Raarderhim.

in suster

Soe der wat fan oan west hawwe dat Bauke in sweager wie fan immen dy't ta de dea feroardiele wie, sa't yn Dantumadiel wol sein waard? In ûndersyk yn dy rjochting smiet yndie it nedige op.

Der wurde net alle dagen minsken ta de deastraf feroardiele. Bauke wie op 10 febrewaris 1803 troch de drost ûnderfrege; yn de foarôfgeande moannen treffe wy mar ien deafoannis oan. Op 5 febrewaris 1803° wurdt Jan Hendriks Hut, 28 jier âld, berne yn Aldehoarne, feroardiele ta de galge. Mei in stel maten hie Jan net allinnich ynbrutsen en roofd, mar hja hiene ek guons mishannele. In moanne letter krije twa maten deselde straf tametten. As iennichste fan it stel hie Jan him net fertoand yn de hutte fan Johannes Meiles yn de Kompenije, dêr't de stellene waar fûn wie mar dat hat him dus net folle holpen. Libben en dea fan Jan Hut is wiidweidich beskreaun troch Jacob Hepkema (útjûn Ljouwert 1974 troch M.A. van Seijen). Sil Bauke in sweager west hawwe fan dizze generaasjegenoat, dan moat Jan Hut de man west hawwe fan in suster fan Bauke. Der wennen wol mear nammegenoaten yn De Kompenije, mar ien fan harren kin it ús dwaan. Jan Hendriks troude Skuorregea 29 oktober 1797 Geeske Mathijsses, beide fan De Kompenije. Hja litte hjirre twa bern dope: Hendrik (1800) en Luitjen (1802). Dit liket der dus net botte op, mar wy sette efkes troch.

Jan Hendriks begjint yn 1797 op speesjenûmer 21 fan de noardkant fan De Kompenije; Harmen Hendriks Brandenburg, dy't dêr oant doe ta wenne, set him dan 'in 't vaartuig' nei wenjen. Sa bliuwt dat oant 1803, wannear't Jan Hendriks 'in 't vaartuig' rekket, wylst Harmen Brandenburg 'uit 't vaartuig' wer op nûmer 21 komt. Wy moatte hjir mar út begripe dat de widdo Hut wol lytser wenje koe.

Trije kear treffe wy dy widdo dêrnei noch oan. Yn 1803° en yn 1807° wurdt Geeske Meiles, widdo Jan Hendriks Hut, oppakt foar stellerij. Earst gie it om 17 pûn linnen, wol, ensfh. út in weverij, goed foar twa jier tichthûs, de twadde kear om in drinsk skiep, goed foar fiif jier. Yn 1806° leit hja in ferklearring ôf yn it foardiel fan boer Jelle Sieses. Geeske Meiles, dat liket der mear op; út de opjefte docht bliken dat sy om 1774 hinne berne wie yn De Kompenije.

Wat earder treffe wy Geeske ek al twaris oan. Mids 1796¹⁰ ferklearret Geeske Meiles fan De Kompenije, 'ongehuwde vrijster' yn it 23e jier, dat hja mei (de fertochte) Ymkie Gales en har suster yn de nacht dat der yn 'e Koartsweagen ynbrutsen wie, yn de skuorre fan Klaas Abes op It Feen slept hie. Ek Klaas kin dat befestige, al wit hy de krekte datum net mear. Ek yn 1800¹¹ nochris in tsjûgeferklearring fan Geeske Meiles, dan frou fan Jan Hendriks yn De Kompenije. It kin fan belang wêze dat har namme by de ûnderfreging yn 1807 konsekwint as 'Geeske ... Meiles, wed. w. Jan Hendriks Hut' werjûn wurdt.

Wy moatte earst mar rekkenje dat Bauke Baukes alias Meiles en Geeske Mathijsses alias Meiles broer en suster wiene. Harren heit sil wol in Bauke west hawwe, of in Meile, of

in Mathijs. Ek de fraach wêrom't Bauke syn soan Lammert neamt en Geeske har twadde soan Luitjen stiet noch rjocht oerein.

Johannes Mok

Lykas oankondige yn de ynliding wie der noch in Mok: Johannes, dy't om 1808 hinne by Froukje Jans in dochter Christina krige. Miskien dat dizze man ús op it spoar sette koe fan it komôf fan Bauke en Geeske. Fansels ûntbrekt ek fan dizze minsken elk spoar yn doop- en trouboeken en boargerlike stân, mar wer bringe de kriminele boeken útkomst.

Twaris moetsje wy yn dizze boarne Froukje Jans, frou fan Johannes Meiles. Begjin 1803¹² ferklearret Froukje, wenjend yn De Kompenije en nei skatting 36 à 37 jier âld, dat Minke Aukes har ûnder oaren in healpûn tabak en in woarst meijûn hie om nei har man, Reinder Carsten, op it Blokhûs te Ljouwert te bringen. Mids 1803¹³ leit deselde Vroukje in ferklearring ôf dat Klaas Jillings nachts om healwei twaën hinne by harren yn de hutte kaam wie. Sy leine al op bêd. Har man hie Klaas krekt sein dat hy de lampe mar opdwaan moast, doe't in stel 'adsistenten' de hutte yn stouden. Klaas bekent dat hy de sek mei stellen hout, dy't yn de hutte fûn waard, mei nei binnen naam hie.

Alwer dy namme Meile dus; soks stimt hoopfol. Johannes Meiles begjint yn 1792 yn in bidlershutte oan de súdkant fan De Kompenije, speesjenummer 21 ½; ferhuzet yn 1795 nei nûmer 19, yn 1801 nei nûmer 9 fan de noardkant en yn 1803 nei nûmer 3 dêre. Oan de hân fan ferskillende kriminele saken leare wy Johannes better kennen.

Yn 1773 wie hy soldaat. By fonnis fan de kriichsried fan 20 oktober 1781¹⁴ wurdt Johannes Meiles, 38 jier âld, berne yn De Kompenije by It Feen, soldaat ûnder kaptein De Massen, legere binnen Maastricht, feroardiele ta fiif jier tichthûs. Hy hie hjirfoar ek wol it nedige út 'e wei setten: de glêzen ynsein by skjirsliper Johannes Rienks, de minsken dêr mei in mes bedrige en, mei syn sweager Klaas Beernts, in stellen koperen tsjettel yn Meppel ferkoft. Op 17 desimber 1783¹⁵ wurdt dy straf mei twa jier ferlinge, fanwege 'verscheydene buytenspoorigheden en oproerigheid'. Der hie wat reboelje west yn it tichthûs; Johannes hie dêr oan meidien. Yn 1787¹⁶ wennet Johannes Meiles dêr (dus) noch en leit hy in dúdlike ferklearring ôf (neat heard, neat sjoen) oer de ûntsnapping fan inkelde kollega's. Yn it lêst fan 1789¹⁷ is Johannes wer 'thús'. Dan klaget Jan Fransen fan De kompenije syn eigen frou Hiltje Martens oan om't hy yn harren hûs in nochal ûngeregelde boel oantrof doe't hy nei tsien wike omswalkjen dêr oanstuts. Johannes Meiles fan De Kompenije en Claas Jillings fan Westergeast wiene ûnderwilens by Hiltje yngien en hja hjitten de man net in hertlik wolkom. De nije bewenners wolle net arbeidzje, allinnich sûpe, en it binne boppedat rovers, aldus Jan Fransen. Mids 1809¹⁸, ta beslút, sit Johannes Meiles, yn syn 66e jier, wer fêst. Der wie yn it doarp in bijekoer ferdwûn en by Johannes thús waard - yndie - troch de doarpsrjochter en syn help huning fûn en in pantsje. De help moast efkes fuort om tou te heljen om Johannes te binen; op dat stuit seach Johannes kâns om, nei't hy de doarpsrjochter mei in mes nei bûten wurke hie, te ûntkommen. Johannes flechte, dwers troch De Tsjonger hinne, mar waard dêrnei dochs noch by de fodden pakt.

Yn libbensstyl ûntrinne Johannes Mok en Bauke Mok inoar dus net sa folle. Beide koene it ek goed fine met Klaas Jillings. Bruorren binne hja yn alle gefallen net; dêrfoar ûntrinne sy inoar te folle yn âldens. Alle opjeften fan komôf fan Johannes stimme moai oerien; dêrmei wurde teminsten syn âlden fuort weromfûn. Johannes wie doopt yn De Kompenije 2 juny 1743, soan fan Meile Johannes en Antje Jacobs.

it âlders nêst

It iennichste proses dêr't mem Antje Jacobs in rol yn spilet, begjin 1773¹⁹, jout ús fuort in aardich folslein oersjoch fan har húshâlding. De rol fan Antje Jacobs, widdo Meyle Johannes, yn De Kompenije, yn har 54e jier, bestiet út in ferklearring dat alle dieverijen fan de lêste tiid (it binne wol in stik as tsien) pleegd binne troch har skoansoan Claas Berents (deselde man dy't yn 1781 yn 'e mande mei Johannes Meiles in koperen tsjettel ferkocht hie).

Claas wurdt der fan fertocht dat hy mei Lammichjen en Hendrikjen Meiles nôt stellen hie. Hy soe fierder turfstekkers, broekjes, in koer bijen en twa hinnen stellen hawwe. Mei Luytje Meiles soe hy by Luytjen Idses tûken ôfsnijd hawwe om der knipers fan te meitsjen (25 knipers dogge in stoer, sa hie Klaas trije stoeren fertsjinne). Dan hie hy ek noch mei Jan Fransen en Johannes Meiles (doe soldaat) te biddeljen west; dy ekspedysje hie seis guozzen opsmiten. Yn de rin fan it proses wurdt fêststeld dat Johannes, Lammichjen, Hendrikje, Luytje en Gertje Meiles (de lêste wie de frou fan Claas Berents) bern binne fan Antje Jacobs, widdo Meile Johannes, en dat 'diens volgens de geheele familie dieven zijn'.

It ferwar fan Claas komt der yn grutte halen op del dat hy ûnskuldich is oan it meastepart fan de útheve fiten. Foarsafier't hy dêr wol in oanpart yn hân hie, wie hy der yn behelle troch de bruorren en susters ûnder driging mei bruien.

Ek Hendrikje Meiles, yn har 27e jier, wurdt heard. Hja is stikken minder rojaal as har mem; der binne mar inkelde dieden dêr't Claas mooglik in oanpart yn hân hie. Albertje Binnes hie noch sjoen hoe't Klaas Berents mei ien fan de dochters, nammentlik Lamk Meyles, it hûs fan Antje Jacobs ferlitten hie om dêr letter dy deis mei inkelde sekken nôt wer yn te kommen. Fierderop wurdt dan steld 'dat althans Antje Jacobs alle hare kinderen, de gevangenen niet uitgesondert, dagelijks anset tot steelen en wanneer sonder gestolen goed t' huis komen, slagen in plaats van Eeten krijgen, gelijk de gevangenen bij ondervindinge weet'.

Sa't it skynt is it Hof der net fan oertsjûge dat Claas Berents de grutte boef is; hy wurdt feroardiele ta mar ien jier tichthûs. De yndruk dat de ferskillende bern lang by inoar (en by mem) bleaun binne wurdt troch de speesjekohieren befestige. Wy misse yn dit selskip in (skoan)soan Bauke en dat is spitich. Lykwols moat dizze húshâlding earst mar efkes goed op in rychje set wurde.

oersjoch

MEILE JOHANNES, yn 1749 arbeider te Jobbegea-Skuorregea mei in húshâlding fan twa persoanen boppe, fjouwer ûnder de tolve en in oanslach fan *f* 20-17 yn de kwotisaasje, doopt Weinterp sept. 1711, soan fan Jannes Bastiaans en Lampke Hendriks (Rijzenbrij), boasket (1e prokl. Weinterp 13 des.) 1739 ANTJE JACOBS, berne om 1720 hinne, stoarn yn De Kompenije 1788/89.

Net lang nei it houlik giet de húshâlding nei Jobbegea-Skuorregea, dêr't yn 1743 de soan Johannes doopt wurdt. Meile bewennet dêr de speesjenûmers 58 (1751), 56 (1752), 54 (1753) en 51 (1754 oant 1759). Dat lêste jiers is de húshâlding ferfearn nei De Haule. Sûnt yn 1782 yn it speesjekohier ek plak ynromme wurdt foar De Kompenije wennet dêr oan de súdkant op nûmer 8 Meile Johannes widdo; hja is earmlêstich. Oant 1788 wenje op dat nûmer Meile Johannes widdo en bern, sûnt 1789 Meile Johannes' bern en dat bliuwt sa oan it lêste kohier fan 1805 ta. Wy meie, tinkt my, der fan út gean dat dit itselde hûs is dêr't Antje en bern yn 1773 al wennen.

In dochter kin wêze:

1. AALTJE MEILES, berne om 1741 hinne, stoarn De Kompenije 3 febr. 1827, tr. Aldehoarne 14 nov. 1762 HAYE BRUINS. Ien fan harren (fiif) bern is Meile Hayes Rijsenbrij.

De fierdere bern binne wis:

2. LAMKJE MEILES, berne om 1740 hinne, leit yn 1762²⁰, âld yn har 21e jier, in tsjûgeferklearring ôf, wurdt yn 1790²¹, 52 jier âld, feroardiele ta acht dagen wetter en brea fanwegen biddeljen sûnder tastimming.
3. JOHANNES MEILES (MOK), doopt De Kompenije 2 juny 1743, soldaat (1773), opsletten (1781-1788 en 1809), krijt tuskentoch om 1808 hinne (65 jier âld!) in dochter Christina by FROUKJE JANS.
4. LUITJE MEILES, hy libbet 1773.
5. HENDRIKJE MEILES, berne om 1747 hinne, boasket (ûndertrou Aldskoat 23 aug.) 1772 HENDRIK GEERTS, fan Drachten.
6. GE(E)RTJE MEILES, berne om 1749 hinne, hat yn 1790 mei har suster Lamkje en mei Zytske Johannes te biddeljen west, trout Nijehoarne 6 jann. 1771 KLAAS BEERENTS SPINMUIS, berne om 1748 hinne, yn 1773 feroardiele ta ien jier tichthûs, yn 1781²² ta tsien jier (ûnder oaren foar stellerij fan in koperen tsjetel). Stoarn nei 1790.

en Bauke dan?

Wy hawwe hjir te krijen mei de famylje fan Bauke Baukes/Meiles Mok, dat mist net. Dit is de iennichste famylje dêr't de namme Mok yn foarkomt, allyksa de namme Meile. En ek fierder jout it in soad eigenskip. Miskien dat de lêzer dy't oant safier dwaande wie mei in detektive-roman op dit punt neigean wol hoe't de moard útkomt.

en Bauke dan!

Bauke is berne om 1769 hinne. Hy kin net in soan wêze fan Aaltje Meiles, dan hie hy wol Bruin Hayes, of sa, hjitten. In soan fan Johannes of Luytje Meiles kin hy likemin wêze, dan hie syn patronym oars west. It hat ek net folle kâns dat hy ien fan Hendrikje of Gertje wie; miskien helpt it noch wannear't wy de rjochtsaak fan Lamkje fan 1790 efkes neier besjogge.

Lamkjen en Gertje Meiles en Zytske Johannes wurde fertocht fan stellerij. Dat kin net bewiisd wurde, dêrom folget allinnich in feroardieling foar biddeljen. Der is in ferskaat oan tsjûgeferklearrings. De tsjûgen binne it der oer iens dat Zytske bern mei hie op strooptocht. Der is mar ien tsjûge, Wybe Yntses, dy't it opfoel dat ek Lamkje fan in jong famke en in jonkje beselskippe wie.

Bewiis is dit net. It jonge famke en it jonkje kinne yn alle gefallen Geeske en Bauke net west hawwe, dy wiene doe al om de tweintich hinne. Dochs sille wy it yn dizze rjochting sykje moatte.

Wat docht in frijster dy't in bern krijt? Dy jout it bern in namme; Bauke bygelyks, miskien de namme fan de heit. En wat docht in Bauke, wannear't him nei syn patronym frege wurdt troch in drost? Dat wurdt dan Baukes, of oars Meiles, krekt sa't it útkomt. Wêr hellet in jonge dy't syn heit nea kind hat in tanamme wei? By omke Johannes (hoe-wol't hjir de fraach iepen bliuwt wat der earst wie, de hin of it aai). Ta beslút, wa komt yn alle gefallen yn 'e beneaming om ferneamd te wurden as sa'n jonge in bern krijt? Mem Lamkje, soe men sizze.

Foar Geeske jildt in soartgelikens ferhaal, dêrom woe ik Bauke fuort mar mei wissichheid in (heal)suster ta hawwe. Om de heiten hoecht nei myn idee net fierder socht te wur-

den. De ferklearring fan Wybe Yntses jout noch wol perspektyf foar fierdere bruorren en susters Mok.

NOATEN

De measte gegevens komme út de bylagen fan de kriminele sintinsjes foar it Hof fan Fryslân (BKS).

1 RA SCO A3 13. **2** BKS 413 12.3.1803. **3** BKS 416 18.5.1803. **4** BKS 466 14.9.1808. **5** BKS 483 (3.7.1810), HvF II44 151 (en 154v). **6** HvF II41 177. **7** BKS 421 10.12.1803. **8** BKS 455 26.9.1807. **9** BKS 469 3.12.1808. **10** BKS 349 1.7.1796. **11** RA SCO A2 163v. **12** BKS 415 26.3.1803. **13** BKS 417 9.7.1803. **14** Militaire rechtspraak (arch 15) nr. 19 357. **15** BKS 254 17.12.1783. **16** BKS 270 26.1.1787. **17** BKS 305 11.12.1789. **18** BKS 474 14.6.1809. **19** BKS 217 22.4.173. **20** BKS 177 29.3.1762. **21** BKS 313 26.11.1790, RA SCO A1 155. **22** BKS 244 15.9.1781.

LIJST VAN DORPEN EN STEDEN

voorkomende in het register van decretale verkopen III26 van het Hof van Friesland (vgl. de Genealogyske Jierboekjes van 1978 tot en met 1989).

Dit deel bevat akten van overdracht van onroerende goederen van minderjarige kinderen en kerkelijke corporaties uit de periode 1697 tot en met 1700.

De namen achter de folionummers zijn toponiemen en (veelal na een punt-komma) persoons- of geslachtsnamen. De nummers van de folio's geven het begin van de desbetreffende akte aan.

- Aldeboarn : 49 (een sate met huis en hooiberg, 18 koegrizingen en 9 mad maden; naastliggers: de Kleine dyck, Gerrijt Haijtses en ds. Hanso Hes; meier: Focke Liomes; koper: Daniel de Blocq van Scheltinga; verkopers: Jan Tierx en Hendrick Tijmens als kerkvoogden van Beets), 49 (een kleine fenne, een fenne en nog 3 mad maden op Westerbure fennen; naastliggers: de Legedijck, Hotse Tettes' sate, de Wansloot of de Legedijck, Arnoldus van Haersma, Oedt Tierx en Uble Auckes dorprechter; kopers: Allert Thonis en Gauwe Feijckes; verkoper: de kerk voornoemd).
- Annaparochie, St. Beets : 16 (Willem van Haren, grietman van 't Bildt; idem fol. 101).
: 39 (een sate met huis en schuur, de Wansloot, het Coninxdiept; meier: Gerben Jans; Wybe Gosses, Foocke Jacobs, Sjoerd Tiebbs; koopster: Anna van Kinnema weduwe v. Martinus Fockens; verkopers: Saco van Teyens, het kind van Adriaen van Besten en w. Romelia van Teyens), 49 (Jan Tierx en Hendrick Tymens verkopen als kerkvoogden verschillende eigendommen te B. en Aldeboarn, de Wansloot of de Legedijck, 't Coninxdiep, de Voorcampen; niet verkocht wordt 'de schole die sal blijven staen tot proffijt van t' dorp aldaer tegenwoordich staet ofte bij de wech mogen setten'; Hotse Tettes, dorprechter Uble Auckes, Oedt Tierx, dorprechter Hendrick Tzidgers, Jan Tierx; kopers: Daniel de Blocq van Scheltinga, Allert Thonis, Gauwe Feijckes, Eit Jans, Baarte Meines Nijholt en Gialt Tiercx).
- Beetsterzwaag : 18v (Oene van Teyens als voogd van Saco van Teyens, Jacobus Sinnema notaris publ.), 39 (Oene als voren).
- Birdaard : 146 (Helena Spitholt, wed. Theben).
- Bolsward : 9v (Dominicus Hijlckema gerechtsbode van B.), 128 (Frederick Huisman herbergier), 130 (w. Hille Gaetses Buwalda, Jan Dirx Faber executeur).
- Burgwerd : 130 (Jan, Aefcke, Ytie, Reijn, Frouck en Sijbe als kinderen van Reijner Jansen).
- Deinum : 35v (1/3 van 9 pm weiland 'aen t' Oost' van D.; koper: Dirck Gerloffs Baarda; verkoper: Theodorus Atsma).
- Dokkum : 42 (Claes Jelles majoor, Jan van Aalsum herbergier), 46 (Arent Borman herbergier), 122v (Geertruyd Lodewijcks hospita in de Benthem), 135v (Lucas Sergiant herbergier in de Benthem).
- Dongjum : 98 (Andries Gosses te D. onder de klokslag van Franeker).

- Dronrijp : 32 (Eelco Offringa), 60v (Freerck Jans, mr. castmaeker en coopman, als voogd van de kinderen van Pytter Jans te Jelsum).
- Ee : 46 (2/3 van een sate met huis en schuur en 83 pm land in de Tjoegen; meier: Jacob Jans; koper: Henricus van Wijckel als cur. van Elisabeth van Bosman; verkoper: Joannes Jennema, actuarius v.d. boelgoederen in Ferw.deel, als cur. van de boedel van burgemeester Bouwe Rijpema en Trijntje Fogelsang e.l.; de erven Renicus Ripema).
- Ferwerd : 91 (de kinderen van Teth Catharina Roorda van Eysinga bij Edsert van Burmania, raad ter admiraliteit van de Maas, op Jousma state).
- Foudgum : 66 (15 pm land in Oenema sate, groot 70 pm, bewoond door Freerck Jans; koper: grietman Ernst van Aylva; verkopers: de kinderen van Binnert Heringa van Grovestins).
- Franeker : 1 (Grietie Bouwes herbergierse in de Valck), 9v (dr. Taco Bruijnsma), 32 (als 1), 70 (Simon Reynalda, burger hopman, en Siouck van Emmenes e.l.).
- Hallum : 16 (1/3 van de Hallumer treckweg met 1/3 van de tollen, het tolhuys en de paardestallingen, met rechten, plichten, lasten en schulden van de aanleg; koper: Siuck van Burmania ontvanger-generaal van de lijffrenten; verkopers: de erfgenamen van Sophia van Jongstal, t.w. de kinderen van w. grietman Gellius Wybrandus Jongstal en Ida Lesana van Wissema e.l. (curatoren: grietman Willem van Haren en Ged. Staat Bruno van Viersen), Sophia Margaritha van Vosbergen (x Johan Blanche, commandant van de Groninger lijffguarde), de kinderen van w. capitain Willem Jongstal (curator: mr. Ipe Clasen Rijsveld) en Sibilla van Jongstal, wed. v. Arnold Viersen), 53 (3 pm 't oud hof genaemt op Hallumer mieden en 8 en 4 pm keeglant; meier: Jacob Siouckes; verkopers: Eduarda, Gerrolt, Binnert Heringa en Duco Edsert van Grovestins, allen kinderen van Binnert Heringa van Grovestins cum uxore, die 'importante schulden' hadden nagelaten; voorts Frederick en Rixiarda van Grovestins; kopers: mr. Thomas Nauta en Jacob Hansen Faber; Jochum Fopkes, Waling Symons; naastliggers: de Zee en de Zeedijck), 77v (een sate met huis en schuur op Hallumer mieden en 16 pm land, de olde Dijk ten westen, 3 pm heet de Fogelsangh; de sate hoedt 'bij doortocht van de militie de inquantinge pro quota'; Jochum Fopkes; koper: dr. Martinus Gravius), 77v (18 pm los land in 3 percelen, 3 pm 'tussen H. en de Doccumer treckwech bij 't groot mad also genaemt', 10 pm 'op 't Muntiebild', 14 pm los land, 5 morgen land, 8½ pm los land; naastliggers: Dirck Abes, Jacob Jans, de Kelderwech, de Cadijck, de nieuwe Munnicke-zeedijck, IJe Wijbes; meiers: Breijucht (Brucht) Gijsberts, Jan Hiddes, Diedert Piers; kopers: Seerp Fransen, Hijlcke Botes, Antie Roelefs wed. v. Aucke Fransen, Tjeerd Annes, Tialling Jacobs, Baucke Annes, Jouw Tiepkes, Eeco Horatij; verkoper: Albert Aemilius Coenders), 101 (een sate 'bij de buijren aen 't Zandpad'

- met huis en schuur en 29 pm land; meier: Sijtse Andries' weduwe; 11 pm zijnde een hornleger, 18 pm los land, 4½ pm land 'aen de Jousembuijsterwech', 10 pm los land in drie percelen, 6 pm land met stem, 13 pm los land in twee percelen, 4½ pm land aan de Marrumer vaart, 3½ pm land 'aen de Kelderswech', 2½ pm land op de Tioegen, 5¼ pm land 'aen het Langland met palen afgedoelt', 4½ pm land 'op 't Cortland', 3½ pm land 'over de Hel aen Pybe wech', 3¼ pm land 'in de Hel met limietscheijdinge daerin naer older gewoonte afgeperckt', 7½ pm land op Hallumer mieden; kopers: Jacob Hansen Faber, Alle Clasen, Agge Meynerts, Jochem Fopkes, Sipcke Sioerds te Marrum, Eco Horatij, Otto van Simonides, Rienck Jans, Claes Gijsberts, Douwe Cornelis; naastliggers: Alle Clasen, Harmen Feyckes, erven Gijsbert Daniels, Jacob Jans; verkopers: de kinderen van Gellius W. van Jongstal).
- Hantum : 42 (Pytter Rinses te Hantum als curator over een dochter van Pytter Rinses te Hiaure).
- Harlingen : 120v (Hendrick Popta, coopman en schrijver van een compagnie te voet, als cur. over Allert Buitenpost, die prodigus (onbekwaam) was), 125 (een huis aan de noordkant van de Laenen omtrent de lange piep, bestaande uit een voorhuijs met een voorcamer daer besijden, nog een rojale binnencamer met een loodts daerachter; Thomas Groenewolt, Jan Regnalda; koperse: Johanna de Jager, weduwe van luitenant Westenen; verkoper: Aucke (ook: Augustinus) Riemersma als curator over Jan en Marijke Stavast, vermoedelijk kinderen van w. Claes Stavast).
- Heeg : 94 (een stemdragende sate met huis en hooiberg en 70 pm land; meier: Pijtter Feijckes; kopers: Pijtter Feijckes en Claes Sijbes; verkopers: de erfgenamen van grietman Frans van Eysinga te Wirdum; Sible Rienx).
- Heerenveen : 6 (Andries Harmens, coopman, curator over Harmen Raasvelt).
- Hemelum : 146v (de helft van 25 haden land bij de Ossepoel bij Galamadammen naast de schar Poppendijck; 9 hoofden land in Goitiens schar bij de Morra; meier: Douwe Gerrijs Jaersma te Koudum; koper: dr. Dominicus Rispens; verkoopster: Helena Spitholt, weduwe Theben te Birdaard).
- Herbaijum : 1 (35 car.g. eeuwige rente uit een afgebroken tichelwerk en 3 pm land aan de Franeker trekweg 'ontrent de Suipsloot' te H.; het tichelwerk was in verval geraakt, zodat het deze rente niet meer kon opbrengen; dr. Rudolphus Petri, notaris Vitus Fennema; kopers: Arrien Pijters of Harmannus Gijsa; verkopers: Abe Bouwes, huisman, en ds. Petrus Gardingius als kerkvoogden van H.).
- Hiaure : 42 (een stemdragende sate met huis en schuur en 61 pm land; meier: Marten Pijtters; koper: Ernst Sicco van Aylva grietman; verkopers: Pytter Rinses te Hantum en Claes Jelles majoor te Dokkum als curatoren van Auckien, dochter van Pytter Rinses en Jancke Jelles te Hiaure; Yme Dyurds, Age Diurres Alckma

- weibel van 't krijgsgerecht der Fries-Nassause regimenten te Leeuwarden als 'steevader' van Auckien Pijters voorn.).
- Huins : 120v (een stemdragende sate met huis en schuur en 80 pm land; meier: Eling Cornelis; koper: dr. Henricus van Popta oldste advocaat; verkopers: de prodigus Allert Buitenpost met toestemming van de crediteuren van Jelte Lolles Aelserda).
- Idzega : 94 (Pytter Feyckes, huisman).
- Jelsum : 60v (een stemdragende sate met huis en hooiberg en 28 pm land; koper: ds. Balthasar Becker; verkoper: Freerck Jans te Dronrijp voor zich en als voogd v.d. kinderen van w. Pytter Jans en Tryntie Heins e.l. te J. opper buiren), 129v (een oudt huijs met een hornleger en een fenne (5 pm); meier: Lijckle Tiaarts; koper: Johan Lodewijk Doijs; verkopers: Doijs vn. en Claes Cornelis als kerkvoogden van J. ter afflossing van schulden).
- Jirnsum : 91 (een sate met huis, beschutte hoiiberch en 70 pm land; meier: de ontvanger Claes Aebes; kopers: Claes en Hessel Dirx te Mantgum en Jirnsum; het dorp ten oosten en de Dijk ten noorden), 91 (een sate met huis, schuur en 20 pm land; meier: Ede Clasen; belast met 8 gg. 22 st. grondpacht te Mantgum; koper: Edzert van Burmania, grietman van Rauwerderhem; verkoper: de kinderen van Teth Catharina Roorda van Eysinga bij Edsert van Burmania, raad ter admiraliteit v.d. Maas, wonend op Jousma te Ferwerd, en van Cecilia van Humalda, wed. v. Tjalling Edo Johan Heringa van Eysinga, wonende op Jousma te Wirdum, nomine liberorum, allen erfgenamen van hun grootvader Frans van Eysinga, grietman over Leeuwarderadeel, en Aeltie van Eysinga, in tijden e.l. op Jousma te Wirdum).
- Jorwerd : 32 (Ids Jans, procureur-fiscael van Baarderadeel).
- Kollum : 63 (8 pm land op 't zuijd van K. aen de Doccumer trekwegh en de Swarte sloot; kopers: Arien Aukes Stellingwerf te Oudwoude en executeur Symen Wybes; verkoper: fiscael Schipio Faber; Hendrick Clouckert deurwaerder H.v.Fr., Arnoldus Guijckema).
- Koudum : 3 (Douwe Gerrijts Jaersma), 101 (w. Gellius Wibrandus van Jongstal, grietman over Hem.O.N.), 146v (Douwe Gerrijts Jaersma).
- Kubaard : 9v (een sate 'Jornahuijster State genaemt' met huis en schuur en 70 pm land, de Vaart ten westen en de Slachtedijck ten oosten en noorden; meier: Pijtter Aleffs; koper: Hobbo Baard van Sminia; verkopers: dr. Taco Bruijnsma advocaat te Franeker, Dominicus Hijlckema te Bolsward en Joucke Mammaing te Sloten als curatoren van 't innocente weeskind van w. Cyprianus Bruijnsma, gedeputeerde staet van Friesland; de erfgenamen van dr. Petrus Mellema), 98 (een sate met huis en schuur en 14½ pm land; Hiske Piers nu gehuwd met Jan Clasen; koper: Hobbo Baard van Sminia; verkopers: Andries Sietses en Eelke Tiepkes als kerkvoogden om een schuld van 6000 car.g. af te lossen; de sate is belast met 'gaarluijden' op zonda-

- gen wanneer er gepreëkt wordt; een halve stem), 98 (ruim 7 pm land in de fenne van Groot Lopenser sate, in 't geheel 99 pm groot; koper: dr. Franciscus Frisius; verkopers: als voren).
- Langezwaag : 113v (een sate of 9 roeden land 'streckende van de toege-maecte gronden suidwaarts tot noordwaarts in de E met 't meer mad daerbij en onder begrepen', met 't recht van schra, stemmen en de legerstede op het kerkhof; meier: Molle Wijgers molenaar; koper: Augustinus Lycklema à Nijeholt, grietman; verkopers: Adolphus Alsem s.s. candidatus en Dedde Jans, als kerkvoogden, om enkele schulden af te lossen).
- Leeuwarden : 3 (5 gg. jaarlijkse grondpacht uit het huis van distillateur Jacob Andries op de Dijk; koper: Keijmpo Lutsmaturp; verkoper: Viglius Ernestus ab Aijta; Anthoni Holst herbergier in de Keij-serscroom), 6 (een huis in de Beijerstraat; bewoner: notaris Van Jeveren; kopers: Janneke Clases en Catharina Rispens, be-jaarde dochters; verkoopster: Catharina Martens, weduwe van Hans Pytters coetsier; Curtius Ruidra procureur-postulant, voor Andries Harmens te Heerenveen als curator over Harmen Raasvelt, die erfgenaam is van Maritie Willems, weduwe van Buwe Jacobs; Reinier de Gies, wijnhandelaar), 12v (een huis 'aen de stadtsingel ofte Grachtswal tusschen de Wirdumer en Tuijnsterpoot tegenover de olde Pijnigtoorn'; bewoners: God-frid Heisterveld c.u.x.; naastliggers: François van Jorritsma raad ord. en Age Piersma; koper: coopman Arien Clasen; ver-kopers: Claes van Werens, cornet van een compagnie cavale-rie, en z'n zoontje Jan bij Trijntie Jans, en Hans Jacobs Dolep, harpoucher van de Stadhouder, voor z'n zoontje Joannes Dolep bij Marijke Hendrix, die erfgename is van genoemde Trijntie Jans), 12v (een 'hovinge ende somerhuijs' aan voren-genoemde singel 'beplant met deftige wijnstocken', de ingang grenst ten zuiden aan Marceles Goverts Gasthuijs; koper: bode Harmen Rommerts; verkopers als voren), 16 (Johan Blanche, commandant van de Groninger lijffgarde van de Stadhouder, en Sophia Margaretha Vosbergen e.l.), 22 (15 pm nieuwland in 3 percelen deels aan de Hogedijk naar Jelsum; meiers: Gerrijt Hilbrants en Pijtter Feijckes; koper: burgemeester Sierck Nauta; verkopers: dr. Johan Daniel Kutsch, premier clerq van Ged. Staten, en dr. Johan Reinard Kutsch, advocaat, als cura-toren van hun jongste broer Johan David Kutsch, en van hun zuster Anna Margaretha Kutsch; alsmede Outgerus Kutsch, schrijver van een compagnie te voet, Henricus Petrus Kutsch, en Tarquinius Kutsch, vaandrig onder een compagnie te voet, samen kinderen van N. Kutsch en w. Anna Outgersdr.; Jan Mathijsen herbergier in de Olde Hopsack), 26 (een huis 'in 't Hofstratie' achter de Westerkerk; bewoners: Joannes Lijpfrijd e.a.; kopers: dr. Feijto Wesselius schepen; verkopers: Berbera Clases, Ydtie Douwes Schaep en dr. Arnoldus Huppe als cura-tor over Douwe Sickes Schaep; mr. Wijtse Anes op 't Vliet, bode Martinus Posthumus, deurwaarder Harmanus Thijnsma, Anthoni Holsteijn herbergier in de Keijzerskroon op de hoek

van de Peperstraat), 29 (1/4 van een huis; bewoner: Lieuwe Tania en voorheen mr. Jasper Ras; koper: Zacharias Reinarda chirurgijn in de Schrans; verkoper: Tiaerdt van der Lelij), 35v (1/3 van 8 pm weiland; meier: Jilles Jacobs; koper: dr. Georgius Atsma als curator van Joannes Atsma; verkoper: Theodorus Alckma; Johannes Poppes' weduwe), 42 (Age Diurres regimenten, als stiefvader van Auckien Pytters), 70 (een in tweeën gedeeld huis 'nevens de Brol op de hoek van de doorgaande steeg', in dit huis een bakhuis en een losse 'tincast'; naastliggers: dr. Arent van Bolten en Jan Wouters; bewoners: Johannes Hoeckema mr. backer en dr. Van den Heuvel; kopers: Hoeckema vn. en Pytter Taeckes smalschipper; verkopers: de (klein)kinderen van Jan van Emmenes, schepen, en Rinske Accama e.l., t.w. Eijske (x w. Claes Pijtters bode), Siouck (x Simon Reynalda te Franeker), dr. Hubertus, oude vaandrig Johannes en Frouckien Emmenes, alsmede Trijntie en Elisabeth Adama als kinderen van mr. Johannes Adama en w. Janneke van Emmenes e.l., waarover Claes Gerckes Heringa mr. glaesmaker voogd is), 73v (een huis in de Hofstraet, naast de huizen van w. Mensenburgh en de Kerckstraet; bewoner: Hilbrant Clasen; koper: Pijtter Tieerds anthijcqsnijder; verkopers: Tiaard van der Lelij, mr. silversmid, en Grijtie Cuijnder e.l.; Anthonij Holsteijn hospes in de Keijzerscroom, deurwaarder Harmannus Thijnsma, Jeltie Gruijters, vrouw van Jan Dirx ten Broecke, als erfgename van haar zuster Hijlckien, die mede-erfgenaam was van Rinske Abbema, weduwe van dr. Franciscus Bockama), 77v (een dubbele huijsinge aan de Nieuwestad tegenover de Nieuwesteegspiep, bestaande uit een groot zael, een salet met gouden leer, een hooch getimmert toornatie, een keucken, poort, koetshuis en paardestallinge; naastliggers: de oude Doelesteeg, 't Ruijtersquartier; kopers: Bocke Douwes mr. timmerman en Lourens Clases mr. metselaar; verkopers: de erfgenamen van Johan van Coenders, capitein v.d. gaurde van Hendrick Casimir, erfstadhouder, en Margaretha van Walta e.l., t.w. Albert Aemilius cornet, Aurelia, Titia, Aleghonda vrouw van Johan van Idsinga majoor, Johan, Willem Hendrick, vaandrig, en Sybrant, luitenant, curatoren over hen: Johannes Duijff, old secr. van Small.land, en burgemeester Tiberias Taecama), 77v (een huis met paardestallinge aan de oostzijde van de oude Doelesteeg; bewoners en gebruikers: sergeant Jan Romers en Johan van Doijs; kopers: Marsen Wopkes weduwe van Albert Schaambeek en metselaar Pijtter Johannes; verkopers: de erfgenamen Coenders voornoemd), 94 (een groot huis bij de Huizumer waterpoort 'aen 't Bolwerck, met grote voorplaats, voorhuijs, tien boven- en benedenkamers, verscheydene kelders, paardestallinge en hovinge', belast met 2 car.g. 11 st. pacht aan 't St. Anth. Gasthuis; naastliggers: de Blokhuissteeg ten oosten, 't Bolwerck ten westen en de Waese ten noorden; bewoners: voorheen muntmeester Valke-

- nier en thans kapitein Aijmsa; koper: Minne van Coehoorn, luitenant-generael; verkopers: de erfgenamen van grietman Frans van Eysinga), 101 (Otto van Simonides), 108 (een nieuw gebouwde sloopstimmerhuys op de Schilcampen; koper: Jetse Sijtses beurtschipper op Amsterdam; verkoper: Simon Tiercx, de gebruiker; Anthoni Holsteijn, herbergier in de Keijzers Croon op de hoeck van de Peperstraat), 110v (een huis op de hoek van de Peperstraat; bewoners en verkopers: Bocke Wigles, kleermaker, en Sipkien Jacobs e.l.; koper: Bothe van der Werf; Adam van Westerbeek en Clara van Inia e.l.), 118 (een huis en hof buiten de stad 'tegenover de Pijnigtoorn op de Grachtswal ofte Stadtsingel'; koopster: Geertie Dirx weduwe van Upt Fransen; verkoper: Johannes Hanenburch, vaandrig van een compagnie te voet, als curator van zijn vijf kinderen bij w. Maeycke Johannes Heidoma, aangezien zijn 'lastige huijshoudinge met veele en impotante schulden was bezwaard'; vgl. ook fol. 133v en 141v), 130 (Arent Joosten Raekhuijzen toornwachter en Bernardus Colé en Bauckien Hilles Buwalda e.l.), 133v (een achtereind van een hof buiten de stad op de Grachtswal en een deel 'van 't somerhuis aen de middelmuijr'; koopster: Geertie Dirx weduwe van Upt Fransen; Johannes Hanenburch voornoemd), 141v (een huis op de Ewal; naastliggers: maeckelaer Goedenberch, hopman Lubach en het hof van Minnemahuijs; bewoners: dr. Radijs c.s.; koopster: Auckien Taeckes; verkopers: de kinderen van w. Maijcke Hommes Heidoma en Johannes Hanenburch, die hertrouwd is), 143 (1/4 van een huis op de Nieuwestad (br.z.); bewoner: Pijtter Nieuwenhuijs mr. castmaker; kopers: dr. Timaeus Beilanus en Petrus Pruissen rollarius en clerq; verkoper: Joris van Nuis; Daniel Bourceau, Heinsius Wigeri deurwaarder), 146v (Jan van Aarsen, banckholder), 150 (Jacob Johannes mr. schoenmaker, Hendrick van Laack herbergier in de Wijnberch).
- Loënga : 115v (de helft van een sate met huis en schuur en 52 pm land aan de Sneker trekvaart; meier: Gerben Nannes; de wederhelft is van Tjalling van Sixma; koper: Siuck Gerrolt van Burmania; verkoper: Egbertus van Haubois als curator over het kind van w. Bavius Nauta), 115v (12 pm land; meier en verkoper als voren; koperse: Elbrich Dirx, weduwe van Romcke Lyckles Haarsma te Sneek; Warner Koelmans herbergier in de drie Friesen).
- Mantgum : 91 (8 gg. 22 st. aan grondpachten uit de huizen van Wopeke Sybrens, Tjaard Gerloffs, een kerkehuizing en Frijtie Douwes; Claes en Hessel Douwes resp. te Mantgum en Jirnsum, Thijs Sijbrens).
- Marrum : 77v (een camp weiland; meier: Diedert Piers voor Claeske Jans; koper: Hijlcke Botes huisman; verkopers: de erven Johan van Walta), 101 (Sipcke Sioerds).
- Marssum : 120v (dr. Henricus van Popta oldste advocaat, als koper van een sate te Huins).

- Menaldum : 130 (Aefcke Reyners, vrouw van Gerrijt Rienx, dochter van Reyner Jans te Burgwerd).
- Oudega (Sm.) : 18v (14 mad maden in het Wildland onder O.; naastliggers: erven Ennius Idema, Folckert Hanses, Lammert Pijtters en Jan Ritskes; meier: Jan Hattems; kopers: Lammert en Jan vn. in de Rottevalle; verkopers: de erven van Martinus van Fockens).
- Oudwoude : 63 (Arien Auckes Stellingwerff).
- Raerd : 91 (Edzert van Burmania grietman van Rauwerderhem).
- Rottevalle : 18v (3/4 van een grote 'plaats' en van de 'groote huijsinge en schuijre het Heeren Huijs genaemt', 'streckende vandaer suijdwestwaert tot aen de Dwarswech op de Compagnons Leijen'; naastliggers: de Compagnons vaert en de Burmaniasloot; meier: Lammert Pijtters; koper: Schelto van Heemstra; verkopers: de erfgenamen van grietman Martinus van Fockens en Anna van Kinnema, t.w. de erfgenamen van Lucia van Siccam, n.l. Saco van Teyens en Romelia van Teyens, echtg. van Adriaen van Besten; Oene van Teyens, Eesge Metskes, herbergier, Lammert Pijtters, Jan Ritskes).
- Schiermonnikoog : 63 (Datho Quintus, drost, en Gabe Reijns Gauckema).
- Sloten : 9v (Joucke Mammaing).
- Sneek : 115v (Egbertus van Haubois, secretaris, als curator over het weeskind van Bavius Nauta; Warner Koelmans, herbergier in de drie Friesen), 150 (Edo Frieswijck, Gedep. Staet en burge-meester).
- Ternaard : 66 (Ernst van Aylva, grietman), 122v (het hornleger van Peyma sathe, 'met de cingel, de gracht, twee hovingen binnen en een buijten de cingels gelegen, doch sonder de boomen, plantagie, huijsinge c.a. daerop staende', met een vrije stem; de bomen zullen met de wortels moeten worden uitgeroeid en de 'fundamenten soo van de huijsinge binnen en buijten huijsinge als mede van de schuijre sullen moeten worden uijtgenomen en t' hornleger daarvan gesuivert'; kopers: Juliana Catharina en Anna Elisabeth van Beijntema; verkopers: de erfgenamen van Gellius van Peyma en Petronella van Velsen, t.w. dr. Joannes van Peyma, Juliana Catharina en Anna Elisabeth van Beintema, de advocaat dr. Dominicus Worp Peyma van Beintema, Johannes Ignatius Beintema de Peyma, raad en lijffmedicus van de Keizer te Wenen, universeel erfgenaam van z'n broer dr. Jacobus Worp Peyma van Beintema en voor zichzelf, dr. Jacobus Worp Peyma van Beijntema, samen erfgenamen van Onuphrius Worp Peyma Beyntema van der Meulen en Titia Ruffelaart e.l.; voorts nog Aleide, Agatha, Lucia en Petronella van Peyma, weeskinderen van dr. Johannes Constans van Peyma en Maria Rispens e.l. (curator: Sibolt Rispens), als erfgenamen van hun ouders en van hun broer Gellius van Peyma, samen universele erfgenamen van Gellius van Peyma en Petronella van Velsen, hun ouders en grootouders), 135v (25 pm land in drie percelen naast het hornleger van Peyma state; kopers: secretaris Scipio Halbertsma en dr. Dominicus Beintema

- advocaat; verkopers: de kinderen van dr. Joannes van Beyma; notaris B. van Vliet, dr. Petrus Henricus Petreus).
- Tjerkwerd : 130 (een deel van Bualda sate, bewoond door Pyter Clasen cum ux.; sent. 21 nov. 1698; koper: Andries Douwes; verkopers: Bernardus Colé en Bauckien Hilles Buwalda e.l. te Leeuwarden; w. Hille Gaetses Buwalda, deurwaarder Harmannus Thijnsma; de weeskinderen van Reyner Jansen te Burgwerd).
- Tzummarum : 32 (een stemdragende sate met huis en schuur en 50 pm land; meier: Sijbren Anes cum ux.; koper: secretaris Julius Jeltinga; verkopers: de weeskinderen van Edzart Duco van Harinxma thoe Slooten, overl. te Hallum, die 'merckelijke duizenden schulden' moeten betalen; naastliggers: Offke Fransen, Claes Sickes, w. Duco Heins en de Oude Zeedijck), 32 (een stemdragende sate bij de sijl met huis en schuur en 60 pm land; meiers: Tiaerd Clasen cum ux.; naastliggers: w. Hijlke Pijtters, Sijbren Pijtters en de Hereweg; verkopers: de weeskinderen voornoemd).
- Uitwellingera : 94 (25 pm land 'aen de buijren' in vier percelen; meiers: ontvanger Harmen Sipckes en Cornelis Dircx; koper: Sible Rienx te Heeg; verkopers: de erfg. van Frans van Eysinga).
- Wenen : 122v (Johannes Ignatius Beintema de Peyma, raad en Lijffmedicus van de Keizer).
- Wergea : 150 (1/5 van Gaickema sate op de Noorderbuijren, groot 62½ pm; meierse: Foockel Douwes; naastliggers: Tuidinga en de Bumeer; lasten: f 5 leppedijx lasten, 4½ gg. eeuwige rente aan Ype Ypes' erfgenamen te Warstiens en ½ gg. aan de kerk te Warga), 151 (1/10 van een sate groot 55 pm; naastliggers: de Bumeer, Meinert Binnes en de erven van Harmen Visscher; meierse: de weduwe van Jentie Sierx; koper van beide saten: Tjalling Homme van Camstra; verkopers: de erfgenamen van Rieme Lieuwes, weduwe van Ympke Tietses te W., die zoveel legaten had beloofd, dat die onmogelijk konden worden betaald; de erfgenamen waren: Grietje Sioerds, Jacob Johannes mr. schoenmaker te Leeuwarden als curator over Antie en Willem Willems, Catharina Willems (x Hendrick van Laack te Leeuwarden), samen kinderen van w. Willem Willems en Grietje Wopkes; voorts nog: Hessel Bauckes, His Bauckes (x Douwe Rinses schuifvoerder) en Trijn Bauckes (x Simme Pijtters te Wirdum).
- Westernijkerk : 53 (ong. 65 pm land 13 verschillende percelen, merendeels gelegen 'op de Krbaijen' (zeven keren genoemd!) aen de Oude Dijck; naastliggers: de Zeedijck, Folckert Anes, Claes Sytses, Claes Ytses, Jacob Siouckes, het Weeshuis, bijsitter Romcke Douwes, Baucke Bauckes, Lourens Walings en Rinse Roeloffs' erven; meiers: Taede Sioerts, Nanne Sijtses, mr. Michiel Fontejn; kopers: secretaris Tjallingius Nauta, Jacob Hansen Faber, Rienck Jacobs te Ferwerd, Gosse Elings te Marrum; verkopers: de erfgenamen van Binnert Heringa van Grovestins, zie bij Hallum 53).

- Wierum : 135v (19½ pm land in drie percelen; naastliggers: Bote Freerx, Bote Roelofs, Abe Hiddes, Jetse Tierx, Jetse Tiaards; meiers: Pijtter Lieuwes, Jetse Tiaards, Bote Freerx en Abe Hiddes; kopers: Heinsius Johannes Heinsius, Bote Freerx en Jetse Tierx; verkopers: de kinderen van w. dr. Joannes van Peyma (curator: Sibolt Rispens) en Aleides, Agatha en Petronella van Peyma).
- Wirdum : 91 (de erfgenamen van Frans van Eysinga; zie verder Jirnsom 91), 150 (Simme Pijters en Tryn Bauckes e.l.).
- Wons : 128 (3/4 van de stemdragende sate Lessawons met huis en schuur en 66 pm land; naastliggers: w. Joucke Scheltes en w. Tade Ydes; meier: Sijtse Lolckes; de sate is begerchtigd met een vrije vissernije in de vaart van Makkum naar Wons en is belast met noorder en zuider lasten in de floreenbelasting; koper: Sijtse Lolckes; verkoper: Jochum van Vliet, fiscaal generaal van Friesland als curator van Rinske Bruynsvelt).
- Workum : 101 (Bruno van Viersen, burgemeester en Gedep. Staat).
- Wijckel : 94 (Minne van Coehoorn, luitenant generaal).

D.J. van der Meer

FRIEZEN IN GRONINGEN

voorkomende in de huwelijksproklamatieboeken van de stad Groningen (vergelijk Genealogyske Jierboeken van 1987, 1988, 1989).

In deze aflevering zijn verwerkt de proklamatieboeken 176 tot en met 178 (1719-1739). Men dient erop te letten dat de plaatsnaam achter de proklamanten niet als plaats van herkomst gelezen moet worden, maar als geboorteplaats.

Tolbert,

Reid van der Ley

PROKLAMATIEBOEK STAD GRONINGEN NO. 176, 1719-1727

pr. 23 dec.	1719	Idske Foppes, van Lippenhuizen in Friesland, present, en Leentje Jans, van Slochteren, p.q. Sander Ariaans, als daartoe verzocht. Gekopuleerd 10 jan. 1720
pr. 30 dec.	1719	Tjaard Willem van Heerma, kapitein van een compagnie infanterie, van Winde in Drenthe, present, en Helena Catrijna Clant, van Witmarssum in Friesland, p.q. Sixtus Frederik Willem van Schrick, oom. Attestatie gepasseerd.
pr. 20 jan.	1720	Harmen Arents, van Heerenveen in Friesland, present, en Gepke Wolthers, weduwe van Anthonius Pouwels, van Groningen, p.q. Geert Krijger, oom. Gekopuleerd 13 febr. 1720
pr. 3 febr.	1720	Jan Jans, van Norden, present, en Stijntjen Beerents, weduwe van Hans Freerks, van Dokkum, p.q. Joost Jans, als daartoe verzocht. Gekopuleerd 29 febr.
pr. 17 febr.	1720	Sytse Hendriks, van Boornbergum in Friesland, present, en Geesien Jacobs, van Groningen, p.q. Adam Adams, als halfbroer. Attestatie gegeven.
pr. 2 mrt.	1720	Louis Geoffroy, van Groningen, present, en Susanna Sibrandina de Schepper, van Leeuwarden, p.q. de schriftelijke order van de bruid en deszelfs moeder.
pr. 23 mrt.	1720	Cornelis Lippes, van "Uurdorp" in Friesland, present, en Antje Jacobs, van Munterzyl, p.q. Jeype Harmens, als daartoe verzocht. Gekopuleerd 23 april.
pr. 30 mrt	1720	Wybrand Jelles, van "ter Henne" uit Friesland, present, en Systske Derks, weduwe van Geert Eppes, van Groningen, p.q. Lodewijk Derks, als broer. Attestatie gegeven.
pr. 6 april	1720	Jacob Amsingh, Leek, present, en Grietje Harms, van Burum in Friesland, p.q. de olderman Harmen Alders, als daartoe verzocht. Attestatie gepasseerd.
pr. 13 april	1720	Sicco Juriens, van Winschoten, present, en Madelena Mijns, van Heerenveen, p.q. Hetto Roertsema, als daartoe verzocht.
pr. 20 april	1720	Johannes Kleij, p.q. Jan Gerryts, en Anna Sophia van Helmont, van Leeuwarden. Gekopuleerd 8 mei.

- pr. 20 april 1720 Douwe Willems de Ridders, van "Luindingakerk" in Friesland, present, en Dieuwertje Carstens, van Groningen, p.q. Jan Jacobs, als stiefvader. Gekopuleerd 7 mei.
- pr. 8 juni 1720 Derk Joris, van Groningen, present, geassisteerd met zijn vader, en Nieske Jacobs, van Dokkum, p.q. Pieter Folkerts, als neef. Gekopuleerd 30 juni.
- pr. 15 juni 1720 Jan Sjourts, van Dokkum, present, en Marghjen Jans, van Aurich in Oostfriesland, weduwe van Laus Oenes, p.q. Jan Nicolaas, als goede bekende. Gekopuleerd 1 aug.
- pr. 3 aug. 1720 Matthyas Wiltens, van Groningen, present, en Yke Jans, weduwe van Jan Ayolts, van Leeuwarden, p.q. Dietert Jans, als daartoe verzocht. Gekopuleerd 11 sept.
- pr. 5 okt. 1720 Wytse Annes, van de Jouwer uit Friesland, present, en Bonneghjen Conraats, van Groningen, p.q. de commandant Berent Steenwijk, als daartoe verzocht. Gekopuleerd 23 okt.
- pr. 26 okt. 1720 Oesebrand Jacobs, van Groningen, present, en Trijntjen Leeuwes, weduwe van Hans Syberings, van de Rotteval uit Friesland, present.
- pr. 26 okt. 1720 Fedde Hayes, van "Watten" uit Friesland, present, en Geertje Jans, van Groningen, p.q. Nicolaas Geerts, als stiefvader. Gekopuleerd 11 dec.
- pr. 2 nov. 1720 Jouke Hindriks van der Haar, van Leeuwarden, present, en Anneghjen Jacobs, weduwe van Geert Harmens, Leek, present. Attestatie gegeven.
- pr. 9 nov. 1720 Engbert Pieters, van Warfhuizen, present, en Ida Melles, van Oldeboorn uit Friesland, p.q. Jacob Derks Huysinga, als daartoe verzocht. Gekopuleerd 4 dec.
- pr. 28 dec. 1720 Symon Jonas, van Groningen, present, en Maaijke Aukes, van Dokkum, p.q. Jan Tiddens, als daartoe verzocht. Gekopuleerd 21 jan. 1721.
- pr. 8 febr. 1721 Christoffer Gerard van Welbargen, van Dokkum, present, en Engelina Speerhoorn, weduwe van Gerardus Rispens, van Groningen, p.q. Jan Hindrik Blaucuip, als broeder. Gekopuleerd 25 febr.
- pr. 22 febr. 1721 Gerryt Lammerts Knijpinga, van de Knijpe uit Friesland, geassisteerd met zijn oom en voormond Boele Denis, present, en Hester de Boser, van Groningen, p.q. Isaak van Delden, als oom en voorgd.
- pr. 29 mrt. 1721 Jean Louis Aciee Du Moulin, van Leeuwarden, present, en Louise Elisabeth Baudechon, van Groningen, p.q. Francois Baudechon, als vader. Gekopuleerd 14 april.
- pr. 29 mrt. 1721 Hindrik Jans, van Groningen, present, en Frouke Gerrits, van Leeuwarden, p.q. Jan Rosema, als daartoe verzocht. Gekopuleerd 30 april.
- pr. 29 mrt. 1721 Martinus Smith, van Ditzum in Oostfriesland, present, en Jantjen Thijes, weduwe van Jan Bosch, van Heerenveen, p.q. Jan Harmens, als neef. Gekopuleerd 15 april.
- pr. 10 mei 1721 Lucas Claessen, van Ten Boer, present, en Auckjen Bernardus, weduwe van Claas Claassen, van de "Westerswaegh" in Friesland. Attestatie gegeven.

- pr. 17 mei 1721 Martinus van den Ende, van Franeker, present, en Gesina Coerts, van Appingedam, p.q. Gerryt Arents, als neef. Gekopuleerd 10 juli.
- pr. 24 mei 1721 Salvus Posthma, van Leeuwarden, present, en Menke Jacobs, weduwe van Carst Aukes, van Tydtjerk uit Friesland, p.q. Jan Symens, als daartoe verzocht. Gekopuleerd 12 juni.
- pr. 7 juni 1721 Nathanael Remkes, medicine doctor, present, en Anna Lucretia Naamen, beiden van Leeuwarden. Attestatie gepasseerd.
- pr. 28 juni 1721 Reyndert Jacobs, van "Oldtkerk" uit Friesland, present, en Swaantje Jacobs, van Groningen, p.q. Conraad Frederiks, als neef. Gekopuleerd 15 juli. De bruidegom verklaart dat zijn kinderen "afgekogt" zijn.
- pr. 26 juli 1721 Wybe Douwes, van Oosterend in Friesland, present, en Anneghjen Hindriks, weduwe van Harmen Tonnis, van Groningen, p.q. Hans Jans, als zwager. Gekopuleerd 4 sept.
- pr. 8 nov. 1721 Hindrik Jans, van Veendam, en Annegien Uges, van Ammeland, p.q. de hand van pastor Tideman, d.d. 20 okt. 1701.
- pr. 20 dec. 1721 Derk Ages, van Oosterlittens uit Friesland, present, en Arentjen Havings, van Oterdum, p.q. Johannes Thiessens, als neef. Gekopuleerd 22 jan. 1722.
- pr. 27 dec. 1721 Wybrand Noorden Busch, van Leeuwarden, geassisteerd met zijn vader, present, en Anneghjen Claassen, p.q. Derk Jansen, als stiefvader. Gekopuleerd 27 jan. 1722.
- pr. 28 mrt. 1722 Roelf Teekes, van Groningen, en Martyn Jans, van Gerkesklooster in Westfriesland. Attestatie gepasseerd.
- pr. 4 april 1722 Beerent Joosten, soldaat in de compagnie guardes, van Groningen, present, en Sjouke Harmens, van Franeker, p.q. Pieter de Vriese, als neef. Gekopuleerd 24 april.
- pr. 11 april 1722 Jurrien Spré, van Osnabruck, present, en Trijntjen Niclaes, van Leeuwarden, p.q. Cornelis Doornbus, als daartoe verzocht. Getrouwd 6 mei.
- pr. 13 juni 1722 Ds. Simon Cuperus, beroepen predikant op het eiland Ameland, van Sappemeer, present, en Gesina Eyssinge, van Groningen, p.q. de gezworen R. Rummeringh, als oom. Gekopuleerd 28 juni.
- pr. 25 juli 1722 Johannes Thiessen, van de Drachten uit Friesland, present, en Ida Wybes, van Groningen, p.q. Wybe Dojes, als vader. Gekopuleerd 20 aug.
- pr. 1 aug. 1722 Evert Jans, van Onderdendam, en Antje Wierds, van Leeuwarden. Gekopuleerd 7 okt.
- pr. 8 aug. 1722 Cornelius Klok, van Leeuwarden, present, en Christina Pyrs, van Zwolle, p.q. Ludolph Christopher Haeck, als zwager. Gekopuleerd 26 aug.
- pr. 8 aug. 1722 Wopke Teekes, van Oostermeer in Westfriesland, present, en Bontje Martens, mede van Oostermeer, p.q. Jannes Haens, als zwager.
- pr. 19 sept. 1722 Antoni Kuen, vaandrig in het regiment van kolonel Wichers, van Groningen, present, en Catharina Elisabeth Carolinus, van Wolvega in Friesland, p.q. de vaandrig Rudgerus Carolinus, als broer. Gekopuleerd 4 okt.

- pr. 19 sept. 1722 Freerik de Vriese, van Sneek, present, en Trijntje Fockens, van Scheemda, p.q. Luyrt Fockes, als broer. Gekopuleerd 8 okt.
- pr. 26 sept. 1722 Job Claassen, van Appingedam, present, en Elisabeth Joukes, van Heerenveen uit Friesland, p.q. Hindrik Eylerts, als neef. Gekopuleerd 22 okt.
- pr. 17 okt. 1722 Jan Peters Barda, van Franeker, present, en Trijntjen Hindriks, weduwe van Sjoert Jentjes, van Groningen, p.q. Willem Bruyninck, als zwager.
- pr. 17 okt. 1722 Hindrik Stolten, van Leeuwarden, present, en Maria Dijkhuis, van Groningen, p.q. Geert Helmes, als neef. Gekopuleerd 4 nov.
- pr. 4 nov. 1722 Johannes van Boltten, der beide rechten doctor, van Leeuwarden, en Catharina Pauls, van Groningen. Gekopuleerd 22 nov.
- pr. 12 dec. 1722 Egbert Dirks Hollander, van Leeuwarden, present, en Aafjen Abels Harkema, van Nieuwezijl, p.q. Monsieur Siwerd Franssen, als neef.
- pr. 12 dec. 1722 Roelef Spandauw, van Groningen, present, en Adriana Carolinus, van Heerenveen. Gekopuleerd 13 jan. 1723.
- pr. 13 febr. 1723 Osebrandt Clant, sergiant majoor over een regiment te voet ten dienste van de staat, van Grijpskerk, present, en Orsel Gesina van Grovestins, weduwe van Schotte Tamminga, van Augustinusga.
- pr. 20 febr. 1723 Theodorus van der Haven, van Leeuwarden, present, en Margien van Bolhuis, van Groningen, p.q. Popke van Bolhuis, als vader. Gekopuleerd 12 maart.
- pr. 27 febr. 1723 Jacobus Rey, van Leeuwarden, present, en Susanna Melon, van Cleven, p.q. Jean Guerrin, als zwager.
- pr. 10 april 1723 Hindrik Bennink, soldaat in de compagnie van kapitein Moltmaker, van Wezel, present, en Anna Maria Jochums, uit Friesland, p.q. Abram Schultens, als daartoe verzocht.
- pr. 24 april 1723 Samuel Haringhoek, van Nes, present, en Janke Jacobs, van Ferwerd, beiden uit Friesland, p.q. Theodorus Roebers, als daartoe verzocht. Gekopuleerd 19 mei, met attestatie van Ternaard.
- pr. 1 mei 1723 Harmen Ellingh, van Wedde, present, en Trijntjen Aukes, van Kollum, p.q. Jan ter Horst, als daartoe verzocht. Gekopuleerd 18 mei.
- pr. 1 mei 1723 Zweytse Jans, van Oosterwoude uit Friesland, present, en Meyske Tonnis, van Peize, p.q. Jan Oopkes, als zwager. Gekopuleerd 19 mei.
- pr. 8 mei 1723 Abel Bolhuys, van Groningen, present, en Catalina Gerrys, van Kollum. Gekopuleerd 2 juni.
- pr. 15 mei 1723 Claes Jans Menoe, van Kollum, present, en Helena Jacobs la Fèvre, van Groningen, p.q. Albertus Schrien, als daartoe verzocht. Attestatie afgegeven.
- pr. 22 mei 1723 Sipko Spyksma, van Leeuwarden, present, en Grietjen Jans, van Leens, p.q. Derk Roelofs, als daartoe verzocht.
- pr. 5 juni 1723 Jan Pieters, van "St. Jannes Ga" uit Friesland, present, en Tjetske Harmens, van Groningen, p.q. Hindrik Harmens, als broer. Gekopuleerd 30 juni.

- pr. 3 juli 1723 Abel Tomas Langerhuysen, van Groningen, present, en Tjitske Lammerts Knijpinga, van de Knijpe uit Friesland.
- pr. 15 aug. 1723 Tidde van Velsen, van Leeuwarden, present, en Hindrikje Jans, van Sweelo in Drenthe, p.q. Wessel Jans, als broer. Gekopuleerd 31 aug.
- pr. 11 sept. 1723 Tomas Jans, van Groningen, present, en Dieuwer Douwes, van Burum in Friesland, p.q. Gerryt Everts, als zwager. Gekopuleerd 29 sept.
- pr. 25 sept. 1723 Jan Wybes, van Wurdum in Friesland, present, en Jantjen Steenhuysen, van Groningen, p.q. Geert Wilkens, als stiefvader. Gekopuleerd 19 okt.
- pr. 9 okt. 1723 Abram Nauta, van Leeuwarden, present, en Pietertjen Claassen, van Groningen, p.q. Lammert Claassen, als broer. Gekopuleerd 11 nov.
- pr. 23 okt. 1723 Focco Raarda, van Raard uit Westfriesland, present, en Henrica van Wullen, van Winschoten, p.q. dr. Henricus a Wullen, als neef. Gekopuleerd 17 nov.
- pr. 6 nov. 1723 Jannes Sybrandts, van "Drylst" in Friesland, present, en Antje Jans, van Woudsend, mede uit Friesland, p.q. Jan Claassen, als vader. Gekopuleerd 29 dec.
- pr. 25 dec. 1723 Jan Sickens, van Warfhuizen, present, en Frouckjen Derks La Bronk, weduwe van Foppius Nicolaas Garama, uit Franeker, p.q. Jan Hindriks, als neef. Gekopuleerd 16 febr. 1724.
- pr. 8 jan. 1724 Jan Beerents, van Sapmeer, present, en Minke Jans, van Heerenveen, weduwe van Heere Sinnes, p.q. Jan Claassen, als daartoe verzocht. Met belastinge in de Knijpe in Friesland.
- pr. 15 jan. 1724 Doeke Hansen, van Dokkum, present, en Agneta Harms, van Groningen, p.q. Jan Jans, als oom. Gekopuleerd 22 febr.
- pr. 29 jan. 1724 Jacob Pieters Vlasboom, van Leeuwarden, present, en Elisabeth Dillingh, van Groningen, p.q. Harmannus Dillingh, broer. Gekopuleerd 15 febr.
- pr. 4 mrt. 1724 Engbert Jacobs, van Groningen, present, en Aaltjen Keympes, van Surhuisterveen in Friesland, p.q. Wyrnt Onnens, als oom. Gekopuleerd 13 april.
- pr. 25 mrt. 1724 Johan Willems, van Leeuwarden, present, en Grietje Egberts, weduwe van Hindrik Willems, van Noordbroek, p.q. Hindrik Egberts, als zwager. Gekopuleerd 14 april.
- pr. 8 april 1724 Jacob Cytse, van Heerenveen, present, en Sjouke Tyerks, weduwe van Tjeerd Franssen, mede van Heerenveen, p.q. Hindrik Gosses, als daartoe verzocht. Gekopuleerd 2 mei.
- pr. 15 april 1724 Sipke Imes, van "Pesens" in Westfriesland, present, en Teelke Clemmius, weduwe van Pieter Huyzinga, van Groningen, p.q. de luitenant Hendrik Nanninga, als daartoe verzocht.
- pr. 15 april 1724 Ysemnt Wyarts, van Finsterwolde, present, en Frouke Derks, van de "Jouwer" uit Westfriesland, p.q. Derk Reinders, als vader. Gekopuleerd 4 mei.
- pr. 15 april 1724 Tjark Feyes, van Schiermonnikoog, present, en Willemtjen Ubels, van Ten Post, p.q. Willem Rieneman, als daartoe verzocht. Gekopuleerd 9 mei.

- pr. 13 mei 1724 Isaak Gojers, van Leeuwarden, present, en Aaltjen Hovius, weduwe van Philippus Jans, van Godlinze, p.q. Frederik Flek, als zwager. Gekopuleerd 2 juni.
- pr. 3 juni 1724 Jan Hindriks, soldaat in de compagnie van kapitein Egbert Alberda, van Groningen, en Barbara Symons, weduwe van Christoffer Berents, van Leeuwarden, p.q. Arriaan Geerts, als daartoe verzocht. Gekopuleerd 12 juli.
- pr. 15 juli 1724 Jan Tonnys, van Groningen, present, en Tryntyen Tipkes, van Kollum, p.q. Tipke Sjourts, als vader. Gekopuleerd 8 aug.
- pr. 29 juli 1724 Albertus Jacobus Tuynsma, van Leeuwarden, present, en Geertyn Geerts, van Bellingwolderschans, p.q. de hand van de ouders. Gekopuleerd 24 aug.
- pr. 19 aug. 1724 Rutgerus Carolinus a Bijler, vaandrig in het regiment van kolonel thoe Schwarzenberg en Hohenlandsberg, van Wolvega, present, en Ester Walman, van Groningen, p.q. de rentmeester Walman, als vader. Gekopuleerd 3 sept.
- pr. 19 aug. 1724 Petrus Lens, van Leeuwarden, present, en Susanna Botchon, van Groningen, p.q. Carel Botchon, als broer. Gekopuleerd 3 sept.
- pr. 26 aug. 1724 Jakob Pieters Lesle, van "Hirksheym" uit de Palts, present, en Elisabeth Mintjes, van de "Jouwer", p.q. Andries Folkerts, als oom. Gekopuleerd 12 okt.
- pr. 30 sept. 1724 Berent Hindriks Kock, van Groningen, present, en Aaltien Fockens, van Vleeland, p.q. Berent Busch, als daartoe verzocht. Gekopuleerd 24 okt.
- pr. 31 okt. 1724 Abel Branda, van Dokkum, present, en Bauwighjen Lobeeks, weduwe van Jacob Jans, mede van Dokkum, p.q. Andries Bouwens, als neef. Gekopuleerd 21 nov.
- pr. 4 nov. 1724 Jan van der Maassen, van Sas van Gent, present, en Brechtjen Harms, van Burum in Friesland, p.q. Robert Michiels, als daartoe verzocht. Gekopuleerd 30 nov.
- pr. 6 jan. 1725 Jannes Jans, van Groningen, present, en Wyberingh Jans, weduwe van Jan Derks Tuimelaar, van Gerkesklooster in Westfriesland, p.q. Hindrik Jans, als daartoe verzocht. Attestatie afgegeven.
- pr. 27 jan. 1725 Jan Lodewijk Acier du Moulin, present, en Anna Barbara Meenstra, weduwe van Servaas Verweij, beiden van Leeuwarden, p.q. de olderman Christiaan Smit, als daartoe verzocht. Gekopuleerd 25 febr.
- pr. 27 jan. 1725 Johannes Thyessen, van Drachten uit Friesland, en Jantje Arents, weduwe van Martinus Martini, van Eenrum, p.q. Claas Pollinga, als neef. Gekopuleerd 15 febr.
- pr. 14 april 1725 Wybe Cornelis, soldaat in de kompagnie van kapitein Abbas, van Leeuwarden, en Fenneghjen Hanssen, van Groningen, p.q. Hans Jurrien Frimersum, als daartoe verzocht. Gekopuleerd 12 mei.
- pr. 7 juli 1725 Wybe Wouters, van Sneek, present, en Eefjen Alles, van Groningen, p.q. de koopman Alle Derks, als vader. Gekopuleerd 26 juli door Pieter Folkerts, leraar der doopsgezinden in Groningen.

pr. 14 juli	1725	Derk Ouwes, van Oostermeer in Friesland, present, en Teubighjen Ypelyfs, van Groningen, p.q. Harmen Harmens, als daartoe verzocht. Gekopuleerd 31 aug.
pr. 21 juli	1725	Willem Pouwels, present, en Mensjen Derks, van Leeuwarden, p.q. de ontvanger Grashof, als neef. Gekopuleerd 9 aug.
pr. 28 juli	1725	Gerhardus Schouten, secretaris van Ængwirden, van Heerenveen, en Meynske Klock, van Groningen, p.q. de luitenant Louters, als curator. Attestatie gegeven.
pr. 20 okt.	1725	Jelle Piers, van Kollum, present, en Anneghjen Hindriks, weduwe van Cornelis Gaaijkes, van Uithuizermeeden, p.q. Hindrik Beerents, als neef. Gekopuleerd 8 nov.
pr. 3 nov.	1725	Hieronimus de Blauw, secretaris der rekenkamer in de provincie Friesland, oud burgemeester en raad in de vroedschap van Leeuwarden, van Leeuwarden, present, en Maria Johanna van Brunsveldt, van Groningen, p.q. de secretaris Theodorus van Brunsveldt, als vader. Gekopuleerd 17 nov.
pr. 17 nov.	1725	Albert Jans, van Heerenveen, present, en Annegyn Daniels, van Groningen, p.q. Benjamin Stevens, als neef. Gekopuleerd 20 dec.
pr. 5 jan.	1726	Anne Derks, van de "Jouwer" in Friesland, present, en Gesyn Rykes, van Groningen, p.q. Jan Lammerts, als oom. Gekopuleerd 23 jan.
pr. 12 jan.	1726	Frederick de Vriese, van Sneek, present, en Jantjen Jonas, van Groningen, p.q. Jonas Claassen, als vader. Gekopuleerd 29 jan.
pr. 19 jan.	1726	Derk Weghmeyer, van Leeuwarden, present, en Jantjen Jans, van Groningen, p.q. Rigter Davids, als oom. Gekopuleerd 19 febr.
pr. 16 febr.	1726	Jacobus Johannes Creemer, van Groningen, present, en Cornelia Johanna Nicolai, van Leeuwarden, p.q. Jacobus Nicolai, als broer. Gekopuleerd 19 maart, met belastinge tot Doesburg.
pr. 23 febr.	1726	Willem Roelofs, van Borger in Drenthe, present, en Hilleghjen Harmens, van Sneek, p.q. Louwe Harmens, als broer.
pr. 23 mrt.	1726	Jan Jans, van Woudsend uit Friesland, present, en Anneghjen Michiels, van Groningen, p.q. Michiel Jacobs, als vader. Gekopuleerd 23 april.
pr. 11 mei	1726	Joris Harings, van Muntjezijl in Westfriesland, present, en Grietyn Garmens, van Groningen, p.q. Lammert Berents, als daartoe verzocht. Gekopuleerd 29 mei.
pr. 10 juli	1726	Derk Wignes, van "Oldeboren" in Westfriesland, present, en Janneke Huysinga, van Groningen, p.q. Derk Huysinga, als vader. Gekopuleerd 30 juli.
pr. 31 aug.	1726	Jaques Rey, van Leeuwarden, present, en Maria de Vin, van Courtris uit Frankrijk, p.q. de attestatie van de heren commissarissen tot de huwelijksake saken der stad Schiedam van 23 aug. 1726. Attestatie gegeven.
pr. 14 sept.	1726	Lykle Douwes, van "Goere Dijk" uit Westfriesland, present, en Stijntjen Dirks, van Weener uit Oostfriesland, p.q. Pieter Engels, als neef. Attestatie gegeven.

- pr. 28 sept. 1726 Auke Watzes, van Stavoren, en Elisabeth Beerents, van Sappemeer, p.q. Watze Joukes (vader van de bruidegom) en Beerent Alberts (vader van de bruid). Gekopuleerd 22 okt.
- pr. 28 sept. 1726 Johan Verschuur, predikant te Zeerijp, van Groningen, present, en Helena van Sighers, van Leeuwarden. Gekopuleerd 31 okt.
- pr. 5 okt. 1726 Gabbe Bouwkes, van Visvliet, present, en Maijke Freeriks, van Dokkum, p.q. Jan Boekholt, als daartoe verzocht. Gekopuleerd 29 okt.
- pr. 9 nov. 1726 Harmannus Camphuijs, van Groningen, present, en Trijntjen Hessels, van Harlingen. Gekopuleerd 10 dec., met belastinge tot Amsterdam.
- pr. 30 nov. 1726 Pierre Leignes, uit Languedock, present, en Marie Magdalene Reij, van Leeuwarden, p.q. Jaques Rey, als broer. Gekopuleerd 15 dec. in de Franse kerk.
- pr. 4 jan. 1727 Schelte Zytses, van Groningen, present, en Luytjen Jacobs, van Heerenveen, p.q. Reint Gerryts, als neef. Attestatie gegeven.
- pr. 11 jan. 1727 Jan Gerryts, van Leeuwarden, present, en Marieke Geerts, mede van Leeuwarden, p.q. Johannes Willems, als neef. Gekopuleerd 12 febr.
- pr. 25 jan. 1727 Harmen Gerryts, van Gasselte in Drenthe, present, en Claasjen Jentjes, weduwe van Geert Wolthekker, van Heerenveen uit Friesland, p.q. Hette Roertsema, als neef. Gekopuleerd 13 febr.
- pr. 25 jan. 1727 Jan Antonius Bessant, van Groningen, present, en Anna Martha Mertz, van Leeuwarden, p.q. de luitenant Cok, als zwager. Gekopuleerd 20 febr.
- pr. 1 febr. 1727 Thomas Harmannus van Ernsthuis, en Geertruyd Agnes van Rispens, van Leeuwarden, p.q. Wesselus Seevensteeren. Attestatie gegeven.
- pr. 24 mei 1727 Jan Gosses, uit de Drachten, present, en Jantjen Berents, van Meppel, p.q. Jan Engberts, als neef. Gekopuleerd 20 juni.
- pr. 31 mei 1727 Jan Hindriks ten Cate, van Kampen, present, en Antie Pieters, van Dokkum, p.q. Pieter Folkerts, als zwager. Gekopuleerd 25 juni, door Pieter Folkerts, leraar der doopsgezinden alhier.
- pr. 26 juli 1727 Jodocus Heeringa, van "Minderschae" uit Westfriesland, present, en Catharina Camphuis, van Groningen, p.q. Jan Hindrik Camphuis, als vader. Gekopuleerd 10 aug.

PROKLAMATIEBOEK STAD GRONINGEN NO. 177, 1727-1732

- pr. 30 aug. 1727 Andries de Chemin, van Groningen, present, en Geertjen Hindriks, van Heerenveen, p.q. Taco Ruerts, daartoe verzocht.
- pr. 11 okt. 1727 Gosse Sibrandts, van der Ylst, present, en Bonneke Harkes, van Midwolderhamrik, p.q. de coopman Tonke Jansen Modderman, als neef.

- pr. 15 nov. 1727 Henricus Ploeghman, vaandrig des borgerlijken regimentes, van Groningen, present, en Gelske Jurks, weduwe van de ontvanger Louwerman, van Buitenpost, p.q. Jan Hindriks Camphuijs, daartoe verzocht. Getrouwd 3 dec.
- pr. 10 jan. 1728 Pheebe Harmens, Winschoten, present, en Anneghjen Folkerts, van Harlingen, p.q. Wolther Wolthers, als zwager. Getrouwd 28 jan.
- pr. 6 mrt. 1728 Conraad Pieters, van Franeker, present, en Margreta Jacobus, weduwe van Hindrik Busch, van Groningen, p.q. Tobias Bosch, als broer van haar wijlen man, en Frans Jacobs, als broer van de bruid. Getrouwd 17 maart.
- pr. 22 mei 1728 Ernestus Johannes Becker, van Groningen, present, en Catharina Moermans, van Leeuwarden, p.q. Franciscus Moerman als broer. Getrouwd 10 juni.
- pr. 31 juli 1728 Jan Claassen, van Groningen, present, en Geeske Sipkes, van Leeuwarden, p.q. Reinder Rientjes, daartoe verzocht. Getrouwd 24 aug., met belastinge tot Dokkum.
- pr. 16 okt. 1728 Folkert Eyles, van Sapmeer, present, en Syoucke Ates, van de Jouwer, p.q. Gerryt Hindricks, daartoe verzocht. Met belastinge tot Sneek.
- pr. 6 nov. 1728 Joest Jans, van Vrijborgh uit Oostfriesland, present, en Elisabeth van den Ende, van Franeker, p.q. Martinus van den Ende, als broer. Getrouwd 9 dec.
- pr. 13 nov. 1728 Joost Jan van Golsteijn, van Venlo, en Geertruid Jueta Clant, van Wijdmaarsum uit Friesland, p.q. de kapitein Tjaard Willem van Heerma, zwager. Getrouwd 28 nov.
- pr. 4 dec. 1728 Jan Gerritzen, van Leeuwarden, present, en Tanneke Hansen, weduwe van Tomas Davids, van Groningen, p.q. Fonger Wybes, daartoe verzocht.
- pr. 18 dec. 1728 Claas Jans, van Burum, soldaat in de compagnie van kapitein Claas Veldtman, present, en Helena Harmens, p.q. Jurrien Harmens, als broer.
- pr. 8 jan. 1729 Focco Willems Raarda, van Raard in Westfriesland, present, en Dorothea Tornee, van Groningen, p.q. Harmannus Harmanni, zwager.
- pr. 8 jan. 1729 Wypko Claasen, Noordbroek, present, en Saakjen Claassen, van Dokkum, p.q. Claas Reyntjes, vader. Getrouwd 2 febr.
- pr. 15 jan. 1729 Everen Willems, van Nieuw Brongerda uit Westfriesland, present, en Trijntjen Willems, van Groningen, p.q. Thijs Willems, broer.
- pr. 5 mrt. 1729 Solke Paltzes, van Woudsend uit Friesland, present, en Niel-tjen Everts, van Groningen, p.q. Wiger Jans, als oom. Getrouwd 5 april.
- pr. 26 mrt. 1729 Pieter Sibbles, van Workum, present, en Rebecca Feykes, van Groningen, p.q. Wypko Feykes, broer. Met belasting tot Wormerveer.
- pr. 9 apr. 1729 Uupke Tjebbes, van Bolsward, present, en Jenneke Wolfs, weduwe van Phraebus Jans, van Bingum uit Oostfriesland, p.q. Laurens Wolfs, zoon. Getrouwd 23 mei.

- pr. 7 mei 1729 Derk Teunis ten Cate, van Borne in Overijsel, present, en Maartjen Beerents, van Heerenveen, p.q. Arent Hesselinck, daartoe verzocht. Attestatie afgegeven. Met belasting tot Sneek.
- pr. 14 mei 1729 Thies Willems, van Groningen, present, en Claaske Jacobs, van Heerenveen, p.q. Evert Willems, daartoe verzocht. Getrouwd 7 juni.
- pr. 2 juli 1729 Andries Adriaans, van Heerenveen, present, en Grietje Brughs, weduwe van Jannes Rintsema, van Tjalbert, beide in Westfriesland, p.q. Reinder Rintsema, broer. Attestatie afgegeven. Met belasting tot Hoogezand.
- pr. 13 aug. 1729 Hebbe Jans, van Dokkum, present, en Deuwke Sybbes, van Hoogezand, p.q. Tjalling Gerryts, daartoe verzocht. Getrouwd 1 sept.
- pr. 13 aug. 1729 Jochum Outgers, ruiter in de compagnie van Coenders, van Leeuwarden, present, en Petronella Jongelingh, weduwe van Albert Troe. Attestatie afgegeven.
- pr. 17 sept. 1729 Jan Pieters, van Dokkum, present, en Geesjen Ywkes, uit de Knype uit Friesland, p.q. Andries Folkers, oom. Getrouwd 8 okt.
- pr. 8 okt. 1729 Benedictus Greidanus, van Franeker, present, en Pietertjen Jacobs Westbroek, van Groningen, p.q. Pieter Pieters Westbroek, oom. Getrouwd 27 okt.
- pr. 8 okt. 1729 Joost Borchers, van Laten uit Westfalen, present, en Susanna Ruerts, weduwe van Lammert Lammerts, van Leeuwarden, p.q. Lubbartus Jans, als neef. Getrouwd 25 okt.
- pr. 8 okt. 1729 Ubbo Gerryts, van Groningen, present, en Aaltjen Jans, van Dragten, p.q. Hendrik Jans, als oom. Getrouwd 28 okt., door Pieter Folkerts, leraar der doopsgezinden.
- pr. 8 okt. 1729 Abel Jans, soldaat in de compagnie van kapitein Appius, van Dokkum, present, en Geertjen Arents, weduwe van Jurrien Willems, van Delfzijl, p.q. Willem Jurriens, zoon. Getrouwd 15 nov.
- pr. 29 okt. 1729 Jacobus Takens, van Groningen, present, en Johanna Michiels, van Leeuwarden, p.q. Joseph Cramer, daartoe verzocht. Getrouwd 24 nov.
- pr. 5 nov. 1729 Gosse Jans, van Enschede, present, en Aaltjen Roelefs, van Dokkum, p.q. Derk Joris, zwager. Attestatie afgegeven.
- pr. 19 nov. 1729 Pieter Hieronimus, van Beersterswaach uit Friesland, present, en Sieghjen Caspers, weduwe van Wolter Engelberts, van Weener in Oostfriesland, p.q. Jan Timens, als neef. Met belastinge tot Sappemeer.
- pr. 26 nov. 1729 Hindrik Fokkens, van 't Vlieland, present, en Aaltjen Nienhuys, weduwe van Jan de Wilde, van Haren, p.q. Jan Clasen, daartoe verzocht. Getrouwd 14 dec.
- pr. 3 dec. 1729 Jan Crol, van Wildervanck, present, en Maria ten Post, van Dokkum, p.q. luitenant Lubbertus Coops, daartoe verzocht. Met belastinge tot Leeuwarden.
- pr. 10 dec. 1729 Gerryt Jans, uit de Knype uit Westfriesland, present, en Stijntje Nanninks, van Groningen, p.q. Frans Jobs, als neef.

- pr. 24 dec. 1729 Eelke Tabes, zoon van Tabe Eelkes, van Groningen, present, en Ytje Dooytses, van Dokkum. Getrouwd 7 jan. 1730.
- pr. 18 febr. 1730 Foppe Cornelis, soldaat in de compagnie van kapitein Lijp-hart, van Sneek, present, en Grietje Hindriks, weduwe van Ja-cobus Willems, van Leeuwarden, p.q. Tonnis Baukes, daartoe verzocht. Getrouwd 14 maart.
- pr. 25 mrt. 1730 Claas Lodewijks, present, en Sjoukjen Jans, beide van Dok-kum, p.q. Gerryt Claasen, oom. Getrouwd 11 april.
- pr. 15 apr. 1730 Jan Hulshoff, van Groningen, present, en Ephemia van Laar, van Leeuwarden, p.q. Joris Warren, daartoe verzocht.
- pr. 15 apr. 1730 Egbert Dirksen Hollander, van Leeuwarden, present, en Anna Jans, van Uithuizen, p.q. Evert Meyer, daartoe verzocht. At-testatie gepasseerd.
- pr. 15 apr. 1730 Jan Watses, van Stavoren, present, en Grietyn Berents, van Sapmeer, p.q. Auke Watses, zwager.
- pr. 3 juni 1730 Laurents Michiels, van Groningen, present, en Lysebeth Jans, weduwe van Geert Siwerts, van de Biltwijk uit Friesland, p.q. Arent Everwijns, daartoe verzocht. Getrouwd 22 juni.
- pr. 16 sept. 1730 Reint Sakles, van Workum, present, en Trijntjen Jans, van Woudsend, beide uit Friesland, p.q. Michiel Jacobs, daartoe verzocht. Getrouwd 3 okt.
- pr. 9 dec. 1730 Jacob Hayes, van Wartena uit Westfriesland, en Hyltjen Claassen, van Groningen, p.q. Claas Simons, als vader. Ge-trouwd 16 jan. 1731.
- pr. 9 dec. 1730 Philippus Andries Busch, van Leeuwarden, present, en Griet-jen Dillingh, van Groningen, p.q. Hindrik Boekholdt, daartoe verzocht. Getrouwd 28 dec.
- pr. 16 dec. 1730 Gerryt Lammers Knijpinga, uit de Knype uit Westfriesland, present, en Magdalena Luylofs, van Emden, p.q. Isaak de Weerd, oom.
- pr. 20 jan. 1731 Gerhard Sybren Suringar, van Harlingen, present, en Catha-rina Maria Pauwels, weduwe van Johannes van Bolten, van Groningen, p.q. Harmannus Pauwels, neef. Attestatie af-gegeven.
- pr. 27 jan. 1731 Johannes Balthun, van Emden, en Eva Visser, van Leeuwar-den, p.q. de attestatie van 26 jan. 1731, dat de huwelijkspro-clamaties te Leeuwarden zijn aangegeven. Getrouwd 21 febr.
- pr. 3 febr. 1731 Heert Claassen, van Norden, present, en Grietjen Wighers, van Oudeboorn in Westfriesland, p.q. Jurrien Derks, daartoe verzocht. Getrouwd 27 febr.
- pr. 3 mrt. 1731 Benjamin Meinema, predikant tot Oudewoude en Westergeest, van Oudewoude uit Westfriesland, present, en Margreta Smits, weduwe van de commies Jan Regnier Nauta, van Groningen, p.q. de luitenant Nauta, als zwager. Attestatie gegeven.
- pr. 7 apr. 1731 Johannes Folkerts, van Leeuwarden, present, en Aaltyn Olde-man, van Oldenburg, p.q. Jacob Hop, daartoe verzocht. Ge-trouwd 8 mei.
- pr. 14 apr. 1731 Jannes Valbagh, van Leeuwarden, present, en Claasjen Al-derts, van Appingedam, p.q. Aldert Boelens, vader. Getrouwd 15 mei.

- pr. 21 apr. 1731 Jan Jansen Vet, van Eenrum, present, en Derkjen Sakes, weduwe van Jan Piers, van Dokkum, p.q. Jacob Freeriks, neef.
- pr. 21 apr. 1731 Jan Meynders Groenewolt, van Bellingeweer, present, en Maria Post, weduwe van Engbert Jans, van Harlingen, p.q. Claas Haak. Getrouwd 8 mei.
- pr. 28 apr. 1731 Hans Uldrich Engelhard, van Schafhuysen in Zwitserland, present, en Geertruida Dekkers, van Leeuwarden, p.q. Bouwe Jans, daartoe verzocht. Getrouwd 16 mei.
- pr. 28 apr. 1731 Pieter Sibbolts, van Worcum, present, en Willemtjen Freeriks Steenhuysen, van Wildervank, p.q. Matthias van Calcar, daartoe verzocht. Getrouwd 16 mei.
- pr. 5 mei 1731 Ludolph van Loon, soldaat onder kapitein Matthiae, van Groningen, present, en Isabelle Meerts, van Leeuwarden, p.q. Jacob Jacobs, daartoe verzocht.
- pr. 2 juni 1731 Willem Frederik de Sanderen, van Leeuwarden, present, en Cecilia Sluyter, van Groningen, p.q. Egbertus van Groenebergh, daartoe verzocht. Getrouwd 20 sept.
- pr. 23 juni 1731 Jacob Fockes, van Collum, present, en Geeske Dathes, weduwe van Hindrik Derks, van Zuidhorn, p.q. Hendrik Geerts, daartoe verzocht. Getrouwd 18 juli.
- pr. 7 juli 1731 Martijn Caspers, soldaat in de compagnie van kapitein E.B. van Starckenborgh, van Emden, present, en Marike Phaenix, van de Knijp, p. q. Jan Pieters, als neef. Getrouwd 24 juli.
- pr. 1 sept. 1731 Jentje Leyksma, soldaat in de compagnie van kapitein Brigot, van Leeuwarden, present, en Maria Lowijs, van Groningen, p.q. Gerrardt Weerens, daartoe verzocht. Getrouwd 26 sept.
- pr. 8 sept. 1731 Wyger Pieters, van Heerenveen, present, en Judith Tjeerts, weduwe Jan Boekholt, van Groningen, p.q. Roelof Engberts, daartoe verzocht. Getrouwd 18 okt.
- pr. 15 sept. 1731 Wolter de Vries, present, van Strobos, en Aaltyn Heyns, van Emden, p.q. Engelbert Heyns, als broer. Getrouwd 26 okt.
- pr. 22 sept. 1731 Adam Bolman, clerq van het provinciale comptoir, van Leeuwarden, present, en Helena Nijenhoff, weduwe van Lucas Ten Hove, van Groningen, p.q. de schrijver Jodocus Heeringa, daartoe verzocht. Getrouwd 14 okt.
- pr. 13 okt. 1731 Johannes Conradt Nicolai, van Leeuwarden, en Maria Oesewoldt, weduwe van Jannes Barnewoldt, van Groningen, p.q. Cars Veldtman, als oom.
- pr. 13 okt. 1731 Philip Elfelt, soldaat in de compagnie van kapitein Brigot, present, van Heringen in het Nassause, en Catrina Willems, van Leeuwarden, p.q. Haye Hayes Postma, als neef. Getrouwd 5 nov.
- pr. 20 okt. 1731 Beerent Wouters, van Sneek, present, en Breghtjen Alles, van Groningen, p.q. Isaak Alles, als broer. Getrouwd 7 nov. door Pieter Folkerts, mennonieten leraar.
- pr. 20 okt. 1731 Rinnert Ruerts, van Workum, present, en Grietje Pieters, van Noorddijk, p.q. Pieter Pieters, als broer. Getrouwd 19 nov. Met belastinge te Buitenpost.

- pr. 3 nov. 1731 Johannes Melchior, van Leeuwarden, present, en Jenna Maria Claire, weduwe van Johannes Ulrighs, van Maastricht, p.q. Jurrien Jans, daartoe verzocht.
- pr. 10 nov. 1731 Suffridus Veltingh, van Sappemeer, present, en Trijntje Stoffers, van Makkum, p.q. Pieter van Essen, daartoe verzocht. Getrouwd 17 dec. Met belastinge tot Holwerd.
- pr. 17 nov. 1731 Jacob Bouwens, soldaat in de compagnie van de prins van Oranje, van Leeuwarden, present, en Wijntje Bronmaas, mede van Leeuwarden, weduwe van Albert Derks, p.q. Johan Smeding, daartoe verzocht. Getrouwd 6 dec.
- pr. 24 nov. 1731 Lammert Berents, van Velthuijsen uit graafschap Bentheim, present, en Antje Meynders, van Leeuwarden, p.q. Hindrik Roelofs, daartoe verzocht. Getrouwd 4 dec.
- pr. 24 nov. 1731 Claas Pieters, van Oosterwoude uit Westfriesland, present, en Lummina Alefs, van Groningen, p.q. Jan Alefs, broer. Getrouwd 29 jan. 1732
- pr. 29 dec. 1731 Jan Hindriks, van Emmen in Drente, present, en Talleghjen Jans, van Sneek, p.q. Jan Logeman, daartoe verzocht. Getrouwd 16 jan. 1732.
- pr. 5 jan. 1732 Watse Heeringa, van Ferwerd uit Westfriesland, present, en Roelefjen Schultens, weduwe van Jacobus Landa, van Groningen, p.q. Datho Schultens, als broeder. Getrouwd 31 jan. Met belastinge tot Belkum.
- pr. 2 febr. 1732 Jacob Harmens, soldaat in de compagnie van luitenant kolonel van Burmannia, van Leeuwarden, en Aaltje Pieters, van Groningen, p.q. Luytjen Pieters, als broer. Getrouwd 15 febr.
- pr. 1 mrt. 1732 Coop Coops, van Groningen, present, en Neeltje Jisses, van Grou in Westfriesland, p.q. de attestatie van bruids ouders, gegeven tot Grou 26 febr. 1732.
- pr. 1 mrt. 1732 Johannes Petrus Bruinewoldt, predikant Ureterp en Siegerswoude, present, en Catharina Nanninga, beide van Groningen, p.q. de luitenant Henricus Wiardi Nanninga, als vader. Attestatie afgegeven.
- pr. 29 mrt. 1732 Fedde Feddes, van Drachten uit Westfriesland, present, en Fenneghjen Jans, van Groningen, p.q. Arent Pieters, als zwager. Getrouwd 5 mei.
- pr. 5 apr. 1732 Petrus Idema, mede doctor, van Groningen, present, en Sara Wassenbergh, van Leeuwarden, p.q. pastor Wassenbergh, als broer. Attestatie gegeven. Met belastinge tot Lekkum.
- pr. 7 juni 1732 Ruijrt Wytses Bransma, van Voudegom uit Westfriesland, present, en Grietje Pieters, van Winsum, p.q. Bastiaan Renewerf, daartoe verzocht. Getrouwd 24 juni.
- pr. 14 juni 1732 Derk Jacobs, van Blesdijk uit Westfriesland, present, en Hemke Hendriks, weduwe van Doede Pieters, van Groningen, p.q. Willem Geerts als stiefvader. Getrouwd 16 juli. Met belastinge van Aduard.
- pr. 12 juli 1732 Abel Claassen, van Ranum, present, en Frouke Derks, weduwe van Jan Sickes, van Franeker, p.q. Hindrik Derks, broer. Getrouwd 31 juli.

- pr. 26 juli 1732 Jan Titsingh, van Groningen, present, en Lucia Weersema, van Leeuwarden, p.q. Hindrik Coehorst, daartoe verzocht. Attestatie gegeven.
- pr. 23 aug. 1732 Bocco Alderts, van Dokkum, present, en Elske Pieters, weduwe van Douwe Stijes, van Bedum, p.q. Douwe Joukes, als neef. Getrouwd 1 sept.
- pr. 30 aug. 1732 Hoyte Johannes, van Leeuwarden, present, en Jantyn Willems, weduwe van Jan Coerts, van Groningen, p.q. Tjeert Jans, daartoe verzocht. Getrouwd 24 sept.
- pr. 25 okt. 1732 Reinder Pieters, van Groningen, present, en Mentje Eckeringa, weduwe van Tjalling Iedema, van Coudum uit Westfriesland, p.q. Willem Stangenbergh, daartoe verzocht. Getrouwd 21 nov.
- pr. 1 nov. 1732 Egbert Dirksen Hollander, van Leeuwarden, present, en Marghjen Berents, van Sapmeer, p.q. Jan Arents Huysinga, als neef. Met belastinge tot Appingedam.
- pr. 8 nov. 1732 Abraham Wassenbergh, predikant te Leckum en Miedum, present, van Leeuwarden, en Claessa Maria Langenhert, van Vollenhove, p.q. Georgh Langenhert, als broer. Getrouwd 23 nov.
- pr. 6 dec. 1732 Jan Jans, van Gerkesklooster, present, en Jeygjen Cornelis, weduwe van Derk Pouwels, van Groningen, p.q. Hindrik Roelofs, zwager. Getrouwd 30 dec.

PROKLAMATIEBOEK STAD GRONINGEN NO. 178, 1732-1739

- pr. 27 dec. 1732 Hessel Idses Banga, van Hantumhuysen uit Westfriesland, present, en Catryna Tammes ter Braak, weduwe van Jan Coerts, van Groningen, p.q. Arnoldus Ellingrot, daartoe verzocht. Getrouwd 3 febr. 1733. Met belastinge tot Niehove.
- pr. 7 febr. 1732 Philippus Claassen, van Dokkum, present, en Geesje Warners, weduwe van Jan Jansen, uit Westfalen, p.q. Sicco Simons, daartoe verzocht. Getrouwd 26 febr.
- pr. 21 febr. 1732 Henricus Grijp, predikant tot Metslawier en Niawier, van Noordhorn, present, en Anna Geertruda Marinus, van Groningen, p.q. de luitenant Egbert Marinus, als broer. Getrouwd 8 maart.
- pr. 16 mei 1732 Bartelt Telman, present, soldaat in de compagnie van kapitein van Idsenga, van Franeker, en Hester Pieters, van Groningen, p.q. Claes Claessen, als zwager. Getrouwd 16 juni.
- pr. 23 mei 1733 Foppe Post, sergiant in de compagnie van majoor Heemstra, van Leeuwarden, present, en Janna de Wilde, van Hoogezand, p.q. Hindrik Harmens de Wilde, als vader. Getrouwd 16 juni.

- pr. 23 mei 1733 Derk Lubbers, van Hoogezand, present, en Swaantje Lemmes, weduwe van Bauke Gabbes, uit Friesland, p.q. Jan Luppes. Met belastinge tot Boven Pekel A.
- pr. 30 mei 1733 Jarigh Sprottinga, soldaat in de compagnie van kapitein Bigolt, van Leeuwarden, present, en Froucke Lubers, weduwe van Jacob Heeres, van Appingedam, p.q. Ludolf Fransen, als zwager. Getrouwd 26 juni.
- pr. 27 juni 1733 Hindrick Veldtman, burgemeester van Groningen, present, en Eleonora Houdina van Glinstra, van Leeuwarden. Attestatie afgegeven.
- pr. 27 juni 1733 Bernardus Nankum, van Groningen, present, en Eleonora Wijrsema, van Leeuwarden, p.q. Jan Titsingh, als zwager. Attestatie gegeven.
- pr. 18 juli 1733 Andries Folkerts, van Heerenveen, present, en Teubegyn Eylkes, weduwe van Luytyn Jans, van Ulrum, p.q. Jan Jacobs, als neef. Getrouwd 4 aug., door Pieter Folkerts, mennonietenleraar.
- pr. 1 aug. 1733 Jan Folkerts, van Surhuisterveen, present, en Hinrickjen Jans, weduwe van Sander Jacobus, van Groningen, p.q. Bartolomeus Waldek, daartoe verzocht. Getrouwd 18 aug.
- pr. 19 sept. 1733 Gelft Zant, tamboer in de compagnie van kolonel van Glinstra, van Leeuwarden, present, en Hyltje Teunis, mede van Leeuwarden, p.q. Roelf Horendijk, daartoe verzocht. Attestatie gegeven.
- pr. 7 nov. 1733 Abbas Pieters Boustra, van Waaksens uit Westfriesland, present, en Grietje Derks, weduwe van Roelef ter Voor, uit het graafschap Benthem, van Noordhorn, p.q. Jan Winters, olderman, neef. Getrouwd 25 nov.
- pr. 7 nov. 1733 Doede Sageman, van Leeuwarden, soldaat in de compagnie van kolonel Idsinga, present, en Trijntjen Donkens, van Groningen, p.q. Claas Donkens, als broer. Getrouwd 22 dec.
- pr. 5 dec. 1733 Derk Domna, soldaat in de compagnie van overste Glinstra, van Leeuwarden, present, en Margjen Adams, weduwe van Pieter van der Beek, van Groningen, p.q. Jannes van der Beek, als zwager. Getrouwd 21 jan. 1734.
- pr. 12 dec. 1733 Teeke Alberts, soldaat in de compagnie van kapitein van Dongen, van Leeuwarden, present, en Aaltje Hindriks, van Groningen, p.q. Gosse Harmens, als stiefvader. Getrouwd 31 dec.
- pr. 16 jan. 1734 Willem Jans, van Groningen, present, en Abigael Johannes, van Leeuwarden, present, p.q. Johannes Everts, als vader. Getrouwd 9 febr.
- pr. 13 febr. 1734 Focco Hylkes, van Workum, present, en Aaltjen Pieters, weduwe van Meijndert Jans, van Groningen, p.q. Wolther Croen, als goede bekende. Attestatie afgegeven.
- pr. 6 mrt. 1734 Matthaeus Remkes, predikant tot Ternaard, van Leeuwarden, present, en Elisabet Engelma, p.q. dr. Engelma, broer.
- pr. 20 mrt. 1734 Dju Alberts, van Winschoten, present, en Saakjen Haringhoek, van Nes uit Westfriesland, p.q. Bouwe Rijpma, als neef. Getrouwd 21 april.

- pr. 20 mrt. 1734 Ulphert Dirks, van Dokkum, soldaat in de compagnie van kapitein Donga, present, en Harmke Josephs, van Groningen, p.q. Hajo Postma, daartoe verzocht. Getrouwd 5 april.
- pr. 10 apr. 1734 Paul August Brunet, kapitein in het tweede bataillon van de prins van Oranje, van Leeuwarden, present, en Hester Barbeiracq, van Lausanne, p.q. professor Barbeiracq, als vader.
- pr. 17 apr. 1734 Outger Hylles, Strobos, present, en Bartruyt Horendijk, van Groningen, p.q. Popke Horendijk, als vader. Getrouwd 5 mei.
- pr. 24 apr. 1734 Gerrit Veldtman, korporaal in de compagnie van kapitein Idsinga, van Leeuwarden, present, en Fibbina Hindriks, van Groningen, p.q. Harmen Veldtman, daartoe verzocht. Getrouwd 2 juni.
- pr. 24 apr. 1734 Jan Tymens, van Leeuwarden, present, en Catrina Jans, van Groningen, p.q. Willem Adolphs, als zwager. Getrouwd 19 mei.
- pr. 24 apr. 1734 Thomas Jansen, korporaal in de compagnie van kapitein Bigot, van Leeuwarden, present, en Ida Jans, mede van Leeuwarden, p.q. Jan de Vries, als vader. Getrouwd 18 mei.
- pr. 8 mei 1734 Harm Doedens, van Groningen, present, en Lollegyn Jacobs, van Blesdijk uit Friesland, p.q. Derk Jacobs, als broer. Getrouwd 26 mei.
- pr. 15 mei 1734 Harmen Jacobs, van Heerenveen, present, en Antje Geerts, weduwe van Geert Heertjes, van Groningen, p.q. de coopman Geert Hindriks, als zwager. Met belastinge in Sappemeer.
- pr. 29 mei 1734 Jan Tjipkes Muller, van Collum, present, en Lammeghjen Beenes, van Sappmeer. Getrouwd 13 juli, door ds. Folkerts [menonietenleraar].
- pr. 14 aug. 1734 Abel Cornelis van der Meer, van Sappmeer, present, en Aukje Gerlofs Stinstra, van Dokkum. Attestatie gegeven.
- pr. 25 sept. 1734 Gerlof Jans, van Leeuwarden, present, en Zytske Pieters, van Drogenham, p.q. Frerik Jans, daartoe verzocht. Getrouwd 28 okt.
- pr. 9 okt. 1734 Johannes Martijns, soldaat in de compagnie van kolonel Glinstra, van Oud Dietz, present, en Barbara Stoeters, van Leeuwarden, p.q. Jan Hoen, daartoe verzocht.
- pr. 23 okt. 1734 Hielke Haarings, van Leeuwarden, present, en Tryntyn Harmens, van Groningen, p.q. Douwe Willems Ridder, daartoe verzocht. Getrouwd 16 nov.
- pr. 6 nov. 1734 Hindrik Bieker, van Leeuwarden, present, en Hindrikjen Huysinga, van Leeuwarden, p.q. Derk Jacobs Huysinga, als broer. Getrouwd 30 nov.
- pr. 20 nov. 1734 Tjeert Fransen, van Burum, soldaat in de compagnie van kapitein T.W. van Heerma, present, en Anneghjen Alefs, van Groningen, p.q. Alef Ebels, vader. Getrouwd 7 dec.
- pr. 4 dec. 1734 Jargh Andries, van Groningen, present, en Zytske Pieters, van Molqueerum, p.q. Harmen Jeypes, daartoe verzocht.
- pr. 4 dec. 1734 Athe Claassen, van Sneek, present, en Jantjen Carstes, van Groningen, p.q. Salvus Salvus, als vader. Getrouwd 30 dec.

- pr. 22 jan. 1735 Claas Claassen, van Groningen, present, en Jeltje Reins, van Dokkum, p.q. Claas Rintjes, daartoe verzocht. Attestatie gegeven.
- pr. 29 jan. 1735 Laurens Jans, soldaat in de compagnie van kapitein van Idsinga, van Balk in Westfriesland, present, en Engeltjen Ulerts Groothof, van Noordhorn.
- pr. 19 febr. 1735 Jacobus du Carbon, vaandrig in de compagnie van Donge, van Leeuwarden, present, en Lisebeth Borcharts, van Groningen, p.q. Derk Borcharts, als vader. Getrouwd 9 mrt.
- pr. 26 febr. 1735 Willem Heuvingh, van Balloo in Drenthe, present, en Antje Jans, van Collum, p.q. Jan Harmens, als vader. Getrouwd april.
- pr. 26 mrt. 1735 Andries Wouters, van Sneek, present, en Trijntien Jans ten Cate, van Borne in Overijssel, p.q. Abraham Berents ten Cate, als vader(!). Getrouwd 14 april door Pieter Folkerts, mennonietenleraar.
- pr. 26 mrt. 1735 Tieert Tiercks, van Beersterswaegh, present, en Angenieta Berents, van Finserwolt, p.q. Hindrick Jans, als neef. Getrouwd 26 april.
- pr. 2 apr. 1735 Matthias Arent van Idsinga, kapitein in het regiment van de prins van Oranje, van Marrum uit Westfriesland, present, en Anna Alberda, van Uithuizermeeden, p.q. de heer van Bloemersma, als broer. Attestatie gegeven.
- pr. 16 apr. 1735 Berent Deuling, van Hee uit Munsterland, present, en Clara Hylkes, van Wytmarssen, p. q. Harmen ter Horst, als zwager. Getrouwd 30 mei.
- pr. 16 apr. 1735 Matthias Franken, van Elselo, ruiter in de compagnie van overste Heuqueville, present, en Maria Caspers, van Groningen, p.q. Caspar Jans, als vader. Getrouwd 26 april.
- pr. 16 apr. 1735 Johannes Rudolphs, soldaat in de compagnie van kapitein van Idsinga, van Leeuwarden, present, en Alida Wichers, van Zwartsluis, p.q. Hinrik Antoni, als goede bekende.
- pr. 16 apr. 1735 Gerrit Rudolphs, soldaat in de compagnie van kapitein van Idsinga, van Leeuwarden, present, en Grietje Teunis, van Groningen, p.q. Roelef Hindriks, als neef. Getrouwd 9 juni.
- pr. 23 apr. 1735 Johannes Wyntsema, van Leeuwarden, present, en Anna Scholtens, van Groningen, p.q. Arent Scholtens, als oom.
- pr. 30 apr. 1735 Ype Kleyhof, van Liehuysen in Westfriesland, present, en Aleghonda Wybans, van Groningen, p.q. Harmen Jacobs, als neef.
- pr. 11 juni 1735 Jacob Wijnants, soldaat in de compagnie van kapitein van Saumaise, van Leeuwarden, present, en Marike Franssen, van Groningen, p.q. Frans Antoni, als vader. Getrouwd 5 juli.
- pr. 25 juni 1735 Christoffer Welbargen, van Dokkum, present, en Ida Jans, van Wartena in Friesland, p.q. Jacob Hayes, als oom. Getrouwd 11 aug.
- pr. 2 juli 1735 Berent Cranssen, ontvanger der convooiën en licentien, tot Groningen, present, en Roelofke Gonggrijp, van Harlingen. Attestatie afgegeven.

- pr. 9 juli 1735 Evert Rensema, present, van Borssum uit Munsterland, ruiter in de compagnie van majoor Duirsema, en Froukyn de Bos, weduwe van Jan Egtens, van Leeuwarden. Getrouwd 3 aug.
- pr. 13 aug. 1735 Johannes Jennema, van Nijekerk uit Westfriesland, present, en Niesyn Heidemans, van Groningen, p.q. Hindrick Schaepp-schoe, als neef. Getrouwd 14 sept.
- pr. 20 aug. 1735 Jan Reins, van Dokkum, present, en Trijntjen Claassens, van Groningen, p.q. de coopman Claas Rintjes, als vader. Ge-trouwd 6 sept.
- pr. 15 okt. 1735 Jetse Hanssen, soldaat in de compagnie van kapitein van Aytta, present, en Eelke Jans, weduwe van Jan Lolkens, beide van Leeuwarden, p.q. Winandt Jans, als broer. Getrouwd 7 nov. Met belastinge tot Emden.
- pr. 31 dec. 1735 Pieter Jacobs, van Munnekezijl, present, en Trijntjen Jans Cromholt, weduwe van Arent de Vriese, van Groningen. At-testatie afgegeven.
- pr. 7 jan. 1736 Frederik Wagenaar, soldaat in de compagnie van luitenant kolonel van Heemstra, van Leeuwarden, en Janna Jans, van Groningen, p.q. Roelef Jans, als broer. Getrouwd 31 jan.
- pr. 19 mei 1736 Robertus Boots, present, van Groningen, en Johanna Wiersema, van Leeuwarden, p.q. Jan Titsing, als zwager. Ge-trouwd 14 juni.
- pr. 16 juni 1736 Jan Hindriks, van Groningen, present, en Grietyn van Gorcum, van Bolsward, p.q. Tjallink Gerrys, daartoe verzocht. Getrouwd 12 juli.
- pr. 23 juni 1736 Daniel Gerdes, professor in de godgeleerdheid op de Acade-mie, van Bremen, en Reinudina Mellema, van Leeuwarden. Attestatie afgegeven.
- pr. 7 juli 1736 Johannes Furstenbergh, soldaat in de compagnie van kapitein van Idsinga, van Leeuwarden, present, en Claasje Jans, we-duwe van Jan Claassen, van Zuidhorn, p.q. Christian Walhoff, daartoe verzocht.
- pr. 21 juli 1736 Douwe Wygers, soldaat in de compagnie van kapitein Bouric-us, van Leeuwarden, present, en Jantje Jans, van Groningen, p.q. Roelf Tekkes, als zwager. Getrouwd 22 aug.
- pr. 28 juli 1736 Pieter Huges, present, en Ida Heyneman, beide van Leeuwar-den, p.q. Johannes Heyneman, broer. Getrouwd 22 aug.
- pr. 25 aug. 1736 Hoite Lolles, van Heerenveen, present, en Margarita Bruins, p.q. de vaandrig Bruins, als vader. Getrouwd 12 sept.
- pr. 29 sept. 1736 Tonnis Egberts Boelens, van Vries in Drente, present, en Tryn-tyl Tjepkens, weduwe van Jan Tonnis, van Collum uit Fries-land, p.q. Geerdts Claassen, daartoe verzocht. Getrouwd 29 jan. 1737.
- pr. 29 sept. 1736 Christoffer Monderman, uit Helssen, present, en Doutje Hesmans, van Dokkum, p.q. Folkert Wiarda, als vader.
- pr. 27 okt. 1736 Jentje Leixma, van Leeuwarden, korporaal in de compagnie van kapitein t'Zerna, present, en Helena Sluiters, weduwe van Adam Faber, van Groningen, p.q. Pieter Sluiter, als broer. Ge-trouwd 5 dec.

- pr. 10 nov. 1736 Pieter Talens, van Groningen, present, en Anna Elisabeth Wiarda, van Dokkum, p.q. Folkert Wiarda, als vader. Getrouwd 20 nov.
- pr. 24 nov. 1736 Jacob van Calcar, van Groningen, present, en Elisabet Jans, van Leeuwarden, p.q. Matthias van Calcar, daartoe verzocht. Attestatie gegeven.
- pr. 26 jan. 1737 Berent Lammerts, van Hoogezand, present, en Trijntjen Oettes, van ter Henne uyt Friesland, p.q. Oetse Hayes, als vader.
- pr. 2 mrt. 1737 Teunis Jacobs ten Cate, van Groningen, en Rensken Wytzes, van IJlst. Attestatie gepasseerd.
- pr. 18 mei 1737 Willem de Vries, van Leeuwarden, present, en Jacomina Ebbels, van Groningen, p.q. Johannes van Ulfen, als zwager. Getrouwd 13 juni.
- pr. 1 juni 1737 Goswinus van Rhoon, en Eyske Backer, beide van Leeuwarden, p.q. Lucas Fockens, als goede bekende. Getrouwd 19 juni.
- pr. 1 juni 1737 Jan Wybes, van Wurdum in Westfriesland, present, en Wendelina Bruijns, weduwe van Simon Fosters, van Groningen, p.q. Jan Timans, als zwager. Getrouwd 18 juni.
- pr. 27 juli 1737 Jan Christofel Smeda, commies ter admiraliteit in Friesland ten comptoire binnen Groningen, van Boertange, en Fenna Margaretha Cossama, van Groningen, p.q. Jannes van Duienen, als neef. Getrouwd 18 aug.
- pr. 14 sept. 1737 Franciscus Lieftingh, vaandrig in het burgerlijke regimente dezer stad, van Groningen, present, en Anna Somberg, van Leeuwarden, p.q. de hopman Johannes Schepel, als oom. Getrouwd 29 okt.
- pr. 14 sept. 1737 Derk Brakel, van Visvliet, present, en Jetske Fockes, van Lutkewolde in Friesland, p.q. Jacob Fockens, als vader. Getrouwd 8 okt.
- pr. 12 okt. 1737 Jan Cornelis, van Sneek, present, en Anna Hindriks, weduwe van Cornelis Geerts, van Gouda, p.q. Popke Hindriks, daartoe verzocht. Getrouwd 18 nov.
- pr. 12 okt. 1737 Berent Dercks, van Leeuwarden, present, en Jantyn Freriks, van Groningen, p.q. Frerick Jans, als vader. Getrouwd 14 nov.
- pr. 9 nov. 1737 Jan Willem Camphuys, soldaat in de compagnie van kapitein Matthiae, van Groningen, present, en Trijntjen Koese, van Leeuwarden, p.q. Nicolaas Blokbergen, daartoe verzocht.
- pr. 9 nov. 1737 Feiko Johannes Klibberen, van Leeuwarden, present, en Fenneghjen Pieters, van Aduard, p.q. Pieter Hindriks, als vader. Getrouwd 5 dec.
- pr. 4 jan. 1738 Johannes Rees, soldaat in de compagnie van de overste Lohman, van Leeuwarden, present, en Stijntjen Jans, van Emden. Getrouwd 4 febr.
- pr. 18 jan. 1738 Frederick ten Cate, van Groningen, present, en Geertjen Dercks Oldersma, van Leeuwarden. Getrouwd 5 febr.
- pr. 18 jan. 1738 Anthoni Jansen, van Groningen, present, en Catharina Gerdyts, weduwe van Abel Thijs, van Collum, p.q. Jacob Michiels, als goede bekende. Getrouwd 25 febr.

- pr. 18 jan. 1738 Jan Havinck, van Strobosch onder Doezum, present, en Aeltje Harrems, van Pekela, p.q. Jan Geerts, als oom en voormond. Getrouwd 18 febr.
- pr. 1 febr. 1738 Reynder Matthijssen Cloppenborgh, present, van Franeker, en Eltika Catharina Verhagen, van Groningen, p.q. Arriaen Verhagen, als vader. Getrouwd 18 febr.
- pr. 8 febr. 1738 Jan Gerryts Backer, van Harlingen, present, en Jeltje Weltmans, weduwe van Steffen Jacobs Swart, van Groningen, p.q. Timen Veltman, als broer. Getrouwd 11 mrt.
- pr. 15 febr. 1738 Hans Dercks Wijlma, van Leeuwarden, en Hindrickjen Nagelhoudt, van Elburg. Attestatie gegeven.
- pr. 5 apr. 1738 Hessel Geldersma, van Leeuwarden, present, en Anneghje IJburgh, van Groningen, p.q. Andries Jacobus Cartoll, daartoe verzocht. Getrouwd 24 april.
- pr. 5 apr. 1738 Popko Groenevelt, van Zuidwolde, present, en Maria Heins, van Leeuwarden, p.q. Claas Struiwigh, daartoe verzocht. Getrouwd 29 april.
- pr. 5 apr. 1738 Edde Hodses, van Collum in Westfriesland, present, en Aeltjen Alberts, van Hoogezand, p.q. Reinder Reintjes, daartoe verzocht. Getrouwd 1 mei.
- pr. 12 apr. 1738 Fonger Wybes, van Leeuwarden, present, en Marchjen Scholten, weduwe van Jacob Harms, van Groningen, p.q. Claes Fongers, daartoe verzocht. Getrouwd 22 juli.
- pr. 26 apr. 1738 Jan Jans, van Dokkum, present, en Frouke Reynders, van Groningen, p.q. Claes Claessen, als zwager. Getrouwd 23 mei.
- pr. 10 mei 1738 Lewe van der Hoeff, present, van Leeuwarden, en Wibbina Laekenbergh, van Groningen, p.q. Lubbertus Laekenbergh, als broer. Getrouwd 19 mei.
- pr. 7 juni 1738 Berent Dercks, van Groningen, present, en Diewertjen Aeldricks, weduwe van Hindrik Moercamp, van Stavoren, p.q. Jan Willem Hindriks, daartoe verzocht. Getrouwd 3 juli.
- pr. 7 juni 1738 Staetius Knuppel, van Wezelte in Munsterland, present, en Maria Elysabeth Jans, weduwe van Jacob Pieters, van Leeuwarden, p.q. Jannes Scharpenborg, daartoe verzocht. Getrouwd 25 juni.
- pr. 19 juli 1738 Onno Sybles, van Workum uit Friesland, present, en Aaltyn Meindert, van Kolham, p. q. Hindrick Piccardt, als zwager.
- pr. 26 juli 1738 Anthon Godfried Dreas, leraar in de gemeente van de Auspurgse confessie binnen Groningen, van Dedesdorp in het graafschap Oldenburg, present, en Trijntje Cornelis Eysema, van Stiens in Friesland, p.q. Jurjen Taapkens, daartoe verzocht. Attestatie afgegeven.
- pr. 2 aug. 1738 Reynder Johannes Remstra, van Bolsward, present, en Trijntjen Frericks, van Den Dam, p.q. Reynder Cremers, daartoe verzocht. Met belastinge tot Terschelling.
- pr. 16 aug. 1738 Arnoldus Eeringa, van Leeuwarden, present, en Renske Derks, weduwe van Willem Peters, van Nieuwolda, p.q. Claas Peters, als zwager. Getrouwd 5 sept.
- pr. 17 aug. 1738 Jolcke Wytmsa, van Langezwaag uit Westfriesland, en Tiepke Schreders, van Groningen, p.q. Bernardt Cremer, als neef.

- pr. 17 aug. 1738 Jan Engelbers, van Noordbroek, en Aaktyn Tiepkens, van Collum, p.q. Tonnys Boelens, als zwager. Getrouwd 5 sept.
- pr. 20 sept. 1738 Geert Meertens, van Gerkesklooster in Friesland, present, en Minje Harms, weduwe van Jacob Elevelt, van Delfzijl, p.q. Cornelis Jacobs, als zwager. Getrouwd 9 okt.
- pr. 25 okt. 1738 Jan Mulder, van Groningen, present, en Aukje Bruijns, van Franeker, p.q. Hans Dobbelstein, als neef. Getrouwd 20 nov.
- pr. 1 nov. 1738 Wytse Annes, van Leeuwarden, present, en Hindrikjen Jans, van Wildervank, p.q. Hindrykus Spanjer, als zwager. Getrouwd 25 nov.
- pr. 3 jan. 1739 Hindrick Gerrits Hesselingsh, van Groningen, present, en Mayke Wybes Zeeman, van Leeuwarden, p.q. Jouke Hindriks, daartoe verzocht. Getrouwd 30 jan. Met belastinge tot Bolsward.
- pr. 24 jan. 1739 Mentje Wouters, van Sneek, present, en Hester Gerrits van Delden, van Groningen, p.q. de koopman Gerryt Cremer, als voormond. Attestatie afgegeven.
- pr. 14 mrt. 1739 Anne Derks, van de Jouwer uit Westfriesland, present, en Abeltjen Peters, van Anjum, p.q. Hindrick Aaldriks, daartoe verzocht. Getrouwd 1 april.
- pr. 11 apr. 1739 Abbe Hansens, van Midlum in Westfriesland, present, en Jantjen Pieters Heckema, van Leek, p.q. Jan Pieters Heckema, als broer. Getrouwd 14 mei.
- pr. 11 apr. 1739 Theunis Hulshoff, van Borne uit Twente, present, en Euikje Wytse, van IJlst uit Westfriesland. Attestatie afgegeven.
- pr. 11 apr. 1739 Ipke Thekelenborgh, van Harlingen, present, en Cornelia Post, van Groningen, p.q. Claes Cornellis, daartoe verzocht. Getrouwd 12 mei.
- pr. 18 apr. 1739 Cornellis Pieters, van Groningen, present, en Wiberich Jans, weduwe van Jannes Jans, van Gerkesklooster, p.q. Geerd Meertens, voorzoon. Getrouwd 13 mei.
- pr. 23 mei 1739 Wytse Lammerts Klinckert, van 't Nielant bij Bolswert, present, en Trijntje Jans Ploeg, van Groningen, p.q. Tonko Olpherts Somerdijk, als oom. Getrouwd 17 juni. Met belastinge tot Heerenveen.
- pr. 23 mei 1739 Johannes Gerardus, soldaat in de compagnie van kapitein Matthiae, present, en Isabella Alberts, beide van Leeuwarden, p.q. Coenraadt Paul, daartoe verzocht. Getrouwd 11 juni.
- pr. 20 juni 1739 Leuwe Johannes, van Groningen, en Geertruyt Johannes, van Collum.
- pr. 8 aug. 1739 Willem Harms, van 's Hertogenbosch, present, en Ypke Ypkens, weduwe van Claes Thekelenborgh, van Harlingen, p.q. Ypke Thekelenborgh, voorzoon. Getrouwd 4 sept.
- pr. 8 aug. 1739 Samuel de la Douespe, predikant van de provinciale kerk van Friesland te Leeuwarden en ordinaris capellaan van zijne hoogheid de prins van Oranje etc., etc., van Leeuwarden, en Johanna Margaretha Rossal, van Groningen, p.q. prof. Rossal, als vader.

- pr. 22 aug. 1739 Hayo van der Werf, van Groningen, present, en Feyke Jans, weduwe van Jan Simens, van Mackum, p.q. Folkert Jans, daartoe verzocht. Getrouwd 10 sept.
- pr. 29 aug. 1739 Jan Joostes, soldaat in de compagnie guards van de prins van Oranje, van Teklenburg, present, en Lysbeth Nauta, van Franeker, p.q. Geert Lodewijks, daartoe verzocht. Getrouwd 18 sept.
- pr. 26 sept. 1739 Jan Baers, soldaat in de compagnie van de prins van Oranje, van Leeuwarden, present, en Aeltjen Harms, van 's Hertogenbosch, p.q. Christiaan Rooth, als zwager. Getrouwd 13 okt.
- pr. 3 okt. 1739 Nanne Veenhuisen, van de Meeden, present, en Frouke Derks, weduwe van Foppjes Garema, van Franeker, p.q. Hendericus Garema, zoon. Getrouwd 17 nov.

FRYSKE RIE FOAR HERALDYK

It twadde part fan it Genealogysk Jierboek wurdt fersoarge troch, en stiet ûnder ferantwurdlikens fan, de Fryske Rie foar Heraldyk. Dizze Rie bestiet út acht persoanen:

D.J. van der Meer, foarsitter,
P.F. Visser, twadde foarsitter,
drs. H. Bremer, skriuwer,
drs. J. Visser, heraut Frisia III,
R.J. Broersma, heraut Frisia IV, wapentekener,
A.B. Dull tot Backenhagen, heraut Frisia II,
G. van Wageningen, lid, en
mr. R.S. Wegener Sleeswijk, lid.

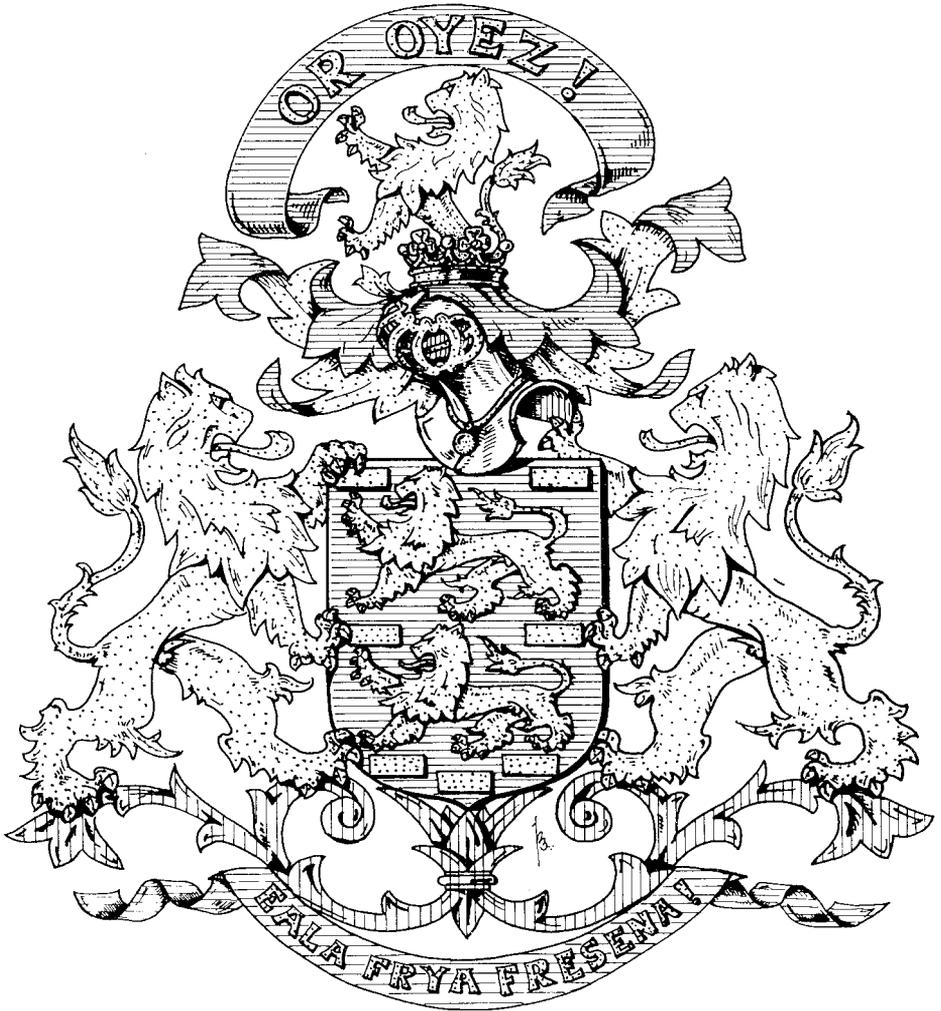
De Fryske Rie foar Heraldyk jout rie by ûndersyk nei en ûntwerpen fan famylje- en oerheidswapens yn Fryslân. Fierders registrearret de Rie famylje- en oerheidswapens yn it Genealogysk Jierboek.

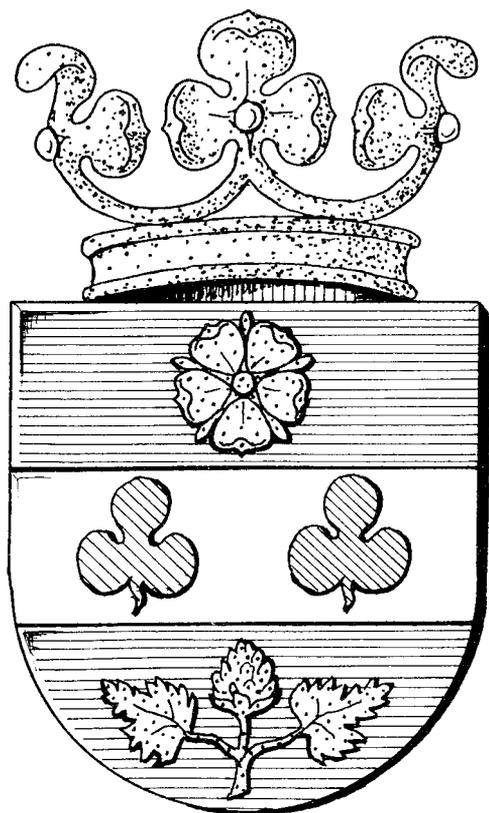
YNHALD

Famyljewapens	:	Van Dijk	148
		Hekstra	149
		Hylkema/Hylckama	150
		Kruisinga	151
		Kuperus (fan Marsum)	152
		Padberg	153
		Postma	154
		Turkstra	155
		Verbeek	156
		Visser	157
		Zwart/Swart	158
Doarpswapens	:	Bartlehiem	159
		Feanwâlden	160
		Heech	161
		Jonkerslân	162
		Winsum	163
Wetterskipswapen etc.:		De Middelsékrite	164
Embleem en flagge fan de fuotbalklub te Wurdum, Wytgaard en Swichum		.....	166

Fryske rie foar heraldyk

YNSTELD TROCH DE FRYSKE AKADEMY

Van Dijk

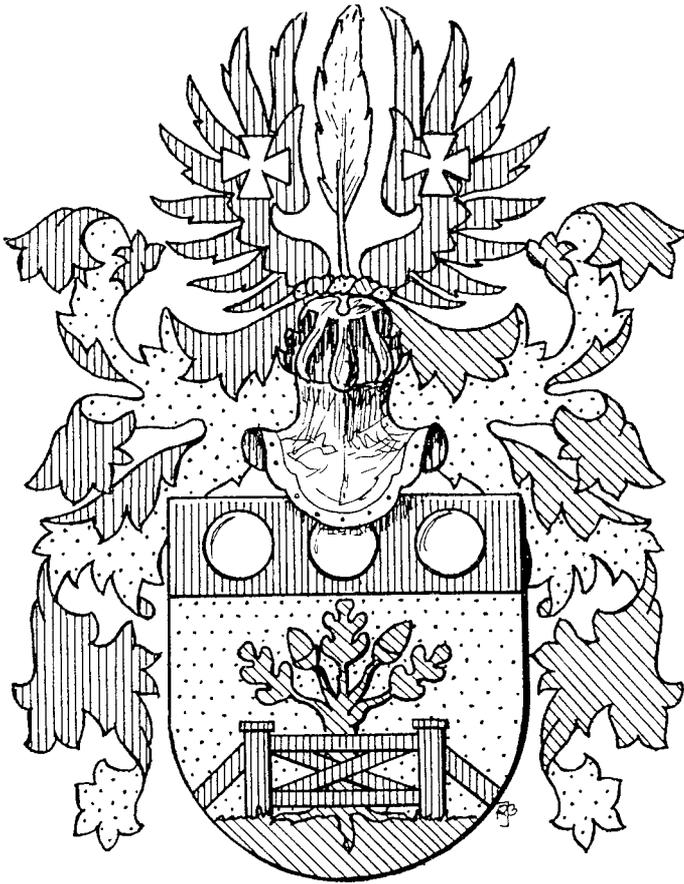
VAN DIJK. Yn blau in sulveren dwersbalke belein mei twa griene klavers, en fan boppen beselskippe fan in gouden roas, en fan ûnderen fan in hopbel oan in takje mei twa blêden fan goud.

In skyld dutsen troch in húsmannekroan fan effen goud, mei trije blêden, en fuorre fan read.

It wapen is foar it neiteam fan Sjoerd van Dijk en Antje Ozinga, beide berne yn 1907. Dizze persoanen binne ôfkomstich út resp. Ljouwerteradiel en Doanjewerstal (klavers en roas op en by in sulveren 'dyk'). De tûke fan de hopbel ferwiist nei it bertehûs fan Jan Harmens Wagenaar en fuorman Harmen Jacobs, t.w. de herberge 's Lands Welveren' te Stiens.

Untwerp: de ynstjoerder yn oerlis mei de Fryske Rie foar Heraldyk.

Ynstjoerder: K. van Dijk, Ljurkstrjitte 15 te Stiens.

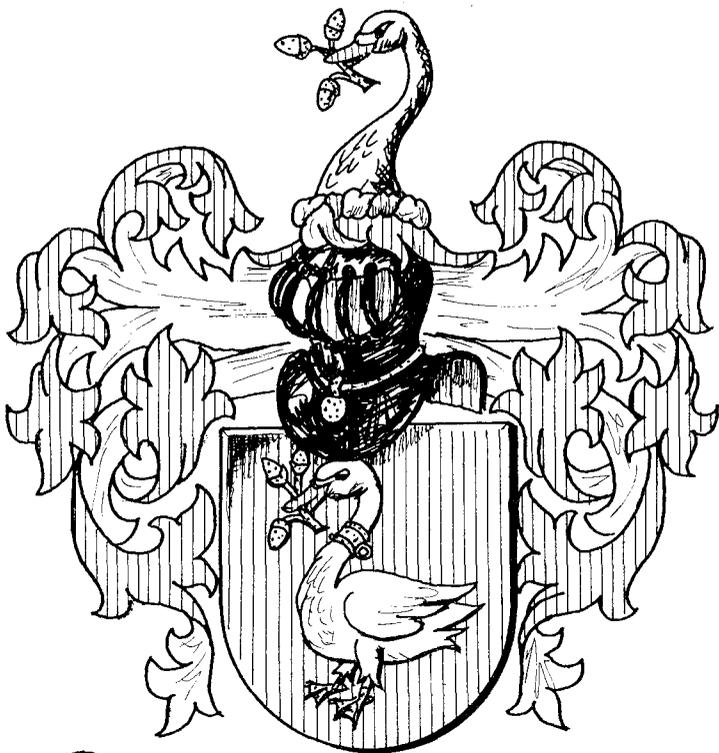
Hekstra

HEKSTRA. Yn goud in griene stilearre iik, pleatst efter in reade tolhikke mei sydsteunen; in read skyldhaad belein mei trije sulveren penjes.

Helmtéken: in reade flecht elk belein mei in sulveren ferkoart breedearmich krús en tusken de flecht in sulveren guozzepinne mei de punt nei ûnderen. Helmkleed en wrong: rjochts read, fuorre fan giel; lofts grien, fuorre fan giel.

Yn de dagen fan Napoleon wie dit slachte ien fan tolgarders yn Dantumadiel. De kleuren fan it wapen fan dy gritenij binne yn dit wapen ferarbeide. Ebele Jacobs, berne yn 1730 te Damwâld, ferstoarn yn 1794, wie minnist en yn 1789 garder fan de tol dêre. Ek syn soan Wijbe Ebeles, berne te Moarmwâld yn 1768, wie tolgarder en boer tagelyk. Hy naam yn 1811 de skaainamme Hekstra oan. It wapen waard fierders oanfolle mei de 'waaksjende ikebeam op it hiem' fan it slachte Hiemstra, dêr't de frou fan de ynstjoerder ta heart.

Ynstjoerder: P. Hekstra, predikant, J.H. van Aismawei 9 te Bitgummole.

Hylkema / Hylckama

HYLKEMA/HYLCKAMA. Yn read in steande sulveren swan mei reade snaffel en reade poaten, mei in gouden halsbân, en yn de snaffel in gouden tûkje mei trije ikels. Helmteken: in útkommende sulveren swannehals mei in reade snaffel, in gouden tûkje mei trije ikels yn 'e snaffel; gjin halsbân.

Helmkleed: read, fuorre fan wyt.

It slachte Hylckama komt fan De Broek by Joure. Dêr waard yn 1545 Jelle Broers Hylckama berne, dy't jierren sekretaris fan Haskerlân west hat. Jelle bleau yn 1580 Roomsk en foege him by de s.n. Malcontenten. Hy ferstoar yn 1618 en hie fjouwer soannen: Aeme, Johannes, Broer en Pieter Hylckema. Hjirút is in grut neiteam ûntstien, benammen yn 'e Súdwesthoeke fan Fryslân. Yn de staach fan de ynstjoerder binne de folgjende skriuwwizen fan de skaainamme bekend: Hylckama, Hylkama, Hijlkema, Hielkema en Hylkema. It wapen fan dit slachte is te finen op in grêfsark op it begraafplak yn De Broek; ek stiet it op de grêfsark op 'e Jouwer fan Aeme Jelles Hylckema, ûntfanger dêre (rêst 22 aug. 1616).

Ynstjoerder: R.A.W. Hylkema, Nieuwegracht 59 te Utert.

Kruisinga

KRUISINGA. Dield: I. yn blau skeanlofts pleatst in gouden guozzepinne mei de punt nei ûnderen; II. yn read in gouden haadstêdekroan mei fiif bastions, dêrûnder in gouden turf; oer alles hinne yn de skyldfoet in sulveren weagjende balke.

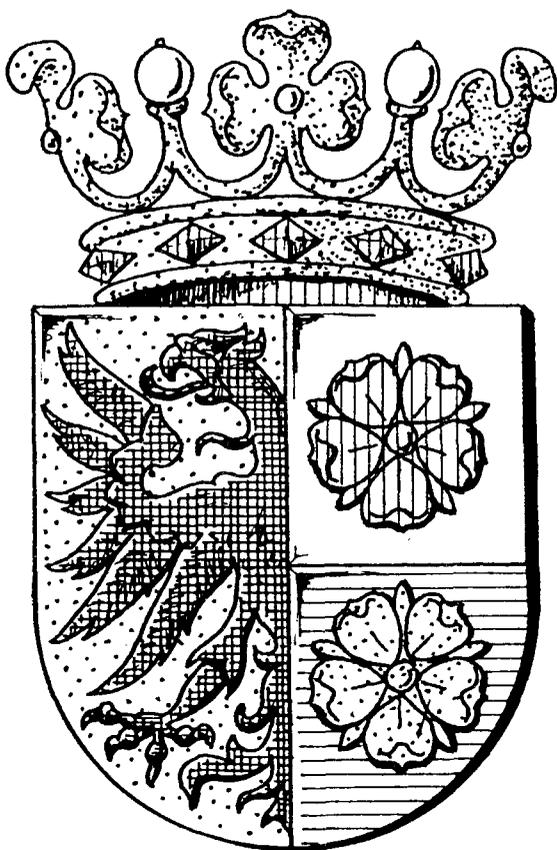
Helmteken: in gouden anker.

Helmkleed en wrong: rjochts blau, fuorre fan wyt; lofts read, fuorre fan wyt.

Dit wapen foar dizze spesifyk Ljouwerter famylje is ek ynspirearre troch dat fan it wetterskip 'De Middelsékrite' (b.g. de weagjende balke en de stêdekroan). De turf en it anker wize nei de feanterijen en de skipfeart; de guozzepinne nei de sjoernalistyk.

Untwerp: de ynstjoerder yn oerlis mei de Fryske Rie foar Heraldyk.

Ynstjoerder: Chr. S. Kruisinga, Nyckle Haismawei 16 te Ljouwert.

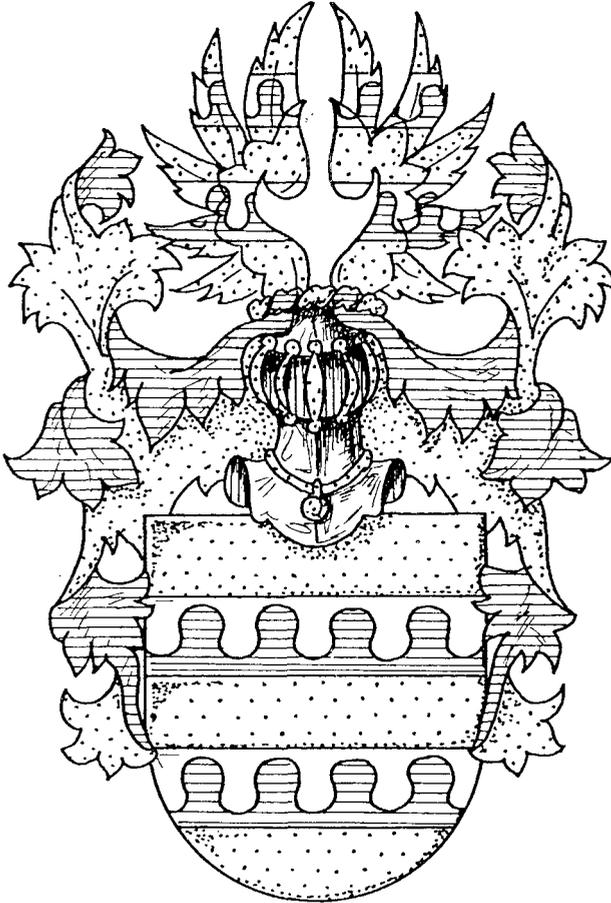
Kuperus

KUPERUS (fan Marsum). Dield: I. de Fryske earn; II. trochsnien; a. yn sulver in reade roas; b. yn blau in gouden roas.

It skyld dutsen troch in eigenerfdenkroan: fan goud mei yn de hollebân fiif reade rútfoarmige stiennen sichtber; op de hollebân trije blêden en twa pearles.

Fan de ûnderskate slachten Kuperus (ek: Cuperus) is dit it slachte dat ôfstamt fan Gysbert Jans, kûper te St. Anne (1635) en dy syn soan Jan Gysberts, kûper te Berltsum. De ynboel fan de lêste waard yn 1691 beskreaun. Dêryn wurdt syn frou, Ymck Tjerks, neamd en ek syn trije bern, Klaas, Jacob en Maaike (Men. I 36, side 249).

De genealooch R.S. Roorda hat it wapen yn 1945 yn in oersjoch fan dit slachte werjûn. Ynstjoerder: J. Kuperus, Wassenberghstraat 11 te Snits.

Padberg

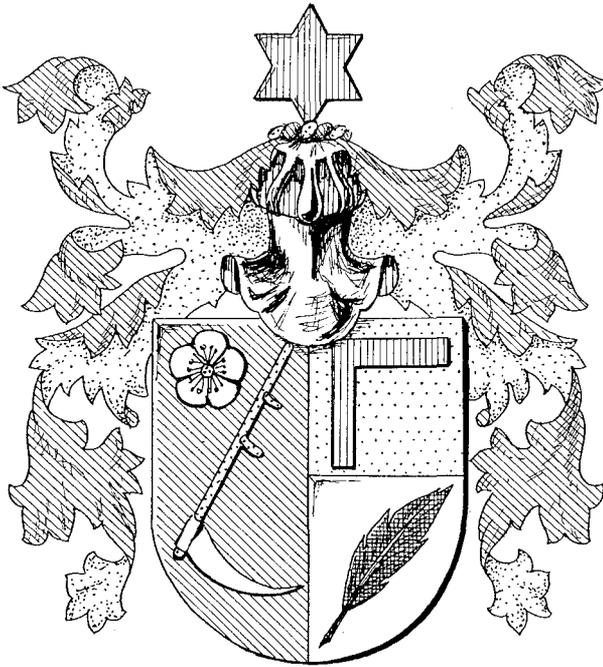
PADBERG. Yn goud twa balken fan antyk-'vair'.

Helmteken: in gouden flecht belein mei de twa balken fan it skyld (sjoch ek yn 'Noord-Nederlandse Heraldiek', fan Brongers, Bultsma en Dull; 1987). Fariant: kroande helm mei fiif strúsfearren, twa gouden en trije blauwe.

Helmkleed en wrong: blau, fuorre fan giel.

Josephus Franciscus Padberg sette him likernôch 1793 yn Hearrenfean nei wenjen. Hy wie troud mei Margaretha Jurriens Bos, út Aldeholtpea.

Ynstjoerder: Kl. Padberg Evenboer, Zwaluwstraat 54 te Ermelo.

Postma

POSTMA. Dield: I. yn grien in skean pleatste sulveren seine mei gouden stâle en de punt nei loftsûnder, rjochtsboppe beselskippe fan in sulveren prunusblom mei gouden knop en gouden moaltrieden; II. trochsniën: a. yn goud in reade winkelheak mei de hoeke rjochtsboppe; b. yn sulver in swarte guozzefear mei de punt nei ûnderen en skeanlofts pleatst.

Helmtteken: in reade seispuntige stjer.

Helmkleed en wrong: grien, fuorre fan giel.

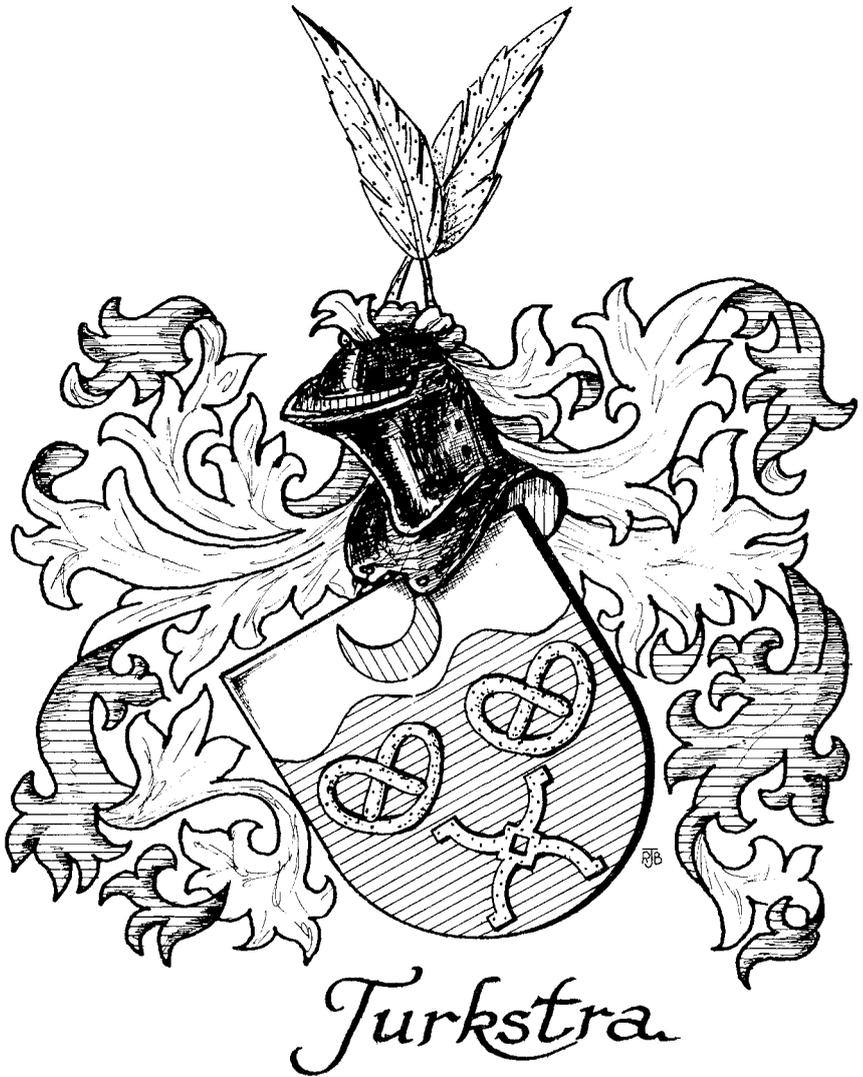
De stamheit fan dit slachte Postma is Fokke Jans, dy't yn 1740 te Westergeast wenne. Syn pakesizzer, Fokke Jans, naam op 29 jann. 1812 de skaainamme Postma oan nei syn pake fan memme kant, t.w. Albert Alberts Postma. Lêstneamde wie yn 1737 lidmaat fan de Herfoarme gemeente te Kollumersweach.

De blom fan de prunus stiet foar de blom fan de wichter, in spesifike prommesoarte yn de Wâlden. De winkelheak is naam út it segel fan de tsjerklike gemeente Aldwâld-Westergeast, dêr't de timmerman Albert Alberts Postma en Fokke Jans lidmaten fan wiene.

It helmtteken en de helmkleeden hâlde ferbân mei it wapen fan Kollumerlân. It wapen is ûntwurpen foar Wiebe Postma, berne yn 1911 te Bûtenpost en ferstoarn yn 1987 te Dokkum, bakker en timmerman fan beroep, en foar syn neiteam.

Untwerp: Ynstjoerder yn oerlis mei A.B. Dull tot Backenhagen, lid fan de Fryske Rie foar Heraldyk.

Ynstjoerder: Reinder H. Postma, Prunus 5 te Aldwâld.

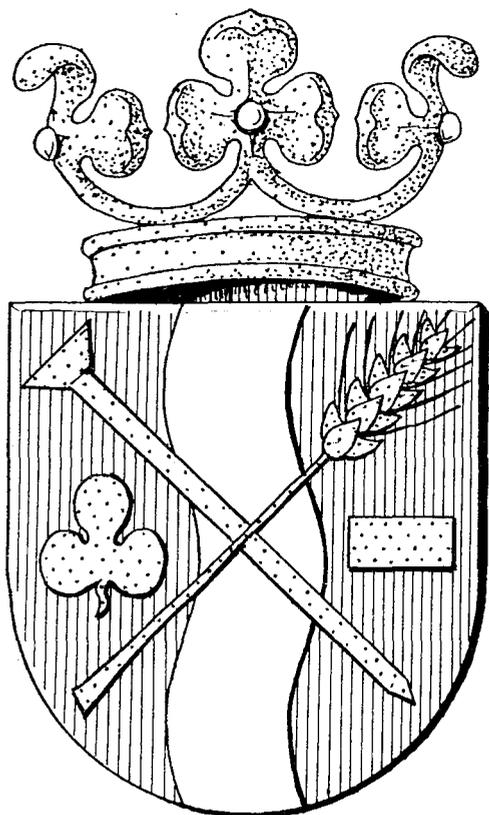

TURKSTRA. Yn blau twa kreakelingen neistinoar, yn de skyldfoet beselskippe fan in mole-izer, alles fan goud, in weagjend sulveren skyldhaad belein mei in reade wassenaar. Helmteken: twa gouden krúste guozzepinnen mei de punten nei ûnderen. Helmkleed en wrong: blau, fuorre fan wyt.

In slachte fan bakkers, moolders en seefarrenden yn 'e Dongeradielen. In oerlevering yn dizze famyljes seit, dat harren skip hiet: 'Liever Turks dan Paaps'. Sadwaande it weagjende skyldhaad, belein mei de reade heale moanne.

It is it wapen foar it neiteam fan Rients Turkstra silger (berne Betterwurd, 7 nov. 1909). Untwerp: P. Bultsma te Joure.

Ynstjoerster: frou M. Kuipers-Turkstra, Legewei 21 te Dokkum.

Verbeek

VERBEEK. Yn read, in bytsje smeller makke, in sulveren weagjende peal, mei oer alles hinne krúst in spiker en in nôtier, en rjochts beselskippe fan in klaver en lofts fan in turf, alles fan goud.

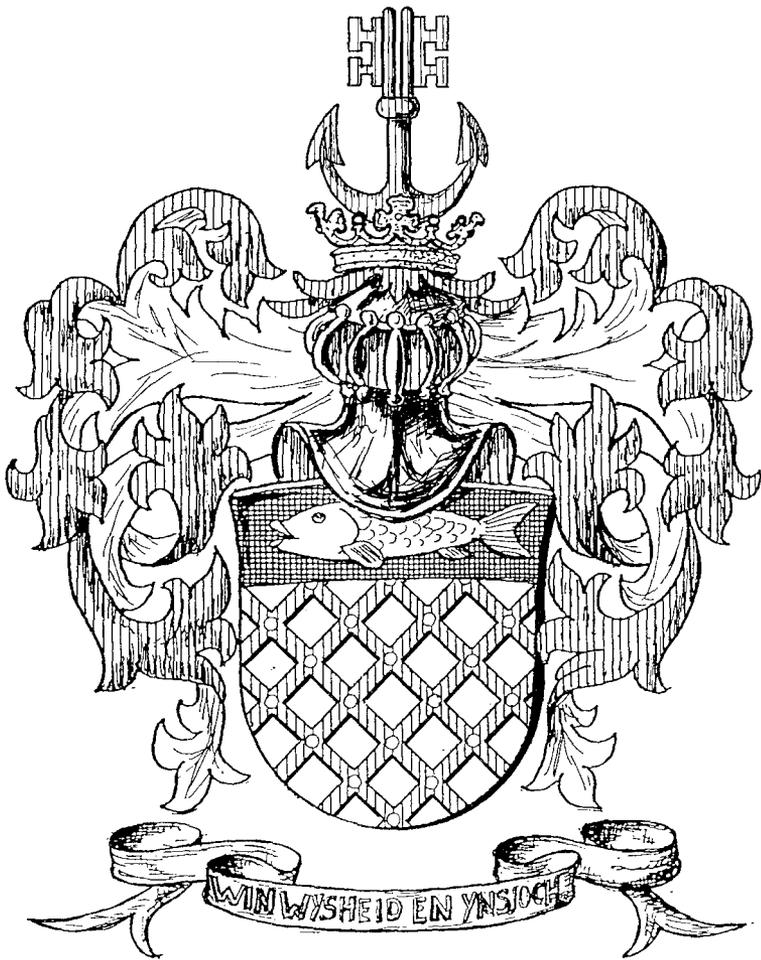
It skyld belein mei in húsmannekroan fan effen goud, mei trije blêden, en fuorre fan read.

It wapen is foar it neiteam fan Albert Verbeek (berne 1916) en syn frou Roelofje Groen (berne 1917), ôfkomstich út Stienwikerwâld. Dit neiteam is besibbe oan de famylje Van Dijk, út Stiens.

De ieren tsjutte op de bakkers en de klaver op de boeren yn dit slachte en de turf op de feanbaas en de spiker op de timmerlju.

Untwerp: K. van Dijk yn oerlis mei de Fryske Rie foar Heraldyk.

Ynstjoerster: frou Van Dijk-Verbeek, Ljurkestrjitte 15 te Stiens.

Visser

VISSER. Yn silver read skeanrinnend traljewurk; in swart skyldhaad belein mei in sulveren fisk.

Helm mei kroan; helmteken: in skacht en blêden fan in anker, topt fan in dûbelde kaaisbek, alles fan read.

Helmkleed: read, fuorre fan wyt.

De spreuk 'WIN WYSHEID EN YNSJOCH' yn sulveren letters op in read lint.

Sa is dit wapen registrearre troch de 'Raad vir Heraldiek' te Pretoria, Súd Afrika, op 20 okt. 1989 foar Sieger Sybolt Roelof Jelle Visser yn Súd Afrika, en dy syn heit, de ynstjoerder. Ek waard in famyljeflagge fêststeld hielendal neffens it wapen.

Ynstjoerder: A. Visser, Dobbe 6 te Ingwierrum.

Zwart / Swart

ZWART/SWART. Yn goud in stegerjend swart hynder; in read skyldhaad belein mei twa klavers, dêrtusken in ikel, alles fan sulver.

Helmteken: in sulveren helleburd mei gouden stâle tusken in reade flecht.

Helmteken en wrong: swart, fuorre fan giel.

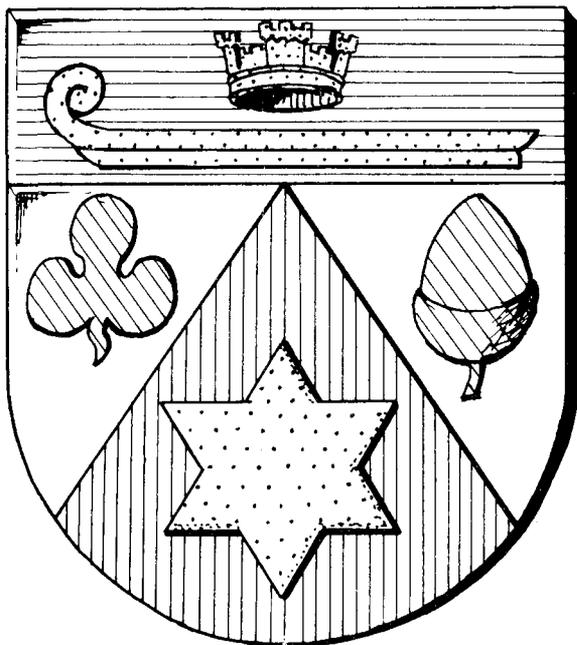
It slachte heart yn de Dongeradielen thús en bestiet út it neiteam fan Andries Douwes Zwart, berne Easternijtsjerk 15 des. 1872, stoarn Ie 5 okt. 1950. Andries troude 14 okt. 1897 yn Eastdongeradiel (te Mitselwier) mei Klaaske Johannes Smedema.

It neiteam fan syn pakesizzer Andries Douwes Zwart op 'Dijkshorne' ûnder Ie (berne yn 1930 te Westergeast) fiert by dit wapen de spreuk 'LEAVER DEA AS SLAEF', yn swarte letters op in giel lint.

It Fryske hynder tsjut op de frije boerestân en it skyldhaad yn de kleuren fan Eastergoa leit nochris klam op de agraryske sektor yn it gebiet fan de 'Noardlike Njoggen'. It helleburd as helmteken wiist nei de foarfaar Philip Staetsen, stoarn yn 1647, helleburdier en koetsier fan Prins Frederik Hendrik yn Den Haach.

Untwerp: de ynstjoerder yn oerlis mei A.B. Dull tot Backenhagen fan de Fryske Rie foar Heraldyk.

Ynstjoerder: Douwe A. Zwart, Dijkshorne, Tibsterwei 32 te Ie (Ee).

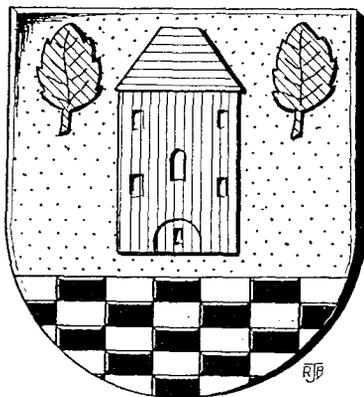
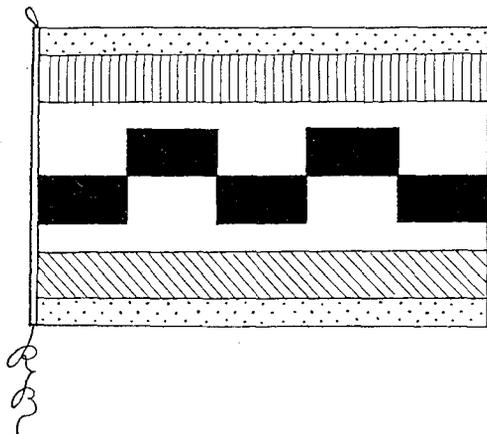
Bartlehiem

Wapen fan Bartlehiem

Wapen: fan read, kappe mei sulver, it read belein mei in gouden seispuntige stjer, it sulver rjochts belein mei in griene klaver en lofts mei in griene ikel; in blau skyldhaad belein mei in gouden reed fan boppen beselskippe fan in gouden, mei read fuorre, stêdekroan mei trije bastions.

Dêr't Ferwerderadiel, Ljouwerteradiel en Tytsjerksteradiel byinoar komme, leit it doarp Bartlehiem, dat mei troch de televyzje ferneamd wurden is troch de ferslaggen fan de lêste Alvestêdetochten. Op 5 juny 1986 waard by gelegenheid fan de útstalling oer Heraldyk en Flaggekunde yn it gemeentehûs te Burgum it wapen fan Bartlehiem oanbean oan de âldste ynwenster troch de Fryske Rie foar Heraldyk.

De trije-dieling fan it skyld is neffens de geografyske lizzing by it trije-gemeenten-punt. De kleuren binne hâlden yn de kleuren fan Eastergoa, sulver en read. De measte wenten lizze yn Ferwerderadiel, dêrom ien fan de stjerren út it wapen fan dy gemeente. Fierder in klaver fan Ljouwerteradiel. It skyldhaad wurdt bepaald troch it begryp: dûbel rûte-punt fan de Alvestêdetochten. Dêrom in reed mei in stêdekroan yn de kleuren fan it wapen fan de provinsje Fryslân, goud en blau. De grutte oarkonde, dy't fan it oanbieden yn 1986 opmakke waard, hinget yn de riedseal fan it gemeentehûs fan Tytsjerksteradiel. Untwerp: P. Bultsma, doedestiids lid en wapentekener fan de Fryske Rie foar Heraldyk.

Feanwâlden

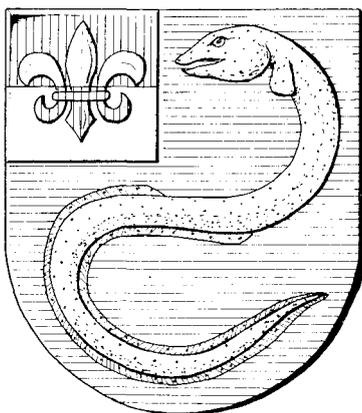
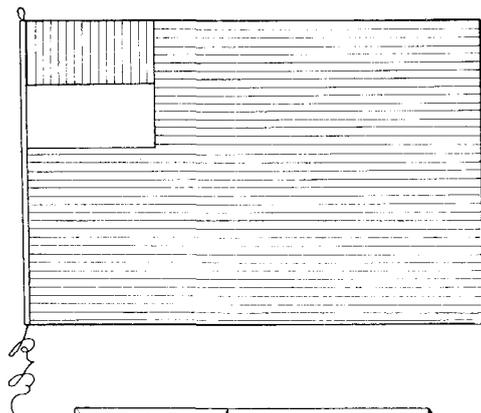
Wapen en flagge fan Feanwâlden

Wapen: yn goud in reade sletten stins mei in blau skylddak, yn it skyldhaad oan wjerskanten beselskippe fan in grien elzeblêd; in skyldfoet langwerpich skaakt fan sulver en swart (turven), yn sân rigen fan fiif rigels.

Flagge: fiif banen giel-read-wyt-grien-giel, yn in hichte-ferhâlding fan 9:16:50:16:9. De wite banen belein mei fiif lizzende oanstjittende turven, pleatst twa boppe trije, elke turf mei in hichte gelyk oan $16/100$ ($4/25$) flaggehichte en mei in lingte gelyk oan $1/5$ flaggelinge, reitsjende de broekside en de flechtside fan de flagge.

It wapen is basearre op de namme fan dit doarp. De skyldfoet tsjut op it fean (lyk as ek yn de wapens fan de feanpolders). De stins sprekt foar him sels, it is it model fan de Skierstins. De elzeblêden steane foar de Fryske wâlden yn dit part fan Eastergoa yn de oergong nei de feangebieten oan de noardkant fan Feanwâlden. Der binne twa elzeblêden opnommen, omdat Feanwâlden gearstald is út de eardere doarpen Eslawâld en St.-Johanneswâld; alles yn de kleuren fan it gemeentewapen fan Dantumadiel. De flagge is fan it wapen ôflaat.

Untwerp: R.J. Broersma, lid-tekener fan de Fryske Rie foar Heraldyk.

Heech

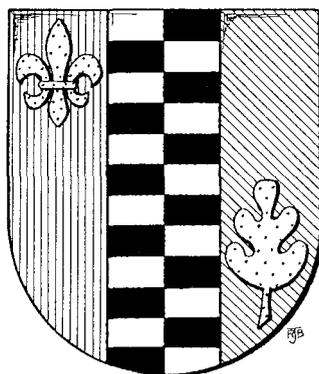
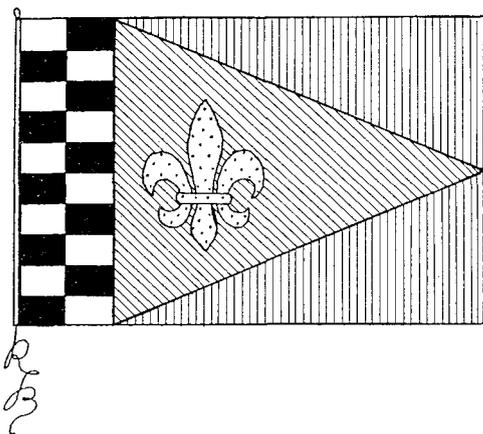
Wapen en flagge fan Heech

Wapen: yn blau in gouden iel yn omkearde S-foarm mei de kop boppe en sjende nei in kanton, trochsien fan read en sulver mei oer alles hinne in lies (leelje) fan it ien yn it oar.

Flagge: fan blau mei yn de broektop in kanton (fjouwerkant) mei de siden gelyk oan 5/7 flaggehichte mei twa gelikense lingtebanen read en wyt.

It wapen is yndertiid ûntwurpen troch it âld-lid fan de Fryske Rie foar Heraldyk, Pyt Bultsma; as útgangspunt naam er de âlde flagge fan dit fiskersdoarp. Dy waard altiten fierd troch de fiskers fan Heech, benammen wannear't hja mei harren ielfangsten oanleinen oan de kaai fan de Thames yn Londen.

Mei rjocht en reden hat de ûntwerper it skyld hielendal ynrjochte neffens dizze flagge en belein mei in gouden iel. It kanton waard belein mei in lies út it gemeente-wapen fan Wymbritseradiel yn de tsjinkleuren fan dit flaggediel.

JONKERSLAN

Wapen en flagge fan Jonkerslân

Wapen: peald fan trije stikken: I. read mei yn it skyldhaad in gouden lies (leelje); II. blokt fan sulver en swart yn twa rigels, elk fan tolve lizzende blokken; III. fan grien mei yn de skyldfoet in gouden ikeblêd.

De flagge: in blokte hys fan 1/5 flaggehichte fan wyt en swart yn twa rigels, elk fan tsien lizzende blokken fan 1/10 flaggelingte by 1/10 flaggehichte; yn in reade flecht in griene broekingstriehoek, rikkende oan de ein fan de flagge ta. Yn de trijehoek in giele leelje fan 1/2 flaggehichte, de middelline fan de leelje op 2/5 flaggelingte fan de broek.

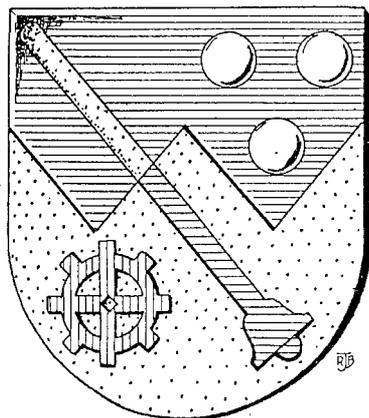
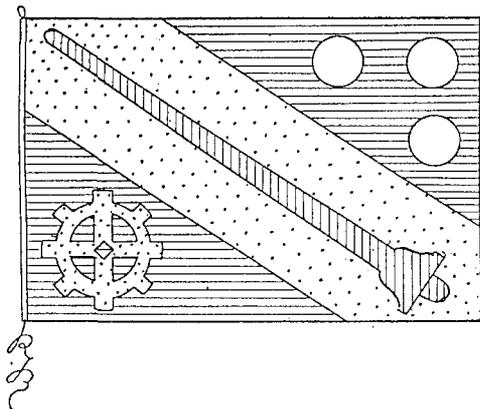
Jonkerslân hat yn 1988 de doarpsstatus krigen. De blokte peal (fan turven) tsjut op de feanterij; swart foar de turven en wyt foar it wite wolgers, de feandobben en de petgaten. Dit symboal stiet ek yn de wapens fan de eardere feanpolders út de omkriten fan Jonkerslân. Bekend binne 'Het 4de en 5e Veendistrict', 'Het 6e en 7e Veendistrict', de feanpolder 'De Deelen' en de 'Groote Veenpolder van Opsterland en Smallingerland'. Ek kin de blokte peal sjoen wurde as de wei en de wetterwegen foar turfôffier fan Langsweagen nei De Gordyk, want dêr bylâns ûntstie de bebouwing fan Jonkerslân.

It reade part stiet foar de eardere heide, mar it docht ek tinken oan it read út it wapen Dekema. Leden fan dit slachte hawwe hjir de foarstap nommen by it ferfeantsjen en hiene hjir in (simmer?)wente. Ut it Dekema-wapen is ek de leelje nommen, lykwols net fan sulver mar fan goud.

It griene part slacht op de greiden, dy't hjir kamen, nei't de feanterij dien wie. As tsjinhinger fan de leelje is yn dit griene part in gouden ikeblêd nommen, om't der yn Jonkerslân in soad ikebeammen binne.

De flagge: de flagge is in oersetting fan it wapen; mei as hys de peal út dat wapen. De griene trijehoek tsjut op it allinkenoan oanwaaksjen fan it greidlân ta skea fan de eardere heidefjilden. Dêryn nimt ek wer de leelje fan de ûntginnende jonker Van Dekema in earplak yn as nammejouwer fan Jonkerslân,

Untwerp: R.J. Broersma, lid-tekener fan de Fryske Rie foar Heraldyk.

Winsum

Wapen en flagge fan Winsum

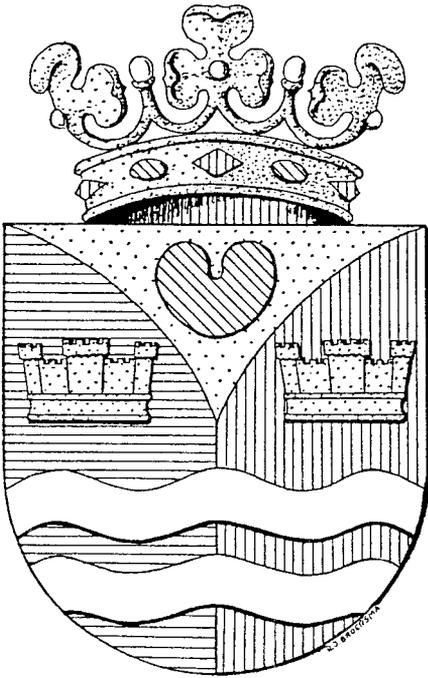
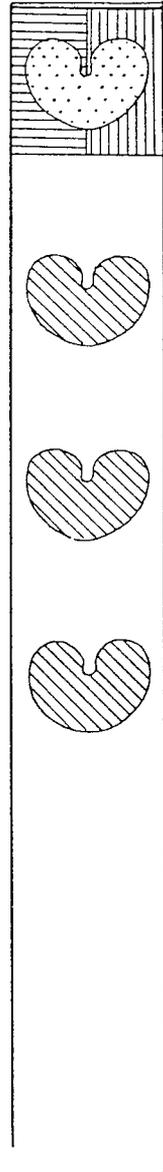
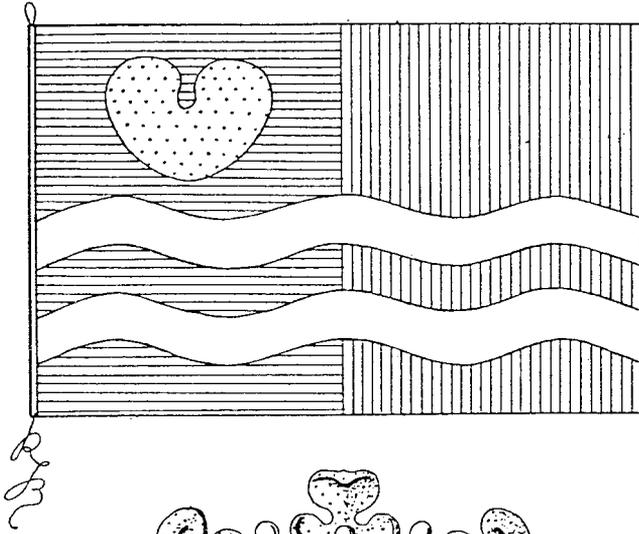
Wapen: trochsnien mei tosken, dêr't twa punten fan nei de skyldfoet wize, fan blau en goud; oer alles hinne in rjochts-skean pleatste polsstôk, fan it ien yn it oar. Loftsbope yn it skyldhaad beselskippe fan trije sulveren bollen (keatsballen), pleatst twa en ien; rjochtsûnder yn de skyldfoet beselskippe fan in read fjouwerspeakich kamrêd.

Flagge: blau mei in giele broekskeanbaan mei in dikte gelyk oan $1/2$ flaggehichte; de skeanbaan belein mei in reade polsstôk yn de rjochting fan de baan; yn de broekhoeke in giel fjouwerspeakich kamrêd mei in hichte gelyk oan $5/12$ flaggehichte; yn de flecht-top trije wite keatsballen elk mei in hichte gelyk oan $1/9$ flaggehichte, twa ballen neistinoar en de tredde pleatst ûnder de bal oan de flechtside.

De haadkleuren giel en blau wiene al yn it doarp bekend; it binne de kleuren fan de eardere gemeente Baarderadiel. De toskfoarmige trochsnijing fan it skyld kin sjoen wurde as de letter W van Winsum; tagelyk is it ek in wize fan trochsnijen, dy't komselden foarkomt. Fansels stiet de polsstôk foar it oeral bekende Winsumer fierljeppen; de trije sulveren bollen stean foar keatsballen, want yn dizze hoeke fan Fryslân wurdt gâns keatst. It kamrêd symbolisearret de yndustry, dy't foar Winsum fan grut belang is. De kleur read foar dit kamrêd is nommen, om't yn it hjoeddeiske wapen fan Littenseradiel ek read foar komt.

De flagge hat syn grûn yn de âlde flagge fan de eardere gemeente Baarderadiel. De symbolen op de flagge hawwe uteraard deselde betsjutting sa't hjirfoar beskreaun is.

Untwerp: R.J. Broersma, lid-tekener fan de Fryske Rie foar Heraldyk.

WATERSCHAP
DE MIDDELSE KRITTE

Wapen, flaggen en wimpel fan it Wetterskip 'De Middelsékrite'

Mei dit wetterskipswapen hat Fryslân alle oerheidswapens folslein. De Fryske Rie foar Heraldyk kaam ta it neifolgjende ûntwerp.

It wurd 'Middelsékrite seit, dat it giet om de omkriten fan de eardere Middelsee. Fan dizze see slike it trachterfoarmige lêste part, dêr't no de gemeente It Bilt is, op de ein fan de fyftjinde ieu ticht. Mei't de see ferdwûn woeksen de kusten fan Westergoa en Eastergoa oaninoar fêst en krigen in fêste begrinzing. Yn Eastergoa woeks Ljouwert út ta de wichtichste stêd en yn Westergoa Snits. Dy histoaryske en geografyske feiten fan dizze krite wurde yn it wapen werjûn en oerset.

It skyld is dêrom trachter- of gaffelfoarmich ferdielt yn de kleuren blau (fan Westergoa) en read (fan Eastergoa) mei oer alles hinne harren sulveren balken weagjend werjûn yn de foet fan it skyld. Yn it weagjen fan de balken wurdt der noch efkes de klam op lein, dat wy mei in wetterskip te krijen hawwe. De beide nisneamde stêden binne werjûn mei elk in wenstige stêdekroan. De eardere seemûning draacht in Frysk-pompeblêd yn de kleur fan de Sânwâlden fan hokker goa noch in lyts part ûnder dizze krite falt. Griene pompeblêden fynt men ek yn alle Fryske wetterskipswimpels. De kroane op it skyld is de meast brûkte, d.w.s. dy mei in krânse fan moerbeiblêden, fêstmakke op in hollebân, dy't altiten beset wêze moat mei ôfwikseljend trije reade rûtfoarmige stiennen, mei dêrtusken twa griene ovale stiennen.

Yn Fryslân wurde kroanen op dizze wize tekene en mei rjocht en reden. Dêrom is it neamen fan de edelstiennen yn de blazoenearring ek fereaske. Wêrom't der yn oare parten fan Nederlân fan ôfwykt wurdt, is net dúdlik. Heraldyske regels sa't dy troch de ieuwen hinne groeid binne, bliuwe ek yn dit stik fan saken regels, (sjoch b.g. Mr. J.H. Keuzenkamp yn 'Gemeentewapens in Nederland', bls. 4; 1989; útjefte fan VNG-Uitgeverij te 's-Gravenhage by gelegenheid fan it 75-jierrich jubileum fan de Bank voor Nederlandse Gemeenten).

De flagge en de wimpel jouwe in oersetting fan it wapen.

De wetterskipswimpel is lyk as dy fan alle Fryske wetterskipswimpels yn it itige model fan wyt mei trije griene marblêden mei boppe yn de hys it meast sprekken ûnderdiel út de flagge.

By Keninklik Beslút fan 29 july 1989 waard oan it wetterskip 'De Middelsékrite' te Snits it neifolgjende wapen ferliend:

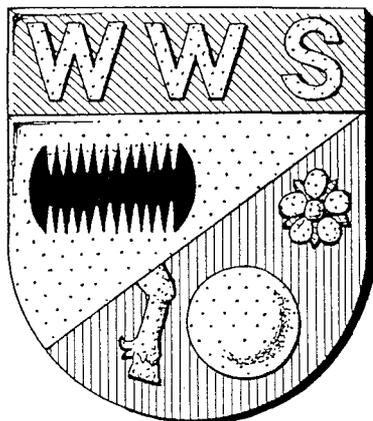
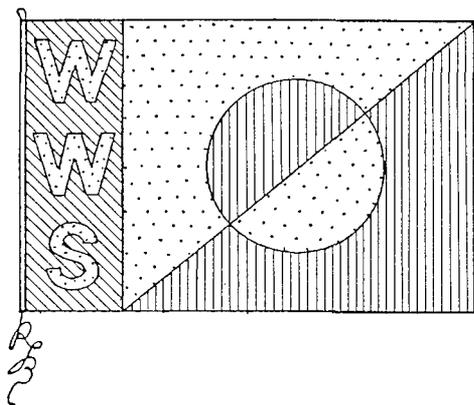
'Ingebogen gaffelsgewijs verdeeld; I. in goud een meerblad van sinopel; II. in azuur boven een stedekroon van drie bastions van goud; III. in keel boven een stedekroon van drie bastions van goud; over alles heen twee verlaagde golvende dwarsbalken van zilver. Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee parels'.

De flagge: twa like lange fertikale banen blau-read mei oer alles hinne yn de flaggedieling ferlege, yn de ferhâlding 4:1:1:1 twa wite weagjende horizontale banen; yn de broektop yn it blau in giel marblêd mei de iepening nei boppen, it blêd mei in hichte gelyk oan 1/3 fan de flaggehichte.

De wimpel: in reade hys, leadrjocht op de broeking dielt fan blau en read, mei oer alles hinne in giel marblêd; in wite flecht, dêryn griene marblêden mei de iepening omheech op in ôfstân fan de hystrâne iderkear fan de grutte fan in grien blêd. De wimpel mei in lange flecht fan in splitwimpel.

Sjoch ek: 'Vexilla Nostra' 165, nov. 1989.

A.B. Dull tot Backenhagen

Voetbalclub WIRDUM-WIJTGAARD-SWICHUM

Embleem en flagge fan de Fuotbalklub W.W.S. te Wurdum, Wytgaard en Swichum.

Embleem: loftsskeand fan goud (giel) en read; it goud belein mei in swarte dûbele kaam (fan de slachten Camminga en Camstra); it read belein mei in gouden (giele) bol (fuotbal), dêr't in út de snijingsline kommende ûnderskonk fan in hynder tsjinoan skoppe sil, de bol fan boppen beselskippe fan in gouden Aytta-bloemke mei griene punten; in grien skyldhaad belein mei de kapitalen W W S fan goud.

De flagge: in griene hys fan 1/5 flaggehichte mei dêryn fan boppen nei ûnderen de letters W W S fan giel fan elk 1/5 flaggehichte; de flecht lofts skeand fan giel en read mei yn it midden in bol mei in diameter fan 3/5 flaggehichte fan it ien yn it oar.

De figueren binne, op de fuotbal (bol) nei, foar in part ûntliend út de wapens fan dizze trije doarpen; b.g. de kaam foar Wytgaard, it Aytta-bloemke (akonyt) foar Swichum en de hynsteskonk foar it hynder út it wapen fan Wurdum. Ek de skeandieling is dien nefens de doarpsflagge fan Wurdum.

Untwerp: de leden fan de fuotbalklub yn oerlis mei de Fryske Rie foar Heraldyk.